



Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>



This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.





Vet. Scand. III. B. 98



From the girls for Xmas. 1904
W. E. Saukards

Se. Worm.
Fr. Worm.

Oehlenschlägers
Tragedier.

Tredie Bind:

Hakon Jarl.
Olaf den Hellige.

Kiøbenhavn, 1842.

Paa Forfatterens Forlag,
trykt hos J. D. Oxist, Bog- og Bodestrykker,
Badstuestræde Nr. 124.



TAYLOR INSTITUTION
UNIVERSITY
11 MAR 1977
OF OXFORD
LIBRARY

W a k o n J a r l .

(1807.)

Olaf Trygvesson, Konge i Dublin.
Hakon Glade-Jarl.
Erling, hans Søn.
Thorer Klake, Rishmand.
Carlshoved, } Olafs Frænder.
Jostein, }
Einar Tambeskælver, en ung Bueskytte.
Bergthor, Smed, Trøndernes Laugmand.
Gudrun, } hans Døttre.
Astrid, }
Orm, } deres Fæstemand.
Thorvald, }
Thora fra Rimol.
Thangbrand, Præst.
Auden, en gammel eensiet Mand.
Grib, Thoreris Træl.
Karfer, }
Stein, } Jarlens Trælle.
Leif, }
Et Bud.
Inger, Thoras Pige.
Sadding, hendes Svend.
Præster, Kamper, Bønder, Trælle.

Første Handling.

Glade.

(En Plads med Træer udenfor Hakon Karls Gaard, hvortil en Fløi af Bygningen vender ud med aabne Vinduer. **Karfer** og **Grib** sidde under et Træ, ved et Madfad og et Albæger. Man hører Larm og Lystighed i Høisalen.)

Karfer.

Hør, hvor de støie! hvilken Lystighed!
Jeg hører Thorer Klakes Røst, din Herres,
Han taler om sin udenlandske Reise.

Grib.

Det gjør han vel i. Det er værd at høre,
Hvor snildt han har omtusket sine Varer
Paa hver en nordisk Kyst, i alle Stæder,
Dg faaet Guld og Sølv derfor i Mængde.
Et listigt klygtigt Hoved er min Husbond,
Han burde lever under Harald Graafeld.

Karfer.

Hvorfor just under ham?

Grib.

Det var en Konge,
Som hialp paa Riibmandskab og Landets Dpkomst;
En Konge, som til Nytte for sit Land
Uflagde Purpurkaaben med dens Guld,
Dg ydmngt svøbte sig i Faareskind.

Karfer.

Dg derfor har man kaldt ham Harald Graafeld?

Grib.

Til evig Ære, ja naturligviis!

Karfer.

Men vogt Dig dog og roes ham ei for stærkt!
Nu raader Jarlen, og han lider ei,
At man for meget taler om en Anden.

Grib.

Tak for dit Raad, min snilde Ven!

Karfer.

Selv Tak!

Men Grib, fortæl mig ogsaa noget nu!
Man hører ingenting; her maae vi sidde
Dg kuffelure i vor Gensomhed.

Grib.

Ha! hvo der kunde nu gaae ind og sætte
Bed Bordet sig, og med ulænkert Haand
Guldhornet gribe blandt de andre Frie!

Karfer.

Bevares! hvilke høist forovne Ord.
Tag Du Dig vare! find Dig i din Skæbne!
Vi er nu eengang født i Trællestand.

Grib.

Dg dermed dysser Du din Siæl i Dvale?

Karfer.

Hvorfor ei det? Det, som ei ændres kan,
Det faaer at blive som det er.

Grib.

Ja vist!

Karfer.

Hvad fattes os? Har vi ei bragt det vidt?
Dig lider Thorer Klake, Hakon mig.
Nu det forstaaer sig, jeg det bedre har
End Du; din Husbond er en Riibmand kun;
Min derimod er meer, han er en Jarl,
Dg fornemst Jarl i hele Norges Land,
Har sexten Andre, der adlyde ham,
Saa han er færdig ved at være Konge.
Nu, er min Tilstand ikke god? Tilforn
Jeg maatte kiøre Plougen, stange Hø,
Dg sove mangen Nat i Faarestien;
Nu har jeg bløde Klæder, herlig Mad,
Lidt at bestille, Vinterstuen luun,
Faaer sielden Hug.

Grib.

Du fødtes til din Stand.

Karfer.

Det samme har min Herre Hakon sagt.
Han ledte længe, før han fandt en Svend
Som jeg. Han har sit eget Lune, seer Du!
Han siger, som er sandt, en Træl maa lystre,
Maa være tro, men uden Stolthed selv,
Maa være stærk og værge for sin Herre.

Grib.

Kort, alt hvad man forlanger af en Hund.

Karfer.

Saasnart Jarl Hakon saae mig førstegang,
Fandt han mig netop, som jeg burde være;

Han saae min brede, lave Pande, han
 Betragted mine korte, tykke Fingre,
 Min platte Næse, saae mit satte Bæsen;
 Og Alt var netop som han ønskte det.
 Nu er jeg daglig om ham; der er Faa,
 Der veed saa god Bæsteb, som jeg, om alting
 Hvad han forretter mellem Aar og Dag.

Grib.

Tie stille! Tys! Nu tale de igien
 Om Olaf Trygvesson derinde.

Karfer.

Hvo

Er dog den Olaf?

Grib.

Ha en herlig Helt!
 Har været Træl, som jeg; nu er han Svoger
 Til Kongen i Dublin, ja Konge selv.

Karfer.

En fød og baaren Træl?

Grib (sukker).

Født var han ei
 Dertil, han var en Kongesøn.

Karfer.

Ja saa!

Saa er det ingen Sag at vorde Konge.

Grib.

Som Olaf blev det, var det ikke let;
 Thi baaret under Moderhertet, var
 Ham Skæbnen allerede fiendtlig findet.

Karfer.

De reise sig. Staa op! Der kommer Jarlen
 Fra Daurebordet alt med sine Mænd.

(Hakon Jarl og hans Kæmper gaae over Skuepladsen.)



Grib.

En herlig gammel Helt er Hakon Jarl,
Han kneiser vældig, som en knudret Eeg,
Høit over alt det lave Krat.

Karfer.

Nu gaaer han
No^k sin sædvanlige Spadseregang.
Nu maa jeg ind at rødde Bordene,
Maa have Opsigt med de andre Trælle.
Vil Du gaae med?

Grib.

Nei, jeg vil blive her,
Her i den store Høisal, som er hvælvet
Saa vel for mig som for den bedste Helt.
(Gaaer ind imellem Træerne.)

Karfer.

Stort skal det være! Snap Du efter Luften,
Saa slikker jeg Tallerknerne. Lad Thor saa
Bedømme, hvo af os der var fornuftigst.
(Gaaer.)

En Dfferlund.

(I Baggrunden de tolv store Guders Billeder af udhugne
Graastene; i Midten Odins. — Solen gaaer ned og
oplyser dem med sine røde Straaler.)

Gudrun og Astrid komme ind i Lunden; den første med
en Blomsterkrands.

Astrid.

Gudrun! hvor fører Du mig hen min Søster?
Hvad vove vi? De høie Guders Lund,
Hvor ingen uindviet Fod tør træde.

Gudrun.

D! Den som elsker trofast og oprigtigt,
Er viet ind; og det gjør Du som jeg.

Astrid.

Mit Hierte banker. Søster! seer Du, seer Du
De store Guder, hvor de staae alvorligt
Dg skue strengt og truende herved?
Fortørn ei Guderne, min Søster! kom!

Gudrun.

Ei alle skue lige strengt herved;
Den høie Frigga smiler moderlig.
Dg seer Du hist den skønne, ranke Freya?
D blot ei moderlig, selv elskovsfuld
Hun skuer venligt ned til sine Døttre.

Astrid.

Hun frydes ved din fieldne Skønhed, Gudrun!
Dg veed, som hver en Norges Ungerhvend,
At Du est Lunde=Sol.

Gudrun.

Min Astrid gaa

Nu Du imidlertid kun hiem forud,
Dg lav vor Fader Nadveren tilrette!
Han smedder paa Jarl Hakons Kongekrone,
Men naar han har tilendebragt sit Arbeid,
Da er han træt og hungrig, som den Bedste.
Gaf Du foran, jeg følger Dig, saasnart
Jeg færdig faaet har min Blomsterkrands.

Astrid.

Forgieves Arbeid kun. Hvortil den Pynt?
Din Drøm dog kommer ikke hiem i Aften,
I Morgen er den visfen.

Gudrun.

Gaa kun først,

Dg lad mig ene!

Astrid.

Nu, Du est forelsket,
 Dg Hjertet søger Eensomhed. Naturligt!
 D see hvor Solen hist gaaer deiligt ned,
 Dg titter med sit purpurøde Skjær
 Ind i det sorte Krat. Saaledes skinner
 Den ene Lunde-Sol hen paa den anden.
 (Hun gaaer.)

Gudrun.

Nu er jeg ene. Ewig hellige Guder!
 Fortørnes ikke paa den bange Mø,
 Der, skiondt uskyldig, træder frygtsom ind
 I Eders hemmelige Skyggelund.
 D, skionne Freya! min Gudinde! min!
 Siig, tør jeg vove det? Her har jeg flettet
 En Krands af dine friske Blomster. Sød,
 Som lyse Alfer, stode de og leged
 I Sommer solens Aftenrøde. Freya!
 Tilgiv din Mø, at hun med bange Fied
 Sig nærmer her din høie Billedstøtte,
 Dg at hun slynger lette Blomsterkrands
 Om dine tunge Lokker.

(Hun stiger op paa Foden af Billedstøtten og sætter
 Krandsen paa Freyas Hoved.)

Hakon Jarl og Thorer Klake komme.

(Gudrun bliver staaende frygtsomstille paa Billedstøtten.)

Hakon.

Her er vi ene. Her i denne Lund
 Indtræder ingen uden Odins Præster
 Dg Hakon.

Thorer.

Wdle Herre Jarl! Din Lillid
 Gjør Thorer stolt.

Hakon.

Du altsaa troede, Thorer!

At hvad der blev fortalt ved Daurebord
Om Olaf Trygvesson, var ganske nyt
I mine Dren?

Thorer.

Efter din Forundring
Og din Opmærksomhed at bømme, fort
Hvis jeg skal troe, hvad mig dit Ansigt sagde,
Da var det Nytt.

Hakon.

Stol ikke paa mit Ansigt!
Mit Ansigt hører mig til, det maa lystre
Sin Herre. Derfor, hvad jeg tyktes,
Det tyktes jeg; det nødtes jeg at tykkes
I Sværmen. Her, min Ven, er vi alene;
Viid da: jeg kiender Trygvesson ret godt,
Før Du i Dag opmærksom mig har giort.

Thorer.

Det er heel rimeligt, at Heltens Ry
Har ogsaa naaet dit Dre, Herre Jarl!
Men, som mig synes, tager Du den Sag
Meer end almindelig høitidelig.

Hakon.

Ræk mig din Haand paa, at Du est mig tro!

Thorer.

Det veed Du, Herre! Al min Belfærd takker
Jeg Hakon for. Du gav mig Skibe, Du,
Og ingen Anden, er min Lykkes Skaber.

Hakon.

Du est af mine Folk, min gode Thorer!
Dig har jeg længtes efter; Du est snild
Til at udføre, hvad Du har besluttet;
Og kommer en uventet, voldsom Hindring,
Da est Du fiæk, og bruger Sværd og Dre

Saa godt, som nys Du brugte din Forstand.
Saa bør det være.

Thorer.

Din gav os Evner
Af høistforskjelligt Slags; enhver maa bruges;
Man Et ei bør forsømme for det Andet.

Hakon.

Hvad Menneſket er ſkabt til, føler han,
Dg medfødt Drift udvikler medfødt Kraft;
Han sætter det igiennem, ſom han kan,
Dg anden Grund behøver ei hans Daad.

Thorer.

Du taler ſnildt, min vakre Herre!

Hakon.

Jeg

Har altid følet Driften til at herſke;
At ſtyre Norges gamle Rige, var
Min høieſte, min ſtorſte Tanke.

Thorer.

Herre!

Den var Dig værdig; og hvad Du har ønsket,
Det har Du naaet.

Hakon.

Ei ganſke, gode Ven!
Ei ganſke! Næſtendeels, men dog ei ganſke.
End kalder Folket mig kun Hakon Jarl;
Til Jarlemagten er jeg født og baaren,
Dg den behøver ei at ſtrides for.

Thorer.

Det kommer an paa Dig, naar ſelv Du vil,
Saa nævner Dig Enhver ved Kongenavn.

Hakon.

Jeg-haaber ſelv, at mine ſtolte Normænd

Vil føle, det er Norge mere værdigt,
 At styres af en Konning, end en Jarl.
 Paa næste Thing, som nu jeg sammenstævner,
 Jeg freidigt bære vil mit Dnske frem.
 Den gamle tappre Kæmpe Bergthor Smed
 Arbejder flittigt paa min Kongekrone;
 Naar den er færdig, vorder Thinget sat.

Thorer.

Det gaae hvordan det vil, Du est dog Konge.

Hakon.

Dig rører ikkun Fordeel som en Kiøbmand;
 Den ydre Glands maa heller ei foragtes,
 Den har jeg kæmpet til med List og Magt.
 En Møes Dmfavnelse var ei saa salig,
 Som Kronens om den kongelige Tinding.
 Fast har jeg naaet mit Maal; men Dagen graaner,
 Og Natten bugner under Aftenduggen,
 Som Eivin Skaldaspilders Vise lyder.
 Mit sorte Haar afbrydes hist og her
 Af hvide Lokker. Ræk mig hid din Haand!
 (Thorer rækker den, Hakon klemmer og siger derpaa nedslaaet)
 Før klemte jeg, saa Blodet flux sprang ud
 Af Neglerødderne, som Most af Frugt.
 Siig mig oprigtig, følte Du mit Haandtryk?

Thorer.

En Mand bør aldrig ømmes ved et Haandtag,
 Om det var nok saa strengt.

Hakon.

Mit var ei strengt,
 Det vil Du bilde mig kun ind. Seer Du
 Min Pande, hvor den alt er giennempløiet
 Af Rynker?

Thorer.

Rynker pryde jo en Mand.

Sakon.

Men Norges Møer kan ikke lide dem.
Kort sagt, min Ven! jeg ældes, jeg bli'er gammel,
Det mærker jeg; og derfor vil jeg nyde
Min Aftenstund; min Sol skal synke ned
I rolig og i herlig Purpurglands, —
Dg vee den Sky, som vil fordunkle den.

Thorer.

Ret saa, min Drot! men hvor er den?

Sakon.

Naturligviis! Just hvor den ei skal være. I Best,

Thorer.

Du mener Dlaf i Dublin?

Sakon.

Han stammer

I lige Led fra Harald hin Haarfagre.
Min snilde Ven! Du kiender Norges Bønder:
Et herligt, trofast, tappert Kæmpesfolk;
Men fuldt af Fordom dog og Dvertro.
Jeg vædder, at mit Værd, al min Bedrift
Forglemtes over Dlaf's Kongefødsel,
I fald det rygtedes, at han var til.

Thorer.

Det troer Du kun!

Sakon.

Troer? troer kun? Thorer Klake,
Jeg kiender mine Folk. Dg skulde nu
Den vilde Sværmer, denne Landsforræder
Bestige Thronen?

Thorer.

Landsforræder, Herre?

Sakon.

Bed Danevirke stod jeg med min Hær,

Dg mine Mænd var Normænd. Vi drog ned
 At hjælpe Harald Gormsøn. Dlaf var
 Paa Fiendens Side, hjalp en kristen Otto,
 Der brændte Nordens Fæstning. — Landsforræder?
 Det Ord mishager Dig? Dg er da Den
 Ei sliq, som vorder sine Guder troløs?

Thorer.

Ei troløs. Trygvesson har aldrig troet
 Paa Nordens Guder.

Sakon.

Dg en Gudsbespotter,
 Han skulde sætte sig paa Norges Stol?

Thorer.

Hvo tænker sliq en Tanke?

Sakon.

Seg, min Ven!

Dg Dlaf maastee med. Al Haralds Æt,
 Naar han undtages, reent er røddet ud;
 Min Jarleslægt er gammel, stor, som den;
 Fra Arilds Tid var altid Glade: Jarlen
 Den Mægtigste næst Kongen, Kronen nærmest.
 Nu var der Ingen meer! En Sværmer kun,
 Som har fornægtet nordisk Sæd og Tro,
 En frikøbt Træl, født i en Skov paa Reisen,
 Da Faderen var død; midt i en Ørk; —

Hvor saare let at vorde Kongesøn

Paa saadan Viis. Ved Balhals evige Guder,
 Han skal ei hindre mig. I høie Æser!

Bestorme skal han frækt ei Eders Magt.

Hærfader Ddin! Stærke Æufathor!

Dg Freya!

(Han gaaer hen i Baggrunden mod hendes Billedstøtte og
 bliver i det samme Gudrun vaer.)

Ha hvad seer jeg? Hvad er dette.

Gudrun.

D ædle Herre Jarl! Tilgiv! tilgiv!

Jeg plad forgaaer af Blusfel og af Skræf.
 Jeg veed, det er forbudt at nærme sig
 De store Gunders tause Helligdom.
 Tilgiv mig, ædle Herre!

Hakon (forundret).

Bene Mø!

Hvad gjør Du her i Lunden? Kom Du hid
 At lytte til min Tale? Jeg forfærdes!
 En Speider Du?

Gudrun.

Ved Freya, ved min Ufkyld,
 Jeg har ei hørt et Ord. Og jeg var længst
 Nedsprunget alt, men Frygten for at falde,
 At røbe mig —

Hakon.

Hvad vilde Du da her?

Gudrun.

Uk, Nøden tvinger mig, at sige det:
 Jeg er din Smeds, den gamle Bergthors Datter,
 Orm Lyrgias Fæstemø; og, Herre, derfor
 Jeg bundet har en Blomsterkrands til Freya,
 Og voved mig i Lunden. D, tilgiv!
 Jeg vilde smykke min Gudindes Tøse.

Hakon.

Ha, lykkelige, skionne Sammenkomst!
 Du est den fagreste blandt Møer i Lunde,
 Som derfor de forelskte Ungersvende
 Har givet Navn af Lunde-Sol?

Gudrun.

Uk Herre,
 Lad mig nu stige ned! Jeg lover helligt,
 At aldrig meer jeg sætter her min Fod.

Hakon (til Thorer).

Ved Freya i Folkvangur, hun er skion.

Kom, vakke Slut, og lad mig hjælpe Dig!
 (Han løfter hende paa sin Arm og bærer hende saaledes
 frem paa Skuepladsen.)

Let som en Fier, og dog et frodigt Blomster.
 Siig mig, mit Godt! hvad trykkes Dig vel om
 Dit Sæde paa Jarl Hakons Kæmperarm?

Gudrun.

For Alting, ædle Herre! sæt mig ned,
 Bæner ei dine Guders Helligdom!

Hakon

(Sætter hende ned med et bange Blik til Guderne).
 Bænere? Ha, hvor kan saa skion en Mund
 Saa uforstandigt tale? Saa barnagtigt?
 Ha hvilke trinde, bløde, hvide Hænder!
 (Kysser dem.)

Gudrun.

Bed Alt hvad helligt er, lad mig nu gaae!

Hakon

(Slynger sin Arm om hendes Liv).
 Og Dig har gamle Bergthor listig giemt?
 Og naar jeg vilde see Dig, var Du borte,
 Var i Besøg — Thor veed det — hos din Møster
 I Guldbbrandsdalen?

Gudrun.

Hvad var der at see
 Paa mig; en fattig Bondes Fæstemø?
 Men han er nidkær, Herre! Hvis han kom! —
 D slip mig!

Hakon.

Hvis han kom? Ha hvilken Rædsel!
 Jeg skulde bede selv mig flux til Giest
 Til Eders Bryllup, og i Sandhed ei
 Forglemme Brudegaven.

Gudrun.

Lad mig gaae!

Hakon.

Du slipper ei af Freyas Granelund,
Før Du har givet mig et Kys.

Gudrun.

O Guder!

Hakon

O Guder? Hvad? Hvordan? Den stolte Hakon,
Snart Norges Konge, nægter Du et Kys?
Og skal han længe trygle?

Gudrun.

Jeg forgaaer.

(Han aftrvinger hende et Kys. Hun flyer.)

Hakon.

Du flygter Hind? Den gamle Biørn formaaer
Ei længer rask at gribe Dig i Flugten;
Men bi! men bi!

Thorer.

Jarl Hakon!

Hakon.

Hvilken Skionhed!

Saae Du de lange gule Haar, hvor de
Bar slynget rigt i store Flætninger,
Med røde Baand? Saae Du den Arm? Hvor trind!
De blaae, de elskovsfulde Himmelsøine?
Den fulde, hvide Barm, som trued med
At sprænge Sølvrelænten?

Thorer.

Kiære Herre!

Hakon.

O, hvad var Berglioths Skionhed, hvad er selv
Thora fra Rimols Skionhed imod denne?

Thorer.

Bed Ddin, hun er smuk. Men ædle Herre!

Glem ei hvorfor vi kom; og mindes vel:
 Du havde Ting af større Bigtighed
 Her at betroe din Tiener.

Sakon.

Bigtighed?

Fastfrosne Istap! Ulmer ingen Gnist
 Af Elskovs Lue længer i dit Bryst?
 Ha, føl da mit! det slaaer med Ungdoms Slag.
 Og hvorfor skulde jeg vel ønske mig
 At vorde Herren til et udstrakt Land,
 Hvis ei det var min Attraa, som min Ret,
 At plukke Blomsten, hvor den vorte frem?

Thorcer.

Men Slaf, kære Herre!

Sakon.

Det er sandt!

Vel var det, at jeg strax blev hende vaer.
 Hun svor, hun havde Intet hørt; jeg troer det,
 Hun er uskyldig, svor det ved sin Uskyld.
 Der komme Jostein og Carlshoved; dem
 Har jeg kun ventet.

Jostein og Carlshoved komme.

Sakon (gaaer dem imøde).

Nu velkommen hid!

Her har jeg tre af mine bedste Venner.
 Hvi kan jeg ikke række hver en Haand
 Paa engang?

Carlshoved.

Edle Jarl, vor største Stolthed
 Er, at Du har os kær.

Sakon.

J vide begge

Spvad der har længe ligget mig paa Hjertet,

Og hvi jeg kalder Eder hid i Genrum.
 Den snilde Thorer, som jeg kun har ventet,
 For at udrette flux mit Anslag, veed
 Det kun saa halvskiøls. Nu saa hører mig:
 Mit Liv er svundet hen i Kamp og Larm,
 Og mange Stene, meget vildsomt Krat
 Først maatte giennembrudes, luges, røddes,
 Før denne Gran var mægtig frem at skyde
 Med Kraften, som Alfader skienkte den.
 I ere mine Venner, Eder kan
 Jeg tillidsfuld betroet mit Hjertes Hensigt.
 Mit Navn er agtet vidt og bredt i Nord,
 Jeg stridt mig har til Norges første Mand,
 Og kun min Fiende kan miskiende mig.
 Den svage Harald Graafeld og hans Brødre
 Fordærved Landet; uden Kraft og Styrke
 Var ingen mægtig til at hævde sig
 Den Ret, som var ham medfødt; som en Leeg
 Af Trolde boltred de sig blandt hverandre,
 Sank saa for verelsidig Morderhaand.
 Kun Harald Graafeld var en Modstand. Jeg
 Tilstaaer det, jeg min List lod bøde paa
 Den Lykke som hans Fødsel skienkte ham.
 Med Danerkongens Broder, siger man,
 At jeg har handlet slet. — Og hvordan det?
 Den feige Riøbmand, kied af Guld, fik Lyst
 Til dog engang at faae en Part i Riget
 Fra Broderen, betroede sig til mig; —
 Jeg sveg hans nedrige Fortrolighed,
 Fik Harald Graafeld loffet did; og alt
 I Haab om Binding kun. Han, som Guldharald,
 Fortiente lidt at bære Kongekroner.
 Ved Liimfiord faldt de Begge; Halse blev
 Den fælleds Grav for sløv Begierlighed,
 Og Harald Blaaland havde nu sit Rige

Udeelt og ubeskaaret, og ved mig.
 At jeg har undsagt ham, da siden han
 Forlangte Hylning, Skat og Lydighed,
 Vil ingen Norges Mand bebreide mig.
 Mit hele Liv, især min sidste Daad
 Ved Hjøringsvaag, da Jomsborgs Bælde sank,
 Da Bue sprang fortvivlet over Bord,
 Med Armens Stump i Pengeskrinets Hank,
 Har viist, at jeg besidder Kraft, som Snildhed.
 Nu daler Solen ned; en liden Stund
 Er af min Aftenrøde kun tilbage,
 Men den skal ei fordunkles. Trygvesson
 Er blot tilovers af den gamle Stamme.
 Han sidder roligt, mener Du, i Bretland?
 Hvad siger Du, forsigtigsnilde Thorer,
 Naar jeg fortæller Dig, at han er her?

Thorer.

Her?

Carlshoved.

Her i Norge?

Jostein.

Slaf? Er det muligt?

Sakon.

Jeg maatte lee, da Du ved Daurebord
 Fortalte, Thorer! med en klygtig Mine,
 Der tyded Bigtighed og Nyhed, om
 Din kongelige Ven hist i Dublin,
 Den fromme Slaf! Som om ikke længst
 Jeg havde havt et vaagent Die med ham.
 Da taug jeg; nu er Tiden til at tale.
 Saa viid: I Norges bragtes mig et Budskab
 Fra en af Snekkerne, der Dag og Nat
 Bevogte Kysten: Slaf drager med
 En Flaade til Kong Baldemar i Rusland,
 Men har paa Veien lagt sig ind ved Moster,

For at besøge, som han kalder det,
Sit Fædreland.

Thorer.

Kong Olaf? Er det muligt?

Sakon.

Om nu han virkelig paa sværmerst Biis
Er standset midt paa Beien, for at fylde
Sin Lunge med et Par Drag Klippeluft,
Veed ikke jeg og vil ei vide det;
Men Dette vil jeg vide, som Du indseer,
Om under det uskyldige Besøg
Ei Andet stikker. Jeg har Die med ham.
Du est hans Gæsteveren; hvor høist naturligt,
At Du besøger ham, naar Du erfarer
Hans Ankomst. Binden er fortræfflig, Thorer!
I Morgen est Du der, naar Dagen gryer.
Vil Du da nu bevise mig det Venskab,
At seile ned til ham? Og medens Du
Fortæller ham, som Ven, hvad helst Du vil,
Saa holder Du de andre Rygter borte.

Thorer.

Hvad er din Hensigt, Herre?

Sakon.

Som jeg siger,

At vide Olafs Hensigt; overalt
At komme ham til Livs. Du est en snild,
En vittig Mand, vant til at omgaaes Folk;
Hvor let for Dig at faae ham til at dvæle,
Til flux jeg kommer did med mine Skibe.
Han har jo selv en Flaade; Kraft mod Kraft,
Det er paa gammel nordisk Biis; mod dette
Kan intet siges, mener jeg.

Carlshoved.

Slet intet.

Thorer.

Dg hvormed skal jeg da forsinke ham?

Hakon.

Glaa paa de Strænge, som han lytter til,
 Kvæd ham den Bise, som han gierne hører!
 Fortæl — hvordan, det veed Du bedst, min Thorer —
 At Norges Land er utilfreds med Hakon,
 At hist og her der mumles høit; at Bonden
 Paa flere Steder venter kun et Vink,
 En tapper Drot. — Saa ham i Landet op!
 Der møder jeg ham helst, jeg bliver gammel,
 Dg kan ei taale Søen. Dvæler han
 Dog ei, men reiser, som han først var sindet,
 Uagtet Kronen vinker huldt fra Land;
 Saa er han ærlig, — jeg har gjort ham Uret, —
 Saa seiler han sin Sø, og jeg er rolig.

Thorer.

Du taler viseligt, min Jarl! Jeg lyder
 Dit Bud, udretter det saa godt som muligt.

Hakon.

For Intet skal Du ikke have tient mig,
 Min gode Ven!

Thorer.

Det veed jeg nok, min Herre!
 Jarl Hakon lønner altid kongeligt;
 Dog kiender Du min Troskab —

Hakon

(trykker hans Haand).

Bolde Thorer!

Carlshoved.

Kom Olaf, som kan være, for at hærge
 Paa Kysterne, saa finder strax han Modstand;
 Dg kom han for at speide Landet ud,
 Saa falder plump han i sin egen Snare.

Hakon.

Vil I da følge med, som Dlaf's Frænder,
For at stadfæste Thorer's Ord?

Jostein.

Han er
Vor Frænde, men Du est vor Herre, Jarl!
Vor Ven; og vort Bedrag kun prøve vil
Kong Dlaf's Ufkyld.

Thorer.

Ganske rigtig, Jostein!

Hakon

(drager sit Sværd).

Saa sværges da paa denne blanke Glavind,
I Ddins, i de store Guders Lund,
At I vil alle troligt staae mig bi.

Alle Tre.

Det sværge vi ved Ddin, Thor og Freir!
(Ddins Billedstøtte styrter ned i Baggrunden.)

Jostein.

Ha, hvad var det?

Carls hoved.

As Ddins Billed faldt!

Thorer.

Nedstyrtet dybt i Gruus.

Hakon

(fatter sig og gaaer hen til Stedet).

Den skjøre Steen
Har længe havt en dyb, en aaben Revne.
Kom, seer I, det er mørkt, men seer I, Bruddet
Er gammelt; kun en liden Stump holdt fast,
Som kunde bryde ved den mindste Vind.
Nu ikke meer for denne gang! I Aften
Bed Bordet kan vi bedre tales ved.

Gaaer nu, Enhver til Sit, og lad mig ene!
Før Reisen samles vi ved Nadderens.

(Thor, Carlshoved og Tostein gaae.)

Hakon

(Staaer længe taus og betragter Bruddet).

Nei, det er ikke gammelt, det er nyt.
Hærfader Odin! hvorfor faldt dit Billed?
Var det af Mishag? Var det mig et Barsel?
Du ligger dybt i Gruus; med friske Blomster
Staaer Freya smilende. Betyder det,
At Sydens Elskov tvinger Nordens Kraft?
Odin, forlad os ei, udryd en Fiende,
Som hader, som bespottet kun din Magt!

(Han knæler.)

Jeg lover Dig et stort, et herligt Offer!
Nioghalvfemsfindstøve sorte Dvæg
Og mine Fiender skal jeg slagte Dig
I Medelhuus, ifald Du skaffer mig
Den gyldne, skønne, dyrekøbte Krone.
Hlautbollerne skal ryge til din Priis;
Med Teigner, dybt i Blodet, skal dit Huus
Bestryges; Stolperne skal males røde
Med lunkent Blod. Jeg selv vil støde Sværdet
I Dafs Bryst. Af Dovres faste Steen
Skal atter reise sig din Billedstøtte —
Den trodser Evigheden!

(Han reiser sig.)

Mørket falder

Hen over Jorden med sit sorte Slør.

(Han staaer nogle Dieblkke i stille Betragtning, derpaa
siger han):

Jeg vil besøge Bergthor og min Krone.

(Gaaer.)

Bergthors Gæse.

Bergthor kommer ind med en Krone og en Hammer
i Haand. **Grib** med et Lys.

Bergthor.

Sæt Lysen der, og bring saa hid min Ambolt!
Skiondt Dagen længes, er det mørkt i Aften,
Dg noget maa endnu der gøres færdigt.

Grib.

Hvad J forstaaer at bruge Hænderne!

Bergthor.

Ifald det er Dig kært, som selv Du siger,
Saa kan Du gierne komme hid om Dagen,
Dg træde Blæsebælgen, hjælpe mig,
Saalænge som din Husbond er paa Glæde.

Grib.

Jeg har ei andet Arbeid, kære Herre!
Dg Tiden falder tit mig grusomt lang.
At leve med de andre Trælle, kan
Kun lidet glæde mig; hvad anden Dmgang
Er der for mig? Thor signe Jer i Thrudvang,
At J foragter ei en stakkels Træl.
Skal jeg nu træde Bælgen?

Bergthor.

Nei vist ikke.

Slip Bælgen, Dreng! Lad staae! Tag mig min Fiil.

Grib.

Hvor det gaaer flink fra Haanden.

Bergthor.

Flink fra Haanden?

Forstaaer Du Dig paa det? Du skulde seet,
Dengang jeg smedded i min Ungdoms Tid
Dværnbider til Kong Hakon Athelstein,

Det gif! Det var et Sværd, der beed saagodt
 I Stene, som i Riød. Men denne Krone
 Blier langsomt færdig. — Og dog altid tidnok!

Grib.

Den er jo næsten færdig, Herre min!

Bergthor.

Nu snakker min Gaas! Disse Edelstene
 Skal først indsættes.

(Gudrun kommer.)

Hvad? Min Datter Gudrun?

Hvi kommer Du saa hidseblæsende?

Gudrun.

Åk kære Fader! Hakon Jarl har seet mig.

Bergthor.

Hvor da?

Gudrun.

I Lunden.

Bergthor.

Har jeg ikke sagt:

Jeg vil ei vide noget af den Kenden
 I Lunden, efter Urter, efter Blomster?
 De rige Guder være takkede!

Nu blier Du gift, saa er jeg dog befriet
 Fra den Besværlighed at passe paa Dig.

(Hamrer paa Kronen.)

Hør Dreng! det kan Du troe, jeg smedder heller
 Ti Kroner, end jeg vogter tvende Døttre.
 Det Malm er skrøbeligt at handle med!

Gudrun.

Åk Fader, jeg er bange for, at Jarlen
 Strax kommer efter mig; hvad vil min Dm
 Da sige?

Bergthor.

Efter Dig? Min gode Jarl!
Der bliver Intet af; jeg kender Dig.
Kom Giente! ned med Dig i Kielderen.

Gudrun.

Åh, skal jeg atter sluttet inde der?

Bergthor.

Maaskee Du heller vilde sluttet ind
I Hakons Arme?

Gudrun.

Baldur staae mig bi!

Bergthor.

Jeg kender ham. Der er jo ingen Mand,
Som har i Fred og Ro for ham sin Hustru,
Sin Datter, Søster, Moder, Bedstemoder!
Ned med Dig, siger jeg, i Kielderen!
Jeg er ei rolig, før jeg har Dig vel
Der under Laas og Lukke. Vil Du gaae?
Hvor er din Søster?

Gudrun.

Astrid dækker Bordet.

Bergthor.

Det kan jeg selv; men Eders Ære vogte,
Det kan knap Laas og Jern mod Hakon Jarl.
Afsted! Afsted! I Morgen sender jeg
Jer bort; Dig til din Drm, til Thorvald hende.
Saa maae de tage Skade selv for Hiemgiæld,
Ifald I komme Noget til fra den Tid.

(De gaae.)

Grib

(Betragter med stille Forundring Kronen, som ligger paa
Ambolten).

Saaledes seer da Kronen ud! Saadan
Bliver Kronen smeddet. Og naar den er færdig,

Da sætter Hakon Jarl den paa sit Hoved;
Saa sværger Folket, — og saa er han Konge.
Det er dog ret forunderligt.

(Tager den i sin Haand.)

Hvor den

Er blank; den er af drevet ægte Guld.
Dg tung! hvor mange Pund monstroe den veier?
Mon den kan passe mig?

(Sætter den paa sit Hoved.)

Den er for stor,

Dog kan jeg bære den, men ned den synker
I Nakken. Saa! Ja saadan gaaer det an. —
Saa let er ei en Krone, mærker jeg,
Som jeg har tænkt; den bøier fast min Nakke.

(Gaaer op og ned ad Gulvet.)

Nu er jeg Konge!

(Tager Filen.)

Her — mit Kongespir!

Dg hisset er min kongelige Høistol.

(Sætter sig paa Umbolten.)

Nu sidder jeg blandt mine Mænd paa Thinge.

Hakon Jarl.

(er uformærket kommen ind under dette Optrin, han holder sig i Baggrunden, og betragter opmærksom Grib.)

Grib.

Det loves Eder, mine stolte Normænd!
At Jeg skal vorde Jer en naadig Herre,
Saafremt I kaare mig til Eders Drot;
Men hvis I med Opsætsighed og Trods
Modstaae, hvad jeg med Billighed forlanger,
Da faaer I Last og Skam. —

(Bliver Hakon vaer, og forstummer af Skræk.)

Hakon (rolig).

Det gaaer jo herligt.

Grib.

Af strenge Herre, harmes ei!

Hakon.

Du skælver

Paa Thronen, Dreng? Det bør en Konning aldrig.
Om det saa stormer om ham rundtomkring,
Dg truer ham med Undergang og Død,
Maa dog han sidde rolig med sit Spir.
Et dristigt, kongeligt, et værdigt Blik —
Saa lægger Stormen sig igien, og Himlen
Er klar, og Solen skinner paa hans Guld.

Grib.

Af, I har Ret! Jeg føler alt for vel,
At jeg er ikke skabt til sli'g en Ære.

Bergthor

(Kommer ind med et stort Nøglesnippe, som han putter
i Lommen, da han seer Hakon).

Hakon.

God Aften, Gubbe!

Bergthor.

Hil Dig hid, min Jarl!

(Bliver Grib vaer, som sidder frugt som og tør ikke røre sig.)
Hielp Baulund! hvad betyder dette her?

Hakon.

Han leger Konge.

Bergthor (halv affides).

Det bli'er Brug i Landet.

Af med den! Est Du gal?

Hakon.

Jeg kom for tidlig,

Fik halv kun hørt, hvad der blev lovt paa Thinget.
Er det din Svend?

Bergthor.

Det er min Smededreng,
Dg Thorer Klafes Træl.

Hakon.

Dg til en Træl
Betroer Du Hakons Krone?

Bergthor.

Jeg fik Forfald,
Jeg maatte løbe lige fra mit Arbeid
Dg lukke begge mine Døttre ned
I Kielderen. Imidlertid har Knægten
Sig understaaet —

Hakon.

Kære, dine Døttre?

Bergthor.

Ja Herre! I har nylig seet den Ene,
Nu er hun bange, næsten ogsaa jeg,
At I faaer tiere Lyst til slikt et Syn;
Nu er hun under Laas og Luf! I Morgen
Jeg sender Bud til hendes Fæstemand,
Dg holder Brylluppet, saasnart han kommer,
Saa maa han selv ta'e Vare paa sit Gods.

Hakon.

Ei, Fader Bergthor! hvad er det for Griller?
Veed Du, at Du fornærmer mig?

Bergthor.

Ei stille!

Det er Jert ømme Sted, Herr Jarl! det veed I;
Lad os ei røre meer ved denne Byld.
Vil I nu prøve Kronen? Jeg har fundet
En gammel Jernring, som blev gravet op
I Dfferhuset, hist i Medelhuus.
Den gik i Arv fra Søn til Søn. Min Farfar

Har derom smeddet Haldan Svartes Krone.
 Skøndt denne Ring er rusten, er den kostbar;
 Thi den er Kronens gamle Maal. Prøv nu!

Hakon.

(tager Kronen paa, den falder ham ned over Vinene).

Bergthor.

Den er for stor! Naar I den sætter paa
 Da sortner det for Diet.

Hakon (vred).

Skaldepande!

Gav jeg Dig ei mit Maal? hvor har Du det?

Bergthor.

Thor veed det! Det er kommen bort. — Jeg tænkte,
 Du skulde være Haldans Krone voren.

Hakon.

Ha, Bergthor! Bergthor! Du est gammel, Du
 Est snild og kunsterfaren, ærlig, diærv;
 Jeg skaaner dig, men misbrug ei min Godhed!
 Jeg giver Dig end tvende Dage; Bee Dig,
 Hvis Kronen ei da passer Hakons Hoved.

(Gaaer.)

Bergthor.

(seer efter ham stolt og rørt).

Hvad vil Du gjøre mig? Mit Haar er hvidt,
 Tre, fire Timer har jeg end tilbage, —
 Dem vil Du røve mig? Og mener dog
 At feigt jeg skulde skælve for din Brede?
 Nei! falde før skal Bergthor i sit Sværd,
 Før om igien han smedder Norges Krone.
 Den bære Kronen, som er Kronen voren.

(Gaaer.)

Anden Handling.

Den Møster.

Skov og Fjeld. I Baggrunden Havet.

Olaf, Tangbrand og Kæmper komme fra
Stranden, fulgte af **Thorer Klake, Jostein**
og **Carls hoved.**

Olaf.

Nu Thorer! Ha det kalder jeg et Venkabs,
Et Landsmandstykke! Seiler hid om Natten
For end at træffe mig. Du havde Ret,
Jeg havde været borte, var Du kommen
En Time senere; thi Vinden braser
Med gunstig Flugt fra Land; den vendte sig
Bed Midnat. Men hvor fik Du vide, Thorer,
At jeg var her?

Thorer.

Tilfældigviis, min Herre!
Fortaltes det igaar mig af en Skipper
Bed Jarlens Bord. Du vinder alle Hierter,
Bed Giestfrihed og Mildhed, Konning Olaf!
Jeg mindes end din Godhed i Dublin,

Dengang mit Skib var blevet læk i Stormen.
 Natten var skøn og klar og Vinden god;
 Jeg var uværdig til din Godhed, Herre!
 Hvis ikke jeg var ilet hid, at hilse
 Dig paa den norske Grund. Da Vinden vendtes,
 Da var det ei vor Krydsning, som fortrød mig,
 Men Tanken, at maaskee den samme Vind,
 Som fierned os, drev Dig igien fra Kysten.

Olaf.

Jarl Hakon har dog Intet derimod,
 At jeg besøger kort mit Fædreland?
 Mit eget Skib kun ligger her i Fiorden,
 De andre krydse midlertid paa Dybet.
 Jeg forudsaae en, skönt ugrundet, Frygt,
 Dg vilde hindre hver en mulig Tvivl.
 Men hvo er disse Mænd?

Thorer.

Du favner, Herre,
 Din egen Slægt: Carlshoved hedder han,
 Dg Jostein hin; Du hilser dine Fættre
 Paa Mødre-Side; de gif gierne med,
 At favne deres ubekiendte Frænde.

Olaf.

Min Slægt? D dobbelt mig da kjær, velkommen!

Jostein.

Vær hilset Ola!

Olaf.

Ola? jeg kan høre,
 Du est en ægte Døl, Du taler Let
 Saa fyldigt ud. Al jeg formaaer det ei,
 Jeg var en lille Gut, da med min Moder
 Jeg maatte flygte fra mit Fædreland.
 Saa regner I Jer da i Slægt med Astrid?

Carlshoved.

Din Moder Astrid var vor Fæster, Herre!
 Vor Fader hendes ældste Broder Halfdan.

Jostein.

Saa er det, Herre!

Olaf.

Altsaa Søskindbørn?

J ligne Astrid! Ja, det kan jeg see;
 Skændt tidligt alt jeg misted Moder min.
 Du Jostein har, som hun, et Hul i Rinden,
 Carlshoved arved hendes gule Lokker.

Carlshoved.

Det glæder os, at Du kan finde Lighed.

Olaf.

Nu, siger mig da, mine gode Venner!
 Hvordan staaer Hoven nu i Norges Land?
 Jeg drog, som J maaskee har hørt, fra Irland
 Til Rusland; Baldemar, min Fosterfader,
 Er død, og Landet i Urolighed.
 Ivan, hans Søn, min Ven, er christensindet.
 Jeg iler ham til Hiælp med Herreskiold,
 Med Raad og Daad, med Kæmper og med Præster.
 Jeg drog afsted, — ei tænkte jeg paa Norge; —
 Men da jeg fiernt blev Klippens Graner vaer,
 Da svulmede mit Bryst; da blev jeg heel
 Forunderlig tilmode; det mig tyktes,
 Som om jeg pludselig igien erindred
 En længst forglemt og sølsom Kæmpevisse
 Fra mine Barndoms Dage. Taarer brændte
 Paa mine Kinder; Seilet slappedes,
 Som skulde føre Skibet bort; og Bimplen
 Udspændte som en Fugl sin røde Binge,
 Ret som den vilde rive sig fra Masten,
 Og slagre hen i Land. Da blev det mig

Umulighed at seile det forbi.
 Jeg vilde see den Søn, som kunde vende
 Sin Moder Ryggen kold, naar kærligt hun
 Udstrakte mod ham sine Moderarme.
 For at forhindre Mistviol, lander jeg
 Paa Yderkanten af en liden D,
 Hvor Ingen boer, hvor nogle Sætere
 Kun titte sparsomt frem bag Fjeldene.
 Men Noget vilde jeg om gamle Norge
 Dog gierne vide, før jeg reiser længer.
 Hvo veed, om mine Dine skuer atter
 Det kære Fædreland. Thi siig mig, Thorer!
 Hvor staaer det? Godt og Vel?

Thorer.

Ja Herre! Norrig
 Staaer endnu fast paa sine haarde Klipper,
 Det er en dygtig Grund, som rokker ei
 Saa let.

Olaf.

Det troer jeg nok! Det troer jeg nok!
 Om saa det er den skæggehvide Ddin,
 Kan han dog med sit hele Rogleri
 Gi Eders Bierge bringe til at knage,
 Skiondt han har prøvet det i mange Tider.

Thorer.

Vel sandt, min Herre! Landet selv staaer fast,
 Og frodigt blander Birken sig med Granen,
 Mens Solen bryder sine varme Straaler
 Paa Klippens Bæg og modner Dalens Korn.
 End frugtesløst, som altid hidindtil,
 Slaaer Bølgen imod Kystens Kampesjeld.
 Men Herre! medens Bierg og Dale trives
 I fredelig og stille Rolighed,

Indæder sig en stærk og voldsom Gift
Dog daglig meer og meer i Landets Indvold.

Olaf.

Hvad mener Du? Jarl Hakon sidder jo
Heel rolig paa sin Stol i Trondelagen.

Thorer.

Saa har han siddet alt en Stund, min Herre!
Men endelig har Norges Bønder fundet
Det usfelt at beherskes af en Jarl.

Olaf.

Hvi give de ham ikke Kongenavn?

Thorer.

Dg derom spørger Halfdan Svartes Æt?

Olaf.

Hvad ændse Norges Bønder Halfdan Svarte?

Thorer.

Meer end Du troer! Den bolde Norges Mand
Har altid havt en indgroet Kiærlighed
Til sin retmæssige, sin sande Konge.

Olaf.

Dog styrer Glade-Jarlen Riget alt
I atten Aar.

Thorer.

Hvordan med List og Magt
Han kommen er til sliq Besiddelse,
Det veed I selv, saa godt som een af os.
Hvo nægter Hakon Jarl vel Tapperhed?
Hvo nægter ham Forstand og fielden Kløgt?
I veed hvorledes alle Sager stod;
Hvorledes Gunhilds Sønner hærjed vildt,
Dg spildte, ved at vise daarlig Svaghed,
Den sidste Levning af al Ærefrygt.

Jarl Hakon overvandt dem kækt i Strid.
 Dertil det Venſkab kom, ſom han forſtod
 At ſtaffe ſig i Danmark hos Kong Harald.
 Naar man vil vinde Noget, maa man vide
 Hvorledes Alting ſtaaer, det vidſte Hakon;
 Dg efterhaanden, ſom en ſnedig Kiøbmand,
 Der veed at vende Sagen til ſin Fordeel,
 Fik Jarlen Magten ſnart i ſine Hænder.
 Af Kampen kied forlangte Bonden No,
 Saaledes ſad han roligt i ſit Sæde.
 Hvad fuldeligt grundfæſtet har hans Magt,
 Var Tomsborgs Tog; da han til Norges Vre
 Nedſlog en overgIVEN Ungdomsvælde,
 Der forhen havde Norden fyldt med Skræk.

Olaf.

Dg nu i Glandsen af ſin Herlighed
 Foragtes han?

Thor.

Hvor høiſt naturligt, Herre!
 Tilforn var Hakon klog, han vidſte Klogſkab
 Var ene det, ſom ſammenholdt hans Magt;
 Nu blev hans Navn beundret overalt:
 Jarl Hakon, hed det nu, det er en Helt!
 Han Tomsborg fældet har ved Hjøringsvaag,
 Hvad modſtaaer ham? Hvad rokker vel hans Magt?
 Af denne Ros, af ſlig Berømmelſe
 Faſt hovedſvimmel, glemte han ſin Klogſkab,
 Forglemte han, at Bondens Kiærlighed
 Er Thronens allerførſte Hovedſtøtte.
 Han trodsed med ſin Magt og meente, nu
 Behøvedes ei meer Forſigtighed.
 Hver Higen i ſit Hierte gav han Tøilen,
 Dg hver en Lidenſkab fik frit ſit Epil.
 Da var han ikke længer fredegod,

Men stolt og herskesyg; da æred han
 Ei længer hver Mands Eiendom; men gjorde
 Bestandig mere Bold paa Bondens Ret,
 Hans Gods, hans Odelskab; ja endnu værre:
 Hans Biv, hans Døttre tog han til sin Gaard,
 Og lod dem gaae, som Dffre for sin Lyst.
 Hvad skal jeg sige mere? Uformærkt
 Begyndte Luen overalt at ulme.
 Han frygted ikke for en fremmed Fiende,
 Men mærked ei, at Fienden var i Landet,
 At Kræften havde gnavet sig til Hjertet.
 Nu lever han i daglige Skiærmysler,
 Snart faldes fra ham hist, snart atter her;
 Og Norge venter kun med Længsel efter
 En tapper Drot, af ægte Kongeblyd,
 For reent at styrte Hakon fra sit Sæde.

Olaf.

Ha Thorer! er det Sandhed, som Du taler?

Thorer.

Der stander Eders egen Slægt; lad den
 Stadfæste Jer mit Ord.

Olaf.

Min snilde Jostein,
 Hvor bliver Hullet af i dine Kinder?
 Du smiler ei. Saa fryder det Dig ei,
 At Norge kaster af sin Trællelænke?

Jostein (forvirret).

Jeg er for ung til at forstaae mig ret
 Paa Landets sande Fordeel, Herre! men
 Hvad Thorer siger, har sin Rigtighed.

Thorer.

Behøver jeg at sige Dig, Kong Olaf!
 Hvordan jeg blev tilmode, da jeg hørte,

Du draget var herhid? Da troede jeg,
 Du havde faaet Nys om Landets Tilstand,
 Og nytted Diebliffet; derimod,
 Nu Du har talt, erkiender jeg forbausset
 I Hændelsen et Bink fra Himlen selv.

Olaf.

Ha, Thorer! Du har giort min Siæl urolig.

Thorer.

Som Frøet, naar det giærer under Jorden,
 For snart i Vaarens Tid at skyde Spire.
 Du har dog ei forglemt fra hvem Du stammer?

Olaf (i dybe Tanker).

Siig, er det ei fra Harald hin Haarfagre?

Thorer.

I lige Led, og det paa Sværdets Side.

Olaf.

Hvis Moder Raghilds Drom var om et Træ.
 Hun hviled nemlig i en Urtegaard,
 Og tog en løvrig Qvist ud af sin Tasse;
 Men som hun holdt den i sin høire Haand,
 Var Qvisten voren til en vældig Green,
 Hvis Ende peged ned mod Jordens Muld
 Og fæsted Rødder; men den ranke Top
 Steg op mod Himlen, blev saa svarlig høi,
 At neppe hun den sine kunde meer.
 Og Stammen selv var rund og saare tyk,
 Ned imod Jorden var den rød som Blod,
 Men opad skæer og glat og sommergrøn,
 Med hvide Qviste, hvilke bredte sig
 Med mægtig Hvælving over hele Norge.
 Var det ei saa?

Thorer.

Saa siger Sagnet, Herre!

Olaf.

Var det ei Harald med de fagre Haar,
Der underligt om sine Lokker drømte?
Hvorledes nogle bølged ned til Jorden,
Endeel til Knæet, een til Skuldrene,
Men nogle krused sig i spæde Krøller
Om Heltens Tinding?

Thorer.

Ganske rigtig, Herre!
Da spaaede vise Mænd i Norges Land:
Det vidned om den store Kongeslægt,
Der efter ham beherske skulde Norden.

Olaf.

(staaer taus henstunken).

Thorer.

Hvad nye Tanker vækkes i din Siæl?

Olaf.

Hvad nye Tanker? Ingen nye Tanker,
Kun fiære gamle Tanker, Ungdoms Drøm
Og Manddoms Forsæt.

Thorer.

Dig, din Fødsel værd.
Tilgiv mig, fiære Herre! men hvi har
Saa lidet giældende tilforn Du giort
Din Fødselsret til Norges Kongstol?

Olaf.

Den stod for langt fra Haanden, Thorer! den
Var alt besat, og andre Tanker dengang
Indtog mit Hierte. Siælens fromme Ro
Er mere værd, end alle Jordens Throner.
Min Higen drev mig hidindtil til Syd,
Til Steder, hvor den christne Tro blev lært,
Dog har ei Lykken derfor svigtet mig.

Alt andengang behersker jeg et Land.
 I Benden bød mig Estkov lægge Septret,
 I Irland gav mig Estkov det tilbage.
 Men dog end aldrig i mit hele Liv,
 Med al min Tumlen, og mit Dphold, Thorer,
 Blandt fremmed Folk, har jeg forglemt min Fødsel,
 Og at jeg var en Kongesøn fra Norge.
 Dit har naturligviis den Tanke vakt mig:
 Grib Sværdet og forsvar din Fødselsret!
 Men overalt jeg hørte, Norges Bønder
 Var glade ved at styres af Karl Hakon.
 Hvad var min Magt? Der skal en vældig Hær,
 Til at bemestre sig et fremmed Land.
 Og kunde jeg ei vorde Norges Konning, —
 Dets blotte Køligheds-Forskyrter havde
 Jeg ingen Lyst og Attraa til at vorde.

Thorer.

Men nu er det en ganske anden Sag!
 Naar Trønderne først hører, at der lever
 En Sonne-Sonne-Sønnesøn af Harald
 Haarfager, da vil Intet hindre dem
 I strax at gjøre fælleds Sag med Dig,
 Saasnart Du seiler ind i Trondhiems Fiord.
 Om mit og dine Fættres Venskab har
 Jeg vel ei nødig at forsikre Dig;
 Men det kan jeg høitideligt forsikre:
 Fleer Mænd af Magt i Landet ønske stærkt
 At vise Dig Hengivenhed og Venskab.
 Lyst til at bringe Dig det gode Budskab,
 Drev os dertil at seile hid inat.
 Hvis altsaa Du vil følge Venneraad,
 Saa drag ei ud paa fremmed Eventyr,
 Men følg din Skiebnes og din Lykkes Vink!
 Den har ei vinket Dig herhid for Intet.

Olaf.

(Efter et Diebligs Lausbed).

Den Tidende har overrasket mig.
 Forlader mig et Dieblig, I Venner!
 Hist under Træet har man reist et Telt,
 Der hvæger, hviler Eder efter Reisen.
 Jeg kommer siden. Følger mine Kæmper!

(Thor, Carlshoved og Jostein gaar med Olafs Mænd.
 Olaf og Tangbrand blive tilbage.)

Olaf.

Nu Tangbrand, Du har staaet taus og stille?

Tangbrand.

Dg inderligt mig glædet ved din Lykke.
 Du vorder Konning til et herligt Land.

Olaf.

Men over Hedninger, som spotte Gud.

Tangbrand.

Desstørre vil din Hæder, Herre, vorde,
 Naar Du har bragt dem paa den rette Wei.

Olaf.

Ja, Tangbrand! ja, jeg følger Himlens Bink.
 Vel havde jeg besluttet først at drage
 Til Garderike.

Tangbrand.

Du har Intet lovet.

Løst var det Rygte kun, som drev Dig, Olaf!
 Bant til Bedrifter, kieded Dig din Ro;
 Du søgte Daad, som sømte sig en Christen;
 Der ulmed i din Barm en Heltelyst,
 Til at stadfæste Himlens Magt paa Jorden —

Olaf.

Dg tænk Dig, Tangbrand! i mit Fædreland.

Tangbrand.

Som Norges Konning kan Du bedre hjælpe
Ivan i Garderik, hvis det behøves.

Olaf.

Det bør sig Hjælpen først vor Slægt og Venner.
At kristne Norge — store, skønne Tanke!

Tangbrand.

For Norge Garderike staaer tilbage.

Olaf.

Men, Tangbrand! thi jeg skiuler Intet for Dig —
Ei blot af Fromhed glæder sig mit Hierte;
Det svulmer ved den Udsigt, ved den Hæder
At hævede sig sin Ret. Jeg fødtes til
Den norske Krone; siig mig, er det syndigt,
At Olaf ønsker, hvad han fødtes til?

Tangbrand.

Saa vist Gud elsker Mennesket som Fader,
Og under det enhver uskyldig Fryd, —
Nei Olaf! — nei! At nyde Livets Lust,
Naar fromt det nydes i Uskyldighed,
Det er, at giennemskue Herrens Godhed.
Held Den, som stedse seer i Livets Fryd
Et Gienstik af den fjerne Herlighed!
Held Dig, ifald det lykkes Dig som Hyrde
At lede faderligt den christne Hiord.

Olaf.

Forlad mig, fromme Fader! Al forlad mig!
Jeg trænger til at være nu alene.

Tangbrand.

Christ styrke Dig, min ædle unge Helt!

(Gaaer).



Olaf

(Kaster sig paa Knæ med foldede Hænder).

Mit Hierte smelter ved den store Tanke.
 O hellige Christ! er jeg det svage Redskab,
 Som Du har kaaret, til at kæmpe for
 Din Herlighed paa Jorden? Fader, see
 Jeg stander i din Haand, din Villie skee!

(Reiser sig begejstret).

Ja, ja! jeg føler det, jeg føler det!
 Min Arm er stærk, Kraft luer i mit Bryst.
 Ja, jeg skal være din Apostel, Herre!
 Med dette Sværd, Forløser! som er smeddet
 I Korsets Lignelse, med dette Sværd
 Skal jeg bestride hver den Frækheds Magt,
 Som tør modsætte sig din Herlighed.
 Og, som en Hyrde for sit elskte Nord,
 Skal Olaf styre den betroede Hiord.
 Hvor Ddins Gudhuus mørkt og skummelt stod,
 Hvor ofte flød uskyldigt Hierteblod,
 Skal Røgelse, skal Myrrha nu kun ryge;
 Sin Afgud skal ei Hedning blodbestryge;
 Ei Raab af Dffret, ei de vilde Skrig
 Af Ddins Goder om de blege Liig!
 Uskyldig Harpeleeg og Sang skal tone,
 Med fromme Lyd mod Evighedens Throne.
 I hellig Andagt skal de samle sig,
 Og hist, Forklarede! kun skue Dig.
 Hver lav og jordisk Ild skal da forglemmes,
 Med Giestebud skal Kirken ei bestømmes;
 Ikkun det tause store Giestebud
 Forkyndende skal: Alt lever i sin Gud.
 Bort Had og Bold og Mord og vilde Leire!
 Uskyldighed og Rikærlighed skal feire!

(Gaaer.)

Glade.

Giennemgang i Skoven.

Hakon Jarl kommer bevæbnet med Sværd, Skjold
og Bue. **Thora** møder ham.

Hakon

(standser forlegen).

Hvad seer jeg her? Min Thora! lokker ogsaa
Det smukke Sommerveir Dig i det Grønne?

Thora.

Hvad lokker Dig? Ei Thora! Vilde Du
Besøge mig? Jeg seer, Du est bevæbnet.

Hakon.

Lil Drlog, Thora! Jeg staaer færdig at
Bestige Skibene med mine Mænd.
Vi gaae i Søen mod en næsviis Røver,
Som hærjer Kysten.

Thora.

Ha, for hvilken Lykke
Maa jeg da ikke takke Hændelsen!
Du seiler bort?

Hakon.

Jeg havde givet Rarker,
Min Svend, Bessed at bringe Dig.

Thora.

Din Træl.

Hakon.

Min Tid var knap, det var mig selv umuligt.

Thora.

O Hakon, Hakon!

Hakon.

Piin mig ei med Tvivl!

Thora.

Du elsker mig ei meer.

Hakon.

Dg var det saa,
Troer Du da vel, at din Bebreidelse
Var mægtig til at tænde Luen atter,
Hvis den var slukt?

Thora.

Dg saa behandles jeg!
Jeg, hvem Du elskte meer end Alt i Verden?
Troløse! hvilke søde Smigersord
Opfandt din Tunge. Jeg var ene Den,
Som kunde gjøre Hakon Livet kært,
Jeg var den Eneste, som var istand til
At smelte Jernet i hans Kæmpebryst,
At vænne det til huld Bestandighed.
Ha, jeg Eenfoldige! jeg troede Dig,
Forlod mit Huus og Hiem, og oversaae
Mit Rygte, fulgte Dig og gav mig hen —
Dg nu — Ha! jeg fortjener denne Skændsel!

Hakon.

Hvad Skændsel? Thora! Blandt de mange Fortrin
Dg Uindigheder, som jeg fandt hos Dig,
Var ogsaa den, at Du var fordomsfri.
Du taler om min Ubestandighed,
Dg gjør Dig skyldig i den samme Feil.
Hvor er dit før saa raske Blik paa Livet?
Du siger, at Du gav Dig hen til mig?
Du taler sandt; Du gjorde mig lykkelig.
Dg hvad saa meer? Var det en Ugersvend,
Af dem, hvis Hierter Mattens Maane smelter,
Der vandt din Elskov? Sagde Du ei selv,
Du elskte mig, fordi jeg var en Mand,
Dg mellem Mænd den første, som Du kiendte?
Hvad er da Mandens Daad? Er Mandens Daad,

At sukke Kærlent i den Elsktes Arm?
 Du var en deilig Enke; paa din Gaard
 Henrandt dit Liv kiedsommeligt og tomt; —
 Hvad offred Du? Velbyrdig Norges Qvinde,
 Selvstændig, riig, kan Du, ifald Du vil,
 Foragte Rygterne, foragte Skvalder.
 To Maaneder har vi tilsammen nydt
 Saa sødt som noget Par i Freyas Sal;
 Nu fængsler anden Gienstand Heltens Aand.
 Forvovne Bønder vove hist og her
 At knurre, tale høit; man gæster Landet
 Med Røverskibe. Det maa forekommes.
 Det bør sig Norges første Mand at tænke
 Paa Alt itide. I de første Dage
 Vil neppe vorde nogen ledig Time
 For Elskovs søde Spøg. Vær god, min Thora!
 Drag atter til din Gaard, din Eiendom,
 En liden Stund. Fraværelsen forstærker
 Den matte Kærlighed. Vi sees igien,
 Og dobbelt elskovsfuld er da din Hakon.

Thora.

Og dermed er det gjort, er det forbi!
 Og med den usle matte Strøm af Ord
 Er Thoras Troskab, Kærlighed betalt?
 Jeg har fortient det; ja, ved Ufa Løke,
 Jeg har fortient din lave Troløshed.
 Du siger: jeg er klog og snild? O ja,
 Saa snild jeg vistnok er, at klart jeg indseer:
 Den Tale var kun spildt, som vilde bringe
 Forsvunden Elskov i Dit lunkne Hierte.
 Men at Du med saa flink og færdig Frækhed,
 (Erhvervet ved utallig Troløshed)
 Dig viser uden Skaansel, uden Blu,

Selv uden al Bekymring for min Smerte, —
Det knuser og det dræber mig.

(Hun græder.)

Hakon.

Bed Freya!

Du est mig kjær, min Thora! hvis det var
Min Hensigt, som Du troer, at svige Dig,
Da kom jeg ikke, bar ei Disset frem
Med denne Rolighed, som Du misliender.

Thora (opbragt).

Du lyver, Boler! ja ved Syn! Du lyver.
Du kalder Freya til dit Bidne? Ha,
Sværg ei ved Freya! Freya vender bort
Sit Uskyldsblik fra dine falske Lader.
Skiorlevner! Har jeg kunnet elske Dig?
Ja, jeg har elsket Dig, den Eneste,
Som drog til Dig af sanddru Kiærlighed,
Var Thora. Thi hvad rørte mig din Høihed?
Min Slægt er gammel og berømt som din.
Forvildet, som jeg var, jeg tænkte daarlig
At bringe Fromhed, Reenhed i dit Hierte.
Og Trostløb. Ddin! Naar var Loke tro?
Men vel jeg hævnæs; jeg har Brødre, Hakon!
Og Frænder! bedre Kampens Mænd end Du.
Bed Usa Ddin, de skal tugte Dig!

Hakon (med opbragt Kulde).

Du taber Beiret, Thora! Giv Dig Tid!

(Han kalder. Karer kommer.)

Hvis Du har endnu mere at sige, see,
Der staaer min Træl; fortæl Du Resten ham!
Det sømmer sig Jarl Hakon ei at høre
Paa matte Skældsord af en opbragt Qvinde.

(Han gaer.)

Thora.

Hvad vil Du, frække Træl?

Karfer.

Jeg? Skældes ud,
Det hørte Du jo nok, min Herre bød.

Thora (slaaer ham).

Forvorpne!

Karfer.

Ædle Frue, tag Dig vare!
Du støder dine Hænder paa min Ryg.

Thora (fatter sig).

Ha, Thora! Du fornedrer Dig. Hvor blev
Din Høihed og din Stolthed? Træl, forlad mig!

Karfer.

Det har min Husbond ei befalet mig.

Thora.

Hvad har han da befalet Dig?

Karfer.

At der
Skal mældes Eder, ædle Frue: Karmen
Staaer færdig, for at kjøre Jer til Rimol.

Thora.

Det var da den Bækked, Du skulde bringe,
Hvortil din Herre selv ei havde Tid?
Godt, Karfer! godt; han er vor fælleds Herre.
Jeg lyder ham og reiser ufortøvet.

(Hun gaaer.)

Karfer

(kalder paa de andre Trælle. De komme).
Nu gik Fru Thora hjem, nu skal der flyttes.
Nu bærer Jer fornuftigt ad! Hun er
lidt vred i Hovedet. Ifald I lade,
Som Noget gik itu, saa er det muligt,
At hun slaaer ogsaa Jer i Næse og Mund.

Saa gik det mig; det kitted mig i Siælen.
 Hun har to deiligbløde hvide Hænder;
 Det kom mig for, som om hun havde trykt mig
 I Næsen med en en Silkepude.

Leif.

Ei!

Karfer.

Hun vilde gierne blive længer, seer Du!
 Det troer jeg nok, men det gaaer aldrig an.
 De Andre heller ei maae være Stedbørn.
 Imorges gik en Flok af vore Dælle
 Til Lunde, hente Gudrun, Bergthors Datter,
 Hun træder ind igien i Thoras Plads.

Leif.

Alt nu en Ny?

Karfer.

Alt nu? Man hører nok,
 At Du est ikke gammel her paa Glade,
 Thi ellers havde Du vist sagt: Først nu?
 To fulde Maaneder var Thora her;
 Det gaaer ei an, som selv Du kan begribe,
 Hvis det skal ordentlig gaae Landet rundt.

Leif.

Gaae Landet rundt?

Karfer (bevisende).

Ja det maa være, seer Du!
 Bor Jarl, som har saa mange Ting i Hov'det,
 Dg som maa passe paa vos allesammen,
 Dg som maa altid være, hvor det kniber,
 Dg som maa passe paa vos allesammen,
 Dg har saa mange Ting i Hov'det, seer Du!
 Ham kan man ei fortænke just deri,
 At han som har saa mange Ting i Hov'det,

Dg som maa altid være, hvor det kniber,
At han —

Leif.

Ja jeg forstaaer dig nok, for saavidt.

Karfer.

Desuden, siig Du mig, min gode Leif,
Paa din Samvittighed, hvis Du var Jarl,
Dg kunde giøre, hvad Du fandt for godt,
Om ei Du gjorde, hvad for godt Du fandt?

Leif.

Jo, hvad jeg fandt for godt, men ikke hvad
Jeg fandt for slet.

Karfer.

Hjælp Thor! for slet? for slet?

Man hører strax, at Du est nylig kommen,
Dg har ei hørt paa vise Herrers Tale.
Thi ellers vidste Du, at sliig en Mand,
Der har saa mange, mange Ting i Hov'det,
Dg som maa være stedse, hvor det kniber,
Dg som maa passe paa vos allesammen,
At han —

Leif.

Ja Karfer, jeg forstaaer dig nok.

Karfer,

(fortrydelig over at blive afbrudt).

Saa lad mig høre da, hvad Du forstaaer?

Leif.

Du mener, at en saadan Helt, som vaager
Om Dagen over alle Landets Mænd,
Om Natten sove maa hos Landets Qvinder.

Karfer.

Det giver jo naturlig sund Forstand.

(De gaae.)

Ginar Lambeskielver

(er under forrige Optrin kommen ind, og har sat sig paa Stubben af et Træ i Baggrunden, for at gjøre sin Bue i Stand; i det Trællene gaae, reiser han sig, og seer hen til den modsatte Side).

Hvo stander hist paa Veien der? Ved Thor,
Det er Jarl Hakon; det er Hakon Jarl,
Som kommer op igien fra Skibene.

Nu skal jeg spille ham et Puds! Man siger,
At ingenting kan gjøre ham forfærdet.

(Han lægger an og skyder ud af Scenen.)

Ha, ha! der skød jeg Buxen af hans Hielm.

Hakon

(løber i Harmen mod Ginar med opløftet Sværd, griber ham i
Brystet, og siger):

Ha, købte Stimand! flux bekiend, siig frem:
Hvad har man lovet Dig for Hakons Liv?

Ginar (rolig).

Slet intet, Herre! Jeg behøver intet.
Jeg er ei heller Stimand, jeg er født
Af ædel Byrd; Du kiender mine Frænder.

Hakon.

Hvo est Du, Niding, og hvo er din Slægt?

Ginar.

Min Fader hedder Manddom, Herre Jarl!
J kiender ham, det er en gammel Knark,
Men rørig af sin Alder; Skiægget tykt,
Og Armen stærk; han har alt længe boet
Paa Norges Klipper.

Hakon

Manddom, Niding? Dø!

Ginar

(holder hans Arm fast).

Tak være Guderne, som gav mig Kraft,

At holde Hakons Arm tilbage! Det
 Var ellers ude med mig.

Hakon.

Hvilken runken
 Seidkone laante Dig sin Herekraft,
 At holde denne Kæmpearms?

Einar.

Ja rigtig!
 Min Moder, Herre! hun har lært mig det.
 Hun er en Her, som ganske ret Du siger;
 Dog er hun ikke runken, hun er rød
 Og hvid, som Melk og Blod; hun hedder Sundhed,
 Og er, som Du, af gammel nordisk Æt.

Hakon.

Nu skal Du døe!

Einar.

Det er for tidligt, Herre!
 Jeg er kun lidet over tyve Vintre.
 Du kom til kort, min ædle Jarl, ifald
 Du dræbte Norges bedste Ungersvende.

Hakon.

Ha Niding! vilde Du ei dræbe mig?

Einar.

Ved Ddin og ved Norges Freya, nei.
 Jeg vilde skyde Busken af din Hielm,
 Og intet andet.

Hakon.

Og til Skive for
 Din Dvelse Du vælger Hakons Hoved?

Einar.

Hans Hielmbuff gode Herre! blot hans Hielmbuff.
 Det mored mig at giøre Hakon ræd;
 Man sagde, det var svart at skrække Dig,

Dg derfor skød jeg Fjæren af din Kam.
 Det Saar kan heles snart, det koster dig,
 Ifald det kommer høit, en Hanesvands.
 Forresten, hvis Du holder i din Haand
 En Søilverpenning, og jeg skyder den
 Ei bort, og gjør Dig ingen Fingerskade,
 Saa maa Du kalde mig en Mæreminde,
 Ja hænge mig i første, bedste Træ.

Sakon.

Jeg troer Dig, Dreng! Dit Die lyver ei.
 Hist henne sidder i den grønne Birk
 En Plet i Barken, sort og liden; kan
 Du træffe den, saa Pilen borer sig
 I Pletten ind og sidder fast, saa vil
 Jeg troe din Tale.

Einar (figter og skyder).

Altsaa troer Du mig.

Sakon.

Du est en prægtig Skytte! Du skal være
 Bestandig om mig; vel, jeg træffer Dig!
 Her Rygtet gaaer i Landet om en Svend,
 Der roses som den bedste Bueskytte,
 Dg jeg har stevnet ham hid til min Gaard;
 Naar han nu kommer, skal han see, at vi
 Har ogsaa Bueskytter her paa Glade.

Einar.

Lad ham kun komme! Jeg vil skyde med ham.
 Hvad kalder han sig?

Sakon.

Einar Tambeskjelver.

Einar.

Det hedder ogsaa jeg. Lad ham kun komme!
 Jeg mærker, at jeg veier op mod ham
 I alle Ting, om selv det er i Navnet.

Hakon.

Hvad? Du est Einar Lambeskielver?

Einar.

Herre!

Den Ene. Bring mig flux nu til den Anden,
Saa skal vi nappes om den første Rang.

Hakon.

Ei ei, Du overgivne raske Gut!

Saa est Du kommen nu til Hakons Hof?

(Tager ham under Hagen.)

Hvor ung og stærk og smuk! Hvor overmodig!

Nu, flige Svende just jeg ønsker mig.

Saa har Du Lyst at tiene Hakon Jarl?

Einar.

Hvis jeg kan tiene Dig med eet og andet,
Da skal det glæde mig af ganske Hierte;
Men her er jo saa roligt nu i Norrig,
Som i en gammel Kærrings Krog bag Dvnen.

Hakon.

Ei overalt saa roligt, som Du tænker;

Jeg bruger stærke, trohengivne Mænd.

Endnu i Dag med mine Skibe gaaer jeg,

At dække den sydvestre Kyst af Landet,

Imod en fremmed, maaskee farlig Fiende.

Vil, Einar, Du gaae med og spænde Buen

Til Hakons Forsvar og din egen Ære?

Einar.

Ja, Herre! gierne. Hjælp mig Thor i Trudvang,

Hvad har Du der en deilig Bue, Jarl!

Indlagt med Guld og Sølv; min, som Du seer,

Er kun af Træ og seige Bjørnesener.

Hakon

(tager den af sin Skulder, og rækker ham den).

Tag denne Bue, Einar! og behold den

Til Pant paa Hakons Venstak!

Einar

(prøver Strængens Stramhed).

Uk! for veeg,
 For veeg er Jarlens Bue. Herre! tag den
 Igien! Den er for tung, den er for flap;
 Min egen her er meget bedre.

Hakon.

Ha,
 Du stolte Svend! Foragter Du min Gave?

Einar.

Jarl Hakon eier Noget, som ei Einar
 Foragted, blev det budt ham.

Hakon.

Og hvad da?

Einar.

Du har en Datter, Jarl! en Rosenknup
 Bar ei saa deilig paa en Lilievand.
 Dog derom kan vi altid siden tale.

Hakon.

Saa troer Du —

Einar.

At jeg skal fortjene Berglioth.

Hakon.

Du sigter til et fiernt ophøiet Maal.

Einar.

Saa bør det sig en dygtig Bueskytte;
 Min Piiil indhenter fierne Maal, det veed Du;
 Men Diets kiælne Blik har ogsaa Pile.

Hakon.

Er Skytten skudt?

Einar.

Det skal han sige Dig,
 Naar han har dræbt en Flok af dine Fiender.
 Til Stranden, Herre!

Sakon.

Est Du færdig alt?

Einar

(Aaer paa sit Kogger).

Jeg har mit Husgeraad paa Ryggen med mig.
Til Stranden, Herre! Hurtig!

Sakon.

Raske Gut!

Jeg lider Dig, fast som Du var en Kvinde.

Einar.

Det var det sidste, som jeg vilde være!

(De gaae.)

Bondestue.

Orm sidder med sin Brud **Gudrun** øverst ved Brudebordet; **Bergthor** hos hende. Paa den anden Side **Astrid** med sin Fæstemand **Thorvald**. Flere **Bønderfolk**.

Bergthor.

Saa, lystig Børn! Lad Hornene gaae rundt!
Dg sparer ikke Miøden, god og gammel.
Den Dag, jeg holdt mit Bryllup med Gundløde,
Da lagde selv jeg Tønden i min Kielder,
Dg svor en Sed, at ei den skulde røres,
Før jeg fik holdt min ældste Datters Bryllup.
Dg hvad jeg svor, seer I, det har jeg holdt!
Jeg nyder Glæde paa min Gammelalder.
Er Pigen ikke snild, min gode Ven?
Ni Maaneder hun yngre blev end Miøden;
Det vared ikke længer, seer Du vel,

Før min Gundløde skienkte mig en Datter.
 Jeg husker end, da førstegang jeg saae Dig,
 Da blev jeg vred, jeg nærvæd havde bandt Dig;
 Jeg skændte paa min Gundlød i sin Seng,
 Og raabte: Qvinde! Hvad er det for Streger?
 Hvad skal jeg med de Døttre? Skaf mig Sønner,
 Som jeg kan lære Vaabenleeg og Hærværk.
 Og dermed smed jeg Løsen ned i Buggen.

Orm.

Men Fa'er, med Tiden fik Du Pigen kjær.

Bergthor.

Da hun blev større, veed jeg ei, — hun krøb
 Omkring mig, vimsed om, og naar de Gienter
 Blier henved femten, sexten, sytten Aar,
 Saa maa man holde af dem, om man vil,
 Og om man ikke vil; man nødes til det.

Orm.

Ha Gubben er i Aften ganske lystig.
 Nu Thorvald! lad dog Hornet atter fylbes!
 Der bliver ikke drukket ret i Lauget.

Thorvald.

Ei drukket Orm? Min Gut! hvor vil Du hen?
 Det er fast gaaet mig som Konning Fjølner,
 Der drukned i et Mjødkaar.

Bergthor.

Stille, Børn!

Hvad er det for en Larm derudensfor?

Thorvald.

Fleer Benner, flere Giester til dit Bryllup!

Stein og en Flok bevæbnede Trælle træde ind.

Thorvald.

Hvad vil I Svende? Hvad er Eders Vrind?

Stein.

Vi er Jarl Hakons Trælle, vi er sendt
At melde Herrebud.

Orm.

Har Jarlen faaet
Et Nys alt om, vi er forsamlet her,
Dg nytter denne Sammenkomst? saa tal
Kun frit! Vi stande rede til at høre.

Stein.

At I saa talrigt var forsamlet her,
Det just formoded' Jarlen ei, skøndt vel
Han vidste, her blev feiret Bryllupsgilde.

Orm.

Hvad er da Eders Vrind? Siig det frem!

Stein.

Nu kort og godt, vor Jarl har sendt os hid,
At hilse Dig med Venlighed, Orms Lyrgia!
Han kiender Dig, han veed, Du est en Mand,
Som er sin Dverherre lydig, tro.
Vor Jarl har seet din Brud, hun har opflammet
Hans Siæl, ei leve kan han uden hende.
Han har en tidlang kæmpet mod sin Attraa;
Men Tanken, at en Undersaat besidder
Hvad han forgiæves smægter, sukker for,
Er ham utaalelig. Han haaber derfor,
Du tilfredsstill vil hans Hjertes Længsel,
Dg afstaae ham din Fæstemø.

Bergthor (reiser sig).

Hvordan?

Orm.

I komme, for at røve mig min Brud?

Stein.

Ei for at røve, hvis Du, hvorom Jarlen
Ei tvivler, slipper hende med det Gode.

En føie Tid Du bare vente skal,
Saa sender venligst Gudrun han tilbage,
Ledsaaget af Foræringer og Guld.

Orm.

Dg slikt et Ord, forvorpne Træl! Du vover?
Dg slikt en Fordring, slikt et Tilbud tør
Jarl Hakon gjøre frie og stolte Normænd?

Stein.

Heel mangen Brudgom, stolt og fri som Du,
Har anseet Jarlens Tilbud for en Lykke.
Vi haabed her at træffe Dig alene,
Med' nogle faa særdeles gode Venner.
At dette Budskab kommer noget brat,
Har tvende Grunde: først har Jarlen alt
Sit Skib bestaget og er reist fra Glade;
Desuden haster, Orm, Du med dit Bryllup;
Det driver Jarlen, som Du kan begribe.
Derfor han har udtrykkelig befalet
At vi skal bringe Gudrun til hans Gaard,
Dg vogte hende, til han kommer hjem.
Bedømme Jarlens Daad — hvo vover slikt?
Dertil formaster ingen sig af os.
Han er ophøiet over Alles Dadel.

(Almindeligt Bulder.)

Bergthor.

Det gaaer forvidt. Afsted! Afsted paa Stand,
Forvorpne Trælle!

Thorvald

(griber et Drikkehorn).

Hilser Eders Jarl,

Dg siger: Thorvald druffet har hans Gravøl.

Flere Stemmer.

Bort, Hakons Trælle! Bort!

Stein

(til de andre Trælle).

Til Baaben, Svende!

Thorvald.

J vove tør Jer Afmagt at forsøge?

Alle.

Glaæer dem ihjel!

Bergthor.

Her har jeg smeddet mig
En Drehammer af det bedste Jern,
Og hvor den rammer styrte fire Trælle.

Stein.

Mod, Svende! Mod!

Bønderne.

Ned med den Dgleslægt.

(Strid. Efter nogen Modstand flygte Hakons Trælle, Mændene forfølge dem. Gudrun, som er falden i Afmagt, omringes af de forsamlede Qvinder, som søge at bringe hende til sig selv igien.)

Astrid.

Min Søster! elskte Gudrun! kom til Live!
De flygted alt. Her er slet ingen mere!
Seer Du igiennem Vinduet hvor de flye?
(Mændene komme tilbage. Orm, som bliver sin Bruds Tilstand vaer, kaster sig for hendes Fødder.)

Orm.

Skaf Livet i min Brud! Hvi staae J der,
Og klynke Qvinder? Hvor er Eders Kunst?
Skaf mig min Brud igien!

Thorvald.

Nu ved Hærfader
Paa Hlidskialf, her opløfter jeg mit Sværd,
Med Trælleblod besudlet — ha med Blodet
Af Hakons Benner. Jeg undsiger ham!
Bed Odin, Vil' og Bee! ved alt hvad helligt!
Jeg er ei rolig, før jeg blande kan

Hans Blod med Trællenes, og kraftigt hævne
Den Skændsel, som han tiltænkt har min Broder.

Bergthor.

Dg skøndt jeg alt er gammel, rynket, stiv,
Jeg sværger dog paa Hamrens røde Næb,
At hart jeg hævner sliq Forsmædelse.
Han vilde have sig en Krone hamret?
Ha vi skal hamre ham! Jeg er den Ældste
Blandt Eder Brødre! jeg er Nogens Fader!
See der: der ligger hun, den stakkels Mø,
En falmet Blomst i hendes Veilers Arm.
Forsamler Eder om mig, Bondemænd!
Dg sværger paa min store, tunge Hammer,
Hakon den Dnæs Fald.

Orm.

Gudrun! min Mø!

Du aabner Diet?

Alle Bønderne.

(paa Hammeren).

Hakon Jarl skal døe!

Credie Handling.

Den Møster.

Jostein. Carlshoved. Grib.

Grib.

Ja, som jeg siger Eder, kære Herrer!
Jarl Hakon er alt landet her paa Møster,
Han ligger med sin Skibsflokk under De,
I Fiorden, paa den anden Kant, bag Skoven.

Carlshoved.

Dg har ei Dlaf mødt, da ud han seiled
At hente sine Skibe snelt i Havn?
Besynderligt! thi om et Dieblik
Kan vi dog vente Kongen her tilbage.

Grib.

Jarl Hakons Kløgt og Natten var ham gunstig.

Jostein.

Saa staaer den norske Drot vel færdig alt,
At hilse Kongen gramt, saafremt han prøver
At gaae i Land? En stor og værdig Holm
For denne store Tvekamp.

Grib.

Dlaf har man
Bestemt en Hilsen; men til denne Kamp

Behøves ingen stor og herlig De;
 En aaben Plads var plat ubrugelig,
 Vi trænge til en mørk og skummel Skov —
 Og den har vi jo her til begge Sider.

Carlshoved.

Forklar Dig tydeligt! Hvad mener Du?

Grib.

En hellig Styrelse fra Guderne
 Forvandet har min Herres Løgn til Sandhed;
 Men denne Sandhed har naturligviis
 Igien forandret hans og Jarlens Forsæt.

Jostein.

Forvovne Træl! hvor vover Du at tale
 Til os i dette Sprog?

Grib.

Det samme Sprog
 Jeg haaber, I vil føre, naar I kiende
 Den rette Sammenhæng.

Carlshoved.

Tal uforblommet!

Grib.

Saa vider: Neppe var Jarl Hakon kommen
 Fra Glade, før en hurtig Fisserbaad
 Indhented ham, da seent han maatte krydse
 Ved Nerne. Den bragte ham det Budskab,
 At der var skeet en Sammensværgelse
 Blandt Trondhiems Bønder, for en Piges Skyld,
 Som, efter Skik, han kaared til sin Frille.
 Af Vælden, hvormed Breden udbrød, saaes,
 At Gnisten ulmet havde længst i Asken.
 Hvad var at gøre nu? I veed, at Jarlen
 Beslutter hurtigt; da han havde grundet
 En liden Stund, fandt han det mere vigtigt,

At drage mod en vældig fiendtlig Drot,
 End mod en Bønderflof. Han mente, Seiren
 Forøge ſkulde brat hans Krigerhæder,
 Dg ſkrække Bønderne. Men da han kom
 Paa Dybet ud og ſendte Speidere,
 Da hørte han — og til ſin ſtore Sorg,
 At Olafs Flaade var langt mere ſtor,
 End Rygtet havde nævnet ham paa Glade.
 Hvad var at gjøre nu? Han ſøgte Moſter;
 Her fandt han Thorer ſtrax, ſin høire Haand.
 Fortvivle, veed man, er ei Jarlens Sag;
 Hvis Gæt ei lykkes, maa det Andet prøves.
 Det Forſlag, ſom min ædle Herre gjorde,
 Blev ſamtøkt: „Nøden tvinger mig! det er
 De høie Guderſ Sag!“ Saa var hans Ord.
 Men ſikkert ogſaa for ſin egen Skyld,
 Han ønſkte den ubudne Gieſt af Halsen.
 Jarl Hakon var i Nød; blev det bekiendt,
 Som Sagen ſtod, at Tryggveſøn var landet,
 Saa vilde Ricerlighed til Kongeſtammen,
 Dg Had mod Jarlen, begge ſnelt foreent,
 Ham gjøre Faren endnu mere farlig.
 Hvad ſkete da? Han taug; lod ſine Mænd
 Slaae deres Telte her; de kiende lidt
 Til Sagen kun; thi han har bildt dem ind
 Det er en Røver, ſom han krydſer efter.

Joftein.

Dg hvad er hans Beſlutning?

Grib.

Jeg har tit
 I mangan ſøvnløs Nat, med Graad i Diet,
 Udſpurgt de høie Guder, paa mit Straa,
 Hvi dog de havde ſat mit friſke Liv
 I den foragtelige Trælleſtand?
 Tak være de alviſe, rige Guder!

Thi uden Dette, var først Thorer's Forsæt
 For seent opdaget; uden Dette svam
 Alt Olaf i sit ædle Kongeblood.

Jostein.

Spænd længer vor Forventning ei, men tal!

Grib.

Jeg hørte det; jeg var tilstæde ved det.
 Jeg er hans Træl; en ussel, ringe Træl,
 Han følger ubemærket med, som Slæbet
 I Herrens Skarlagsskind; hvad dølges ham?
 I denne Skov da, for at være kort,
 Skal Olaf lokkes hen af Thorer Klæde,
 Huldt under Benstabs Skin — og myrdes der.
 Jarl Hakon venter i en Bondehytte
 Paa Thorer's Ankomst med det blege Hoved.
 Saa gaaer han op i Fastland. Rogaland
 Er huldt og tro, der samler han en Hær,
 Og splitter Irrerne, saafremt de vove
 Paa Land at hævne deres Konges Død.

Jostein.

Det har Du hørt?

Grib.

Ja ved den fromme Baldur,
 Saasandt jeg er uskyldig, brødefri.

Jostein.

Og dertil skulle vi ham række Haand?

Carlshoved.

Og vi har hiulpet til en saadan Daad?

Jostein.

Ha, Grib! Jeg skammer mig, jeg rødmer for Dig.

Grib.

Det har slet ingen Ting at sige, Herre!
 Naar først man kommen er saavidt, at rigtigt

Man skammer sig, saa har man meer ei nødig
 At skamme sig. Hvo havde vel formodet
 En saadan Handling af en saadan Helt?
 Jarl Hakons Dine lyne som en Guds,
 Og byde blot med deres Blik; de bød —
 I lød! Hvor stort at være Hakons Kæmper,
 At have den Bevidsthed i sin Barm:
 Vi hialp den store Helt paa Kongestolen.
 Det drev Jer! Ikke sandt?

Jostein.

Nedstødes skal han!

Carlshoved.

Saa vist, Kong Olaf er en ædel Helt,
 Og Astrids Søn: Jarl Hakon, Du skal blegne!

Grib.

Nu, Grunden, den er god, det kan jeg mærke.
 Men stille! Skibet nærmer sig alt Stranden.
 Hist lander Kongen. Seer I Snekken alt?
 Hvad nu skal skee, maa snartlig skee; saasnart
 I træffer Olaf ene — siger Alt!
 Min Husbond er i Skoven med Jarl Hakon;
 Naar Olaf skynder sig med sine Kæmper,
 Da fanger han i Baret begge let.
 I hvordan end det gaaer, er Magten Olafs.
 Maaskee skal Noget alt da være skeet.
 Men stille! Hører I de skionne Toner
 Fra Skibet? Hører I den fromme Sang?
 Ak hvor det lyder deiligt over Vandet!
 Farvel, nu maa jeg ile til min Husbond
 I Skoven. Glemmer ei, hvad I har lovt!
 (Han gaaer.)

Jostein.

Nei sikkert ei.

Carlshoved.

Nu standser Skibet. See
 Nu stiger Kongen ud med sine Mænd

Dg Munkene. — Seer Du? Man rækker ham
Det røde Banner med det hvide Kors.

Jostein.

Den røde Grund betyder Heltemodet,
Det Hvide Christendommens Fred og Uskyld.
De nærme sig. Kom, lad os gaae tilside!

(De gaae).

Kong Olaf træder frem med det store Banner i sin
Haand, fulgt af sine **Mænd** og **Munkene**.
De sidste synge følgende Chor:

Cæli Deus sanctissime!
Qui lucidas mundi plagas
Candore pingis igneo,
Augens decoro lumine;

Infunde nunc, Piissime!
Donum perennis gratiæ;
Fraudis novæ ne casibus
Nos error atterat vetus.

Expelle noctem cordium!
Absterge sordes mentium!
Resolve culpæ vinculum!
Everte moles criminum!

O tu, sole serenior,
Et balsamo svavior,
Veni, veni Rex optime!
Pater immensæ gloriæ*)!

*) Ved Opførelsen bruges følgende danske Vers:

Forjages skal den dunkle Nat,
O Himmel! af din Straale brat.
Den sidste sorte Dæmringsfy
Med Torden fra din Bue flye.

Opvarmes skal det kolde Nord,
O Almagt! af dit Kraftens Ord.
Din Helt Du skænkte Magtens Sværd,
Kan fælde Mørkets Trolldomsår!

Olaf

(Hæver sit Banner, og støder det fast ned i Jorden).
 Her planter jeg det christne Banner dybt
 I Norges Grund. Igiennem Fjeldets Stene
 Det, som et Træ, skal skyde stærkt sin Rod,
 Og det skal blomstre frem og bære Frugter,
 Ja syvfold qvægende livsalig Frugt!
 Med Længsels, med Bødsfærdighedens Taarer
 Dets Rødder vandes skal; og fromme Suk
 Skal komme bølgende, som lune Vind,
 At modne Saften i det fulde Bæger.
 Som Fuglesang skal Menighedens Røst
 Til Himlen quiddre, fra den høie Hvælving,
 Og, som en gammel hundreदारig Steeneeg,
 Skal Træet brede sine stærke Grene
 Hen over Fædrelandet. I dets Ly
 Skal Bønskab, Rikærlighed og Fromhed boe,
 Og stirre, fra den moderlige Stamme,
 Med andagtsfulde Blik i Aftenrøden.
 Og i dets hellige, dets rene Bark
 Skal Norges Konger skicere deres Navne.
 Ukyldighedens Blomster, trindtomkring,
 Skal holde Vagt, som Himlens Englebørn,
 Og støde Nattens Spøgelses tilbage.
 Forsærdet bort fra Christendommens Træ
 Skal Døin, med sit ene Trolldomsøie,
 Flye bort til Drknerne, til nøgne Fjeld,
 Og prøve der vanmægtige Forsøg
 Paa at erhverve sig den tabte Magt.
 Der skal han hyle, som en saaret Ulv;
 Men Træets Blade skal som Englevinger
 Bortvisfte Trolldens græsselige Glam;
 At ei de skræffe Landets fromme Søn,
 Der tillidsfuld trygt under Lovet blunder.

Choret.

Amen!

Olaf.

Tak, at J' fromt bekræfte mine Løfter,
 J' gode Brødre! Tak! D' mindes J',
 Da Skibet nys drog Den Stord forbi?
 Der Hakon Athelstein, min Formand sad,
 Da han blev kaldet fra sit Giestebud
 Til Slaget, hvor han døde Heltedød.
 O Hakon, ædle Hakon! fromme Hakon!
 Athelsteins Fostre! Gode blide Frænde!
 Du visned, som en altfortidlig Blomst
 J' Nattefrosten, og din fromme Rod
 Var ikke mægtig nok, at trænge sig
 J' Nordens stolthardnakkete kolde Fjeld;
 Men Du har lagt den første Spire ned,
 Velsignet være Du derfor i Himlen!
 Der est Du sikkerlig; skiondt ei Du mægted
 At kæmpe mod Bildfarelsen. De tvang Dig,
 At smage Hestelever; tvang din Læbe
 Der vilde klæbe sig til Nagtens Kalk;
 At røre deres Dfferbollers Rand.
 Da var ei Tiden kommen, ædle Hakon!
 Nu smiler Du fra Himlen ned til Olaf,
 Som træder kiæk i dine fromme Spor.

Choret.

Amen!

Olaf.

Tak, Brødre! Tak! Og vender atter nu
 Tilbage, styrker Eder efter Reisen!
 Iht vore Baadsmænd har alt teltet Skibet,
 Og J' har viet Landet ind med Sang.
 Nu fromme Brødre, gaaer med Himlens Fred!

(Choret gaaer, Olaf bliver tilbage med sine Kæmper.)

Carlshoved og Jostein komme.

Olaf.

Nu, mine gode Frænder, snilde Brødre!
Vil I vel staae mig bi, som ægte Venner?

Jostein.

Herr Konge!

Carlshoved.

Konning Olaf!

Olaf.

Nu hvad er der?

Jostein (Knæler).

Tag vore Hoveder!

Carlshoved (ligesaa).

Ja tag dem, Herre!

Olaf.

Hvad vil det underlige Tilbud sige?

Jostein.

Vi har bedraget dig!

Carlshoved.

Bedraget dig!

Olaf.

Umuligt! Hvad? Bedraget mig? Hvordan?
Var alting Paafund? Har I lokket mig
I Jarlens Snare?

Carlshoved.

Spar din Frygt, min Herre!

Olaf.

Jeg frygter ei for Helved, endnu mindre
For Hakon Jarl. Stat op! hvortil den Knælen?
Kast Jer i Knæ for Gud, hvis I har syndet,
Dg skælver for Retfærdighedens Arm.

Carlshoved.

Min ædle Herre! Thorer Klake løi,
Men alt hvad han fortalte Dig var Sandhed.

Jostein.

Thi Hakons Tyranni har nylig gjort
Til Sandhed, hvad kun digtedes for Dig.

Olaf.

Saa Landet er i Oprør?

Carlshoved.

Herre, ja!

Olaf.

Dg Hakon?

Jostein.

Her.

Olaf.

Her?

Carlshoved.

Med en ringe Magt;

Ei nær saa kraftig som din egen, Herre!

Olaf.

Hvad vil han da?

Jostein.

Med Lumskhed prøve, hvad

Han havde haabet offentlig at kunne.

Thorer er en Forræder; han skal lokke

Dig hen i Skoven mellem mørke Graner,

Dg give Dig dit Banesaar.

Olaf.

Er Hakon

I Skoven? Kommer Thorer der alene?

Hvor stor er Jarlens Magt?

Jostein.

Ei stor som din.

Alting skal skee med allerstørste Stilhed;

Thi Hakon frygter næsten meer, Kong Olaf!

For egne Kæmper, end for dine Helte.

De Norske maae ei vide, Du est her;
 Det vilde bringe Saaret til at buldne.
 Hakon sig skjuler i en Bondehytte,
 I Skoven hist Du træffer Thorer Klake;
 Dg for at være sikker i din Sag,
 Lad alle dine Kæmper følge Dig!
 Saa har Du Styrke nok mod Hakons Styrke.

Olaf.

Hvordan forstaaer jeg sig forblommet Sag?
 Dg hvad forvisser mig derom, at nu
 I tale Sandhed, I som nylig har
 Tilstaaet mig et slikt Forræderi?

Jostein.

Just at vi har tilstaaet det, beviser,
 At vi har ingen Deel i denne Daad.
 Jarl Hakon havde Lyst at kæmpe med Dig,
 Han bad os følge Thorer Klake hid,
 For at opholde Dig, til selv han kom.
 At søge Kamp og Strid, er nordisk Sæd.
 Han var vor Herre; Snildhed og Bedrag
 Forstod at lokke listelig vor Ungdom.
 Du er vor Slægt; men kun vi saae i Dig
 Den store Hakons Roligheds Forstyrer;
 Vi gik. Nu har sig Sagen midlertid
 Forandret, og med den Jarl Hakons Forsæt.
 Saasnart vi vidste det, fik Du det vide.
 Med Taushed havde vi Dig let forraadt.
 Vort Paafund her, vor Tillid til en Niding
 Fortiener Straf; jeg bød Dig nys mit Hoved —
 Det kan Du tage, men mistænk mig ei!

Olaf.

Hvad skal jeg med dit Hoved, raske Svend?
 Behold det selv! Du har det nødigt; mig
 Det vilde lidt kun nytte.

Carlshoved.

Ædle Konge!

Jostein.

Saa tro mig paa mit Ord, og følg mig flux;
Hvis ei, drag bort igien paa dine Snekker. —
Men sniger sig ei Thorer hist med Grib,
Imellem Træerne?

Olaf.

Jeg siner fiernt
Den anden Flok af mine Mænd. De lande.
Dem vil jeg underrette først, de skal
Omringe Stranden; om en liden Stund
Er Hakon fanget med sin hele Sværm.

(Til sine Mænd):

Med dragne Sværd mig følger giennem Skoven!
Dg gjør Jer rede til en Løsejagt!

(De gaae).

Thorer Klake og **Grib** komme hurtigt ind fra den
anden Kant; den Første med en Kurv og en Daggert i
Haand.

Thorer.

Der gik han. See! der gik han med sin Flok,
At hvile sig i Norges Sommergræs.
Stand, Olaf! skynd Dig ei saa stærkt! Den kommer,
Den lange Hvile, før Du venter den.
Nu Grib, forstaaer Du vel hvad jeg har sagt?

Grib.

Hvert Ord, min ædle Herre! saare vel.

Thorer.

Du løber til og støder Daggerten
I Brystet paa ham, mens han sidder hos mig.

Grib.

Vel, kære Herre!

Thorer.

Naar han saa er død,
Afhugger Du hans Hoved, lægger det
I denne Kurv og følger mig i Hast
Til Hytten, hvor Jarl Hakon venter os.
Saa giver han Dig Frihed Grib, og binder
En Glavind ved din Lænd.

Grib.

Vel, gode Herre!

Thorer.

Begrib den Ære, som Du nyder, Grib!
Tænk Dig, Du vorder Dlaf's Banemand;
Han, som vil styrte Guderne fra Balhal,
Ham dræber Du! Om nogle hundred Aar
I gamle Sagn man finde vil dit Navn,
Og læse: denne Daad har Grib fuldbragt!

Grib.

Jeg længes inderligt, min snilde Herre!
Alt længe har jeg ønsket mig en Daad,
Som kunde hæve mig fra Trællestaden.

Thorer.

Det veed jeg; og den faaer Du nu, min Grib!
Kom, seer Du denne skionne, slebne Daggert?
Saa glimtende som Nattens Lys paa Vand.
Seer Du, hvor den er spids, hvor den er skarp?

Grib.

En herlig Kniv!

Thorer.

Det er ei nok med det;
Du seer kun halvt dens gode Egenheder;
Thi — mærker Du i Staalet denne Rende,
Der løber ned mod Ddden?

Grib.

Ja, min Herre!

Thorer (smiler lumft).

Saa liden som den er, er den dog Veien
Til Helheim, Grib!

(Seer sig om).

Her er dog Ingen?

Grib.

Sletingen. Det var kun en sulten Ravn,
Som skreg paa Fjeldet hist.

Thorer.

Den skriger efter
Sit Bytte, Grib! Thi seer Du denne Kende,
Som løber ned fra Hialtet? — Seer Du Hialtet
Er huult, — og denne Fieder — Du forstaaer mig?

Grib.

Nei, Herre!

Thorer.

Det er sandt; saa skønne Sager,
Saa kunstige, dem kiender man kun lidt til
Her i det plumpe Nord. I Velskland har
Jeg paa min Reise kiøbt mig denne Dolk;
Jeg tænkte nemlig, som det er i Sandhed:
Hvo veed, hvortil vel den kan bruges?

Grib.

Rigtig!

Thorer.

Utsaa, min Grib, har Du ei ofte seet
En saaret Kæmpe, som med samt sit Saar
Er kommen sig igien og vorden karst?

Grib.

Heel ofte, Herre!

Thorer.

Men naar Daggertstødet
Skal være vist og sikkert, seer Du selv,
Hvor lidt man stole kan paa Armens Kraft.

Grib.

Jeg veed dog ei, — naar Armen kun er stærk.

Thorer.

Hvad stærk? Hvad er da menneskelig Styrke?
Men seer Du: denne Dolk er fyldt i Hialtet
Med en fortræfflig kostbar Saft, som flyder
I Saaret flux, som blander sig med Blodet,
Og levrer det.

Grib.

Ha, nu forstaaer jeg — Gift!

Thorer.

Raab ei saa høit! Der har Du Dolken, Grib!
Bær Dig forsigtigt og fornuftigt ad!
Du est ei vant at bruge Vaaben.

Grib

(vugger den i Haanden).

Herre!

Jeg faaer en sælsom Lyst. Veed I hvortil?

Thorer.

Nei, Grib! Dit Die flammer. Nu hvortil?

Grib.

At støde den i Eders eget Bryst.

Thorer.

Grib, est Du rasende?

Grib.

Stat stille, Herre!

I kan jo nok begribe, det var Spøg.

Thorer.

Men saadant Spøg!

Grib.

I mener, for en Spøg
Var det for grovt?

Thorer.

Ja, Grib! det var for grovt,
Dg Tid har vi nu ikke til at spøge.

Grib.

Saa vil vi strax da gjøre det til Alvor.
Du skriger atter Ravn? Kom! Tag dit Bytte!
(Han støder ham Daggerten i Brystet.)

Thorer (styrter).

Troløse! Du har giennembort mit Hierte.

Grib.

Det er ei sandt. Hvad kalder Du dit Hierte?
Den kolde Kiødklump i den venstre Side
Gi'er Du dog ikke dette Hædersnavn?
Den aldrig følte, hvordan skulde den
Da føle dette Stød? Umuligt, Thorer!

Thorer.

Forræder!

Grib.

Du har nævnt dit eget Navn.

Thorer.

Ja, det er sandt!

(døer.)

Grib.

Det skulde Du betænkt
En Kiende før. Nu er det alt for silde.
(Betragter ham.)

Der ligger han og svømmer i sit Blod.
Hvor er nu dine Rænker og din Snildhed?
Kan Du ei finde paa et vittigt Indfald,
At stille Blodet med? Enfoldig taus,
Med Næsen op i Beiret, ligger han;
Dg ei hans hele Livs Forslagenhed
Formaaer at hindre Veien ham til Rastrond.

Olaf. Carlshoved. Jostein. Folge.**Olaf***(til Grib, med draget Sværd).*

Hvor er din Herre, Træl?

Grib*(peger paa Liget).*

Der ligger han.

Olaf.

Hvad? Thorer Klake svømmer i sit Blod?

Grib.Han seiler ned af Elivagas Bølger
Til Helheim.**Olaf.**

Hvo har dræbt ham?

Grib.

Høie Konge!

Han selv har dræbt sig med sit Nidingsværk.

Olaf.

Forkynd!

Grib.Han vilde overtale mig
At støde denne Daggert i dit Bryst;
Thor veed hvorfor, han har formodentlig
Dog havt en Afssky, for at myrde Dig
Med egne Hænder.**Olaf.**

Nu? Og hvad saa meer?

Grib.Jeg Dolken fik, forsynet vel med Gift;
Jeg skulde støde den i Tryggvesøn,
Men jeg tog feil og stødte den i Thorer.
Nu ligger han halsstarrig der paa Jorden,
Og taler ei et Ord. Før løb hans Tunge,

Med samt det lille fiedske røde Die,
 Ustabigt skottende, snart hist snart her,
 Kun aldrig roligt, kiækt. Nu seer det roligt;
 Men dumt og døsig, som igiennem Horn.
 Ak Herre! neppe kan I troe, hvor hurtigt
 Min Husbond har omskiftet sin Natur.

Olaf.

Du ædle Træl!

Grib.

Hvis Thorer kunde tale,
 Da skulde han bekræfte Jer mit Ord:
 Han loved mig at vorde Hakons Mand,
 Fra Trældom fri at føre Stang og Skjold,
 At drikke Mjød paa Bænk i Kongehallen,
 Hvis jeg udførte vel min Dont; men Herre,
 Det tyktes mig, som det var alt for dyrt,
 At kiøbe Hakons Mjød med Olafs Blod.

Olaf.

Hugprude Svend! Dg vil Du heller da
 Vel kaldes Olafs Mand? Dg vil Du trofast
 Beständig stride for ham, som din Drot,
 Dg sidde, til et Mærke paa hans Venkab,
 I blandt hans bedste Kæmper?

Grib (rørt).

Ak, nu smelter
 Min Stolthed I med Vennelighed.
 Sligt bydes mig? Saa er da Timen kommen,
 At jeg skal bryde mine Trællebaand?
 D jeg maa græde som et Barn. Tilgiv!

Olaf.

Dig var jo lovet Frihed af din Jarl.

Grib.

Ak hvilken Frihed! hvilken Frihed, Herre?

Jeg skulde købe Kroppens usle Frihed,
 For Siælens; skulde miste Trællenavnet,
 For virkelig at vorde til en Træl.

Olaf.

Du christne Hedning, kom! ræk mig din Haand!
 Hvad hedder Du?

Grib.

Grib var mit Trællenavn.

Olaf.

Saa kald Dig Grib, og lad en vældig Grib
 Med stærke Farver male paa dit Skiold,
 Som slaaer en Widderslange ned til Jorden.

Grib.

Ha, jeg forstaaer Jer fuldvel: Widderslangen
 Er Thorer Klake. Ddin! det var prægtigt!
 Ha Olaf! Du belønner kongeligt.

Olaf.

Kald Ddin ei! vanmægtig er hans Magt,
 Du seer hans Aand i hans Tilbedere.
 Hvor er nu Hakon?

Grib.

Hist i Skoven, Herre!
 Skult i en Bondehytte med sin Træl;
 Der venter han paa Thorer med Jert Hoved.
 Men jeg vil hugge Thorer's Hoved af,
 Og lægge det i Kurven, Herre Konge!
 Saa bringer Du Jarl Hakon Thorer's Hoved,
 Istedet for, han skulde bringe dit.

Olaf.

Nei, Grib! Nei! død er død. Gaaer, mine Mænd,
 Og jorder Thorer Klakes døde Legem.

Grib.

Bag Nelderne ved Grøften!

Olaf.

Jorder ham
 Ved Hyldebusten hist! at den kan strøe
 Sit hvide sørgelige Blomster ned
 Paa Graven. — Grif! ei maa Du være grum,
 Ei hade maa Du efter Døden.

Grif.

Herre!

Siig mig kun, hvad der sømmer sig og bør sig,
 Saa skal Du see, at jeg skal bedre mig.

Olaf.

Følg mig i Stilhed nu til Hakon Jarl!

Grif.

Saa maae vi denne Bei, min ædle Konge!
 (De gaae.)

Et affides Sted i Skoven ved en Bondehytte.

Hakon Jarl. Karfer.

Hakon.

Har Du fuldbbragt dit Vrind, som jeg bød?

Karfer.

Ja, Herre Jarl! Jeg sagde dem paa Skibet,
 At Du var gangen op i Birkelunden,
 At trække Veiret bag de fiøle Grene,
 Fordi det var for hedt paa salten Sø
 I Middagsstunden; hvilket kommer af,
 At Solen skinner ned med Glands paa Vandet,
 Og saa fra Vandet atter op igien.
 Saa man har ondt at giøre; thi paa Søen
 Er altid tvende Sole; det vil siige
 Kun een paa Himmelen, men een paa Søen.
 Paa Landet er man plaget kun af een;
 Og derfor var Du gaaet op i Land.

Hakon.

Dg at jeg vilde holde Maaltid her,
Det sagde Du vel ogsaa?

Karfer.

Herre Jarl!

Det kan I sagtens tænke. Naar forglemmer
Jeg Maden og hvad der vedkommer Maden?
Det er det Allerbedste her i Verden;
Skiondt rigtignok man, paa den anden Side,
Vel kan indvende mig, at ogsaa Drikken
Kan ha'e sin store Nytte. Det forstaaer sig!
Jeg sagde: Jarlen æder hist sin Daure.
Paa Vandet skulper Skibet op og ned,
Saa faaer han Maden i den gale Hals.
Hvad kan det hjaelpe?

Hakon.

Ret, min Karfer! Ret!

Du est en vittig Gut. Gaa nu og hjaelp
Risping at syde. Lad mig ene, Karfer!
Naar Thorer kommer, eller Thorer's Svend,
Da beed dem frit kun træde slux herind.

Karfer.

Godt, Herre Jarl! det Alt skal efterkommes.
(Gaaer.)

Hakon.

Gid jeg kun havde flere slige Svende,
Saa var jeg sikker, hvor jeg gik og stod.
En Hund er ikke nær saa stærk og tro,
Dg dertil kommer dog, at han kan tale.
Et Redskab og et Baaben! uundværligt;
Jeg bytted ham ei for det bedste Sværd.

(Sætter sig.)

De Andre med de skarpe Blik og med
Den kloge Tale kan man ikke troe.

Skøndt Thorer — Thorer! har Du hilset Olaf?
 Har Du alt sendt ham bort til sine Guder
 I Luften hist?

(Støtter sit Hoved til Haanden og grunder.)

Det var ei min Beslutning;
 Den kom fra Thorer. Thorer maa forsvare
 Sin Daad for Ddin. — Ddin vil ei vrede.
 Ha! skulde denne Banvid ei forhindres,
 Som truer med at styrte Guderne
 Fra deres gamle Stole? Olaf vil
 Ei blot tiltane sig min Kongemagt,
 Men endnu meer: Balsauburs. Lad ham falde!
 Thi brat maa Stormen standses i sin Gang.
 Det er den høie Tid, den høie Tid!
 I graane, mine Haar! men hvide Lokker,
 I snart skal vorde gule, giver Tid!
 De skielmske Møer spotted mig tilforn,
 Fordi mit Haar var sort og ikke gult;
 Giv Tid, I Børn! gult, guldgult skal det vorde,
 Det skal forgyldes af den guldne Ring. —
 Hvo kommer der? Ha, sikkert Thorer Klake.
 Han loved mig at bringe Olafs Hoved; —
 Mit Blik sig vægrer ved at skue did.

(Han bliver siddende i den forrige Stilling.)

Olaf Tryggvesøn træder ind, hyllet i en graa Kappe,
 med en siid Hat paa Hovedet.

Hakon,

(uden at vende sig).

Min bolde Thorer Klake, kommer Du?
 Er alting lykkedes og bringer Du,
 Hvad Du har lovet? — Svar mig, Thorer Klake!

Olaf.

Alting er gaaet, som det burde, Herre!
 Men undskyld Thorer, at han selv ei kommer,
 Og bringer Eder Konning Olafs Hoved.

Det faldt ham vanskeligt. Thor veed, han havde
En Slags Mobbhydelighed for at bære
Det selv, og sendte mig.

Hakon.

Vel, vel! Saa gaa,
Og grav det strax dybt ned i Jordens Skjød!
Jeg vil ei see det selv. Mit Die taaler
Ei flige Syn, Det staaer for mig i Drømme.
Grav Liget ned, og siig din Herre, Træl,
At flur han kommer!

Olaf.

Thor er Klake sover.

Hakon.

Han sover?

Olaf.

Middagsføvn; stiv har han strakt
Sig under nogle mørke Hyldebuske.

Hakon.

Saa væk ham da! (affides) Nu sove? Efter flig
En Gierning? Thor er! Jeg beundrer Dig,
Du har et fiødent Mod. (høit) Saa, væk ham, Træl!

Olaf.

Men vil I ikke see først Olafs Hoved?

Hakon.

Nei, har jeg sagt! Nei!

Olaf.

Herre Jarl! I troer
At det seer skrækkeligt og hæsligt ud?
Men intet mindre, Herre! Olafs Hoved
Er vel saa sundt som Nogens her i Landet.

Hakon.

Saa, siger jeg?

Olaf.

Nu har jeg aldrig hørt!
Jeg havde tænkt, Jarl Hakon var en Helt,
Som faa i Nord, og dog han frygter for
At see et dødt og blegt, afhugget Hoved?
Hvor vilde Du først skiælve, hvis Du fandt
Det levende paa Kroppen.

Hakon

(vender sig forbitret).

Træl! Du vover? --

Hvor har Du det?

Olaf

(tager Hatten af, og slaaer Kappen tilside).

Paa mine Skuldre, Jarl!
Tilgiv mig, at jeg bringer Eder det
Paa denne Viis; den faldt mig mageligst.

Hakon.

Ha Surtur! Olaf? Ha, Forræderi!

Olaf.

Min Gubbe, spar dit raske Heltemod!
Bov ingen Dyst med Olaf! Husk, at end
Han har sit Hoved heelt og ubeskaaret,
Dg at din kraftesløse Oldingsfærd
Kun kæmper mod den hovedløse Olaf.

Hakon.

Ha, Niffelheim!

(Anfalder Olaf.)

Olaf

(slaaer Hakon Sværdet af Haanden, og siger med torbnende
Stemme):

Vær rolig, siger jeg!
Dg stil dit Sværd i Balgen. Mine Mænd
Omringe Huset; mine Skibe, Jarl!
Opveie dine. Jeg er kommen hid,
At vinde Landet i en ærlig Strid.

Du selv har lokket mig med Rænker hid.
 Nu staaer Du, som en Træl, foragtelig,
 Indviklet i din egen Snare. Jeg
 Vil ei benytte sig en ussel Fordeel,
 Som Slumpelykken skænker mig. Nei, Hakon!
 I Marken vil jeg dristig møde Dig.
 Dit Anslag, som Du seer, er gaaet ilde,
 Din Thorer svømmer i sit eget Blod.
 Det var mig saare let at gribe Dig;
 At dræbe Dig var endnu mere let;
 Men jeg bekiender mig til Christi Lære,
 Foragter sig uhæderlig Bedrift.
 Thi vælg imellem tvende Kaar: Bliv Jarl
 Paa Glade, som Du var, og sværg mig Troskab,
 Hvis ikke, fly! Hvor vi da sees igien,
 Det giælder blodigrode Pander, Hakon!

Hakon (stolt og rolig).

Det Sidste vælger jeg, det Sidste, Dlaf!
 Du kalder mig en Niding og en Træl?
 Det lokker høit et Smil paa mine Læber.
 Man hører, at Du est en Yngling, Dlaf!
 Raadmundethed og Dvermod er Det,
 Hvormed din Alder melder sig. See mig
 I Diet, Dlaf, og betragt min Pande!
 Har Du hos Trælle fundet flige Blik?
 Og tykkes Dig, at Feighed og at Lumskhed
 Har smaalig furet denne Pandes Rynker?
 Jeg lod Dig lokke? Ja naturligviis;
 Jeg vidste, Du behøved blot et Bink,
 For strax at slagre did til Lokkemaden;
 At i din stolte Siæl Du agted meer
 Dit Slægtskab med en uddød Kongeslægt,
 End Hakon Jarls beundrede Bedrifter;
 At kun Du lured paa en Leilighed,
 For at forstyrre Gubben i sin Ro.

At denne Færd jeg ønsked overstaaet,
 So før jo heller, kan det undre Dig?
 At jeg bedrog en Sværmer, som foragter
 De høie Guder, kan det undre Dig?
 Og kan det undre Dig, at jeg tillod
 Min Kæmpes Anslag, da en fiendtlig Skæbne
 Lod til at ville styrte — mig ei blot —
 Men Valhals Guder?

Olaf.

Hakon! mindes Du,
 Erindrer Du vel, Hakon! at Du selv
 Har været Christen og at Du blev døbt
 Af Biskop Popo? at Du siden svog
 Din Eed? Hvormangen Eed har Du vel sveget?

Hakon.

Forbandet kalder jeg det Dieblik,
 Da, ført bag Lyset af den sledste Munk,
 Jeg lod mig daare ved en ussel Kunst:
 Han kunde bære Jernet gloende,
 Naar Haanden først var overstrøget med
 En Heresalve.

Olaf.

Stakkels, blinde Gubbe!
 Jeg ynkes over dine sølvgraae Haar.

Hakon.

Ha spar din Ynk! Saa som Du seer mig her,
 Seer Du det sidste Glimt, den sidste Gnist
 Af gammel nordisk Kraft og Helteliv; —
 Den, Ungersvend, den skal Du ikke slukke
 Med dine sygelige Feberdrømme.
 Jeg veed det nok, det er de Christnes Sæd,
 At ynke Folk, omvende dem, forbedre;
 Vor Sæd er den: dybt at foragte Jer!
 At pønsse paa Jer Undergang og Død,

Som Gudernes og Heltelivets Fiender.
 Det Hakon gjør, og derudi bestaaer
 Hans Nidingsfærd. Ved Odin og ved Thor!
 Du skal ei slukke Norges Helteild,
 Med dine fromme, vaade Drømmetaager.

Olaf.

Velan! Vi skilles ad for denne gang.
 Vee dig! naar næstegang vi atter sees.

Hakon.

Ja, vee mig! om jeg ikke knuser Dig.

Olaf.

Himlen vil træffe Dig med sine Flammer!

Hakon.

Nei, Thor skal splintre Korset med sin Hammer!

(De gaae hver til sin Side.)

Fjerde Handling.

Glade.

Sakon Jarl. Et Bud.

Sakon.

Forkynd dit Budskab, sig det uden Frygt
Dg uden Forbeholdenhed! Hvor gaaer det?
Har Bondehæren samlet sig?

Budet.

Ja Herre!

Forbittrelsen har sammenstimlet dem.
Drm har paa fire Veie fra sin Gaard
Sendt Herorf rundt omkring, og budt Enhver,
At han bevæbnet skulde drage hid,
Dg faae Dig dræbt. Han sendte Bud til Haldor
Paa Skierdingstad, og han har atter sendt
Budstikken længer om. Med ham har Sigurd,
Den skionne Bryniolfs, før din Frilles, Husbond,
Forenet sig, samt Alf og Skialm fra Rimold,
Der komme for at hævne deres Søster.
De føre Hæren an, med Drm og Haldor.
Den samler sig i Drkedalen.

Hakon.

Ha!

Jeg stoler paa min gode Kæmpeflaar.
Med faa, men vel bevæbnede, med kiække
Krigsvante Mænd adsplittes let igien
En sammenstimlet Bønderfloek.

Budet.

Men, Herre!

Den er alt stor, forsøges daglig meer;
Forbittrelsen har vel bevæbnet dem.

Hakon.

Med sieblikligt Mod, der svinder brat,
Saasnart Jarl Hakon kommer med sit Sværd.
Hvad meer? Er Olaf landet med sin Flaade?

Budet.

Ja, han er løbet ind i Trondhiems Fiord.

Hakon.

Hvad? Her i Fiorden? Uden Modstand? Har
Ei Erland, har min Søn da ikke mødt ham?

Budet.

Ak, Herre Jarl!

Hakon.

Hvi sukker Du? Saa tal!

Budet.

I Morges seiled Olaf ind i Fiorden,
Med fem skjoldhængte, lange Krigerskibe,
Da var din Søn, din Erland, der med tre;
De andre laae i Bigen, dybest inde.
Der faldt en Taage; Erland mægted ei
I denne Skynding dem et Bink at give.
Først troede han at møde dine Snekker;
Men da de nærmed sig, da saae han vel,
Han havde taget feil, og vilde vende

Mod Landet; men det var for silde. Kongen
 Foer med sit Følge hurtig ind i Fiorden.
 Han tog din Søn for Dig, Herr Jarl! og bød
 Roerfolket Aareslaget at forstærke.
 Da Erland og hans Mænd sig nærmed Landet,
 Og da hans Snekke løb paa Grund, da sprang
 Med sine Kæmper flux han overbord.
 Hvad skulde han udrette vel med tre
 Smaasnekker, uden synderlig Befolkning,
 Mod fem, der fyldtes af staalklædte Mænd?
 Han svømmed under Vandet og forsøgte
 Paa denne Viis igien at naae til Land.
 Men Olaf havde tabt ham ei af Sigte:
 Han saae den lyse Brynie, Kobberskioldet,
 Som overgik de Andres langt i Skionhed;
 Bestandig troede han, at det var dig,
 Og raabte: „Hakon! dennegang undgaaer
 Du Døden ei! Husk da vi taltes sidst!
 Da svor vi, at det giældte røde Pander.“
 Med disse Ord greb Kongen til en Roerpind —
 Og skød den hen — O Herre! skaan mig for
 At sige meer, og skaan dig for at høre!

Hakon.

Tal! Tal! han skød Roerpinden af sin Haand —

Budet.

Og traf din Søn dermed i Lindingen,
 Saa Hovedskallen brast og Hiernen vælted
 I Havet.

Hakon

(stiuler sin Smerte).

Har Du meer at sige?

Budet.

Olaf

Fortørntes over, at han ei traf Dig.

Hans Kæmper dræbte mange Mænd; Endeel
 Gav han dog Fred; af dem erfared han,
 Hvor Bondehæren staaer, og hvordan den
 Er findet mod Dig.

Hakon.

Har Du meer at sige?

Budet.

Nei, Herre Jarl!

Hakon.

Saa gaa!

(Budet gaaer.)

Dg Du blev vred,
 Fordi Du ikke traf mig, Olaf? Ha!
 Du aldrig havde kunnet træffe bedre.
 Ham traf Du ei; min Erland traf Du ei;
 Ham Wgir tog i vennefulde Favn,
 Dg hæved ham, den fagre Ungersvend
 Til Balhal. Men hans Fader har Du truffet,
 Dybt har Du truffet Hakon i sit Hierte.
 D! Erland! Erland! D min Søn! min Søn! —
 Bevæget, Hakon? Taarer paa din Kind?
 Ha, det er længe siden. Hakon Jarl,
 Du bliver gammel, græder som en Kvinde.
 Han var mig kær, han var min Alders Haab,
 Thi Erik stormer om paa egen Haand;
 Jeg saae alt tit i ham min Eftermand.
 Hvor er I alle svundne, mine Drømme?

(Han grubler et Dieblik, derpaa siger han forfærdet):

Det gaaer tilbage! — Ha, det gaaer tilbage!
 Hvorledes? Hulle Taager sig om Balhal?
 Blev Dvins gyldne Stol i Hlidskialf rusten?
 Har den alt tabt sin Straale? Grønne Frigga,
 Est Du alt visnet, som en Birk i Høst?
 Stial atter Løse dine Frugter, Ydun?
 Hvor er din Hammer, Thor? Hvor Ufatyr!

Din stærke drabelige venstre Haand?
 Siig, høie Skare, har Du hyllet dig
 I Mulm, og fulgt til Hel den fromme Baldur? —
 Op, Hakon Jarl! Op, gamle norske Kæmpe!
 De kalde dig en Hedning? Hædersnavn!
 Ja vel en Hedning, Hakon! thi Du strider
 For Hedenold. Til Vaaben og til Seir!
 Tilgiver Hakon, evighellige Guder!
 At han Valhalla glemt har over sig;
 I høre det! I høre det: Fra nu af
 Er dette Liv for evig offret Eder.
 Den skønne Drøm, at Aftensolen skulde
 Forgylde denne Tinding, før den sank,
 Er dunstet hen; en Storm har hævet sig
 Med Ruff og Slud; den hyller Solen ind,
 Og inden Himlen vorder atter blaa,
 Medblinke Stierne paa Hakons Høi.
 Kan tog min Søn, min Erland; Erling har
 Jeg vel tilbage. — Men hvor kan jeg troe,
 At denne spæde Spire skulde trodse
 Banfredens Magt? — Saa være det da svoret
 Ved, Ddin, ved din Krones Edelstene
 De blanke Stierne; Aukthor, ved din Bogn,
 Som vender ned sin lyse Stang hver Midnat:
 Fra nu af lever jeg for Valhals Guder.
 Hvis Stolthed rev mig hen; tilgiv mig da,
 Du skønne Saga! Du fortrylled mig;
 Og var det Mishag Ddin, med min Daad,
 Som fik Dig til at rynke Heltemanden,
 Da kræv et Dffer! kræv, hvad helst Du vil,
 Og Du skal faae dit Krav!

Stein kommer med et Guldhorn.

Hakon.

Hvad bringer Du?

Stein.

Et Bytte fra din Fiende, Herre Jarl!
 Du veed at Olaf havde sendt endeel
 Muurmestere til Land, for, nær ved Stranden,
 I Skoven op at bygge ham ved Fiorden
 Et Huus, et, som de kalde det, en Kirke
 For deres nye Guder. Du besol,
 Som billigt, strax en Flok af dine Mænd
 At gaae derhen og hindre denne Daad.
 Det skete som Du bød. Men før vi kom,
 fandt Olafs Svende, ved at grave dybt
 I Jorden, dette Horn. Det have vi
 frataget dem, Herr Jarl! og bringe Dig.

Hakon.

Vel Stein! Og bringe flere det end Du?

Stein.

Vi er en Flok.

Hakon.

Saa skal I vel beværtes
 I Borgestuen. Hver skal have sig
 Saa stort et Horn med Miod, som dette her.

Stein.

Det skal vi tømme paa din Sundhed, Herre!
 (Gaaer.)

Hakon.

Et herligt gammelt Offerhorn af Guld,
 Af drevet Guld; et sieldent gammelt Horn.
 Paa denne Plads stod uidentvilt tilforn
 Et Gudehuus for alle Balhals User.
 Der skulde Du nu bygge dine Kirker,
 Og dine skumle Munkeceller, Olaf?
 Ret, mine Mænd! at I fordrev dem; ret,
 At I tilvandt mig denne gamle Skat,

Saa skøn, som herlig. — Der er skrevet Runer
Om Hornets Rand. Lad see, hvad er der skrevet?

(Kæser):

Brøster for din Brøde,
Bonde, din Lykke;
Gak til høie Guder,
Giv dem det Bedste!

(Hakon staaer længe truffen og forbausset, derpaa gientager
han Verset langsomt og med Vægt.)

— Giv dem det Bedste! —

Det vil I altsaa, Burs og Børes Børn?
Det Bedste vil I, saa vil I formildes?
Ha jeg forstaaer dit Bink, Du høie Skuld!
Jeg seer Dig hyllet i de hvide Lin,
Du sidder under Asken Ygdrasil;
Dybt stirrer Du i Urdurs Kilde. Siig,
Er Vandet rødt, forlanger Bølgen Blod? —
Det Bedste! Hvad er da det Bedste vel?
Min Erland faldt; alt fik I jo det Bedste! —
Men det har Hakon ei frivillig offret;
Dg selv han Eder give skal det Bedste;
For at gienvinde sig den sundne Lykke,
Der brast ham for hans Brøde; thi han glemte
Jo Balhal over sig. — Giv dem det Bedste! —
Jeg har endnu en snild, en lille Gut,
Med gule Haar, med Dine blaae som Gimle,
Uskyldig som den klare Morgenstjerne,
Men rask og vælig, som en Buk paa Fjeldet,
Af Hakons Manddomsblod den sidste Draabe; —
Ham giælder det dog ei? Du lyse Frena!
Du kræver dog ei, hvad Du selv har givet?

(Grunder.)

De høie Guder kræve to Slags Offer:
Eet for at hævede deres Pragt og Herskab,

Da falder Dvæg, da falde slagne Fiender,
 Da hvirvle Glædesflammerne fra Jorden,
 Og Odin smiler paa sin Kongestol;
 Det andet Dffer ryger til Forsoning,
 Dets Lue dæmper ikkun Balhals Brede,
 Da bløder Hjertet medens Dffret bløder,
 Det skeer i Stilhed uden Sang og Klang,
 Det er til Straf, det bringer Guderne
 Til Misskundhed, naar de har vendt os Ryggen.

(Betragter Hornet.)

Her staer det roligt gravet ind i Guldet
 Med tydelige Træk: Giv dem det Bedste!
 Og hvorfor bragtes det mig netop nu,
 I Diebliffet, da jeg svor Balfader
 At virke kun for ham? I Diebliffet,
 Da jeg tilstod — Sy Hakon, ingen Svaghed!
 Thorgierdur Horgabrud! Du gridste Skioldmø,
 Som følger Kæmperne til Striden, paa
 Den hvide Ganger, med et Klæde, farvet
 I lunkent Blod, om dine brede Skuldre,
 Med Dødens Glavind i din stærke Haand;
 Dit Die gløder blodigt efter Rov,
 Du strækker ud din Haand, — din Daggert blinker —
 Vel, Hakon lyder! Hakon skælver ei.
 (Han gaer.)

Skov.

Tangbrand. Grif.

Tangbrand.

Vel at jeg finder Dig, min Grif! Hvor er
 Kong Olaf? Hvad vil dette Væsen sige?
 Hvor er han henne med den gamle Mand?



Grif.

De gaae bestandig end i Skoven sammen,
 De tale snart om Eet og snart om Andet.
 Sær udelader sig den Gamle tit,
 Paa en utydelig forblommet Viis,
 Om Dlaf's Færd.

Tangbrand.

Jeg var der ei, hvad har
 Da Gubben sagt, og hvordan er han kommen?

Grif.

Vi sad just ved vort Pindseftensgilde,
 Særdeles muntre trindt om Egebord,
 Kong Dlaf selv var overgivet oprømt;
 Da treen en Gubbe langsomt ind i Hallen.
 Eet Die har han kun; han satte sig
 Ved Døren; men Kong Dlaf, som er giestfri
 Og vennesæl, bad ham, at nærme sig
 Og sætte sig hos ham. Derpaa begyndte
 De To at tale klogt og længe sammen.
 Den Gamle vidste god Besked om Alt,
 Hvad der er skeet i Landet rundtomkring.
 Han gantedes, men paa en egen Maade,
 Som plat ud ei var efter Dlaf's Sind.
 Han sagde: Som jeg mærker, helligholder
 Man her Forvirrelsernes Fæst! I mindes
 Den Aften, da de fromme Brødre hver
 Fik Lyst at snakke paa sin egen Viis,
 I Munden paa hinanden. Troer Du, Dlaf!
 At de fra den Tid har forstaaet hverandre?
 Til sidst blev det den gamle Mand for lummert
 I Salen, og da Sommernatten var
 Saa luun og sval, bad han Kong Dlaf gaae
 En Vandring med ham giennem Skoven. Kongen
 Gav efter for hans Bøn. Jeg fulgte dem

Beständig i en Afstand. Ak, Hr. Bisp!
 I kan ei troe, hvorvidt de vandred om.
 Den Gamle førte Kongen stundom hen
 Paa Fjeldkanten, pegte med sin Finger
 Ud over Landet, mens han talde. — Maanen
 Medskinte klar. Det var ret underligt!
 Thi naar man skued' begge noget borte,
 Saae Gubben ud, svøbt i sin sorte Finmut,
 Fast som en Trold. Jeg ønske vilde, Kongen
 Dog endelig engang gik hiem tilsængs;
 Thi det er silde, Natteduggen falder.

Tangbrand.

Hvor er han? Bring mig strax til Kongen, Griff!
 Forlængst gik Solen alt bag Havet ned;
 I Morgen, naar den stiger, smiler den
 Med helligt Blik paa Pindses Sommerfest,
 Og end er Aftenmessen ikke siungen.
 Hvorledes skal jeg dog forstaae min Dlaf?
 Saaledes før han aldrig pleied svigte
 Sin fromme Pligt. Kom, lad os søge Kongen!
 (De gaae.)

Dlaf kommer vandrende ind fra den anden Side med
Auden. Denne har en sort Kappe paa og en Hætte
 over Hovedet.

Auden.

Ja, jeg forstaaer Dig nok, min Ungersvend!
 Den skionne Sang i disse hvalte Kirker,
 Den smeltede Dig Hjertet og dit Blik
 Henreves af de smukke Billeder.
 Du troede vist, det maatte være Sandhed,
 Alt hvad Du følte; hvad Du dengang følte,
 Skal hele Norges Land nu føle med,
 Hvis ikke, — smage Kraften af dit Sværd.
 Er det ei saa?

Olaf.

Du est en sølvgraa Gubbe,
Som længst er stivnet i sin gamle Tro;
Jeg Dig fortænkter ei deri, at Du
Kun kalder min Bedrift Bildfarelse.

Auden.

Du siger, jeg er stivnet i min Tro?
Det er et godt, et saare heldigt Udtryk.
Dg siig mig, Olaf, hvad Du mener kun
At jeg skal være; kunde der ei siges
Om Alt, at det var ligesaa? Thi Tro
Kan dog vel ikke kaldes andet, end
En egen synderlig Tilbøielighed,
En Drift, som hæver Kraften i vor Siæl
Mod Livets Dphav, det Usynlige;
En Drift, som er forskiellig, efter Væsnet,
Den virker paa; forskiellig efter Tiden,
Den virker i; forskiellig som Naturen. —
Saaledes stræbe disse Graner, Olaf!
Dg dette bratte Fjeld. Den kiække Biis,
At hæve Nakkerne saa høit i Beiret,
Er, saa at sige, deres Tro. Du seer,
De har den samme Tro tilfældes; thi,
Som Du begriber, er det ei for Intet,
At overalt, saavidt dit Die rækker,
Dg overseer det stolte Norden, Alt
Bær' Præget af een Aand, et eget Væsen.
I Sydens Dal — der er det anderledes!
Der flades ud de stive smækkre Løv,
Til runde bløde Blade; Stammen kneiser
Ei længer der med ranke Skud fra Jord;
Den bukker sig i fromme Krümminger,
Mørkt under Hvælvingen; omtrent saadan
Som dine Munke, naar de holde Messe.

Olaf.

Forunderlige Gubbe!

Auden.

Hvor nu Himlen
 Er altid blaa, hvor Solen daler rød
 Hver Aften, hvor den vellystfulde Lund
 Indbyder kun til Elskov og til Sang,
 Der vaagner Strængelegens, Sængens Kunst;
 Man river Farver, for at efterligne
 Den smukke Straaleglands og Blomsterbrimmel;
 Og Kiærlighed, som lefler overalt,
 Bli'er Præget, som sig trykker paa det Hele.
 Hvor derimod Naturen, mere streng,
 Frembyder flere Steen end Blomster; hvor
 Det tykke Sneelag hyller Aaret halvt
 I sine hvide Lagen; men hvor ogsaa
 De haarde Sener stramme sig bestandig
 Med mere Styrke; hvor det blier en Dyd,
 Naturen lærer, at undvære; kiæft
 Og tappert at forsvare den kun sparsomt
 Tildeelte Lod; — der toner ingen Sang,
 Der morer ingen smukke Billeder;
 Men i de lange Vinternætter aabner
 Sig Siælen taus med høie Manddoms-Tanker;
 Der voxer frem den indre Blomst, og lukker
 Sig som en Rose trindtom Qvindens Hierte,
 Som dristig Tanke-Lilie springer den
 Fra Mandens Hoved. Ei paa glatte Bræt,
 Med snart forsvundne, skyggeblandte Farver; —
 Af Fjeldet selv, det uforgiængelige,
 Sig reise Guderne fra Jordens Skjød,
 Og flue roligt og med stolte Blik
 Ud over Dalen. Den medfødt Kraft
 Bli'er drevet af en medfødt Trang, til mandigt
 At øve sig. Da triner Kraft mod Kraft;

Dg Tapperhed og Manddom vorder Præget
 I Nord, som hist i Syden kælén Omhed.
 Olaf.

Forunderligt!

Auden.

Naar nu en Ungersvend,
 Af Hændelsen først drevet ned mod Syd,
 Tilbage kom og bragte med en Kuro fuld
 Af velcke spæde Blomster, og fik Lyst til
 At plante dem i Norges Klipperister;
 Naar Granen og naar Birken overalt
 Stod ham i Veien; og han fældte rast
 De gamle store Skove; skaante der
 Selv ei den vældigste, den største Stamme,
 Paa det hans Roser skulde have Plads
 At vore; — Olaf! hvis Du saae hans Daad,
 Hvad vilde Du vel kalde ham?

Olaf.

Biig fra mig!

Auden.

En Helt! Ei sandt? En Kæmpe for den gode,
 Den skionne Sag. Dg Gubben derimod,
 Som sagde: „Dreng! lad mine Graner staae!
 Din Vellyst-Urt ei trives paa mit Field.“
 Hvad vilde Du vel kalde ham?

Olaf.

Som Dig!

Auden.

(seer ham stivt i Vinene).

Dg hvo er jeg?

Olaf.

Auden har Du jo kaldt Dig.

Hvem est Du?

Auden.

Ja, hvem er jeg? Vise Svend!
 Du som veed Alt, Du maa vel kiende mig.

Olaf.

Get Die kun Du har.

Auden.

Har Lyset fleer?

Matten var klar, skøndt kun med enkelt Die;

Imorgen skinner Solen med det Andet.

Erindre Dig, hvad Du har hørt! Forglem

Det Maanskin ei, som denne Sommernat

Helbredende har trængt sig i din Siæl!

Olaf.

O Jesus giv mig Kraft! For førstegang

Har Tvivl og Angest spændt sig om mit Hierte.

(I det Olaf vender sig fra Auden, gaaer denne bort med hurtige Skridt og forsvinder mellem Træerne.)

Tangbrand og Gris komme.

Tangbrand.

Ha træffer jeg dog endelig Dig her

Kong Olaf? Jeg har søgt Dig overalt.

Hvordan forstaaer jeg det, min fromme Herre!

At Du forglemmer Aftenbønnen reent?

Det har endnu Du aldrig hidindtil,

Dg mindst paa en saa høi, saa hellig Aften

Som denne.

Olaf (vender sig).

Tangbrand! hvor blev Gubben af?

Tangbrand.

Jeg veed det ei. Men glem den gamle Hedning,

Som har forvirret Dig med sine Taler.

Olaf.

Ha, Tangbrand. Er alt Aftenmessen siungen?

Tangbrand.

Da Sol gik ned, da var det jo paa Tiden;

Dog hørte Du og ændsed ei mit Bink.

Thi Gubbens Tale lokte kun dit Dre,
Ret som Sirenesang.

Olaf.

Hvo er den Mand?

Grif.

Slet ingen kender ham af dine Kæmper.
Mig kommer han heel sær og sælsom for;
Han ligner Ddin i Jarl Hakons Lund.

Olaf.

Han kaldte sig selv Auden.

Grif.

Auden, Ddin,
Det kommer ud paa Eet.

Tangbrand.

Min Olaf! sikkert
Har een af Ddins Præster giestet Dig,
Dg søgt ved vildsom og forblommet Tale,
Paa Hakons Bink, at vende dine Tanker.
Maaskee det var den fledske Hakon selv.

Olaf.

Han være, hvo han være vil, saa er han
Et Nattespøgelse fra Mørkets Engle.
Han vilde strengt bevise mig, hvor stor
Den Uret er, at rive Folket fra
Sin gamle Tro.

Tangbrand.

Dg til Beviis derpaa,
Saa malte han Dig vel med stærke Farver,
Hvor skönt den gamle Lære tog sig ud,
I dette kolde Nord? At ogsaa den
Engang blev indført af en fremmed Helt,
Fiernt fra et andet østligt Land, derom
Blev intet ymtet, tænker jeg, i Talen?

Olaf.

Ha, Tangbrand! Du har Ret, den gamle Lære
Blev ogsaa indført. Hvad betyder da
Hans Roes, og Glæden over Kæmpetroen,
Som Norden selv har avlet, selv har givet
Sit Præg?

Tangbrand.

Slet intet, Olaf! Thi saa lidt
I Norden, som paa noget andet Sted,
Det tilladt er at offre Broderblod,
Og at forglemme Fredens milde Dyder.

Olaf.

Vel, Tangbrand!

Tangbrand.

Ikke vil jeg plat fordømme
Den gamle mørke Lære fra sit Udspring;
For intet har ei Gud forundet den
At virke vidt udbredt og dærvot paa Jorden;
Nu er den kun en mærkelig Ruin.
Da var endnu ei Christendommen hørt;
Det bør sig Mennesket at foretrække
Det Bedre.

Olaf.

Ha, nu taler Sandheden.
I Morgen haaber jeg paa Pindsefesten
At overvinde Hakons Hedninger.

Tangbrand.

Hans Trælle rante mig det Offerhorn,
Som jeg i Jorden fandt, der skulde smeddes
Til Alterkalk. Der stod et gammelt Bers
Paa Hornet, som ret godt jeg kunde lide.
Der stod: "Fald Dig brøster for din Brøde
Din Lykke, Bonde! gik til høie Guder,
Giv dem det Bedste." Denne Indskrift skulde

Min Kalk beholdt; hvad kan vel bedre gives,
 End et uskyldigt, et taknemligt Hierte?
 De rev det af min Haand; men lad dem det!
 Gud Herrens Straf vil følge dem, saavel
 For dette Kan, som for de andre Synder.

Olaf.

See Solen stiger alt bag Havet frem!
 Snart lyser den Betsignelsen og straalere
 Udover Norges første Pindsedag.
 End har vi ingen Kirke; men Kapellet
 Har selv Naturen hvælvet os i Klippen.
 Der siunge vi ambrosianske Lovsang;
 Til Mattens Mulm forjage vi hver Tvivl.

Tangbrand.

Nu taler Du Dig værdigt, fromme Konge!
 (Tangbrand og Olaf gaae.)

Grif

(som har staaet i Tanker hidtil).

En Dffergode? Maaskee Jarlen selv?
 Men Jarlen ligner oasaa Billedstøtten
 I Dfferlunden. — Jeg veed nok hvad jeg troer.
 (Gaaer.)

Dfferlunden.

Hakon Jarl kommer med sin liden Søn **Erling**
 ved Haanden.

Erling.

Det er saa koldt, min Fader!

Hakon.

Kiere Søn!

Det kommer af, at det endnu er aarle.
 Du fryser, Barn?

Erling.

Det er det samme, Fader!
Jeg er dog glad, fordi Du loved mig,
At jeg skal Solen see, naar den staaer op;
Det har endnu tilforn jeg aldrig seet.

Sakon.

Seer Du de røde Straaler hist i Øst?

Erling

(slaaer Hænderne sammen).

Åh, hvilke Roser! Hvilke skønne Roser!
Men, kære Fader! siig mig dog engang:
Hvor kommer alle disse Perler fra,
Hvorned den hele Dal er overstrøet?
O hvor de glimter imod Roserne!

Sakon.

Det er ei Perler, det er Morgenduggen;
Og hvad Du kalder Roser, Barn, er Solen.
Seer Du, den reiser sig?

Erling.

Ha, hvilken Kugle!
Hvor purpurrød! O kære Fader, kan vi
Ei reise hen engang til Morgensolen?

Sakon.

Mod Solen stræber hele Livet hen.
Thi seer Du, denne skønne, røde Glands,
Som straalet hisset, — det er Odins Drik!
Det andet, som Du seer om Natten, Erling,
Med matte Straaler, med den hvide Lue,
Har Odin sat i Pant i Mimers Brønd,
For at forskaffe sig den Drik, som styrker
Hans Drik til at vorde mere skarpt.

Erling.

Hvor er da Mimers Brønd?

Hakon.

Det store Hav,
 Der vælter sig mod Klipperne dernede,
 Det er den gamle Mimers dybe Brønd,
 Den styrker Odins Dje. Dobbelt skion
 Sig hæver Solen, listlig vederqvæget
 Af kiøle Morgenbølger.

Erling.

D nu stiger
 Den alt for høit, jeg taaler ikke meer
 At see derhen; det brænder mig i Diet.

Hakon.

Alfader stiger paa sin Stol i Hlidskialf,
 Snart overskuer han den hele Verden.
 Den gyldne Throne blænder Jordens Dje.
 Hvo tør formaste sig, at skue Livets
 Dg Dagens Konning i sin Middagsglands?

Erling

(seer sig frygtsom om).

Hu! hu! min Fader! hvad er det for fæle,
 For gamle hvide Mænd, der staae i Krogen
 Bag Træerne?

Hakon.

Tal ikke saa, min Søn!
 Det er de høie Guders Billeder,
 Af Mennecker udhugne fromt i Steen.
 Ei blinke de med stærke Sommerflammer,
 For dem kan Askurs Sonner knæle roligt,
 Dg see med Urefrygt i deres Afsyn.
 Kom, lad os nærmere betragte dem!

Erling.

D nei, min Fader! jeg er bange for dem.
 Den gamle Gubbe, med det lange Skæg

Derhenne, seer saa grumt, saa hæsligt paa mig,
Han gjør mig ganske ræd.

Hakon.

O Erling! Erling!

Det er Gud Ddin. Frygter Du for Ddin?

Erling.

Nei, Ddin frygter jeg slet ikke for;
Den rette Ddin, som er hist i Gimle;
Han gjør mig intet, han er god og skøn;
Han kalder Blomster frem af Jordens Skød,
Han skinte nylig selv jo som en Blomst.
Men denne blege, fæle Trolde, — han stirrer
Som om han stod mig efter Livet.

Hakon.

Ha!

Erling.

Min Fader, lad mig hente Blomsterkrandsen,
Som jeg lod hænge hist paa Busken, da
Du vilde vise mig, hvor Solen opstod.
Og lad os saa gaae hjem igien, min Fader!
Fra disse stygge gamle Billedstøtter.
Thi Du kan troe, den gamle grimme Mand,
Han mener det ei heller godt med Dig.

Hakon.

Hent Krandsen, Barn! og kom saa flux tilbage.

(Erling gaaer.)

Et Dfferlam bør være festligt smykket.
Hellige Guder! seer fra Balaskialf
Sarl Hakons Tro og Tillid af hans Daad.

Erling

(Kommer tilbage med en hvid Blomsterkrands om sine Lokker).
Her er jeg, kære Fader! med min Krands.

Hakon.

Kæel nu, min Søn! for Ddin, før Du gaaer.
Kæel begge dine Hænder høit i Veiret

Dg beed: Alfader! hør den lille Erling,
Dg tag ham i din hulde Baretægt!

Erling

(Kaster sig paa Knæ imod Solen, strækker sine Arme ud, og siger barnligfromt):

Alfader, hør den liden Erlings Bøn!
Dg tag ham i din hulde Baretægt.

(Hakon, som staaer bag ham, hæver sin Daggert og vil støde til, men tager den af Haanden. Erling vender sig, uden at mærke Faren, tager Dolken op, og siger venligt, idet han rejser sig):

Der tabte Du din Daggert, kære Fader!
Hvor den er skarp og blank! Naar jeg er stor,
Saa faaer jeg ogsaa flige Naaben, for
At hjælpe Dig mod dine Fiender, Fader!

Hakon.

Ha, hvilken Trold indblæser Dig bestandig
Slig Tale, Dreng! for at forfærde mig?

Erling.

Hvad fattes Dig, min Fader! Est Du vred?
Hvad har jeg gjort?

Hakon.

Følg mig bag Billedstøtten!

Erling.

Uk, bag den flemme Mand!

Hakon.

Følg mig, og lyd!

Der vore Roser hist bag Billedstøtten,
Men ingen hvide Roser, — røde Roser,
Blodrøde Purpur-Roser! Ha, det er
En Lyst at see, hvor flux de vore frem.
Følg, siger jeg, og lyd!

Erling (græder).

Uk, kære Fader,

Jeg er saa bange for de røde Roser!

Hakon.

Afsted! hist galer Heimdals Hane høit.
 Det er paa Tiden nu, det er paa Tiden!
 (De gaae bag Skuepladsen)

Einar Lambestielver

(Kommer hurtigt ind, bevæbnet med Spyd og Bue).
 Hvor er han da? Man sagde mig, han var
 I Dfferlunden; her er ingen Jarl.
 Hvor er han da? Hvad vil han her? Det giælder
 Nu om at slaaes og ei at holde Bon.
 (Han lytter. Man hører Barnets Skrig bag
 Skuepladsen.)
 I Guder! hvad var det? Jarl Hakon! Hakon!

Hakon

(Kommer med blodige Hænder).

Hvo kalder mig?

Einar (bestyrtet).

Ja! hvad vil dette sige?

Hakon.

Hvad vil Du?

Einar.

Hakon! kalde Dig til Strid.

Kong Olaf hurtig har forenet sig
 Med Bondehæren. Alle drage nu
 Op mod din Kongsgaard. Dine Mænd staae rede
 Til Slag. Jeg har forenet dem. Du søges;
 Men Du var ingensteds at finde. Har Du
 Nu atter offret?

Hakon.

Ja.

Einar.

Hvad har Du offret?

Hakon.

Mit Dffer ligger bag ved Ddins Billed.

Einar.

Det skal vel hjælpe stort.

(Gaaer, for at see det).

Sakon.

Nu er det skeet;

Nu Mod og Kraft!

Einar

(Kommer forfærdet og forbittet tilbage).

Ha, gamle runkne Seidmand!

Hvad har Du gjort?

Sakon.

Formildet Odin; offret

Min egen Fryd, mit eget sidste Haab

For Norges Held.

Einar.

Saa knuse Nithet mig,

Med Koller og med Steen i Niffelheim,

Hvis jeg et Dieblik skal spænde Buen

For Dig og for din Skiæbne meer, endskiøndt

Jeg elsker Berglioth.

(River en Guldkæde af sin Hals.)

Der har Du din Kæde!

Som den, jeg river hver en Lænke bort,

Der bandt mig for til Dig, Du blege Blodmand!

Dg nu jeg tiener Dlaf Tryggvesøn!

Din Tid er kommen! Du har lært mig gysse

For dine Guder. Dlaf's Gud skal seire.

Hvad hindrer mig vel i, at med mit Sværd

Jeg styrter Dig paa Stand til Hel? Dog nei!

Meer offentligt, meer skiændigt vorde skal

Dit Fald; thi fange, fange vil jeg Dig,

Dg hjælpe Dlaf til at hænge Dig

Op i den høieste, den værste Galge.

(Han gaaer.)

Hakon.

Det maa jeg høre!

(Man hører Lurer langt borte. Der raabes):

Hakon! Hakon!

Hakon

(drager sit Sværd).

Nu er Timen kommen,

Som vælger mellem Odin eller Kristus.

Hør hvor det toner! Det er lutter Skjoldmøer,

Lutter Valkyrier, som slagre hen

I Luften, og med frygtelige Raab

Til Kampen kalde. Rædsomt svulmer Aaren

I Heimdals Pande, saadan blæser han

Uf alle Kræfter i sit Hiallerhorn.

Thorgierdur Horgabrud! giv Tid! jeg kommer.

Min Erling har jeg offret Dig; ham skal

En talrig Flok af dine Fiender følge.

(Han gaaer.)

Femte Handling.

Hal paa Himol.

Nat. **Thora** og **Inger** sidde ved et Bord ved noget Haandarbeide. Lysen paa Bordet er næsten brændt ned i Stagen.

Thora.

Du est nok søvnig, Inger!

Inger.

Det er Midnat.

Men Frue, banker det ei stærkt paa Porten?
Der er de!

Thora.

Det var Stormens Dag. Den dundrer,
Som om den vilde rive Huset ned.
En rædsom Nat! Der pidsker Hagl og Regn
Beständig ned. Ha, ret et Vintermørke!
Hør kun, hvordan det slaaer paa Skodderne.

Inger.

Åh, Frue! troer I, Eders Brødre nu
Vel ride hjem i dette Veir? De bie

Til det er Morgen, til det klarer op.
Vær uden Frygt!

Thora.

Hvis Du est søvrig, Inger,
Saa gaa Du kun i Seng! Jeg kan ei sove.
Jeg veed, at Slaget stod i Morges aarle;
Min Skialm og Alf har lovet mig forvist,
At komme hjem, saasnart de mægted det,
At sige mig, hvad Udfald Kampen fik.
Gaf Du tilfængs!

Inger.

Saa vil jeg hvile lidt,
Hvis Du tillader det, min ædle Frue!
Men slaaer det ei paa Porten? Det umuligt
Kan være Stormen.

Thora.

Hading aabner den,
Jeg hører Trin af Mænd igiennem Gaarden.

Inger.

O, det er dem! Ja det er dem! Jeg strax
Vil lyse. Glæd Dig Thora, det er dem!
(Hun gaaer.)

Thora.

Hvor jeg er angst om Hjertet! Alf og Skialm
Mod Hakon! Hvo af Jer der ogsaa vinder,
Saa har dog Thora tabt.

Einar Tambeskielver kommer.

God Morgen, Thora!

Hvis ei jeg feiler, er det Morgen alt;
Høit Hanen gol paa Hald. Jeg kommer at
Forkynde Dig, hvad der er skeet i Striden.
Mit Navn er Einar Tambeskielver. Frygt
Kun ikke for en Ven af Hakon Jarl!

Thi siden han i Lunden slagtet har
 Sin Søn i Raseri til Guderne,
 For Held i Strid, har Einar vendt ham Ryggen.

Thora.

I Guder!

Einar.

Du har Ret, den gamle Synder
 Fortiener Affky. Alting vækker den.
 Du Aarsag har at hade ham, som jeg,
 Thi ogsaa Dig han dybt fornærmet har.
 I Morges gik jeg til Kong Dlaf's Hær;
 Kort var mit Kiendskab kun til dine Brødre,
 Dog blev vi Venner i en Haandevending.
 Vi lærte snart at fiendes; man behøver
 En Time blot i Striden, for at see,
 Hvad tit en Levetid ei sees i Fred.
 De stred som Mænd, det gjorde hele Flokken;
 Som Lynet splittede Dlaf Hakons Hær.
 Barmt gik de under blodbestænkte Skjolde,
 Hedt brændte Sværdet i de røde Saar.
 Valkyrierne vare med i Kampen,
 De krævede Blod, det fik de. Din skænker
 Ei mere gavmild Mød i Valaskialf.
 De fleste faldt. Men Hakon og hans Træl
 Er flygtet, og de søges overalt.

Thora.

Og Einar, mine Brødre? Mine Brødre?
 Du kommer, ædle Helt! en fremmed Mand,
 I Matten hid — jeg skielver — mine Brødre? —

Einar.

Fik Forfald; kunde selv ei komme meer.
 Glæd Dig, min ædle Thora! Skialm og Alf
 Reed under Solens Dpgang til Valhalla;

Længst har de siddet alt paa Bænk med Odin,
Dg stukkert ud de store Horn til Velkomst.

Thora.

O Freya!

Rinar.

Glæd Dig, ædle Thora! glæd Dig!
Det er ei sunget just for hver Mands Bugge,
Paa sig en herlig Viis at døe. Bestandig
De fremst i Slaget var, vi strede sammen.
Jarl Hakon raste som en Bjørn i Kampen,
Dg Kampen den var haard; thi store Skarer
Bevæged sig forbitret mod hinanden.
Det halve Norge slog for Hakon Jarl,
Den halve Deel for Olaf; thi hans Rygte
Fløi som en Ild i visnet Sommergræs
Til Landets Ende. Skialm og Alf bestandig
Henstevned opbragt imod Jarlen selv;
De svor hans Død; de ville hævne Dig —
Da sank de Begge for hans skarpe Sværd;
Det falder haardt, især naar han er bister.
Hvad er det meer? Det er en Banemand,
Som er dem værd; man sige hvad man vil,
Saa er den gamle Hakon dog en Kæmpe,
Som faa i Nord. Det viste han i Slaget.

Thora.

O Alf! O Skialm! O mine kære Brødre!
O mine Brødre!

Rinar.

Seg misunder dem!
De er Einheriar; de straale nu
I lyse Brynier, og til deres Lænd
Baulundur alt har smeddet blanke Sværd.
I Morgen de nedlægges i en Høi,
Der trodser Evigheden; og om Høien

Vil Dlaf sætte store Bautastene.
 Hils Thora! Hils vor Søster! raabte de;
 Det var de sidste Ord af deres Mund.
 Jeg lovede det; nu har jeg holdt mit Lovte.
 Jeg rider med en Flok af Dlaf's Mænd,
 At søge Hakon. Dlaf med en anden.
 Ved Gaulaae skal vi atter træffes. Dlaf
 Har stævnet Thing; men jeg veed ikke hvor.
 Nu har jeg giort en liden Omvei, Thora!
 For dine Brødres Skyld. — Jeg troer det regner,
 Min Hjelmbuße drypper. — Snart, snart haabe vi
 At fange Jarlen, og at hævne Dig.
 Nu Frigga glæde Dig! Farvel! jeg haster.
 (Han gaar.)

Thora.

Hellige Guder! til hvad rædsom Skæbne
 Har J bestemt den arme Thora? Hvad
 Har denne Barm forbrudt, at den skal knuses?

En Mand træder ind, hyllet i en Kape og med til-
 dækket Ansigt.

Thora.

Ha hvad er dette? Fremmede, hvad vil Du?

Den Ubekjendte.

Er vi alene her? J Sikkerhed?

Thora.

Hvad taler Du om Sikkerhed, som trænger
 Dig i et fremmed Huus og ængster mig?
 Siig dog, hvad vil Du?

Den Ubekjendte

(slaaer Kappen tilside).

Kiender Du mig, Thora?

Thora.

J Guder! Hakon! —

Hakon.

Ja, han selv; han selv!

Thora.

Du flyer til mig?

Hakon.

Bed alle Balhals Guder,
Du undrer Dig med Ret; men jeg vil see
Det ædle Bildt, som ikke søger Skiul,
Selv under det urimeligste Læ,
Naar det forfølges skarpt af lutter Hunde.

Thora.

Du blegner, Hakon, og dit Blik er mat.

Hakon.

Obin har seet det, jeg har kæmpet som
En Ulv, naar den forsvarer sine Unger.
Med dette Sværd har jeg til Balhal sendt
En talrig Skare Mænd. Nu er jeg træt,
Min Hær er slagen, Lykken svigted mig,
Og Dlaf døved med sin christne Trolddom
De norske Sværd. En Skare blev mig troløs.
Nu har jeg Ingen meer at stole paa.
Balkhyriens, den høie Rotas Haand,
Har tungt og iiskoldt lagt sig om min Tinding.
Jeg reed i Natten ene med min Træl,
Forladt og træt af Dagens svære Kamp.
Af Ildtørst har jeg længe været plaget.
Er Vandet reent, som staaer i dette Bæger?

Thora.

O Hakon! bi og lad mig hente Dig —

Hakon (drikker).

Bist ikke! Bliv! — Ha, det har lædsket alt. —
Bed Gaulaae styrted endelig min Ganger;
Jeg dræbte den, jeg trak min Kiortel af,

Dg dypte den i Blodet, for at skuffe
De Fiender, som forfølge mig.

Thora.

O Hakon!

Hakon.

Da, Thora, kom jeg' just din Gaard forbi,
Dg grant mig randt ihu, hvor tit og helligt
Du svoer, at Ingen elskte mig som Du.
Vel veed jeg: Kierligheden kan forvandles
Til Had — Velan, det gælder her en Prøve.
Her er jeg, Thora! Vil Du huse mig
For Dlaf's, for hans Benners Efterstrøben?
Laf være da din Kierlighed, som jeg
Saa lidt har' forhen vidst at skionne paa.
Ifald Du nægter det, — det koster, Thora!
Det koster Hakon Jarl at trygle, Thora!
Saa vandrer han igien i Natten bort.
Dp vil jeg stige paa det største Fjeld,
Dg skue sidstegang ud over Norrig,
Ud over Riget, som har hylbet mig, —
Dg derpaa falde rolig i mit Sværd.
Da skal den vilde Storm paa sine Binger
Dpløfte Hakons Aand til Seierfader,
Dg Sol skal finde Heltens Liig paa Klippen,
Dg sige: Høi i Døden som i Livet.

Thora.

O Hakon! Hakon! tal ei saa. Nei, Hakon!
Jeg hader ei, jeg hader Dig ei meer;
Dg jeg vil huse Dig og giemme Dig,
Dg tro bevare Dig mod dine Fiender.

(Sun griber hans Haand.)

Hakon.

Veed Du, at jeg har dræbt med denne Haand —
Den liden Erling, som Du leed saa godt?

Thora.

Ja, Du har offret ham til Guderne.
 Det vidner om den Yderlighed, Hakon!
 Hvortil en uløfsalig Skæbne bragte
 Din ualmindelige Siæl.

Hakon.

Veed Du,
 At jeg med denne Haand, som nu Du trykker,
 Har — Ha, det smertes mig, at — —

Thora.

Ja, jeg veed,
 At Du har mine Brødre dræbt i Striden.

Hakon.

Og dog?

Thora.

Er Thora endnu altid Thora.

Ja, Hakon! Du har handlet håardt imod mig;
 Du har forstødt min Troskab med Foragt;
 Dræbt mine gode Brødre! — Men i Striden
 Gaaer det jo Liv mod Liv; og Einar siger:
 De er i Valhal, i Lyksalighed.

(Hun skjuler sit Ansigt i sine Hænder og græder; derpaa hæver hun atter sit Hoved og stirrer paa Tårnen.)

Ha, siig mig, Hakon! — er det Dig, som staaer
 I Thoras Kammer, i det mørke Skovhuus,
 Langt fra den lyse Kongesal paa Glade,
 I Mattens eensomt gyselige Mørke,
 Her, hvor om Gaardens Mure Stormen støder,
 Som i mit Bryst? Siig, Hakon, er den blege,
 Den tause Mand i Hallen virkelig
 Dig selv, som, uden Hielm og Purpurkaabe,
 Sig støtter til sit Sværd?

Hakon.

Den blege Skygge,

Du seer, var eengang Norges Herre, mægtig;
 De stærke Normænd løb hans Bink. Han faldt
 I Striden, i en Strid, som stod paa Glade.
 Ha, det er længe siden, fast forglemt!
 Nu gaaer hans Gienfærd kun omkring og spøger
 Ved Nattetide; Hakon var hans Navn.

Thora.

Ha, jeg er hævnet, hævnet græseligt!
 Bort, usle Nag! Kom atter, Kierlighed!
 Jeg var en Uv i Skoven, ingen Qvinde,
 Hvis nu hvert Nag ei af mit Bryst forsvandt
 Ved slikt et Syn. — O hvil Dig ved mit Hierte!
 Kom lad mig tørre Sveden af din Pande,
 Kom lad mig bringe Livet i dit Blik!

(Hun omfavner ham.)

Hakon (vild).

Hvad er dit Navn, min snilde Norges Datter?

Thora.

Kierminde kaldtes jeg blandt Dalens Piger.
 Jeg var en lille blaa, en venlig Blomst,
 Som op var voret i din Egerod,
 Som suged Liv og Farve kun fra den,
 Som maatte visne, da den ei fik Lov til
 At trives i sin lille kiære Krog,
 I Skyggen af sin Stamme.

Hakon.

Ha! Kierminde! —

Et yndigt Navn!

Thora.

O Freya! hvad er dette? —

En Feberkulb Dig ryster i min Arm
 Du græder, Hakon? Balhals evige Guder!
 Det er en ny, en usædvanlig Tilstand.
 Naar saae jeg før en Taare paa din Kind?

Hakon

(med vild Benlighed).

Riærminde! smukke lille blege Blomst
 Paa Kæmpens Grav, min Taare undrer Dig?
 Har Du ei før seet haarde Stene græde,
 Naar de fra Kulden bragtes ind i Varmen?
 Det er en Liigsved, blege Dødens Blomst!
 Lad den ei skrække Dig.

Thora.

Ha, gode Freya!

Hakon.

Bjergsneen smelter, — det er snart forbi;
 Den kække Vinter flyder hen i Taarer,
 Og viger for den vellystfulde Vaar,
 For Dafs Blomster. — Hakon Jarl er borte,
 Det blege Spøgels gaaer igien. Men nærmer
 Jer Liget uden Frygt, og støder kækt
 En Pæl igiennem det, dybt ned i Jorden! —
 Saa spøger han ei meer, saa er han rolig.

Thora.

Fat Dig, min Hakon! Tal ei længer vildt!
 Den største Siæl, hvor høi, hvor stærk den er,
 Naturen yde maa sin Ret tilsidst.
 Alt længe var dit store Hierte spændt,
 Blandt lutter Fiender, lutter Harm og Modstand,
 Nu løser det sig op i mørk Forvirring.
 Kom, følg mig! Under Huset er en Hvælving,
 Eldgammel, huggen ud i Klippens Grund,
 Som Ingen kiender, uden jeg; der vil
 Jeg skiule Dig, til Faren er forbi.
 Snart atter vil en bedre Lykke smile.

Hakon.

Siig mig oprigtig: troer Du, Dagen smiler
 Hift paa den anden Side Hvælvingen?

Thora.

Jeg tvivler ei derom, min holde Hakon!

Hakon.

Dg ned i denne hule, dybe Hvælving,
Den mørke Kiælder, ukjendt under Jorden,
Hvor Fienden standser, Faren er forbi,
Ned i den skumle Borg, men sikke Tilflugt —
Dib vil Du bringe mig?

Thora.

Ja, kiære Helt!

Hakon

(rækker hende høitidelig sin Haand).

Kom, min Valkyrie! Min vakkre Hel!
Jeg følger Dig.

Thora.

D alle milde Guder!

Hakon.

Troer, Bistre! Du, jeg skiælver for dit Nafn?
Bel est Du bleg, og dine Læber blaae;
Du dræber ei som dine Søstre rast,
Som Hildur og den vilde Geierskægul,
Med Dieblikkets Heltespyd paa eengang;
Du dræber langsomt fælt, med Angstens Gis,
Først Mandens Mod, Du Grumme, siden ham.
Men ligemeget, lad os ile did!
End har Du ei min Stoltheds Funke flukt;
Jeg følger Dig med faste Skridt i Graven.

Thora.

D alle milde Guder, staaer ham bi!

(De gaar.)

Stovfuld Egn ved Gaulaae.

**Olaf Trygvesson. Carlshoved. Jostein.
Grif. En Flok Stridsmænd.**

Grif.

Det dages, Herre Konge! Himlen blaaner.
Det lader til, at Dagen blier saa smuk,
Som Natten trued fael. Est Du ei træt?
Vil Du ei hvile Dig lidt under Træet,
Mens Hestene faae Hø?

Olaf.

Nei, ingen Hvile!
Jeg er ei rolig, — jeg har svoret det, —
Jeg er ei rolig, før jeg finder Hakon.
Den skændige Misgierning paa hans Søn
Skal straffes, den skal koste ham hans Liv.
Hvor findes Mage til en saadan Daad?
Et helligt Sagn fortæller om en Olding,
Som med et sorgfuldt, knuset Faderhierte
Gik hen at lyde Himlens Vink; men det
Var kun en Prøve; sikkert ogsaa var
Det skarpe Staal ham falden af hans Haand,
Hvis ikke Himlen havde standset ham. —
Men Hakon! —

Jostein.

Herre Konge, Du har Ret,
Det var en græsselig, en rædsom Daad.

Olaf.

Hans Hær er adspredt, den er ikke slagen;
Ung Einar taler lystig alt om Seir;
Men han er mindre viis endnu end kæk.
Gaaer Hakon Tid, og redder han sig atter,
Da samle sig til Fos de spredte Bække.
Jeg vil ei øde Landet med Skærmysfler;

Seg vil hufvate det med Himlens Freb.
 Sin Synd skal Hakon sone med sit Blod!
 Imens han lever, er der intet Haab
 Om Rolighed; imens den Hedning aander,
 Kan ei den christelige Rose trives.

Ginar Lambeskielver

(Kommer med Hakons blodige Klæder).

Vi har ei nødig at gaae længer, Olaf!
 Ved Naen hisset fandt vi Jarlens Ganger
 Medhugget, og ved Siden laae hans Kiortel,
 Bestænkt med Blod. Der een af dine Kæmper
 Maa have truffet ham; der fandt han Døden.

Olaf.

Ha er det sandt, Du taler? Siger, Benner!
 Er dette Jarlens Kiortel?

Grif.

Kiortlen er der,
 Men hvor er Jarlen? Ligger Jarlen ogsaa
 Ved Naen?

Kinar.

Nei! Hans Ganger kun, hans Kiortel;
 Og begge stærkt besudlede med Blod.

Grif.

Bring Jarlen selv! saa flaae vi os til Ro,
 Før ikke. Kiender Du ei Hakon bedre?
 Forstaaer jeg ret, saa stikker sikkert han
 Nu i en anden Kiortel. Herre! bryd Jer
 For alting ei om dette Kneb! Det ligner
 Den kloge Jarl; det har han bare gjort
 For at mislede Dig; jeg kiender ham.

Olaf.

Afsted! Vi er fra Rimol ikke langt;
 Der har jeg stevnet Thing; der hører jeg,
 Om mine Sendebud paa Spor er komne.

Grif.

Der Thora boer, hans Kæreste.

Einar.

Tilforn!

Men Hakon har fornærmet hende haardt,
Og hendes Brødre var hans værste Fiender.

Grif.

En Undersøgelse kan aldrig skade;
Man siger: gammel Elskov rustet ei.

Olaf.

Det dages meer og meer. Til Hest! Afsted!
(De gaar.)

En underjordist Klippehvelving.

Hakon og **Karfer** komme ind; den sidste med en
Lampe og et Madfad.

Karfer.

Saa det er Hulen, vi skal skjules i?
Her er ei megen Leilighed. Hvor skal
Jeg sætte Lampen?

Hakon.

Hæng den hen i Krogen
Paa Bæggen der!

Karfer.

Det kan jeg, det er sandt.
Og her er hugget Sæder ud i Klippen,
Man kan dog hvile sig. Herr Jarl, vil I
Nu ikke spise lidt? I nød jo intet
Den hele Dag.

Hakon.

Nei! jeg er ikke sulten.

Spis Du!

Karfer.

Det vil jeg da, hvis J tillader.

(Han sætter sig og spiser. Hakon gaaer frem og tilbage med lange Skridt.)

Herr Jarl! Hu! det er ret en hæslig Hule.
Saae J Liigkisten ei, den sorte Kiste,
J Gangen strax, da vi kom ind ad Døren?

Hakon

Hold Mund og spiis! (for sig) J denne mørke Hvælving
Har Thora vandret mangen søvnløs Nat
Dg grædt i Eensomhed. Til hendes Grav
Var denne Hal bestemt. Den sorte Kiste
Hun tømre lod i Løn. Her vilde hun,
Det skionne Legem udstrakt skulde vente
Forraadnelsen.

(Seer paa Karfer.)

Hvi spiser Du ei, Træl?
Du griber ellers graadig efter Maden.
Hvad fattes Dig?

Karfer.

Åk, Herre Jarl! jeg har
Slet ingen Madlyst.

Hakon.

Ingen Lyst? Hvorfor?
Spiis, Træl! Vær glad og munter, stol paa mig,
Din Herre.

Karfer.

Åk, min Herre Jarl! J er
So selv modfalden og beflemt om Hiertet.

Hakon.

Beflemt om Hiertet? Træl! Hvad vover Du?
Vær lystig! Hvis Du ei kan spise just,
Saa syng! Syng mig en Vise!

Karfer.

Hvad for een?

Sakon.

Syng hvad Du vil, dog syng mig helst en flig,
Hvor Sangen buldrer vildt og voldsomt hen,
Som Regn og Haglen i en Vinterstorm.
En Buggevise, Træl! En Buggevise!

Karfer.

En Buggevise?

Sakon.

At det gamle Barn
Indstumre kan i Natten uden Skræk.

Karfer.

Jeg kan en prægtig Kæmpevise, Herre!

Sakon.

Faaer den en hæslig Ende? Lader det
Først, som det skulde gaae særdeles vel,
Men ender dog tilsidst med Mord og Skændsel?

Karfer.

Nei, Herre! Den begynder strax bedrøvet.

Sakon.

Det kan jeg lide. Dette Sving, at Alt
Saa roligt og saa muntert aabner sig,
For destomeer at røre kun tilsidst,
Er et til Uffæthed gientaget Kneb
Af vore Skjalde. Morgenhimlen graa,
Saa veed man strax, hvad man kan vente sig.
Begynd din Sang!

Karfer (synger).

Ronning Harald og Erling de seiled en Nat,
Bed Maanskin og sagte Vinde;
Men da de komme til Dglogaard,
Da brændte de Jarlen inde.

Hakon.

Karfer, est Du forrykt?
Min Faders Drapa synger Du mig for?

Karfer.

Var Sigurd Jarl da Eders Fader, Herre?
Det har jeg aldrig vidst. Ja I har Ret,
Med ham fik det en daarlig Ende.

Hakon.

Li!

Karfer.

Her findes ei engang et Stykke Maatte,
Hvorpaa man sove kan, ei mindste Straa.

Hakon.

Hvis Du est træt, da stræk Dig hen ad Jorden!
Saa har jeg meer end eengang giort.

Karfer.

Det vil jeg,

Hvis I har intet derimod.

Hakon.

Sov! Sov!

(Karfer lægger sig ned paa Jorden og sover ind,
Hakon betragter ham.)

Dorste Natur! Indslumret est Du alt.
Den Smule Gnist, som vidned, at Du var
Et Dyr, og ingen Blok, den ulmer dødt
Alt under Afbedyngen. Vel Dig, vel Dig!
Her flammer det, her stormer det i meer
Ubcændig Kraft. — Sang Du min Faders Drapa
I denne Time, for at give mig
Et Bink fra Mornen? Border Hakons Ende
Som Sigurds? Sigurd var, som jeg, en Blodmand,
En vældig Dyrker af de gamle Guder;
Han tømmed under Venstabs Skin den fromme
Kong Athelstein; han hindred Kongens Daad.

(Urolig)

Har da den hvide Kristus virkelig

Dig overvundet, Ddin? Falder Den,
Som standser Sydens Tro? — Ha det er køligt
I denne Hule! Her er koldt og fugtigt. —

(Han gaaer en Tidlang frem og tilbage, derpaa bliver
han staaende og betragter Karfer.)

Han drømmer! Fæle Kynker folde sig
I Trællens Pande. Fy! Han ligger der
Og griner under Lampen som en Trolde.

(Ruster i ham.)

Baagn, Træl! Baagn Karfer! Hvad betyder det
Uffædelige Smil?

Karfer.

U! Ha! Jeg drømte.

Sakon.

Hvad drømte Du?

Karfer.

Jeg drømte —

Sakon.

Stille! Tys!

Hvad er det for en Larm her over os?

Karfer.

En Skare Krigsmænd, Herre! Hører Du
Ei deres Spyd og Pandserplader rasle?
Ha det er Konning Olafs Mænd, Herr Jarl!
Der søges efter Dig.

Sakon.

Den gamle Hvælving
Er ubekjendt, og Thora gav mig Nøglen.
Med Jern og stærke Laase sluttet Døren;
Her er vi sikke. Hid kan Ingen trænge.

Karfer (lytter).

Hør, Herre! Hører Du, hvad Kæmper raaber
Hviroftet over Hovedet paa mig?

Hakon.

Hvad raaber han?

Karfer.

At Konning Olaf vil
Belønne Den med Hæder og med Guld,
Som bringer Eders Hoved.

Hakon

(seer stivt paa ham).

Det vil Du
Dog ei fortjene? Hvorfor ryster Du?
Hvi est Du bleg? Hvi blaane dine Læber?

Karfer.

At, jeg er endnu bange af min Drøm.
Siig, Herre Jarl, hvad den betyder. I
Forstager Jer jo derpaa, I raader Drømme.

Hakon.

Hvad drømte Du?

Karfer.

Det allerførste var,
At vi var begge paa en Baad i Søen,
Jeg sad ved Roret.

Hakon.

Det betyder, Karfer!

Du raader for mit Liv og mine Dage.
Vær tro, staa mig i Nødens Time bi,
Saa skal jeg bedre lønne Dig, end Olaf.

Karfer.

Jeg drømte meer.

Hakon.

Hvad var det, Karfer? Tal!

Karfer.

Saa drømte jeg: en sort og færlig Mand
Kom ned fra Fjeldet og fortalte mig,
At nu var alle Sunde lukte.

Hakon.

Karfer!

Du drømmer ikke godt; det vidner om
Et kort og stakket Liv kun for os Begge.
Vær tro! Vær tro! Som selv Du har fortalt,
Er begge to vi født den samme Nat;
Der bliver ikke heller langt imellem
Vor Død.

Karfer.

Saa syntes mig, jeg var paa Glade,
Hvor Konning Olaf lægge lod en Ring
Af Guld omkring min Hals.

Hakon.

Ha, det betyder,
Han lægger Dig en Ring af tvunden Gamp
Omkring din Hals, ifald Du troløs sviger
Din Husbond. Sæt Dig hen i Krogen der!
Jeg selv vil sætte mig i denne Krog.
Saa vil vi sove.

Karfer.

Som I vil, Herr Jarl!

Hakon.

Hvor skal Du hen?

Karfer.

Jeg først vil pudse Lampen.

Hakon.

Gaa, sæt Dig! siger jeg. Lad Lampen brænde!
Du kunde slukke den, saa sad vi her
I Mulm og Mørke. Jeg begriber ei,
Hvor Folk saa rolige hver Aftenstund
Kan slukke Lyset, før de gaae tilfængs;
Det er et hæsligt Billede paa Døden,
Langt mere sort og fælt end Døden selv.

Hvad blusser stærkt og kraftigt, som et Lys?
 Hvor bliver Lyset af, naar det er slukt?
 Lad Lampen staae, den brænder døsig; men
 Den brænder dog endnu. Saalænge der
 Er Liv saa er der Haab. Gaa, sæt Dig, Søn!
 (De sidde begge stille en tidlang.)

Hakon.

Nu Karfer! Sover Du?

Karfer.

Ja, Herre Jarl!

Hakon.

Ha, dumme, stumpe Slave!

(Reiser sig og gaaer frem og tilbage.)

Hakon! Hakon!

Er dette Dyr den allersidste Levning
 Af din forsvundne Magt? Jeg troer ham ei;
 Thi hvad Begreb gjør sig et saadant Hoved
 Om Pligt og Trofskab? Som en Lænkehund
 Han kommer logrende til Den, som byder
 Det bedste Suul.

(høit)

Giv mig din Daggert, Karfer!

En Træl tør ikke føre Baaben.

Karfer.

Herre!

J har jo skænket mig den selv. Der er den!
 (Rækker ham den.)

Hakon.

Sov nu!

Karfer.

Ja strax. (lægger sig ned.)

Hakon.

En Feber knuger mig,

Dmsuser i mit Hoved. Jeg er træt
 Dg mat af Dagens Strid og Nattens Flugt;
 Men sove tør jeg ei; thi denne Træl —
 Nu vil jeg hvile lidt; men ikke sove.

(Sætter sig ned og slumrer ind.)

Karfer.

(reiser sig sagte).

Nu sover han! Han troer mig ikke ret!
 Han frygter, at jeg skal forraade ham.
 Kong Olaf byder Penge for hans Liv,
 Dg hvad kan jeg vel vente meer af ham?
 Han rører sig. — Hiælp Thor! Han gaaer i Søvn.

Hakon

(reiser sig i Søvn, gaaer med stive Skridt frem, og stander
 midt i Hulen).

Guldharald! Graafeld! Ha, hvad vil I mig?
 Lad mig i Ro, I har fortient Jer Død,
 Jeg sveeg Jer ei med løiet Benskab. — Nu
 Hvad vil I Nigeborn? Gaaer hjem, gaaer hjem!
 Nu har jeg ingen Tid at gantes længer.
 Dg Eders Fæstemænd — og Ddins Billed —
 Det sank i Gruus — Du beed paa Krogen, Olaf!
 Nu vil Du have Hakon til at bide
 Paa Dødens Krog. — Hvad græder hist bag Busten?
 Det er det værste. Erling græder Du?
 Stak jeg for dybt? Der trille Purpurdraaber
 Udaf dit Bryst imellem Roserne.

(Raaber høit)

Ha, Karfer! Karfer!

Karfer.

Herre Jarl! — Han gaaer
 Bestandig end i Søvn.

Hakon.

Det er fuldbragt!
 Der er din Daggert! Stød den i mit Hierte!

Karfer.

Det vil J angre, naar J vaagner, Herre!

Hakon.

Jeg har fortient det, Karfer! Stød kun til.

Karfer (tager Dolken).

Han er min Herre, jeg maa lyde ham.

Hakon.

Ha, skynd Dig! skynd Dig, Karfer! før jeg vaagner.
Du eller jeg maa døe.

Karfer.

(støder Dolken i hans Bryst).

Saa dø da Du!

Hakon (styrter).

Der traf mig Himlens Hævn med sine Flammer,
Nu er din Spaadom opfyldt, Tryggvesøn!

(Han døer.)

Karfer.

Nu er det giort, nu hjælper ingen Klage.
Om end jeg skreg og tuded nok saa meget,
Saa tuded jeg dog ikke Livet i ham.
Nu vil jeg tage Nøglen af hans Lommer,
Dg bære ham i Gangen op til Døren,
Dg aabenbare Konning Olaf Alt,
Saa skænker han mig baade Sølv og Guld.
Skeet er nu skeet! Han vilde selv sin Død;
Jeg har kun adlydt, hvad min Herre bød.
(Han løfter Eget paa sine Skuldre, og bærer det bort.)

En rummelig Plads uden for Thoras Gaard.

Olaf Tryggvesen staaer bevæbnet med Skiold og Spyd
paa en høi Steen, omringet af Folket paa Thinge.

Grif.

Der kommer Thrønderne, Herr Konge! Nu
Er Thinget fuldt, nu mangler ingen meer
Af alle Dalens Sendebud og Laugmænd.
Der kommer Bergthor Smed, den ældste Thrønder,
Han stred med Dig igaar, men saae Dig ei,
Thi Nat faldt paa, før Slaget var forbi.
Det er en Mand! Du skulde see hans Døttre,
Dem fik han med sin tredie Hustru, da han
Var over treds.

Bergthor kommer, fulgt af en Skare Bønder.

Bergthor.

Der staaer han, Brødre! Seer I,
Der staaer han kongelig paa Thingets Steen,
Ret som Haarfager, ret som Athelstein!

(Tager sin Hue af.)

Est Du Kong Tryggves Søn af Vigen, Du?

Olaf.

Ja jeg er Olaf, Tryggves ægte Søn.

Bergthor.

En fager Mand! Man kiender Utten strax.
Nu Olaf! Du har støvnet os til Thing;
Jeg Laugmand er for Throndelagens Bønder,
Thi jeg er ældst. Velkommen her i Landet!
Vi stred med Dig igaar, vi see Dig først
I dag. Igaar var ikke Tid til Syn.
Hver Norges Mand har længtes efter Dig.
Med Glæde vil jeg kaare Dig til Konge,
Dertil est Du med Vren født. See her,

Her er en Krone, Konge! Hakon bad
 Mig smedde den; men jeg har hamret Kronen
 Omkring en Jernring, Halfdan Svartes Maal;
 Den passed ikkun flet til Hakons Hoved;
 Den faldt ham over Dinene. Nu kommer
 Det an derpaa, om Du kan passe den.

(Olaf sætter den paa.)

Den passer ham, som den var støbt om Jæsen.
 Slaaer nu paa Eders Skjolde, Bondemænd!
 Og keiser ham!

(Vaabengny.)

Almuen.

Hil Olaf Tryggvesøn,
 Vor Konge! Hil vor Konning Olaf! Trostkaab
 Og Mandskab sværges Dig. Vi sværge høit
 Ved Odin, Vil' og Bee, ved alle Guder!

Olaf.

En Gud er nok, I snilde Norges Mænd;
 Thi sværger ved den ene, sande Gud,
 Som hører og som skuer Alt i Himlen.

Almuen.

Ved Olafs Gud, ved Olafs Gud! Vi sværge!
 (Vaabengny og Glædeskraab. Man hører Larm udenfor
 Skuepladsen.)

Olaf.

Hvad er det for et Dpløb hisset?

Rinar (kommer).

Herre!

Din Sol har brudt sin mørke Tordensky;
 Den lyner og den tordner ikke meer.
 Man bringer hid Jarl Hakons Liig paa Skjolde.
 Hans gamle Kæreste, Fru Thora, har,
 Som Gris forsikkred, ikke glemt sin Elsker,

Hun havde skjult ham i en ukendt Høvelving,
Der er han myrdet af sin egen Træl.

Olaf.

Har Du seet Hakons Liig, og veed Du vist,
Det er ham selv?

Grif.

Ja! nu er det ham selv,
Ei blot hans Kiortel; dødbleg ligger han,
Dg Blodet flyder af et Saar fra Brystet.

Olaf.

Fred med hans Siæl i Døden! Bringer Liget
Hvor før det laae, hvor man har fundet det.
Hans Død forsoner mig, mit Had er slukt.
Den arme Kvinde: trofast, elskovsfuld!
Giv hende dette kære Støv igien.
Den Træl, som sveg sin Herre, lide Døden.

Grif.

Vel, Herre Konge!

Olaf (stiger ned).

Nu afsted til Glade!

Hvo følger mig?

Bergthor.

Det hele Norge, Konge!

Olaf.

Godt! I skal alle være mine Gæster.
Middagen vidner om en venlig Aften;
Guldhornene skal vandre Bænken rundt
I Throndhiems muntre Lund; dem skal I tomme
Til Olafs Velkomst.

Mængden.

Hil vor Konning Olaf!
(Baabengny. De følge ham.)



Den underjordiske Hvælving.

Kampen brænder endnu. Tvende Evende komme med en sort Kiste; de sætte den midt i Hulen og gaae igien.

Thora kommer langtsomt med et draget Sværd og en stor Krands af Granløv i sine Hænder; hun staaer længe og betragter Kisten, endelig siger hun:

Saa est Du nu da skrinlagt, Hakon Jarl!
 I Thoras Skrin — Det havde mindst jeg ventet.
 Nu Fred med dine trætte Been i Graven!
 Hvis Du har syndet, har Du bødet for det,
 Og Ingen spille meer et frækt og grusomt
 Letsindigt Ord, til Skændsel for dit Rygte.
 Jeg elsker Dig i Døden som i Livet.
 For kort Tid siden glimred Du i Nord,
 Som Solen, hvorved Alting faaer sin Glæds;
 Nu har den hele store Heltesfloek
 Forglemt Dig, hylde nu et fremmed Lys.
 Et blysomt, qvindligt Hierte slaaer kun end
 Af stille Veemod ved dit kære Minde.
 Saa lad da hende yde Dig den Hæder,
 Som dine Mænd har glemt i Glædens Ruus.

(Hun lægger Krandsen og Sværdet paa hans Kiste.)

Tag af din Thoras Haand en frodig Krands!
 En Krands af Norges stolte Graner slynge
 Sig om dit brede Kæmpesværd; den vidne:
 Du var en nordisk og en sielden Helt;
 En Blomst, som qualtes af en Winterfrost.
 Engang vil Nordens Saga koldt fortælle,
 Naar Tidens Haand har slettet Farven ud,
 Og kun Bedriftens Omrids staaer tilbage:
 Han var en ond, en grusom Afgudsdyrker!
 Med Gysen vil man nævne da dit Navn.
 Jeg gyses ikke; thi jeg kiendte Dig.
 De bedste Kræfter og en mægtig Mand

Blev Dffret for sin Tids Bildfarelser.
Saa sov da vel, Du store Hakon Jarl!
Tusind god Nat! Hist glæde Seiersfader
Din Kæmpesiæl! — Nu gaaer jeg bort og lukker.
Dg naar man atter aabner denne Dør,
Da bringe Thoras Svende hendes Liig,
Dg sætte det ved hendes Hakons Side.





Olaf den Hellige.

(1836.)

Kong Olaf Haraldson, af sine Fiender kaldet hin
 Digre, efter sin Død af Alle: den Hellige.
 Magnus, hans lille Søn.
 Harald Sigurdson, hans Halvbroder.
 Astrid, hans Dronning.
 Ingegerd, hendes Søster, Dronning i Garderige.
 Thormod KolbrunarSkiald, Kongens Ven.
 Sighvat Skiald.
 Rørik, en blindet, forhenværende Underkonge.
 Bjørn Staller.
 Biskop Grimkel.
 Kalf Arnason.
 Finn og
 Thorberg, hans Brødre, }
 Thorer Hund, } Bønder.
 Harek af Thiotte,
 Gunsteen,
 Rognvald,
 Sigrid, Kalfs Hustru.
 Sigurd Alfson, en dansk Mand.
 Asarfaste, Gaukathorer og flere Skovrøvere.
 Thoraren, en islandsk Riebmand.
 En Lægeqvinde.
 En Amme.
 Finn Lille, Røriks Træl.
 Gissur Guldbraa, }
 Thorfind Mund, } siungende Skalde.
 Hofgarde Ref,
 Hofgoder, Ræmper og Præster.

Handlingen foregaaer i Værdalen, Femteland og paa
 Stiklestad, i Midtsommeren 1030.



Første Handling.

En Hal hos en riig Bonde i Værdalen.

Kong Olaf. Thormod Kolbrunarstjald.

Olaf.

Thormod Kolbrunarstjald! Det glæder mig
At see Dig her igien i Norges Land,
Saasnart jeg sætter Foden over Risten.
Hvorledes har du levet siden sidst?

Thormod (munter).

Godt, Herre! Skiondt jeg ei var i Besøg
I Bretland hos Kong Knud hin Mægtige,
At hente gyldne Ringe mig, som Sighvat.

Olaf.

Har altid Du endnu den slemme Vane
At haffe lidt paa Sighvat? Nu er Sighvat
Som Pilegrim i Rom, nu kan han bede
For Dig, imens han beder for os Andre.

Thormod.

Ja lad ham det! I Rom — der beder man,
Her giælder det vel om at stride snart.

Olaf.

Jeg takker Dig, fordi Du kommer til mig,
 I Farens og i Nødens Tid. Du bruger
 Dit Sværd saa kraftigt, som du slaer din Harpe.
 Jeg trænger til dem begge, gode Thormod!

Thormod.

Jeg har dem begge med. Her er mit Sværd,
 Og Harpen hænger hisset i mit Hytte.
 Men, Herre Konge! see, jeg bringer end
 Tre andre Skialde.

Olaf.

Vel! Det Hværv, jeg har,
 Og den Bedrift der forestaaer, behøver
 God Skialdesang.

Thormod (leer.)

Som Kød behøver Salt,
 Naar det skal lægges ned og ei forraadne.

Olaf.

Hvo er de andre Skialde?

Thormod.

Gisfur Guldbraa,
 Hans Son Hofgarde Ref, og Thorfind Mund.

Olaf.

Velkommen alle mine gode Skialde!
 Hvor var I, mens jeg var i Garderike?

Thormod.

Hos Ottar Bonde hist i Numedal;
 Vi pløied Agren med ham, rødded Urer,
 Og bildte selv os ind, vi var paa Island
 Igien, som Bønder; skiondt ei noget Hekla
 Forlyster Natten her med kraftig Flamme.

Olaf.

Saa har I ei fulgt Strømmen?

Thormod.

Nei, Herr Konge!

Det Skialden gaaer som Laren: ofte springer
Han allerbedst, naar det er hardt mod Strømmen.

Olaf (leer).

Dg fanges i en Kurv.

Thormod.

Os har Du fanget
I Gavmildhedens, Bennesalighedens.

Olaf.

Vel, Thormod! hvilken Fremtid spaaer Du mig?
Jeg drog fra Sverrig med en ringe Hær.

Thormod.

Der snart vil vorde større, tro Du mig!
Snebolten triller hurtig ned fra Bierget,
Forvandlet til det frygteligste Fielskrid.

Olaf.

Den trænger ogsaa til at vorde stor;
Thi dersom Rngtet mig har Sandhed talt,
Forsamle sig tretusind vrede Bønder
Bed Throndhjem, under Thorer Hund, samt Harek
Af Thiottøe med Kalf Arnason.

Thormod.

Men Hunden

Wil ikke bide Dig; thi den har afflidt
De skarpe Tænder alt paa Biørnejagten
I Biarmeland; og Kalven, Herre Konge!
Den stanger slet, thi den har ingen Horn.

Olaf.

Bestandig lystig!

Thormod.

Lystig maa man være,
 Naar man i Marken gaaer, at meie Korn.
 Jeg stedse før har kiendt Dig fro, min Herre
 Glem ei, da Du som liden Gut paa ti Aar
 Opsabled Bukken til din fromme Stedfa'er,
 Den fredelige Konning Sigurd Syr,
 Da han befaled Dig at bringe Hesten.
 Du sadler ikke Gangeren til Flugt,
 Du sadler Bukken. Lad den stange dem!

Olaf

(i andre Tanker, sukkende).

Ja gid den vilde!

Thormod

(affides, forundret).

Denne Modløshed!

(Høit).

Tilgiv, Herr Konge! men — ifald du tvivler
 Dg sørger alt, — da skynd Dig heller strax
 Tilbage til det fierne Garderike,
 Dg modtag der det Land Bulgarien,
 Som Konning Jarisleif har lovet Dig.
 Med Dvermod maa Livets Bæger skumme,
 Hvis det besæle skal en dristig Flok;
 Men smitter Du os med Nedslagenhed,
 Da har alt Fienden vundet halvt sin Seir.

Olaf (vred og stolt).

Fremfusende, som altid! Næsedicærv!

(Fatter sig).

Men — jeg tilgiver Dig; jeg veed, det kommer
 Belmeent fra Hjertet.

Thormod (glad).

Nu, Christ være lovet!

Jeg mærker, Du kan vorde vred endnu.

Saa har det ingen Nød. Vær Du kun vred!

Ifald kun ei din Brede gaaer saa vidt,
 At Du en Bidie flætter i mit Haar,
 Dg hugger Hov'det af.

Olaf.

Det er for godt!
 Men hvor kan Thormod troe, at Olaf sukker
 Modløs for Bondehæren?

Thormod.

Du har Ret!
 Det var en Dumbhed af mit gode Hoved.
 Men hvorfor sukker Du da, fromme Konge?
 Betro mig dine Suk. Det er en Sag,
 Som gaaer fra Hjertet; der er Skialdens Rige.

Olaf.

Du veed, min Dronning Astrid følger mig.

Thormod (smilende).

Dg sukker Du for hende, Herre Konge?

Olaf.

Nei — over hende.

Thormod (halv sagte).

Det er mere troligt.

Olaf.

Men misforstaa mig ei! Hun er mig kjær.

Thormod.

Det bør hun ogsaa være; thi det var
 Et Bennestykke, da hun friede selv —
 Ved Sighvat.

Olaf (fortrydelig).

Altid spodst og altid Sighvat!

Thormod.

Tilgiv min Dvergivenhed, Herr Konge!
 Den kommer af, jeg seer Dig her igien;

Det gjør mig lykkelig, det gjør mig lystig.
 Ifald Du byder det, jeg være skal
 Alvorlig som en Munk, der synger Messe.

Olaf.

Ja vær alvorlig, Ven! Dg viis Dig værdig
 Til min Fortrolighed. — Hun følger mig —
 Dg Barnet følger.

Thormod.

Å! din lille Søn,
 Som Sighvat af Banvare døbte Magnus,
 Da han ham vilde give Kongenavn,
 Smukt efter Karl hin Rike. Han tog feil,
 Dg kaldte Drengen Magnus, ei Karolus.
 Saa lærd han var, forstod han ei Latin.

Olaf.

Nu atter Sighvat!

Thormod.

Det var sidstegang. —
 Hvor gammel er da nu din lille Magnus?

Olaf.

Ham Alfhibd fødte for tre Somre siden,
 Før Astrid blev min Hustru.

Thormod.

Er hun nidkær?

Olaf.

Nei tvertimod, hun elsker Barnet høit,
 Men med en Kiærlighed som ængster mig.

Thormod.

Forklar mig det, Herr Konge! Jeg forstaaer
 Mig lidt paa Angst, og mindst paa Kiærlighedens;
 Skiondt Elskov er just ei mit Hjerte fremmed.
 Paa Island var der en mørkladen Mø,

Jeg digted mine første Viser til;
 Og derfor kaldes jeg Kolbrunar-Skiald.

Olaf.

Du allerbedst vil fatte hvad jeg mener,
 Naar selv Du hører hende tale, Thormod!
 Der kommer hun.

Thormod.

Rødsiet og forgrædt.

Dronning Astrid kommer; den lille **Magnus**
 løber foran hende.

Astrid.

Du søde Barn, saa løb dog ei din Vej!
 See, Astrid elsker Dig med Moderømhed.
 Kom til mig! Kom! (vred) Kom! siger jeg. Han vil ei,
 Han er ulydig. Bør han nu ei revses?
 Skal han ei komme til mig, naar jeg kalder?

Olaf.

Han er saa lille. Skræk ham ei med Trudsel,
 Saa kommer han. (venlig) Kom Magnus!

(Barnet løber hen og kaster sig i hans Arme, han tager
 det paa Armen og kysser det.)

See, der er han!

Astrid.

Dig lyder han, fordi Du er hans Fader;
 Mig vil han ikke lyde, skjøndt jeg elsker
 Ham som en Moder. Ha det er min Skæbne!
 (Hun græder.)

Olaf.

Min hulde Dronning Astrid, vær fornuftig!
 Lad Affædstimen worde mild og klar,
 Som Sommermorgnen til den skønne Dag.
 Vi sees vel snart igien.

Astrid.

Ja — hist i Himlen!

Olaf.

Vil Du mistroste mig?

Astrid.

Det kan Du spørge?

Olaf.

Den Mand, Du ynder, maa Du ogsaa agte;

Men agte kan Du ingen modløs Mand.

Drag til din Broder, drag til Svearike!

Tag Drengen med! Bevar mit Diesteen!

Astrid.

Han er Dig mere dyrebar end jeg.

Olaf.

Jeg elsker ham som Fader.

Astrid.

Er da jeg

Ei Moder mod ham?

Olaf.

Jo.

Astrid.

Gud Dig forlade,

Som Du misliender mig!

Olaf.

Nei, Astrid! ved

Den hellige Jomfru, Olaf liender Dig,

Og skionner paa de Dyder, Du besidder.

Astrid (bitter).

Men dem jeg ei besidder —

Thormod (sagte).

Dem kan han

Ei skionne paa.

Olaf.

Min Hustru! vi er Synd're
 For Gud, og Hver har sine Feil paa Jorden.
 Lad os ei spille Afskedstimen, Astrid!
 Med at betragte Livets Skyggesider.
 I Afskedsstunden reiser atter sig
 Med Duft hver visnet Blomst paa Livets Bei.

Astrid

(vriber sine Hænder).

Jeg sammenlignes med en visnen Blomst!

Olaf.

Du misforstaaer mig ganske. Hver en Fryd,
 Vi her har nydt, det er en visnet Blomst;
 Men Afskedstaarens Regn gjør, at den greer
 Forfrisket op i Paradisets Hauge.

Astrid

(Kærlig til Barnet).

Kom til mig!

Olaf

(rækker hende det).

See der er han.

Astrid

(kysser den Lille).

Søde Dreng!

(Stirrer paa ham og siger derpaa med Rædsel):
 Gud hvor han ligner Alfild! Og han seer
 Spodsk paa mig, med et Smil, som om han sagde:
 Ja kiæl Du kun! Du mener det ei ærligt,
 Du est dog ei min kiødelige Moder.

Olaf.

Hvor kan en sværmerisk Indbildningskraft
 See Slikt i en uskyldig Engels Ansigt?

Astrid (øm).

Ja Engel er han! Han er engleskion.
 Uskyldige Barn! tilgiv mig min Beskyldning.

Nu leer Du mildt — som Engel. Alle Børn
Er Engle. Hil det Barn, som tidlig døer!
Det synder ei, det kommer vist i Himlen.

Olaf

(sagte til Thormod).

Der seer Du, Thormod! Fatter Du min Angst?

Thormod.

Ja jeg begynder selv at vorde bange;
Paa slige Fagter bider intet Sværd.

Olaf

(med stærk Stemme, misfornøiet).

Han skal ei døe! Han er min første Søn;
Nei! han skal arve Riget efter mig.
I Slagets Stund er Mindet om min Magnus
Den Tanke, der besjæler mig som Helt
Paa Jorden; skiondt det Maal, jeg stevner til,
Staaer i Guds Rige.

Astrid

(med krampagtig Følsomhed).

Jeg skal pleie ham,
Dg lære ham at elske Dig, hans Fader.
Dg skiondt hans Blik som Pile trænge sig
Dybt i mit Hierte, da de minde mig
Om hvad jeg savner; — skal jeg trykke ham
Saa ømt til denne Barm, som om han fik
Af den sin Die.

(Hun trykker Barnet saa stærkt i sine Arme, at det skriger.)

Olaf

(vrister Barnet fra hende).

Nei, ved Gud og Mænd,
Det skal Du ei. Du faaer ham aldrig meer
I dine Arme.

Astrid.

Grummel! skiller Du
Mig ved min sidste Trøst?

Olaf.

Det koster mig
 At tæmme Breden, Astrid! Var det skeet
 For ti Aar siden, da Gud naade Dig!
 Men jeg har lært at tvinge mig som Christen,
 Og jeg skal ei behandle Dig med Strengthed,
 Selv ei miskiende Dig. Gaae! Du er syg,
 Mat — siælesvag.

Astrid.

Eroløse, grumme Mand!
 Du aldrig, aldrig har Du elsket mig.

Olaf

(rolig og bestemt).

Nei aldrig! Jeg tilstaaer det ærligt, Astrid;
 Du kræver det. Og aldrig har jeg sagt,
 At Olaf elskte Dig. — Jeg beilede til
 Din Søster Ingegerd; din Fader gav
 Sit Ja til dette Ægteskab; men tog
 Det strax tilbage, da den stærke Drot
 Fra Rusland sendte sine Friere.
 I Garderike maatte Ingegerd,
 Som lydige Datter, ægte Jarisleif.
 Da talde Du med mine Sendebud,
 Og lod Dig tydelig dermed forstaae:
 Du ønskede nok at vorde Norges Dronning.
 Af Rieerlighed til Land og Rige, kom
 Jeg Dig imøde; gjorde Sveakongen
 Til Norges Ven, og Astrid til min Dronning
 Og til min Hustru. — Og jeg var din Husbond,
 Hengiven — ærlig, — agtede dine Dyder —
 Var venlig mod Dig. Aldrig har Du hørt
 Et Ord fornærmeligt fra disse Læber.
 Nu sværmer Du! Men dette Sværmeri
 Er fælt, og gyseligt og farligt, Kone!
 Jeg skilles venligt fra Dig — hvis Du vil;

Jeg kommer atter til Dig — hvis Gud vil!
Men Barnet i dit Bærg faaer Du ei.

Astrid (fortvivlet).

O jeg Usalige! Nu saa farvel,
Du grumme Helt! Jeg ønsker Dig ei Dndt,
Endskjøndt Du krænker og fornærmer mig.
Gud skænke Held og Seir Dig mod din Fiende!

Olaf.

Gud skænke Dig Besindighed og Ro,
Dg begge, naar engang vi sees igien,
Samdrægtighed og Fred. Christ være med Dig!
(Astrid gaaer.)

Thormod

(rytter paa Hovedet).

Det er et farligt Folk at stride mod,
Det Qvindfolk! Mænd — det er en anden Sag,
De være maae saa tappre som de ville,
Paa dem dog bider Sværd og Spyd og Dre;
Men intet Sværd kan tvinge Qvindesind!
Dg Thorer Hund forskandser sig saa godt
Ei bag sin biarmelandiske Hærefoste,
Som slig en Qvinde bag sin Taaresnak.

Olaf.

Nu staaer jeg her med Barnet i min Arm,
Dg Dren i min Haand. Hvor kan jeg kæmpe
Saaledes faren? Magnus, kære Dreng!
Nei, nei, jeg giver ikke Slip paa Dig,
Før Himlen sender mig en venlig Engel,
Der kan bevare Dig.

(Han gaaer til en Dør og vinker, Ammen kommer.)

Følg med din Amme!

Dg leg i Fruerstuen med min Hielm.

Magnus.

Den skal jeg bære, som min Fader bar den.

Olaf.

Det lærte Dig din Amme vel at sige?

Ammen.

Jeg vædder, han gjør ei mit Ord til Skamme.

(Hun gaaer med Barnet.)

Thormod

(seer ud af Binduet).

Der kommer alt den Engel, som Du maned.!

Thi hvis ei Diet reent bedrager mig,

Faaer Du i denne Stund et kært Besøg

Af Dronning Ingegerd fra Garderike.

Hun stiger af sin Karm ved Fruerstuen,

Hun har alt mødt, og taler med sin Søster.

Olaf.

(forbausset og henrykt).

Min Ingegerd?

(Fatter sig).

Min hun ei kaldes maa;

Min kun et Dieblisk — i Hjertets Braa —

Men ellers ei; — og allermindst det nu,

Da hellige Forsæt luttret har min Hu.

Hvorledes Ingegerd? Fløi fra din Mand,

Dit Garderike Du, til Norges Land?

Est Du et Englesyn i Straaleskin,

Som til min store Daad mig vier ind?

Rom Du et Mattens Blændværk, Sandhed ei, —

Dg frister Olaf end paa Livets Bei?

Nei! — atter jeg dit Himmelsøie seer,

Dg tvivler ei om Dyd, om Fromhed meer.

Du styrker mig, min Barm Du ei gjør trang.

Jeg skal Dig see — Dig hilse — sidstegang.

Ja! sidstegang; hvad end Guds Villie bød,

Hvad enten Seier — eller Martyrdød!

Thormod.

Hvi blev den Lillievand dog ei din Brud?

(Peger først ud paa hende, og saa paa sig.)

Naar Solen kommer, — saa gaaer Faklen ud.

(Han gaaer.)

Dronning Ingegerd

(Kommer ventlig og munter).

Vel mødt, Kong Olaf!

Olaf (forvirret).

Ingegerd! Veninde!

Du her? — Hvorledes gjorde Du saa snelt
Den lange Reise? Jeg forbauses — Ingegerd! —
Dg kort for Slaget? — Ak desværre kan
Jeg her med Gæstfrihed ei favne Dig.

Ingegerd (smitende).

Min Ven! jeg kommer ikke for at favnes.

Olaf.

Men siig! Saa brat! — Knap har jeg taget Afsked
Med Konning Jarisleif og Dig —

Ingegerd.

Saa flyver

Den lette Fugl alt lystigt efter Olaf.
Har Du ei ofte sammenlignet mig
Med Fuglen, for min Sang og for min Flugt?
Nu vel! jeg følger Fuglenes Natur.
Hvad er en saadan Reise for en Drossel,
Fra Garderikes Mark til Kiølsens Fjeld?

Olaf.

Men —

Ingegerd.

Hør mig! Du maa ikke meer forbauses.
Forbauselsen ei klæder Helten godt,
Den sømmer sig kun lidt den vise Mand,
Dg allermindst den christelige Helt.

Olaf.

Saa lær mig da —

Ingegerd.

Først haaber jeg, Du veed,
Endskiøndt Du ingenting har hørt endnu,

At denne Reise skeer i bedste Hensigt,
Dg at den ei gjør Olafs Frænke Skam.

Olaf.

D gid mit eget vilde Fordumsliv
Uplettet var, som dit, Ufskyldige!

Ingegerd.

Du drog fra Jarisleif, endskiøndt han bød Dig
Et Rige, — sandelig ei noget flet;
Dit Fædrerige vilde Du gienvinde.
Men ikke for Urgierrighedens Skyld!
Det halv begyndte, halv tilintetgiorte
Men store Bærk: at christne dine Landsmænd,
Det vilde Du fuldende. Svigted Lykken,
Da skulde det besegles med din Død.

Olaf.

Saa er det.

Ingegerd.

Men — til dette fjerne Nord,
Paa, hvad han kaldte „sværmeriske Tog“,
Gav Jarisleif Dig ingen Kæmper med.

Olaf.

Jeg skal vel finde dem!

Ingegerd.

Men Helten trænger
Til gode Sold; thi han er ingen Bonde,
Hvis Ar ham skaffe Guld; og ingen Røbmand,
Hvis Skib ham bringer Sølv; i lange Krig
Gjør han i Vikingsfærd ei heller Bytte.
Dg skiøndt vel Blod og Uren ei belønnes
Med Penge, — var det aldrig Helten ukjært
At eie skionne Sværd og gyldne Ringe.

Olaf.

Dg disse?

Ingegerd.
 Bringer Ingegerd i Kister
 Paa sine Gangere.

Olaf.
 Høimodige!

Ingegerd.
 Spar Takken! See, min Gave kun er liden.
 Jeg bringer Sværd og Ringe; Du, Kong Olaf!
 Maa skaffe Heltearmene, der bær' dem.

Olaf (leer).
 Det er ei vanskeligt.

Ingegerd.
 Men det er sandt,
 Jeg skulde bringe Dig af din Forundring;
 Thi, skøndt Du tier, undres Du endnu;
 Og skøndt Du vel har gode Tanker om mig,
 Kan Du dog ei begribe, hvorfor jeg,
 En Kvinde, kommer selv med mine Skatte.
 Det kan dog ikke være, mener Du,
 For at forsvare dem mod Dverfald,
 Hvis en Flok Stimmænd mødte dem paa Beien.

Olaf.
 (rækker hende venligt Haand).
 Hvi kommer Du da selv, min Ingegerd?

Ingegerd (alvorlig).
 For at bevare Dig en Skat, Kong Olaf,
 Langt mere stor, end den jeg bringer Dig,
 Og som ei nogen Kæmpe kan bevare;
 Der hører Kvinde til!

Olaf.
 Hvad mener Du?

Ingegerd.
 Din Magnus, mener jeg, din Diesteen!
 Din lille Søn, som kun er slet forvart

Hos en tungfædig, en urolig Astrid,
Hvis Beemod grændser til Uffindighed.

Olaf.

Bed Christ min Frelser, Du har talt mig af
Mit Hjertes Fylde; — Du har endt min Frygt.

Ingegerd.

Tillader Du da nu, jeg tager Magnus
Med mig til Garderike?

Olaf.

Hvad Du tager,
Er meer til Held for mig, end hvad Du gav.
Jeg veed ham sikker i din Favn.

Ingegerd.

Dg sikker
Hos Konning Jarisleif. Du kiender ham,
Den ædle Mand; — som ei er svag og nidkær,
Endskiøndt han veed — vi elske dog hinanden.

Olaf (forsærdet).

Ha Ingegerd!

Ingegerd

(med munter Rolighed).

Hvi vil Du skamme Dig
Bed at tilstaae, hvad der er Sandhed, Olaf?
Jeg elsker Dig — Du mig. Vi har ei sagt
Hinanden det tilforn. Jeg var bestemt
Dig til din Brud, før jeg blev Jarisleifs;
Da havde vi ei seet hinanden end.
Som Garderikes Dronning saae jeg Dig
For førstegang! — da smelted Du mit Hjerte,
Jeg dit, — vi taug derom, — og vi var Venner.
Det vidste Jarisleif, han stolte paa
Vor Erbarhed og Gudsfrøgt, pinte sig
Ei selv, saa lidt som os, med Nidkærhed.
Dg dette Udelmod, den skønne Tillid

Blev bedste Bogter for hans Hustrues Dyd.
 Han blev sig lig, da gierne han tillod mig
 At drage hid og see Dig sidstegang,
 At redde Dig din Søn, dit Riges Arving.
 D misforstaa mig ei, min kjække Helt!
 Jeg har det bedste Haab, — Du vinder Seir!
 Men — gaa det som det vil, vi sees ei meer.
 Nu, jeg har sagt Dig, at jeg elsker Dig,
 Nu maae vi skilles ad for dette Liv.

Olaf.

Ja — underlige Syner vises mig!
 Mig bæres for — jeg lever ikke længe.
 Dog aldrig følte jeg en større Kraft.
 Mig tykkes hisset den Korsfæstede
 Tilsmiler mig; som om en stor Seraph
 Til Kampen rakte mig sit Flammesværd.
 Selv Du, min Ingegerd, mig forekommer
 Som en af disse Himmelens Cheruber,
 I Skyer og Straaler om Gud Faders Fod —
 Et Englehoved kun med lette Binger.

Ingegerd.

Ja lette Binger, Olaf, har mit Hoved!
 Og lette Binger, Olaf, har mit Hierte!
 Det flyver over Bierg og Dal til Dig;
 Til Dig det flyver over Skyer og Stierner.
 Omfavn din Ingegerd for sidstegang!

Olaf

(omfavner hende).

Jeg favner Dig — men ei som Menneſke;
 Som Aander favnes vi for Evigheden!
 (De gaae.)

Finn Vile kommer med **Thormod** fra den anden Side.

Finn.

Nu, det var godt, at Olaf gif igjen

Med Magnus, Ingegerd, til Fruerstuen,
 At vi kan bringe Konning Rørik ind
 I Hallen her.

Thormod (seer sig om).

Den Hal er saare smuk.
 Seg ændsed den ei før, fordi jeg talde
 Med Kongen. Han er mere værd at see.

Sinn (leer spodst).

Den Digre!

Thormod.

Før af Lemmer, men ei diger.
 Den Tykke kalde kun hans Fiender ham
 Til Spot. Man siger, at han gjør sig tyk!
 Men heller skulde de ham kalde høi,
 Thi høit han rager over alle Kæmper.

Sinn.

Han er ei meget høi.

Thormod.

I Aanden, Træl!
 Veed Du hvad Aanden er?

Sinn.

Ja det er Ddin.

Thormod.

Du est en herlig Christen.

Sinn.

Seg er Hedning,
 Som Rørik.

Thormod.

Finder sig Kong Olaf i
 At Hedning lever under Dag med ham?

Sinn.

Fra den Dag, han lod Konning Rørik blinde,
 Forfølger ham Samvittighedens Alf,

Dg rider ham hver Midnat som en Mare.
 Dg derfor taaler han Kong Røriks Had,
 Dg straffer aldrig ham; selv ei, naar Drotten
 Af Lyst til Hævn ham stræber efter Livet.

Thormod.

At Olaf lod den lumste Rørik blinde,
 Det var ei Grumhed, det var Skaansomhed;
 Thi Døden havde Nidingen fortient,
 Da han de andre fire Dplands Drotter
 Dphidsed til et feigt og nedrigt Mord
 Paa Den, de nylig havde svoret Trofskab.

Finn

(seer ud af Vinduet).

Han kommer.

Thormod.

Ledet hid af tvende Mænd,
 Der tiene ham; og Du, hans Træl, er hos ham.
 I Hallen sidder han hos Konning Olaf,
 Høisædet deler næsten han med ham;
 Dg alt det Godt, der kildrer Sandserne,
 Det nyder han.

Finn

(smiler ondskabsfuld).

Undtagen Diets Sands.

Thormod.

Jeg vil ei see ham, kan ei taale ham.

Finn (leer).

Bliv dog og hør! Han nys er staaet op,
 Dg pleier gierne, mens de andre Helte
 Til Ottesang og Morgenbønnen gaae,
 At lette Hjertet med en Hoben Skældsord
 Mod Olaf; som den Digre aldrig regner
 Til Dnde ham.

Thormod.

Den Utafnemmelige!

Jeg gaaer, at ikke jeg forgriber mig
 Paa denne blinde Niding. Var jeg Dlaf,
 Jeg varmed ikke Stangen i min Barm.
 (Gaaer)

Den blinde **Kong Nørik** ledes ind af to Mænd, som
 gaae igien, naar de have stillet ham hen i Nærheden
 af **Sin Lille**.

Nørik.

O Nat! du skumle Fængsel, fra hvis Muur
 Og Lænker ingen Dag mig kan befrie;
 Uendeligt, som Luften er dit Rum,
 Til alle Verdenskanter; enten Storm,
 Med Jis i Skiægget, ryster Vinterloffen,
 Hvad eller Droslen synger i sin Birk;
 Om høit paa Fjeld, i Dal, i Hal, paa Flod.
 Usalige Drot! som sidder her til Spee
 Bed Gildet, med dit Diets Morder; nyder,
 Hvad fostre skal og nære kun din Sorg;
 Ha Betleren i Pjalter Du misunder!
 Han seer sin Armod, Du din Velstand ei.
 Saadan henraver jeg nu femten Aar;
 Ei Tid og Rum er Tid og Rum for mig.
 Thi som i Nastrond sort Censformighed,
 Bundløse Tomhed straffer Nidingsværk,
 Saa drømmer hen den blinde Drot sit Liv,
 I Mulm, som Dødens Nat, der venter ham.

(Henrykt)

Men Skuld! Du skaffer mig mit Syn igien.
 Thi Gir i Bathal læge vil med Sundhed
 Mit Die, saa det seer Hærfaders Pragt.
 Dbin paa Hlidskialf! Ha din bedste Lyst
 Er den at see Alverden fra din Stol.
 Forbarm Dig! See til Den, som intet seer.
 Og Løse! Du som førte Hødurs Haand

Mod Balbur, — leed Du min, — skienk mig min Hævn!
Da drikker jeg i Døden Suttungs Mød.

Finn (ligegyldig).

Er Du nu færdig?

Korik.

Dumme Træl!

Finn.

Ja skæld

Du mig kun ud! Naar Konger taale det,
Saa kan en Træl vel finde sig deri.

Korik.

Jeg agter Dig langt meer end Kongen, Træl!

Finn.

Saa maa Du ikke agte Kongen høit.

Korik.

Finn! Har Du Daggerten, og er den sleben?

Finn.

Saa spids og skarp, at den, som Ulven, bider.

Korik.

Godt, godt!

Finn.

Maaskee just ei saa saare godt.

Korik.

Hvorfor?

Finn.

To Gange prøved Du forgiæves
At myrde Kongen, — han tilgav Dig det;
Men Krukken gaaer tilvands, til Hanken brister.
Lad heller mig! Jeg let kan slippe bort;
Der løber ingen Been omkaps med mine.
Saa koster det Dig ei dit eget Liv.

Korik.

Nei, nei! Jeg hader ham, og han skal døe;

For Trællehaand skal han dog ikke falde.
 Dg fød er Døden mig, naar Olaf smager
 Den kun af mig. Træl, giv mig Daggerten!

(Finn giver ham den.)

Tag mig mit Bord, min Stol! Sæt Stol til Olaf
 Han kommer nok og gør mig sit Besøg.
 Dg skynd Dig, tag mig saa mit Legetøi!
 Jeg mener Poserne med Ruglerne.
 Dg sæt den gamle Misd, med Urter brygget,
 Paa Bordet!

Finn (gør det).

Det er skeet. Der kommer Kongen.
 (sagte)

Jeg strax paa Stand vil tænke paa min Redning.
 Thi falde Kongerne, saa maa jeg med.
 Det hjælper ei, at jeg med Suk og Taarer
 Dg Eed beviser min Uskyldighed.

(Gaaer.)

Olaf (træder ind).

Rørik

(Iaber, som han tog Olaf for Finn).

See, Finn! nu leger jeg min gamle Leg.
 Jeg tager Rugler ud af Posen her,
 En Haandfuld, — kommer dem i denne Pose;
 Saa tæller jeg — om effen, om ueffen?
 Dg saadan taber eller vinder jeg.
 Er det ei morsomt?

Olaf

(affides, medlidende).

Usle Tidsfordriv,
 For Den, der sad med Spiret i et Rige.
 (Nærmer sig ham, stirrer paa hans Dine, træder tilbage
 og siger sagte):
 Dpgive kan endnu jeg Haabet ei
 Om hans Helbredelse. Han er kun blindet

Med lette Saar. En Læge sagde mig,
 I Garderiket, at sliq Blind engang
 Fik Synet atter af en Rystelse,
 Der klared Diestenene.

Rørik.

Hvo taler?

Olaf.

Olaf, din Frænde.

Rørik.

Sæt Dig hos mig, Olaf!
 Kom! Vil Du spille med mig? Har Du Tid?

Olaf.

Ja nok! Et Dieblik (sagte): Han som et Barn
 Maa føies, hvor det skikker sig. Han er
 Ei ond og vred idag, han smiler lystig.

Rørik

(famler ham paa Armen).

Har Du din Raabe paa?

Olaf.

Jeg kom fra Messe,
 Der bruges intet Harnisk.

Rørik.

Jeg forstaaer
 Ei hvad Du siger om din hvide Christ;
 Skiondt vistnok mange underlige Ting
 Er skeet i gamle Dage.

Olaf

(træder forfærdet tilbage og siger sagte):

Christ min Fælsker!

En Daggert, slet forvart, har han i Barmen.
 Ha gamle Synder! vil Du atter myrde
 Den Mand, som skaaner Dig?

Rørik.

Paa Stolen hos mig! Kom, sæt Dig Olaf

Olaf.

Strax!

(Han løser sin Raabe af og hænger den over Stolen).

Rørik

(tager i Fligen).

Er det din Raabe?

Olaf

(bøier sig over Stolen og siger).

Ja!

Rørik

Saa lad os spille

Nu effen og ueffen om — vort Liv!

(Han støder Daggerten igiennem Raaben, saa den bliver
siddende i Stoleryggen, og raaber):

Dø mine Bløders, mine Dines Morder!

(Da han opdager sin Feiltagelse).

Ha Olaf! flyr Du for den blinde Mand?

Thormod og flere Kæmper styrte ind.

Thormod.

Ha tænkte jeg det ei? Den gamle Synder

Vil atter myrde Kongen. Far til Hel,

Du Hvermands-Niding!

(Kæmperne strække deres Hellebarder ud mod Rørik.)

Olaf

(drager sit Sværd, bedækker ham med sit Legem og raaber):

Naade for den Blinde!

(Teppeet falder).

Anden Handling.

En snever Fjeldvei.

Kong Olaf. Thormod Kolbrunarskiold.

Olaf.

Seg næsten troer, vi har forvildet os
Paa dette Fjeld. Jeg vilde skyde Gienvei
Dg ikke ride Bierget rundt. Hvor er vi?
Kun at vi skilles ei for langt fra Flokken.

Thormod.

Du har dit Horn ved Siden jo, som Roland
I Ronceval; blæs kun! saa faaer Du Svar.

Olaf

(blæser, det besvares langt borte).

Fra Best, — saa er vi ikke steget feil.
Her vil vi tøve til man bringer Heste.
Der staaer et Steenbord under dette Fjeld,
Med Bænk, til Sæde for den trætte Vandrer.
Her lad os hvile lidt! Jeg er saa varm;
Thi det er svart at gaae i Harnisket.
Det gik lidt steilt.

Thormod.

Det er en Bane, Herre!
 Paa Island er jeg vant at gaae tilfjelds;
 Men denne lodne Kappe tynger mig.
 Vil Du vel vise, mig den Tieneste —
 Jeg skammer mig, men Du er vennescæl —
 At bære den et Dieblig for mig?

Olaf

(tager Thormods Kappe paa).
 Ja nok! saa sætter Heden sig imens.

Thormod (seer ud).

Derhenne drage Mændene med Rørik.
 Vi har ei vundet meget ved at klavre.

Olaf.

Det er et Billede paa Livet, Thormod!

Thormod.

Hvis Du tillader det, saa kommer der
 Min Landsmand Thoraren, at hilse Dig.
 Han reiser lige til sit Fædreland,
 Men vilde gierne først see Norges Konge.
 Han følger op ad Bierget med de Kæmper,
 Som vogte Rørik.

Olaf.

Dog vel ingen Speider?

Thormod.

Jeg indestaar for ham.

Thoraren kommer og hilser Kongen ærbødig.

Olaf (munter).

Ha er det Dig,
 Islænder! Jeg Dig saae i Norges, troer jeg,
 Hos Rødulfs. Laa Du ei og sov paa Svalen?

Thoraren.

So ganske rigtig, min høiædle Herre!
Der var ei Rum i Huset; men den Fryd,
At være Dig en Nat i Livet nær,
Fik let mig til at glemme Natteluften.

Olaf.

Du gaaer til Island?

Thoraren.

Strax, min gode Konge.
Tilgiv! — Forretninger. — Jeg gjorde gierne
Dig Bistand i dit Slag, — men jeg er Kiøbmand,
Og ikke just særdeles vaabenvant.

Olaf.

Som Kiøbmand, Thoraren! kan Du maaskee
Saa godt mig tiene, som en øvet Kriger.
Den blinde Konning Rørik skal Du bringe
Til Vinland, Thoraren! paa eget Skib.
Med denne Guldring jeg betaler Fragten.

(Tager en Guldring af sin Arm og rækker ham.)

Den blinde **Kong Rørik** indbringes af Drabanter.

Olaf.

Min Frænde Rørik! Jeg vil ikke meer
Udsætte mig for dine Dverfald.
Tregange har Du stræbt mig efter Livet,
Ulykkelige! — Hvis i Fordumsdage
Den Mildhed havde hersket i mit Sind,
Som nu, — da var Du neppe straffet med
Saa svart Forliis. Jeg sender Dig til Grønland,
— Til Vinland — hvor, man siger, Ranken groer.
Der, Rørik! skal man bygge Dig et Huus.
Finn Lille bliver hos Dig, dine Mænd,
Som ere vant at lede Dig; og intet
Skal mangle Dig.

(Gaaer hen til Bordet og skænker i Bægrene).

Her drikker jeg Din Skaal.
 Christ signe Dig og styrke Dig, min Frænde!
 Tag Bægeret! Drik mig en Skaal til Afsted!

Rørik

(tager Bægeret, hælber Drikken langsomt paa Jorden, og kaster
 Bægeret med Foragt for Olafs Fødder).

Olaf.

Saa lad ham gaae i Laushed, som i Mørke!
 Den stive Green kan ikke bøies meer,
 Jeg nænner ei at sønderbryde den.

(Han vinker, Thoraren og Følget gaae med Rørik).

Thormod (sagte).

Jo længer jeg ham kiender, destomeer
 Jeg faaer ham kjær. Skiondt — det er Galenskab
 At slippe denne gamle Ræv af Sænen.
 Vel var det, Olaf fik min Kappe paa,
 Han var saa heed; men nu har Heden sat sig,
 Nu er den ham blot til Besvær og Møde;
 Nu maa jeg see, at faae den af igien.

Olaf.

Du ryster, Thormod?

Thormod.

Det er koldt i Aften.

Olaf

(løser Kappen af og giver ham den tilbage).

J Skialde bli'er dog et forkiælet Folk,
 Saa hærdede, saa tappre som J ere.
 Snart er det Jer for varmt og snart for koldt.

Thormod

(tager Kappen paa).

Ja vi er lidt ømfindtlige; deraf
 Formodentlig vi pirres let.



Olaf.

Men jeg
Er selv et Stykke, veed Du, af en Skiald.

Thormod.

Troer Du, jeg har forglemt dit Qvad til Ingerd?
„Jeg saae den fagre Qvinde,
Fra Klippen, da hun reiste.
Hun fyrig Ganger styred,
Til Garderik hiemilte.
Guldflor i Haaret slagred;
Det Freyas Taarer pryde!
Snart Glæden er forsvunden.
Hver Siæl har sin Bekymring.“

Olaf.

Et lille Hjertesuk. — Gud mig tilgive,
Jeg nævnte Freya!

Thormod.

Det er Skialdestik.

Olaf.

Du er en ærlig Gut. Man siger Du
Fostbroder var med Thorgeir før paa Island.
Hvad hævede da vel Staldbroderskabet?

Thormod.

Vi havde skaaret lange Strimler Grønsvær,
Og fæstet deres Ender dybt i Jorden;
Gik sammen ind derunder, sværgende.

Olaf.

Det var paa hedenskt Viis.

Thormod.

Jeg havde dog
Som Christen holdt den Eed, jeg svor paa hedenskt,
Hvis Thorgeir havde løst mig ei fra Eden.

Olaf.

Hvordan?

Thormod.

Vi vilde gaae paa Vikingstog.
Som Skibet skal bestiges siger Thorgeir:
„Mon vel der gives Kæmper, vore Lige?“
Jeg svared, De vel fandtes, hvis man søgte.
„Men hvo af os to, troer Du, vilde seire,
Dvad Thorgeir, hvis vi prøved Styrke sammen?“
— „Det veed jeg ikke“, gav jeg ham til Svar,
„Men dette veed jeg Thorgeir! at dit Spørgsmaal
For evig hæver vort Fostbroderskab.“ —
Jeg vendte Ryggen ham, og saae ham aldrig
Fra den Dag siden.

Olaf.

Belgiort. Du og han
Dg Grætter gialdt jo for de Stærkeste
Paa Island?

Thormod.

Ja! Man sagde: „Grætter er
Kun ræd i Mørke, Thormod ræd for Gud,
Men Thorgeir rædtes for slet ingenting.“

Gaufathorer og **Ufarfaste** sees paa Fjeldet; den
første fløiter i en Pibe; i det samme springer en Flok
Bevæbnede fra Fjeldkløsterne og omringe **Olaf** og
Thormod.

Ufarfaste (raaber til dem).

Bort alle Vaaben! Kaster Sværd og Brynier,
Hjelm, Riortler, Belter. Ei det nytter Eder
At kæmpe To mod Mange. Eders Følge
Gik bort i Dalen med den blinde Mand.

Olaf

(med draget Sværd til Thormod, som ligeledes drager sit).
Nu, tappre Thormod, stil Dig Ryg mod Ryg!

Dg lad os hugge, som den flakte Drn
 I Skioldemærket, hver med udstrakt Klo.

Ufarfaste

(raaber til sine Mænd):

Ei overfalder ham! Hans Skiold er hvidt
 Med Guldkors i, han har den valste Hielm.
 Jeg vædder, det er Olaf Digre selv.

Olaf.

Du nævner ham.

Alle (raabe):

Velkommen, Herre Konge!

Gaukathorer og **Ufarfaste** komme ned; den første
 er især en stor høi bredskuldret Kæmpe.

Ufarfaste

(rækker Olaf Haand).

Der havde let vi flent forløbet os.
 Thi det er netop Dig vi vilde tiene,
 Dg havde nær Dig dræbt.

Olaf.

Hvi overfalder

Du fredelige Mænd?

Ufarfaste.

Det er vort Haandværk;

Thi vi er Stimmænd, Røvere.

Olaf.

Gud bedre!

Ufarfaste.

Ja Bedre visseligt er bedre, Konge!
 Langt heller vil vi være dine Mænd,
 Ifald Du tager os i Eed og Plikt.

Olaf.

Stimmænd!

Afarfaste.

Det har vi Lov til, Herre Konge!
 Jeg hedder Afarfaste; men den Kæmpe
 Du skuer der, han hedder Gaukathorer.
 Vi stamme ned fra Jarler; vi er Herrer
 I Landet, vel saa godt som nogen Anden.
 Vi stamme ned fra gamle Drotter, Konge!

Olaf.

Hvad? Allesammen?

Afarfaste.

Alle Tredive!

Thormod.

Ja hvad vil det forslaae? Skald de Tredve
 Nu gifte sig, og hver kun faaer tre Børn,
 Saa bliver det halvfemsfindstyre Drotbørn
 Med lige Rettighed.

Afarfaste.

Ja det forstaaer sig.

Dg. vi vil ikke lyde Knud hin Rife,
 Dg Bønderne foragte vi. Vi kæmpe
 Paa egen Haand, som en selvstændig Magt.
 Vor Borg, vor Hofgaard er en Klippehule,
 Hvor vi udskrive Bønderne til Skat
 Dg Tiende; — thi leve maa man jo.
 Men da de vil godvilligt ei betale,
 Saa maae de overfaldes, pantses ud;
 Det er ei meer end billigt. Dog, da Du
 Tilbagekommer, som Haarfagers Æt,
 Vi blues ikke ved at tiene Dig.

Olaf.

Bespynderlige Mand! Er det din Broder,
 Den Rife, som der staaer?

Afarfaste.

Ja, Herre Konge!

Dg han er Høvding, jeg næst efter ham.
Men ei det hjælper, at Du taler til ham;
Thi han har svoret paa, han mæler ei
Et Ord i Verden meer.

Olaf (leer).

Dg dog Ter Høvding?

Hvordan befaler han Ter da?

Afarfaste.

Med Piben!

Han er den Stærkeste, den Tappreste;
Det er det Vigtigste. Han er saa stolt,
At han sig skammer ved at mæle meer.
Han mener: Talen er for Kvinderne,
For Børn, for Trælle, for Bedrageri;
At Helt bør ei nedlade sig til Snak.

Olaf (leer).

Saa bliver han jo et Umælende.

Afarfaste.

Det er det just, min stolte Broder attraaer.
Ei Bjørnen taler, mener han, ei Ulven,
Dg Løven snakker heller ei, og Tigren
I Blaaland; og en Rømppe tier stolt,
Imens han strider; — kort, han tier stille.

Olaf.

Hvorved har han da skaffet sig den store
Berømmelse?

Afarfaste.

Da lidt endnu han mæled,
Da mødte han engang en mægtig Bjørn,
Der havde hærjet fælt i Bondens Hiord,
Dg hvilte paa et sønderrevet Faar.

Da raabte Gaukathorer: „Stolte Bamsse!
 Ifald Du tør, giv Dig i Kæst med mig!“
 Men Bamsen reiste sig, den saae paa ham
 Og lagde sig igien. Min Broder vedblev:
 „Ifald maaskee Du synes jeg er alt-
 For stærkt bevæbnet, skal det vorde mindre.“
 Tog Hielmen af og lagde Skioldet bort.
 Men Bamsen satte sig paa sine Bagbeen,
 Og rystede paa Hov'det. See da raabte
 Min tappre Broder: „Ha jeg mærker nok,
 At vi skal være lige!“ Kasted Sværdet
 Og meldte: „Kom nu, dersom Du har Hierte!“
 Men da blev Bamsen vred; den snelt sprang op,
 Den reiste Børster og blev saare glubsk.
 Men Gaukathorer tog den i sin Favn —
 Og knækkede dens Ryg i Favnetaget.

Olaf.

Jeg nægter ei, det var en tapper Gierning;
 Og gierne vil jeg tælle Jer blandt Stridsmænd,
 Hvis I er Christne.

Ufarfaste.

Nei, det er vi ikke.

Olaf.

En Hedning kan ei følge Korsets Banner.

Ufarfaste.

Hvad er nu det for Griller, Herre Konge?

Olaf.

Femhundred Hedninger, som vilde stride
 Med mig mod Bønderne, lod jeg gaae hjem,
 Da de sig ikke døbe lod i Elven.

Ufarfaste.

Men vi er ikke Hedninger, Herr Konge!
 For den Ting kan Du være ganske rolig.

Olaf.

Hvad er J da?

Afarfaste.

Vi er slet ingenting!
Vi stole paa vor egen Kraft og Styrke,
Derved befinde vi os saare godt.

Olaf.

Nei døbes maae J, vil J tiene mig.

Afarfaste (til Gaukathorer).

Hvad siger Du dertil? Nu var det dog
Ret godt, min Bro'er, hvis lidt Du kunde mæle.

Gaukathorer (leer).

Afarfaste.

Du leer?

Gaukathorer (rækker Olaf Haand).

Olaf.

Du rækker mig din Haand? Saa sig, vil Du
Da vorde Christen?

Gaukathorer (nikker).

Afarfaste.

Ja, naar Han det vil,
Saa vil vi Andre med.

Thormod.

Ei mine Dage
Saae jeg tilforn saa stort et Klokkesaar.

Afarfaste.

Tag Dig iagt, at ei hans Klokke ringer
Dig ned i Graven.

Thormod.

Det var snel Forandring,
Fra hedensk Røver til en christen Klokke.

Olaf.

(Blinker til Thormod og siger til Gaukathorer).
Lad ikke Skjaldens Spøg fortørne Dig!

Gaukathorer (ryster paa Hovedet).

Thormod (rækker ham Haand).
Tilgiv! Jeg vilde prøve kun din Styrke.
Man siger, stærke Folk ei vredes let.

Afarfaste.

Han bliver aldrig vred. Han slaaer ihjel
Før han blier vred.

Olaf.

Vil J da vorde Christne?

Afarfaste.

Om Du os væder med den Draabe Vand,
Og om vi faae den hvide Skiorte paa,
Det gjør vel ingen Skade.

Olaf.

Ivertimod
Du snart vil see, naar Du faaer meer Forstand,
Det gjør Dig evigt Gavn.

Afarfaste.

Nu — lad saa være!
(Man hører Toner af en Luur.)

Olaf.

En Ræmpeslof sig nærmer, men jeg hører
Paa Lurens Lyd, at det er vore Benner;
Ifald det ei er Svig.

Afarfaste.

Vi skal forsvare!

Olaf (seer ud).

Behøves ei! Biorn Staller kommer med —
Saa har det ingen Nød. Du, Afarfaste!

Du Gaukathorer! drager Jer tilside
 Med Eders Flok, og lad i No mig tale
 Med Høvdingen, der kommer. Denne Plads,
 Luun under Fjeldet, midt paa Landeveien,
 Har selv Natur indrettet til en Hal.
 Ret godt for mig! Jeg har jo ingen anden.
 Tilforn var Olaf Konge for et Rige,
 Nu hører der ham ei en Hytte til.
 (Stimændene gaar.)

Olaf

(plukker i Tanker nogle Bær af en Bust, smager et deraf, men
 kaster de andre bort med Foragt).
 Ha usle Bær!

Thormod.

Du mener: usle Bønder!

Harald Sigurdson kommer.

Harald.

Hil Dig, Kong Olaf Haraldson! Her komme
 Sexhundred gode Kæmper, som vil tiene
 Dig troe, med Liv og Blod.

Olaf.

Ha Ungersvend!

Mig tykkes, jeg skal kiende Dig, og dog
 Est Du mig ubekiendt.

Harald.

Det kan jeg tænke.

Da sidst Du saae mig, laa jeg fast i Svøbet,
 Som Larve; nu er Larven Sommerfugl.

Olaf

(omfavner ham).

Min Broder Harald!

Harald.

Kiender Du mig dog?

Olaf.

Paa Dinene! Det er de samme Dine,
Der ikke blinkte, da jeg gjorde Dig
Det biftre Ansigt, mens Du sad paa Skjødets
Dg trak mig i mit Skjæg. Alt som jeg rynked
Mit Bryn, kun trak Du meer.

Harald.

Da sagde Du:
„Hævnlysten vorder Du med Liden, Frænde!“

Olaf.

Dg da Du ved Keervigen stod og leged
Med Spaanerne, som flød —

Harald.

Da sagde Du:
„Den Tid vil komme, Frænde, da Du raader
For Skibe.“

Olaf.

Harald! Husker Du, dengang
Jeg spurgte Dig og begge dine Brødre,
Guttorm og Halfdan, hvad I ønskede Jer
Af alt i Verden helst?

Harald.

Da svared Guttorm:
„Jeg ønskede mig saa stor en Eng med Græs,
Der kunde dække dette lange Næs.“

Olaf.

Da meldte Halfdan —

Harald.

„Jeg mig ønske vilde
Saa mange Køer, at de opæde kunde
Min Broders Græs.“

Olaf.

Da ønskede Du tilsidst —

Harald.

Saa mange Kæmper, at de æde kunde
Min Broders Kæer.

Olaf.

Dg jeg — jeg loe, og vendte
Til Moder Afta mig med disse Ord:
„I denne Dreng opfostrer Du en Konge.“ —
Du gode Broder! Dg Du bringer mig
Serhundred —

Harald.

Christne Kæmper!

Olaf.

Hvordan takker

Jeg Dig for Gaven?

Harald.

Bed at bruge den.

Olaf.

Men saae jeg ei Biørn Staller i dit Følge?
Hvi kommer han ei strax at hilse mig?

Harald.

Han skammer sig.

Olaf.

Biørn Staller skamme sig?

Hvorfor?

Harald.

Han staaer ei aabenbare Skrifte,
Men jeg vil lade Jer alene sammen,
At han udøse kan sit Hierte for Dig.
(Han vinker Biørn Staller, og gaaer ud.)

Olaf.

(gaaer Biørn venligt imøde).

Min gamle Ven! Staldbroder i min Nød,
I alle mine Kampe; som saa tit
Paa Thinget, hvor de vrede Bønder floktes,

Med høi Røst talde diervt din Konges Sag;
 Som voved Dig i Døden, da jeg gav Dig
 Det vanskelige Hverv at gaae til Sverrig
 Og beile der til Ingegerd for mig;
 Som sad i Hallen ligeover for
 Din Konge mangt et Aar, og deelte der
 Bed D og Mød hans Glæder og hans Sorger;
 Hvad bringer Dig dertil, at Du idag,
 Med blege Kinder, med usikre Blik,
 Ja — som det lader — fast med Ekam og Blu
 Mig hilser her igien?

Biørn.

Jeg vil ei svøbe
 Min Gierning i en smuk og broget Raabe;
 Nei, splitternøgen skal den staae for Dig.
 Bedøm den selv! Straf den, benaad den, hvis
 Den findes Raade værd. Men har Du straffet,
 Saa tilgiv mig, som Christen, og beklag!

Olaf.

Hvad har Du syndet? Tal oprigtig med mig!

Biørn.

Tro tiende jeg Dig, mens Du var i Landet,
 Med Liv og Blod og med mit gode Raad.
 Du drog herfra, Du opgav Norges Rige,
 I lang Tid hørte vi slet intet fra Dig;
 Man sagde, Jarisleif Dig havde skænket
 Et andet Rige. Konning Knud var mægtig
 Og mægtig var i Landet Hakon Jarl;
 Og alle Bønder havde vendt Dig Ryggen.
 Da kom et Sendebud og lod mig vælge:
 „Bliv Knuds og Hakons Mand, hvis ikke fly
 For Livstid bort fra Hiem og Fædreland!“

Olaf.

Ha Biørn! det var tilgiveligt, om Du
 Da Den forlod, som havde Dig forladt.



Biørn.

Saa Du tilgiver mig?

Olaf.

Dg sætter atter
Dig ind i alle dine Bærdigheder.

Biørn.

Derpaa jeg kiender Olaf! Men nu skal
Du ogsaa kiende Biørnen: den er stundum
Slikmundet efter Honning, Herre Konge!
Den la'er sig lokke, — men den er dog ærlig.

Olaf.

Hvad har Du meer at skrifte mig?

Biørn.

Som Konge

Var dette nok for Dig at vide; hvis
Jeg stod for Dig som egennyttig Hirdmand,
Som Rænkesmed; men Olaf — jeg er Christen,
Jeg er din Ven — og Du maa vide meer.

Olaf.

I Herrens Navn, tal af dit Hjertes Fylde!

Biørn.

Man trued mig med Eiendoms Forlis —
Hvad var det meer? Det vindes let igien.
Hvi reiste jeg da strax ei fra det Alt,
Dg søgte Dig? Blev Du i Garderike,
Saa havde der jeg fundet hvad jeg tabte;
Men drog Du hjem at vinde Land og Rige,
Da vinkte Banneret din Mærkismand.

Olaf.

Hvad holdt Dig da?

Biørn.

Ha det fordomte Sølv!
Du veed, jeg er en ærlig, tapper Kæmpe;

Men fra min Barndom har jeg havt at stride
 Med denne Helveds Pengegierrighed.
 Jeg troer, min Moder har forseet sig paa
 Sølvpenninge, Guldsfillinger, dengang
 Hun bar mig under Hiertet. Kort og godt:
 Man trued mig med Marks og Gaards Forliis, —
 Det agted jeg kun lidt; man loved mig
 At vorde Jarl; — det rokked ei din Biørn.
 Men da de kom med Poserne, saa fulde
 Kun af de skionne, blanke Sølvpenge
 Fra Bretland, med slet intet Kobber i;
 Dg da man aabned dem; — da løb mig Munden
 I Vand. — Dg da de mærkte det, og heldte
 I Suppekiedelen med Sølvmynten
 En Hoben Kringler af det røde Guld; —
 Da vakled jeg, og bad dem komme til mig
 Den næste Morgen; — jeg om Natten vilde
 Betænke mig.

Olaf.

Dg da nu Natten kom?

Biørn.

Da stod Du for mig med det hvide Banner,
 Hvori den sorte Slange bugted sig,
 Dg trued mig at stikke mig i Hiertet,
 Fordi jeg meer ei var din Mærkismand.
 Din Finger peged paa det hellige Kors;
 Dg Guld og Sølv i Poserne blev Dgler,
 Som hvidsled op med Braadden efter mig.
 Da sadled jeg min Ganger, sendte Trællen
 Med Poserne til deres Eiermand,
 Dg ilte bort i Natten, som St. Anton
 Fra Dævelen, der vilde friste ham.
 Saaledes mødte jeg din unge Broder.
 Han gav mig Mod igien; men Modet smelter
 Som Snee i Solen, da jeg staaer for Dig.

Olaf

(omfavner ham).

Saa lad det hærdes atter nu som Sne
 I Skyggen ved mit Vennebryst. O Biørn!
 Saa kraftig en Fortrydelse var ægte.
 Saa Du kun for mig, med din stærke Lab,
 Og Honningen skal ikke mangle Dig.

Thorberg Arnason kommer.

Ha Konge! vi har fanget ham. Nu lad ham
 Undgiælde for sit Nidingsværk!

Olaf.

Hvem, Thorberg?

Thorberg.

Min falske Broder. Hvem i Verden ellers?
 Kalf Arnason.

Olaf.

Ham har I fanget?

Thorberg.

Ja.

Min Broder Finn hidbringer ham. Han reed
 Paa Jagt, med fem i Følgeskab, paa Fjeldet.

Finn kommer med **Kalf** bundet.

Finn.

Her er han! Nu skal den Forræder ei
 Dig svige meer.

Olaf.

Kalf Arnason, Du her?
 Hvor agter Du Dig hen, saa høit tilfields?
 Har Du ei Ting af større Vigtighed
 At passe nu, end gaae paa Bjørnejagt?

Kalf

(seer venligt men forvirret paa ham)

Her vil jeg standse nu, min ædle Konge!

Da jeg har truffet Dig. — Sandt, mine Synler
 I Landet er ei ubetydelige, —
 Dog — meget lyves, meges lægges til.
 Jeg venter Hædersnavn ei af Kong Knud.
 Ved Stiklestad forsamler sig en Hær
 Af Bønder, høist fortørnede paa Dig;
 Den troer, den har stor Overlast at hævne.
 Jeg tilstaaer ærligt, jeg har selv en Flok
 Krigshelte der; det kommer an paa Dig,
 Saa staaer jeg Dig dog bi. Giv mig et Ord —
 Saa tiener Kalf ei længer Knud, men Dig!

Olaf

(tier et Dieblif, og siger derpaa til Thorberg).

Hvad mener Du? Kan man vel troe ham meer?

Thorberg.

Jeg veed ei. Kalf er mere klog en jeg.
 Dog vil jeg ikke raade til det Værste;
 Endskiøndt jeg frygter, Du har liden Fordeel
 Af denne Klogskab.

Finn.

Han er slu, som Ræven.

Lad heller ham en Baand i Haaret snoe,
 Saa skal jeg hugge selv hans Hoved af.
 Hvad eller læg en Riisqvist om hans Hals!
 Og jeg vil skyde Blokken fra hans Fodder.
 Saa hænger han i Galgen, den Forræder!

Olaf.

Ha søer fortørnet maa Du være, Finn!
 Da ikke Du vil egne Hænder spare,
 Men søle dem i egen Broders Blod.

Finn.

Saa redder jeg ham fra den værste Synnd,
 Der vilde styrte ham heelt ned i Helved.
 Og bedre, hæderligere han døer
 For Broder: end for Bøddelhaand.

Olaf (til Ralf).

Der seer Du

Din Giernings Frugt! Din bittre Fiendtlighed
 Har som en Pest alt smittet dine Brødre;
 Og, som det gaaer, at Hadet tit bli'er værst,
 Hvor stærke Rivalighed sig sveget fandt,
 Saa raser nu mod Dig Finn Arnason,
 Fordi han ikke meer kan elske Dig.
 Du svor mig Trofskabseed, Du blev min Høvding
 I Throndelag; dog hylbed Du min Fiende.
 Den smukke Hakon Jarl gif det som Dig.
 Jeg fanged ham i Slaget, og hans Liv
 Stod i min Haand. Men det var mig umuligt
 At rive ham det kostelige Smykke
 Fra lange, gule, silkebløde Haar,
 Og farve det med Bøddelørens Blod.
 Jeg gav ham Fred. Han svor en hellig Eed,
 Ei meer at føre Vaaben imod mig;
 Han holdt den længe, men — han blev forført.
 Og Havet hævned mig, det slugte ham
 Med Mand og Muus; og det troløse Skum
 Sang Gravsang over Hakons Troløshed.
 Ralf Arnason, hvad gjør jeg nu med Dig?
 Henrette Dig, det var mig saare let.
 Alt Øren blinker skarp i mangen Haand,
 Der higer efter Dig at spalte Nakken;
 Men — Olaf tørster meer ei efter Blod.
 Jeg kommer ikke, som i vilden Ungdom,
 Med Ild og Sværd at plante Christendom!
 Med Fredens Palmer vil jeg bane Veie
 For Gud min Frelser, som paa Palmesøndag
 Mænd, Qvinder, Børn, da han sit Indtog holdt.
 Og saadan da begynder jeg med Dig.
 Og uden at forlange nogen Eed
 Og Løfte meer, — benytter jeg mig ei

Uf denne Fordeel, Hændelsen mig skænker.
 Reis bort i Fred! Gjør hvad Samvittigheden,
 Hvad Hjertet siger Dig. I hvad Du gjør,
 Saa skal jeg møde Dig som christen Helt.
 Som Mand jeg frygter ei din Troløshed,
 Men som din Næste frygter jeg for din Skyld.

(Der hersker en dyb Taushed. Ralf Arnason hilser Kongen
 taknemmeligt og hjertegreben; han rækker sine Brødre
 Hænderne til Afsked. De vende ham Ryggen med
 Foragt. Han gaaer.)

Sinn (halv sagte).

Den Rettergang — den er vi ikke vant til.

Olaf

(som har hørt det).

Der er saa Meget, I er ikke vant til;
 Med Guds Hiælp haaber jeg at Vanen kommer.
 (Han lytter.)

Hvad er det for en Larm! jeg hører det?

Biørn Staller

(som er gaaet ud, kommer tilbage).

Herr Konge! Sigurd Alfson, en tapper
 Og ædel Danste, — han er Sønneson
 Uf den Vagn Alfson, som slog med Bue
 Hin Digre fordum i Somsvikingslaget, —
 Er kommen for at hilse Dig.

Olaf.

Med Følge?

Biørn.

Alene kommer han.

Olaf.

Bring ham herhid!
 Maaſkee han giæster mig som Sendebud
 Fra Knud hin Rike. Denne Bondehær,
 Der samler sig paa egen Haand og smykker
 Sig med den mægtige Danerkonges Navn,

Er ikke mere hans, end den er min.
 Hans Navn den bruger som et Paaskud kun,
 At ikke Bæbningen skal kaldes Dyrer.
 Men Knud saa lidt som jeg var tient vel med,
 At disse Flokke seired; thi de ville
 Indføre kun det gamle Hedenskab.
 Lad Sigurd komme! Jeg har seet ham før,
 Jeg mindes ham; det er en ærlig Kæmpe.

Sigurd Alfson kommer. (De Andre trække sig tilbage
 og lade ham alene med Kongen.)

Olaf.

Velkommen, Sigurd! Jeg Dig neppe kiender
 Igien. Hvor Du est bleg.

Sigurd (sukker).

Ja bleg og svag.

Olaf.

Har Du da været syg paa denne Reise?

Sigurd.

Ja — syg paa Livets Reise. Der er Ingen
 i Danmarks Land som kan helbrede mig.
 Du er en Viis, en Læge, Konning Olaf!
 En hellig Mand, saa godt som vældig Helt;
 Og kan Du ei helbrede mig, saa veed
 Jeg sikkert, Du vil ei foragte mig.

Olaf (forundret).

Foragte Sigurd?

Sigurd.

Ja, i Danemark

Foragtes jeg.

Olaf.

Hvad har Du da bedrevet?

Sigurd.

Slet intet, Herre! Det er just mit Vanheld,

At nu Bedriften mig saa reent er nægtet.
Derfor foragtes jeg.

Olaf.

Løs mig din Gaade!

Sigurd.

Du mig har kiendt i Bretland som en Mand.

Olaf.

Det var Du! En af Knud hin Rikes Bedste.

Sigurd.

Nu — Hvermands Niding!

Olaf.

Ilden i dit Blik
Mit Hierte siger: at man gjør Dig Uret.

Sigurd.

Ik de har Ret; men jeg er dog uskyldig.

Olaf (mørk).

Est Du da vorden feig?

Sigurd.

Ja, Herre Konge!

Jeg kan ei taale meer at skue Blod;
Naar jeg det seer, besvimer jeg.

Olaf.

Umuligt!

Sigurd.

Nei virkelig; derfor foragtes jeg.

Olaf

(med en vred Mine).

Hvis det var Feighed —

Sigurd.

Det er Hereri!

Dg, for maaskee at løses fra min Trolldom,
Hidkommer jeg til Dig; da Du er viis,
Dg da jeg veed, din Viisdom eier Kraft.

Olaf.

Saa skrift mig Alt!

Sigurd.

Engang isior, da jeg
 Til Benden foer, at sælge mine Varer,
 Og havde mig en Aftenstund forsinket
 I Maanskin, mødte mig en Heresfloek,
 Skindkiortlede, med sorte Haar, der hang
 Som Fiskegiæller langt dem over Skuldren.
 De havde skræmmet mine Folk fra Baaden,
 For mig at rove Varerne. De tænkte
 At gjøre mig den samme Skiæl; men jeg
 Forstod dem uret, drog mit hvasse Sværd.
 Den største Her, en fæl og grulig Qvind,
 Høi, jettestor, stod for mig med en Stang,
 At spærre Veien mig. Men jeg hug Haanden
 Af Heren, saa den faldt, om Stangen klemt,
 Til Jorden ned. Da raabte Jetteqvinden:
 „Det var en tapper Gierning; men det vorder
 Den sidste, Sigurd, Du i Livet øver!
 Thi ei fra denne Stund Du taaler meer
 At skue Blod, og regnes ei blandt Tappre.“
 Derpaa hun hæved Armestumpen høit
 Og overstænkte mig med Heresblodet.
 Forsvandt. — Jeg troede først, det var en Trudsel,
 Et blot Mundsveir, et Qvinderaseri;
 Men snart opdaged jeg desværre, Konge,
 Det var den bittere Sandhed. — Thi paa Jagt
 Forfulgte kort derefter jeg en Hare;
 Da jeg den havde skudt — da gyste jeg
 Og blegned som et Liig; — og Haren, Herre!
 Det feigeste blandt alle Jordens Dyr,
 Ha! det forfærdede den stærke Sigurd.
 Saa gruligt havde Heren hevnet sig.
 Og aldrig taalte jeg fra den Dag af

At skue Blod. Hvorlænge kunde Sligt
 Vel holdes hemmeligt? — Jeg sad engang
 Tilbords med Knud hin Mægtige; han ynded
 Dg regnte mig blandt sine bedste Kæmper.
 Da hvidsked til ham Dronningen Alvifa.
 Dankongen loe; han tog en liden Kniv
 Dg ridsed sig i Huden, viste mig
 Det røde Blod, — da blev jeg hvid som Rålk
 Dg maatte gaae fra Bordet. Fra den Stund
 Foragted Kongen mig og Hver som han.
 Jeg holdt det meer ei ud i Danemark.
 Da lød Dit fromme Rygte, man fortalte:
 Du havde mange Tertejn giort. „Maaskee
 Den hellige Konge kan helbrede dig“
 Var den Fortvivltes Tanke. Jeg drog hid.
 Dg kan Du ikke hjælpe mig, Kong Olaf!
 Nu saa vil Christ forbarnes over mig,
 Dg dække min Forsmædelse med Graven.

Olaf

(stærkt begejstret).

Hvis Christus større Kræfter har end Satan,
 Saa kan han ogsaa frelse Dig fra ham.
 Dig Tetteqvinden har forheret med
 Sit Hedningblod? — Her i min Arm jeg ridser
 Med Daggerten, skiondt ganske let i Huden,
 Det hellige Kors! — En Draabe Blod deraf
 Vil vist forløse Dig.

(Han blotter sin Arm, ridser deri og strækker den rask
 ud imod ham.)

Sigurd

(stirrer glad sukkende paa Blodet).

Jeg er forløst!
 O Gud! nu kan jeg taale Blod igien.
 En Draabe Purpur fra det hellige Kors

Har lægt min Affind. Jeg kan atter svinge
Mit stærke Sværd.

(Han kaster sig paa Knæ og kysker Olafs Haand.)

Olaf

(figner ham).

Sving det som christen Helt!

Biørn

(kommer ind med endeel af de øvrige Helte; henrykt over Bertegnet).

Vor Konge! ha Du est en hellig Mand.

(Alle korse og neie sig for Olaf.)

Olaf

(venligt smilende).

Jeg er et syndigt Menneſke, ſom I;
Men Troen, veed I nok, kan flytte Bierge.

Credie Handling.

Paa Møre.

Kalf Arnason. Sigrid hans Hustru.

Sigrid.

Saa fik Du da din Billie frem, min Husbond!
Og Høvdingerne samle sig hos os
Paa Møre, for endnu engang, før Slaget,
Umulighed at prøve. Med det Gode
Du tænker at betvinge Kongens Hu!

Kalf.

Saa har jeg gjort, hvad Ærligheden bød,
Saa maae de rige Guder raade Lykken.

Sigrid.

I fremmed Land har Du din Hierne fyldt
Med sære Drømme; Du indbilder Dig,
Med Fynd og Klem at dyrke Guderne;
Dog er jeg vis derpaa, din Mening finder
For hver en Normands Hierte Døren lukt.

Kalf.

Desværre da for Hierterne! Hvis saa var,
Da stod de, uden selv at vide det,

Slaf hin Digre bi. Er Guderne
 Fra Nord forsvundet, nu saa er det billigt,
 At Andre kom fra Syd; thi Menneſket
 Kan ei undvære Guder.

Sigrid.

Nu det ſkal

Han heller ikke; men dit Drømmeri
 Bidrager til at gjøre taaget om dem.
 Jeg raader Dig, vogt Dig for ſlige Taler,
 Naar Thorer Hund, Harek af Thiotts komme.
 De tage Tingen paa den rette Maade.
 Skal noget hjælpe, maa det være dette.
 Fra Olvers Tid ſtaaer Gudebilledet
 Af Ufathor, (ſom Slaf Tryggvaſon
 Dog ei fik brændt, dengang han Hoffet brændte)
 Giebt i min dybe ſteunudhugne Kielder.
 Det vil de fiøre frem, naar Kongen kommer;
 Dg Guden ſkal forfærde ham.

Kalf.

Han vil

Ei meer forfærdes over dette Skræmſel,
 End Karlen over Spurven, naar den hopper
 Ved Laden.

Sigrid.

Saadan vover Du at tale,
 Kalf Arnafon, om Ufathor?

Kalf.

Dg troer Du,

At Thor ſtaaer ſpærret i din ſnevre Kielder?
 Dg at det Uglebilled ligner Thor?

Sigrid.

Hvor er han da?

Kalf.

I Skyen, over Skyen.

Der tordner og der lynner han.

Sigrid.

Ja, ja,

Der er han ogsaa — det kan ikke nægtes.

Kalf (leer).

Dg dog af Træ, som Klods i Kielderen?

Sigrid.

Du gjør mig reent forstyrret med din Snak.

Jeg veed nok, jeg er en enfoldig Qvinde;

Dog bedst med Eenfold dyrkes Guderne.

Dg hvis Du ei vil Dlaf skræmme bort

Med Gudebilledet, hvad vil Du da?

Kalf.

Med Ordets Kraft jeg træde vil for ham.

De Christne kalde det at prædike,

Det kan jeg ogsaa Sigrid, paa min Viis.

Jeg vil fortælle ham: Kalf Arnason

Er ingen lumsk Forræder, som han tænker.

Han troer, jeg hader ham; — det er saa fiernt,

At tvertimod jeg voved mig igaar

Paa den forvovne Jagt, blot for at see ham.

Jeg tilstaaer Dig, mit Hierte har ham kjær.

Dg altid end jeg elsker mine Brødre,

Skiondt Meninger og Tro har skilt os ad.

Jeg vilde tale mig tilrette med ham;

Men da jeg stod i den beruste Flok

Af vrede Christne, mærkte jeg for seent,

Det var Umulighed. Jeg blev forvirret;

Hans Blik beherskede mit Sind; dog tabte

Jeg Modet kun et Dieblif. Jeg bad

Ham give mig sit Ord; — men det var vel,

At ei han høre fik Betingelsen.

Thi skøndt han nu vil fare frem med Mildhed,
 Er han saa lidenskabelig en Christen,
 At havde jeg et Ord kun mælet høit
 Mod Christendommen; — ja, saa havde Sinn,
 Min vrede Broder, faaet Lysten styret,
 At hugge mig mit Hoved fra min Hals.

Sigrid
 (forundret).

Du elsker Olaf?

Kalf.

Han fortæner det —
 Som Mand — som Drot. Gav han mig ikke Dig?
 Gav han mig ikke Throndelag til Len?

Sigrid.

See, Kalf! den røde Plet paa Gulvet der,
 Som ingen Lud, som ingen Uffe tvætter.
 Det er min første Husbonds, Olvers Blod.
 Her Kalf! see her lod Olaf Olver dræbe,
 Fordi han blotede til Guderne.

Kalf.

Jeg veed det. Men et Drab, i Hidsighed,
 Paa Fienden i sin Ungdomstid, det har
 Vel Olver ogsaa øvet.

Sigrid
 (henter en Guldring).

See, min Husbond!
 Den Guldring havde Thorer om sin Arm,
 Min egen Søn, den dræbte Faders Søn,
 Da Kongen ham henrette lod i Hallen.

Kalf.

Men vilde Thorer ei snigmyrde Kongen,
 Og sveg hans Giestfrihed?

Sigrid.

Ha! det var Blodhævn.
Det skyldte han sin Faders Aand i Høien.

Kalf.

I Høien Aanden, Thor i Kielderen!
Som Troen, saadan Frugterne. Nei, Kone!
Man tækkes Guder ei med Nidingsværk.
Dg ærligt taler jeg med Olaf Digre.
Jeg har ei sveget Kongen; han har tvunget
Med Magt mig til en Eed mod mine Guder.
Ei Den fortørner Guder, som foragter
En Eed, der byder at foragte dem.

Sigrid.

Nu taler Du fornuftigt. Vær kun rolig!
Lad Bønderne selv raade! Thorer Hund,
Min Broder, kommen er fra Biarmeland,
Har meget Sølv og Guld, han agtes høit;
Dg Harek stammer ned fra gamle Konger.
Nu — hvorom alting er — saa mødes Olaf
Engang endnu med Bønderne til Fred;
Dg kan man ikke tale sig tilrette, —
Saa skilles man, og mødes næstegang
Med Sværd og Dver.

Kalf.

Ja — der skal jeg møde,
Naar først jeg har forsvaret mig for Olaf.
Men jeg kan ikke taale hans Foragt.
Dg — ved de hellige Guder — blot hans Blik
Mig lammede min Arm, hvis ikke først
Jeg havde renset mig for Nidingsværk.

Sigrid.

Nu rolig Kalf! Der kommer Nogen alt.

En gammel Mand med graat Skiæg, en sid Hat
paa Hovedet og med Harpe under Armen, træder ind.

Kalf.

Det er en gammel Skiald.

Skialden.

I gode Bønder!

Jeg veed, at Folket samles her i Egnen.
Med Drik og Snak tilbringes hele Natten.
Kong Olaf Digre kommer, naar det dages,
Han stevnet har til Thing i Morgenrøden.
I alle Huse fandt jeg flig en Flok,
At der var ikke Plads til gammel Skiald.
Desuden — stærkt af denne Sag beruste,
De sladdre høit i Munden paa hinanden,
Dg lytte lidt kun efter gammelt Kvad.
Men hos Kalf Arnason og hos hans Sigrid,
Der gaaer det fornemt til, paa Herseviis.
Jeg hører Harek kommer her med Thorer;
Dg Harek stammer ned fra gammel Tid,
Saa elsker han vel ogsaa gammel Bise.

Kalf.

Jeg frygter, Du gjør Regning uden Bært!
Thi Thorer kommer med, den største Snakker
I Norges Land, som hører Ingen uden
Sig selv. I ham er Harek saa forelskt,
Som unge Beiler i sin skionne Brud;
Endskiondt i Tænkemaade saa forskiellig
Fra Thorer Hund, som Dag fra Nat. Men Harek
Er svag i Nanden alt, skiondt stærk af Lemmer.
Tro mig, vi faae endeel om Biarmeland
At høre, før det dages. Dog skal man
Om Kalf ei sige: han bortviste Skialden.
Sæt Dig paa Bænken der! Naar Bægret fyldes,
Skal vi ei heller glemme Dig; men vent

Opmærksomhed kun ikke for Din Harpe!
 Den Tid desuden er forbi, Da Kæmpen
 Om sine Guder gierne Sangen hørte.
 I Tidens Vaar — da quiddre Fuglene;
 Men hen ad Efteraaret til, min Gubbe,
 Naar Birken visner, — blier det stumt i Skoven.

**Thorer Sund, Harek af Thiotts og flere
 Hovdinger komme.**

Thorer.

Hil Jer og Sæl, min Søster og min Svoger!
 Da det saasnart endnu vel neppe dages,
 Har I vel intet begge derimod,
 Da Harek ønsker det, og jeg endnu
 Har ikke ret fortalt Jer om min Reise
 Til Biarmeland —

Kalf (leer).

Nei, nei! fortæl Du kun.

Jeg er alt forberedt. Min Hustru, bring
 Os Æl og Mjød! Jeg flytter Bordet frem.
 (Det sker, de satte sig.)

Harek

(som har hilset Kalf og Sigrid venligt).

Jeg længes inderligt. Om sliq en Reise
 Har, siden Thorkil Udalfar drog did,
 Man intet hørt.

Thorer.

Ja Thorkil Udalfar!

Det var den rette Karl; den største Løgner
 Bed Issefiord. Han fyldte gamle Gorm
 Med Dæmesager, saa han rendte selv
 Til sidst jo med en Liimstang. Hvad jeg her
 Fortæller Dig, er Sandhed. — Jeg drog did
 Med Gunsteen og med Karle.

(Den gamle Skiald henne paa Bænken gjør en hurtig Be-
 vægelse, som ingen uden Kalf mærker.)

Harek.

Nu, det var

So bolde Kæmper begge.

Thorer.

Store Løsser!

Som jeg tog med for Selskabs Skyld, og for
At have flere Skibe, flere Folk
At raade over. Jeg har narret dem,
Som de fortiente.

Harek (nysgierrig).

Nu da?

Thorer.

Biarmeland

Er foldt.

Kalf.

Det veed vi.

Thorer.

Der gaaer Folket om

I Kendsdyrskoster; disse Kendsdyrskoster
Er meest forberede; paa dem ei Sværd
Dg Dyrer bide. Jeg har bragt herhiem
En halv Snees Stykker, og jeg tænker selv
I slikt et Skind at slaae paa Konning Olaf.
Dg vil I ha'e det lig'saagodt som jeg —

Kalf.

Nei mangetak! Jeg møder ham som Mand,
Dg ei som Kendsdyr; kun jeg slaaer paa Den,
Som er istand at slaae paa mig igien.

Thorer.

Det er dit gamle Grillefænger.

Du, Harek?

Harek

(undsfeelig og besteden).

Du kan kalde det en Svaghed —
 Men, da jeg stammer ned fra Harald hin
 Haarfagre, tykkes mig, at jeg bør gaae
 I blanken Harnisk, som min Stammefader.

Thorer (leer).

Nu — jeg vil ikke nøde Godt i Dndt.
 Det vil fortryde Jer. Men videre!

Kalf.

Spring over Skær og Banker, kom i Land!
 Vi har alt hørt det før; fortæl kun Harek
 Hvordan Du plyndred Biarmelandets Afgud
 Somale, denne plumpe Blok af Træ,
 Som Biarmelænderne — de Skrællinger —
 (I deres Dumhed maa man dem tilgive)
 Tilbede som en Mand, et himmelsk Bæsen.

Thorer.

Ja det var morsomt. See — hans Hof — hans Gaard
 Var giærdet af det høie Plankeværk,
 Og Porten lukt; men jeg slog Dren fast
 I Plankeværket, klavred op ved den,
 Og aabned Døren dristig for de Andre.

Kalf.

De fandt jo Veien did saa godt som Du,
 Har Du mig før fortalt.

Thorer.

Nu lad saa være!
 Nok sagt: vi kom derind.

Kalf (sagte).

Den som skal lyve,
 Den trænger til en god Hukommelse.

Thorer.

I Biarmeland har man for Skik at jorde
De Døde med en Mængde Sølv og Guld.
Det laa i Høien skjult. Vi aabned den,
Dg fikked godt. — Vi bar det ud; der var
Naturligviis en Høben Gruus imellem.

Sarek.

Naturligviis!

Thorer.

Men midt i Gaarden sad
Somale, deres Gud, med Sølvbollen
Propfuld af skønne Penge paa sit Skjød.
En Riæde, smeddet af hin røde Guld,
Hang om hans Hals. Nu havde jeg befalt,
At Ingen maatte fræk formaste sig
Mod Guden, men kun tage Skat af Høien.
Selv skyndte jeg mig snelt tilbage, da
Jeg fik de andre Tøsser giennet bort,
Dg hentede Bollen. Man er selv sig nærmest.

Sarek (besteden).

Naturligviis! Men — da Du havde dog
Giort Fælledsskab med dem, saa synes mig —
Fortryd ei paa min Tænkemaade, Thorer!
Du veed, jeg stammer fra Haarfagers Æt —
Jeg havde deelt mit Bytte med de Andre.

Thorer (leer).

Det har Du af Haarfager ikke lært;
Thi han tog selv det hele Norges Land,
Dg efterlod slet intet til de Andre.

Sarek

(ryster paa Hovedet).

Det var en anden Sag.

Thorer.

Nu, Karle syntes
Som Du, at jeg for meget fik; han skyndte
Sig ind og tog Guldkæden af Tomale.
Men det var Noget, som paa ingen Maade
Jeg fandt mig i. Først bad jeg med det Gode;
Men da han trodsig blev, gav knubbet Ord,
Da giennemboed jeg ham, som han stod
Med dette gode Spyd, og raabte: Karle!
Lær nu at kiende ret en Biarkobo.

Harek.

Men uden Forsvar? Tilgiv, gode Thorer!
Maaskee jeg feiler — men, som Haralds Ut —
Vi altid har den Bane, naar vi stride,
At æste først til Kampen, Den vi fælde.

Thorer.

Hver har sin Bane. Han forbittred mig
Med grove Ord.

Harek.

Har Du med Bøder, Thorer,
Forsonet Gunsteen, Karles Broder?

Thorer.

Nei!

Den Stakkelløb sin Bei, til sine Skibe.
Han flygted bort, jeg har ei seet ham siden.

Den gamle Skiald.

Nu seer Du ham!

(Han springer op og vil giennemboere Thorer med sin
Daggert; men Kalf, som har holdt Die med ham,
griber hans Arm og holder ham tilbage.)

Kalf.

Jeg mærker, Eventyret,
Saa tit os Thorer end det har fortalt,
Er ei tilende.

Sarek.

Gunsteen!

Thorer

(fatter sig og siger venlig og rolig).

Gunsteen her?

Ei ei! — hvor var Du dog saalænge, Gunsteen?
Jeg spurgte tit, men fik ei Underretning.
Thi Bøder vilde gierne jeg betalt,
Hvis kun jeg havde truffet Dig.

Gunsteen

(der har affastet Hat og Skæg).

Tak Du

Kalf Arnason, at jeg Dig ikke traf.

Thorer.

Vi vil ei fives, Gunsteen! Tilgiv mig!
Dg dersom jeg har pralet lidt maaskee,
Saa tilgiv ogsaa! Hvis din Broder Karle
Kun havde skældt mig ei saa hæsligt ud,
Saa havde vi vel talet os tilrette.
See Gunsteen! alle mine Kister bragte
Jeg med idag; thi jeg har lovt min Søster,
At pynte Thor, for at den Digre meer
Skal agte ham. Her har jeg Smykker nok.
Jeg vil betale Bøder for din Broder.

Gunsteen.

Ja vil Du det, saa kan vi end forsones.

Thorer.

Det var jo Spot og Skam, hvis Bønderne
Her klamredes og blev uenige,
Hinanden slog ihjel, nu da det giælder
Med samlet Kraft at kæmpe mod den Digre.
Hvad fordrer Du?

Gunsteen.

Ti Mark af røden Guld
Skal Du betale Thor, og ti Mark mig.

Thorer.

Hvordan betale Thor?

Gunsteen.

Til Prydelsler,
Som Du maa siden ei berøve ham.

Thorer.

Godt, godt!

Gunsteen.

Dg ti Mark mig!

Thorer.

Godt! Tyve Mark.

Det er lidt dyrt; men det faaer nu saa være.

Sigrid

(Som er gaaet til og fra, skænker i for dem alle).

Saa drikker, Venner! da paa det Forlig;
Dg Hver i Stuen, til Stadfæstelse.

(De sætte sig om Bordet og drikke.)

Thorer (selvtilfreds).

Er det nu ikke godt, er det ei smukt,
At vor Gudsdyrkelse tilstedes sliq
Forsoning mellem Fiender? Let det kan
Jo hænde sig, man af Feiltagelse,
Fra Tid til Tid, en Landsmand slaaer ihjel;
Men skulde derfor Efterkommerne
Bestandig hævne sig, saa blev der jo
Tilfidsst i Landet ingen Folk tilbage.
See det har vore Fædre sørget for!
Dg naar man blot betaler Mandebod
Til den Fortørnede, hvorved man baade
Tilstaaer sin Uret og erstatter Skaden,
Saa er al Hævnen endt. Men det fik Ende,
Hvis Dlaf's hvide Christ kom til at raade. —
Saaledes gaaer det med utallig Wiisdom,
Der passer for vor Tilstand, for vort Land.

Har man for megen Fred, for lidt af Penge, —
 Gaaer man paa Vikingstog og henter Bytte;
 Men vil man ei saa langt, og har man Fiender
 I andre Dale, saa bekæmpes de.

Hver Bonde selv er som en liden Drot,
 Han kriger, slutter Fred paa egen Haand;
 Det styrker Heltemodet; men fik Ende,
 Hvis Dlaf's hvide Christ kom til at raade. —
 Har man for mange Børn og skrantne Noer,
 Som vilde gjøre kun Forældre Skam, —
 Paa Veien sættes de, døe for de skionne.
 Som Ubleblomster falde de fra Træet,
 Men hvad tilbage blev, blier moden Frugt.
 Den Mængde Børn gjør Fad'ren ei til Prækker.
 Er det ei godt? Men, Brødre! det fik Ende,
 Hvis Dlaf's hvide Christ kom til at raade. —
 Og nu en Ting, der kunde synes ringe,
 Men er det ei; thi sund og kraftig Helt
 Behøver ogsaa god og kraftig Spise:
 Det lækkre Hestekød — (min Søster steger
 Til Davre just et saadant herligt Dyr)
 Den Hiertestyrkning, — ogsaa den fik Ende,
 Hvis Dlaf's hvide Christ kom til at raade.

Harek.

Ha Thorer taler som den vise Odin!

Kalf.

Ja, sandelig, han overgaaer ham langt
 I heltestor Uegennyttighed;
 Thi Thorer Hund har begge sine Dine
 Pantsat i Mimers Brønd — for ingenting,
 Og seer nu Berden som en nyfødt Hvalp.

Thorer (vred).

Kalf Arnason!

(Fatter sig.)

Dog, det er sandt, min Svoger!
Du redded nys mit Liv. Kom, lad os drikke!

Kalf.

Det skionne Harniss, som i Høien rustet,
Det elsker Du kun Rusten af; veed ei,
At da Thor yndte det, da var det blankt.

Thorere.

Den Snak forstaae vi ei.

Kalf.

J hade Kristus,
Men Usatroens Wiisdom har J glemt.

Thorere.

Vi vide nok, for at bekæmpe diærvt
Den Digre, der vil ælte Landet om.

Kalf.

J hjælpe ham, saafremt J meer ei agte
Gudinden Saga med den høie Lære.

Harek.

Det nægter Ingen Kalf! Men lad os nu
Om Andet tale. Det er Tid engang
At vælge Drost, som byde kan i Slaget,
Ifald Kong Olaf, hvad jeg meget frygter,
Ei lader sig bevæge.

Thorere.

Det er sandt.

Jeg tænker, dette Valg er hurtig giort.
Harek af Thiotts stammer ned fra Harald
Haarfager, han bør være Hovedsmand.
Han er en duelig, forfaren Helt;
Ugunstig var ham Olaf, hadelig,
Og megen Uret Harek har at hævne.

Harek.

Men jeg er gammel. Olaf blusser end

J feirest Manddom. Den, som byde skal
 I dette Slag, maa være frisk af Alder.
 Desuden — Olaf er min nære Frænde; —
 Han har fornærmet mig, — men han er dog
 Min Frænde; — det sig sømmer ei for mig,
 At jeg gaaer fremst i Striden. Thorer Hund
 Bør være Høvding. Det er Pligt for ham,
 At hævne begge sine Frænders Drab.

Thorer.

Ei finder jeg mig god, at reise Banner
 Mod Olaf; thi jeg kiender Thrøndernes
 Stolthed og store Mod, og neppe lyde
 De vil en Helgelænder. Og desuden —
 Hver har sit Hverv! Hvor List og Styrke hjælpe,
 Der er jeg med; at speide Bindens Luner,
 At liste mig imellem Skær og Banker,
 Forstaaer jeg godt; at sælge mine Varer
 Paa Markeder, forstaaer jeg saare godt.
 Mit Eventyr i Biarmeland har viist,
 At jeg var ikke bange for mit Skind;
 Men nu jeg svøber mig i Skind af Rener,
 Da'er Dren med paa Nakken, følger Jer!
 Og kan jeg Olaf Digres Pande fløve,
 Saa gjør jeg det med stor Fornøielse;
 Men være Høvding, — nei, det vil jeg ikke.
 Kalf Arnason! uagtet Du mig driller
 Hvert Dieblik med din Stortalenhed,
 Saa veed jeg dog at skatte dine Fortrin. —
 Han er en Thrønder, han var Lensmand før
 I Thrøndelagen, kiender alle Bierge,
 Hver Bei, hver Sti, — han er berømt som Kriger,
 Hans Mod er stort; hans Tanke sværmer vildt
 I Fredens Tid; men flige Flammetanker
 Gjør Nytte just i Kamp: som Falken nytter

Til Jagt, men siden maa ha'e Hætte paa,
For ei at styrte ned paa Gaardens Høns.

Alle.

Kalf Arnason Du est vor Høvedsmand!

Den blinde **Kong Rørik** ledes ind af **Finn Lille**.

Rørik

(i Døren med høj Røst).

Her var en Høvedsmand for Jer, I Thrønder!
Ufald han kunde see.

Kalf.

Kong Rørik!

Alle.

Rørik

Hin Blinde.

Rørik.

Ja — hin Blinde. Hjælp mig Thor!

En Krøbling af en Konge tog sin Tilflugt
Til Eder, Bønder! Vil I huse ham,
Dg skjule ham for Dlaf?

Sigrid.

Gierne, Herre!

Kalf.

Hvad har befriet Dig fra dit Fangenskab?

Rørik.

Den blinde Løve laa i Nættet viklet,
Dg intet hiulpe der dens Kræfter meer;

(Peger paa Finn Lille).

Da kom en Muus og gnaved Traaden sønder,
Med skarpen Tand; saadan slap Løven fri.
Min Træl, min Skovvend, stial mig fra Thoraren,
En dum Islænder, som den Digre gav
Det Hverv, at bringe mig til Viinland. Seer I,
Der drikke skulde jeg hans Skaal i Viin,
Da ikke her jeg vilde det i D.

Thorer.

Hil Dig og Sæl, Herr Konge! Du kan tiene
Med Wiisdom os, med dine gode Raad.

Korik.

J kunde jeg, som Harald Hildetand,
Anføre Jer i Slaget, skøndt en Blind!
Det er umuligt mellem disse Klipper.
Her har man ingen bred Bravallahede.
Belan, saa skal jeg give Jer mit Raad.
J har hidstevnet Dlaf?

Thorer.

For at prøve
Det sidste Middel. Han vil tale med os,
Men tale vil vi Meget ei med ham;
Vi vide dog, det hjælper ingenting;
Thi bedre fører han sit Ord, end vi.
Du kunde vel, Kong Korik; — men har Du
J lange Fangenskab forgiæves talt,
Saa nytter nok din Talen heller ei.
Dog — hvis det muligt var at bære Drotten
Fra denne Galenskab: i Landet ind
Med Sild og Sværd at føre christne Guder,
Saa vilde vi vel vælge ham til Konge.

Harek.

Bed Fødselen har Ingen større Ret
Dertil end han; jeg har vel ogsaa Ret;
Men jeg er gammel, viger gierne ham.
Thi han er findrig, han er klog og stærk;
Han har en Konges store Egenskaber.

Thorer.

Det sidste Middel vil vi da forsøge.
Thorsbilledet stod længst i Sigrids Kielder
Fra Olvers Tid.

Sarek.

Det er et helligt Billed
 Af Asathor, har Underværker giort.
 Haarfager blotede til det, dengang
 Han undertvang Smaakongerne; Blodøre
 Medbøied først sit stolte Knæ for det.

Thorer.

Nu har vi vasket det ved Midienat,
 Dg blotet trende Heste ved dets Fod;
 Dem Sigrid steger, og dem siden vi
 Fortære ved det store Dffergilde.

Sarek.

Naar Olaf kommer, vore Goder skal
 I hvide Linned og med Egekrandsse,
 Ved gamle Sange, drage Thor paa Bogn
 For Olaf frem. Thor skal forfærde ham,
 Saa han forsager sit Afgudereri.

Thorer.

Dg hjælper ikke det — da strax til Slag!
 Dg da skal Sværd og Dre stille Trætten.

Rørik.

Nei, Bønder! Thor forsmaaer sliig Dfferfest;
 Han væmmes ved den altfor fiælne Slægt,
 Dg netop derfor har han vendt os Ryggen,
 Fordi den Grumhed og den kraftige Blodtørst,
 Fortid besad, forsvandt i svage Tid.
 I Valhal — findes der Medlidenhed?
 Der dræber Bennen efter Maaltidet,
 Sin Ben med Dren; men han lever op;
 Thi evig lever Helt, som tælkes Guder.
 Valkyrien, med Hestehaar fra Hielmen,
 Har ei Medlidenhed. Den skumle Skuld,
 Dødsnornen, agter ingen Bøn; kun dræbt
 Seer; Du paa Valhals Bæg Staalklingerne.

Derfor maa Dødens Rædsel hærde Dig!
 Dg høist ugudeligt den gamle Skik
 Dphørte: Thor at offre Mennecker.
 Dog Alt kan vorde godt. Begynder kun!
 Idag et herligt Dffer kræver Guden.
 Naar Olaf kommer, — griber ham! En Hedning
 Ei skylder Arlighed den hvide Christ; —
 Dg slagter ham paa Steen! Naar Olafs Blod
 I Morgenlusten damper, da vil Thor
 Sig glæde høit, med Lyn og Tordenskrald.

Kalf.

Dit Balhal er elendigt; thi det savner
 Sin Halvedeel; din Siæl er ogsaa blind,
 Blind, som dit Legem. Hvor er Banerne?
 Dem udelukker reent Du fra dit Balhal?
 Hvor er Lysalferne? Det lader til,
 Du kiender blot Svartalfer. Dg din Balbur
 Er evig død? — ja det kan jeg begribe.
 Men hør nu ogsaa mig! Ifald I ei
 Tilsværge mig ved Ddin, Bil' og Bee,
 At holde Løvtet, I har svoret Olaf,
 Saa gaaer jeg med min Flok strax hen til ham,
 Dg blotter Eders Skiændsel, Eders Meeneed,
 Dg slaaer for ham, imens min Dre holder.
 Men er I ærlige, som det sig sømmer
 Den ædle Thrønder, — nu saa skal jeg føre
 Jer kiækt i Kampen mod den hvide Christ.
 Giv mig et Svar! Jeg tøver ikke længer.

Sarek.

Dprækker Hænder, sværger Eden ham!

Alle Kæmper

(med oprakte Hænder).

Ved Ddin, Bil' og Bee, vi sværge den!

Kalf.

Belan, saa kalder mig, naar det er Tid!
 Det Ubespil med Blokken, der skal skræmme
 Fra Landet Olaf, som en Spurv fra Frugt,
 Det vil jeg ikke være Nidne til.
 End er det Dæmring, end udfolder Solen
 Som prægtig Paafugl ei sin Purpurvifte,
 End blinker Freyas Rok paa sorten Himmel.
 Nu gaaer jeg ud og knæler for skøn Freya!
 Hun har ei mistet alle sine Kæmper;
 Og hun vil spinde Livets Traad, det veed jeg,
 Endnu for mange Slægter paa sin Rok.

(Han gaaer.)

Thorer.

Det er en Sværmer, men en tapper Helt,
 Som være kan os til mangfoldig Nytte.
 Lad ham nu ene med sit Sværmeri!

(Der blæses udenfor i en Luur.)

Der gives Tegnet alt, Kong Olaf kommer.
 Op nu, at møde ham med Asathor!

(De gaae.)

Sigrid (alene).

Forjage Ham med Ord?
 Dertil Jer fattes Evne.
 Men sikkert, Asathor!
 Dit Norge vil Du hæbne.
 Du skænker atter Mod,
 Naar Heltkraften hælder.
 Husk, at dit Billed stod
 Saa lang Tid i min Kielder!
 Dit lukte der jeg ind
 De varme Solens Flammer;
 De skinte paa din Kind,
 Og straalte paa din Hammer. —

Og jeg faaer ingen Ro,
 Hvis ikke Hævn jeg søger;
 Thi her i denne Bo
 Ved Midienat det spøger.
 Her, hvor min Ulver stod,
 Da Bødlerne ham dræbte,
 Hvor flød det kære Blod,
 Hvorfra de Liget slæbte,
 Her falder Blod endnu.
 Ja — ja — jeg kan det høre,
 I Nattens stille Gru
 Det drypper for mit Dre. —
 Da rasler høit i Harm
 Guldringen i sin Kiste,
 Som Thorer bar paa Arm,
 Da han sit Liv forliste.
 Det tit mig jager ned
 Til Thor i mørken Hule.
 Men dødt han stirrer, leed,
 Paa Flammerne de gule,
 Paa Fyrrespaanens Røg,
 Som om han vilde sige:
 Først prøver et Forsøg,
 Og skaffer mig mit Rige! —
 Ja, snart i Heltefærd
 Vil Hævnen ikke tøve.
 Den Digres hvasse Sværd
 Skal vi med Trolldom døve.
 Min Broder er en Mand
 Som veed — at Ulver blødte!
 Han foer til Biarmeland,
 Der Herene ham mødte.
 De gav ham — Drex ei;
 Ei Sværde, som saa ofte;
 Paa eensom Nattevei

Hver rakte ham — en Kofte!
 De stive Rensdyrskind
 De skienkte ham; saa blege,
 Som Maanen i sit Skin,
 Bag Graner og bag Ege.
 Thor er en mægtig Gud;
 Men større vil I finde
 Thorgerdur Horgabrud,
 Som hævnende Gudinde.
 Hvor Kraften ei forflaer,
 I Mulm — i Farefristen,
 Der Usaloke staaer,
 Og hjælper os med Listen.

(Gaaer.)

En Fieldegn med Udsigt til Throndhiems Fiord.

Under Klang af Lurer, Piber og Trommer trækkes Thorsbilledet, behængt med Sølv- og Guldkæder, ind paa en Bogn, i Dptog af Hofgoder, der gaae syngende Parviis, i Linkiortler og egekrandsede. Nogle gaae bagefter.

Hofgodernes Sang.

Bred blev Ving=Thor,
 Da han vaagned,
 Hamren savned,
 Skiægget kryssted.
 Hlorida raabte:
 Lumste Loke!
 Mon i Mulmet Du
 Miølnir giemmer?

Brat blev begge
 Bukkene hentet,
 Spændte til Skagler.
 Skyen skralded.

Hvi er vel Aukthors
 Blik saa skarpe?
 Ild mig tykkes
 Fra Brynet flamme.

Floridas Hjerte
 Loe i Barmen,
 Da den Haardsføre
 Hamren kiendte.
 Thurse-Drotten
 Thor Du dræbte!
 Fanged Miølnir,
 Ved Meigingarder!

Under denne Sang har man kiørt Thorsbilledet omkring, og standser med det forrest paa Stuepladsen. **Thorer Hund, Harek af Thiotts og flere Hovdinger** ere komne til, og slutte sig til Toget. — En Psalme-melodie, blæst af Basuner udenfor, tilkiendegiver, at **Kong Olaf** nærmer sig. Han kommer ind vaabenklædt, med Dren i Haand, fulgt af **Thormod Kolbrunarstjald, Biørn Staller, Finn og Thorberg Arnason, Gaukathorer, Afsarfafe og flere Hirdmænd**, samt **Biskoppen**, der bærer et gyldent Kors og sin Krumstav.

Olaf.

Jeg træder frem for Jer i ringe Flok,
 I Bondehovdinger! som I for mig;
 Mens begge vore Hære vente nær
 Paa Fiendene, hvad Følgen vorde skal
 Af denne Sammenkomst. Jeg lover Jer
 Venfkab og Fred; alt gammelt Had skal glemmes;
 En vennesalig Drot jeg Eder bliver;
 Dg Hver beholder, hvad han har i Landet,
 Hvis I mig atter sværge Lydighed,
 Afskaffer et affkyligt Hedenskab,
 Dg bøie Knæet for den hvide Christ,

Dg den Almægtige, som skabte Himmel
Dg Jord, og styrer Verden ved sin Almagt.

Thorer Hund (pralende).

Vi veed ei, hvilken Gud Du taler om.
Du kalder Den en Gud, som hverken Du
Ei heller nogen anden Mand kan see.
Her er vor Gud! Vi seer ham, og Du seer ham.
Han skal forfærde Dig, med samt din Bisp,
Den Hornede, med Purpurkaaben der,
Hvis Stav sig krummer som et Bædderhorn;
Som Trødske sfiørt mod Jordengudens Hammer.
Nu er han kommen for at spæge Jer.
Han seer paa Eders Kors med bistert Die,
Indgyder Rædsel og Forfærdelse.
Viis os nu din Gud, Olaf! har Du een;
Dg overgaaer han Vor, saa vil vi troe Dig.

Olaf.

Han kommer snart; han stiger paa sin Høistol
Med bedre Smykker, større Straaleglands,
End dem Jert Afgudsbilled har om Halsen.
Mod Østen alle vender Eders Dine!
Der kommer han.

(I det alle Bønderne vende sig mod Østen, staaer Solen op
i sin Herlighed. Olaf hugger i det samme saa stærkt
til Thorsbilledet med sin Dre, at det styrter fra For-
høiningen. Han springer selv op istedet; Biskoppen
rækker ham det gyldne Kors.)

Olaf

(til Bønderne, som vende Dinene tilbage og forfærdes ved at see
ham staae i Thors Sted, høit løftende Korset, der straaler i
Morgenrøden).

Dg her bestraaler han
Det hellige Kors, hvorpaa hans Søn har lidt

For alle vore Synder. Det har styrtet
Thorsbilledet i Støv, og det skal feire!

(Han giver et Vink. Basunerne blæse Psalmen igien.)

Bønderne.

Fljer! Fljer! Den hvide Christ har styrtet Thor.

(De flye.)

(Olaf staaer henrykt med Korset i Morgenrøden; under
Basuntoner falder Teppet.)

Fjerde Handling.

Bondehuus i Nærheden af et Nonnekloster
i Jemteland.

Astrid. Ingegerd.

Astrid.

Svorledes er det med min søde Magnus?
Jeg haaber dog, at dette Feberanfald
Var kun et flygtigt Blus, — Forkjølelse.
Et Barn i spæden Alder er ei vant
Til sliq en Reise. Det var koldt paa Fjeldet
Inat, og nu er Sommerdagen heed.
Men her i dette Nonnekloster vil
Vi dvæle, til han kommer sig igien.

Ingegerd.

Ik, kære Søster! længe maatte Du
Da dvæle her, for Nonnesløret bytte
Din gyldne Dronningkrone.

Astrid.

Christ Maria!

Han er dog ikke farlig syg?

Ingegerd.

Nei, Astrid!

Nu Faren er forbi.

Astrid.

Gud være lovet!

Det stemme Dieblif — hvad Lægerne
Jo kalde det, — det er nu overstaaet?

Ingegerd.

Ja det er overstaaet. — Han er død.

Astrid (skriger).

Hvem?

Ingegerd.

Magnus!

Astrid.

Magnus død?

Ingegerd.

Sødt sov han hen,

Ukiendt med Verdens Glæder og dens Sorg,
Det lille Noer, som til en Middagsføvn.

Astrid.

Dg det fortæller Du mig nu saa rolig,
Dg med saamegen Fatning, kolde Søster?
Dg veed ei, at dit Ord, saa fromt det klinger,
Slaer Tiggerkløer i mit sømme Hierte?
Thi Moder — Moder var jeg ham i Hiertet,
Skjøndt jeg ei bar ham under det.

Ingegerd.

Det veed jeg,

Du stakkels Søster! Dg jeg tilstaaer Dig:
Det gjør mig mere ondt for Dig, end ham;
Thi han er lykkelig, hvor nu han er,
Men Du bedrøver Dig kun altid meer.

Astrid.

Ja jeg er skabt kun til Fortvivlelse,
 Til Sorger, paa den usle, mørke Jord.
 O det har anet mig! Ja Ingegerd,
 Jeg siger Dig det, — fra det Dieblig
 Jeg saae ham, frygted jeg for Drengens Liv.
 Og nu, da han blev syg, — umuligt var
 Det mig at pleie ham; — det vilde knust mig.
 Bildt drevet af min ængstelige Beemod,
 Jeg sværmed, som et Spøgelse ved Midnat,
 I Nonnehaugen, mellem Træer og Buske.
 Jeg plukte Blomster: Roser og Rørminder.
 Men Nonnehaugen har kun hvide Roser;
 Det var de rette just. Jeg bandt en Krands
 Af dødblaae Knopper ved de hvide Kalke;
 Og Gud — det tyktes mig, — det var en Liigkrands
 Til Barnets Kiste.

(Hun tager den af et Søm paa Bæggen.)

Ingegerd.

Du har anet ret;
 Og passelig nu kommer denne Krands.

(To Mænd træde ind med en lille Ligkiste.)

Thi her er Kisten med den døde Magnus.
 Jeg kiendte nok dit sømme Moderhierte,
 Din røstende, for stærke Følsomhed,
 Og derfor skaante jeg Dig for et Syn,
 Som vilde bragt Dig Hiertet til at briste.

Astrid

(omfavner hende).

Gud takke Dig for det, min gode Søster!
 Ja — briste vilde det; — men nu da Du
 Har forberedt mig med saamegen Omhu, —
 (aander let.)

Nu kan jeg fatte mig.

Ingegerd.

Ja gjør kun det!

Astrid

(omt smilende).

Han er jo lykkelig!

Ingegerd.

Det er han vist.

Astrid

(med et Blik til Himlen).

Han er hos Gud.

Ingegerd

(meget alvorlig).

Der er vi Alle, Astrid!

Naar vi ere gode, selv imens vi leve.

Astrid

(sværmerisk).

Ufkyldige Barn! her lægger jeg en Krands
Dig paa din Kiste.

(Hun lægger Krandsen paa Kisten.)

Lit ved Maanens Glands

Jeg sørge skal for Dig. Desværre — nei —
Forbi din Grav ei falder meer min vei.

Her, i den hellige Klosterkirkes Skød
Maae vi nedscænke Dig, da Du er død.

Men mangan Taaré skal, i Maanestien,

Til din Erindring flyde paa min Kind.

Hvi græmmes jeg? Han nyder Engles Lyst.

(glad.)

O Gud! en tung Steen falder fra mit Bryst!

Smil som en Skjtsaand fra dit Himmerig!

Skænk mig en Søn, — lad ham erstatte Dig!

(Hun gaaer.)

Ingegerd.

Det farligste Bedrageri er det,

Hvorned sig Menneſket bedrager ſelv.
Jeg haaber Gud tilgiver mit Bedrag.

(Til den ene af Mændene med Ligkiſten.)

Nu, Halſdan! Tak, Du ſtakkels Mand, ſom bærer
Med ſtumme Sorg dit eget Barn til Graven,

Dg taaler, for at redde Det, der lever,
At vi, ſom Magnus, jorde lille Hrolf.

Dog — Du forſtaaer mig! Jeg bebreider ei
Min Søſter; hun har ingen Synd bedrevet; —

Men — hun er ſiæleſyg, — og kan ei taale
Nærværelſen af dette Kongebarn,

Der ei er hendes eget. Gaa nu, Halſdan!
Nedgrav din Skat! Den røves ikke fra Dig,

Skiondt Du forlader den, Du ſtakkels Fader!
Paa Dommhedag Du finder den igien.

(Halſdan kyſſer grædende hendes Haand og gaaer med Kiſten.)

Ingegerd

(Kalder paa Ammen).

Da kom nu med min lille søde Magnus,
Der er ſaa friſk og karſk, ſom Fiſk i Vandet

Dg Fugl i Luften. Han maa finde ſig
En Stund dog i at hedde Trællebarn;

Men kun ſaalænge til min Søſter Aſtrid
Dg jeg har taget Aſked med hinanden.

I Garderik er Magnus atter Magnus.
Men Svanhild — nu Du kalder mig maafkee

Det vorne Barn, — ſom Du ſaa tit har giort.

Ammen.

Altid i god Betydning, kære Frue!
Som Børn vi komme kun i Himmerig.

Ingegerd.

Da hid jeg reifte fra Kong Jarisleif,
At hente lille Magnus, tænkte jeg:

Maafkee hans fromme Fader alt er død,

Hans Land i Oprør. Det vil røre Folket,
 At see det kære Barn i Kongedragt.
 En Mængde sikkert strax vil hylde ham,
 Naar saadan jeg frembærer ham paa Thinge.
 Da lod jeg smedde ham den liden Krone,
 Det lette Kongespir, og tog det med.
 Gud være lovet, det behøvedes ei!
 Og dog — Jeg sukker ikke blødt, som Astrid,
 Det veed Du Euanhild, — men jeg har et Hierte.
 Hvordan det nu gaaer Olaf Haraldson,
 Maa Himlen vide. Haabet er ei stort!
 Men lille Magnus — Du skal trøste mig.
 Du bæres ikke bort som Liig i Kisten,
 Nei Du er karst, og Du skal bære Kronen
 I Norges Land; — men jeg vil see den paa Dig.
 Det Billed af et Liig, som jeg har faaet
 I Tanker, maa et muntert Syn fordrive.
 Min Søster kommer ei saasnart igien.
 Luk Døren først, imellem vore Kamre!
 Bring Barnet ind.

(Åbner en lille Kiste.)

Her Kronen er og Spiret;
 Ja jeg vil see min Gut i Kroningsdragt.

Amnen kommer med den lille **Magnus**.

Ingegerd.

Kom nu min Magnus, min søde Dreng!
 Og see, hvad før jeg Dig viste.

Magnus.

Den lille Hrolf, som laa i en Seng,
 Han bæres nu bort i en Kiste.

Ingegerd.

Han bæres nu bort!

Magnus.

Og skal han nu bære?

Ingegerd.

Nei, Magnus! Han gif til Freden;
Han lægges kun ned som et Englesrø,
Med Binger for Evigheden.

Magnus.

Hvad vil Du mig nu?

Ingegerd.

(Sætter ham op paa et Bord).

Jeg pynte Dig vil
Med Kronen af gyldne Farve.
Endnu den hører din Fader til,
Men Du hans Krone skal arve.

(Hun sætter Kronen paa ham.)

Magnus

(Berører den).

Ei! hvad betyder den gyldne Krands?

Ingegerd.

Høikongelig Magt og Ære;
Men — skænker ei Himlen den sin Glæde,
Da blier den Dig tung at bære.

(Hun giver ham Spiret i Haand.)

Magnus.

Og hvad betyder den gyldne Stav?

Ingegerd.

Dig Folket med den vil prise,
Naar Du Dig mindes, at Gud den gav,
Og peger med den til det Bise.

Magnus.

Du skælver Moder! Mig synes Du giøs,
Hvad vil dine Taarer sige?

Ingegerd

(Tager ham paa Armen og kysker ham).

Maaskee Du idag alt er faderløs
Og Konning for Noriges Rige!

(Hun gaaer med den lille Konge.)

En Lade med Ruger mellem Stolperne til begge
Sider, hvoraf de fleste endnu ere lukkede.

Thormod Kolbrunarskiald sidder i Midten; **Kong
Olaf** ligger og sover med sit Hoved i hans Skød.

Thormod.

Saa sød en Søvn, fort før en vældig Kamp,
Der muligt dødsfer ham i Dødens Slummer?
Det tyder paa en god Samvittighed,
Paa Styrke, Helbred, sieldent Heltemod,
Dg paa en Tro saa stærk som Norges Bierge.
(Betragter ham.)

Det skønne Ansigt! Det er klart og rødt,
Dg bredt; — det passer til hans føre Lemmer.
Dg herligt falder ham det affelsse,
Det tykke, glatte Haar om Skuldrene.
Lukt er nu disse skarpe Slangesøine,
Som vinde Kæmpers Hjertes, naar de smile;
Men som forfærde, naar de lyne vredt.
Man siger Oprørsbønderne har meer
Skæk for Kong Olafs Blik, end for hans Dre.
Jeg maa dog vække ham. Det er paa Tide.
(Han rører ved Olaf.)

Herr Konge!

Olaf

(vaagner og reiser sig strax).

Uk — hvi vakte Du mig, Thormod?
Hvi lod Du mig et Dieblik endnu
Ei drømme fort?

Thormod.

Jeg lod dit eget Bud,
Min ædle Herte. Fienden nærmer sig.

Olaf.

Uk kun et Dieblik endnu; saa havde
Jeg mere vidst, og kunde sagt Dig, Thormod!

Hvad Alle Menneſker vil gierne vide,
Men hvad ei Noget veed, — før efter Døden.

Thormod.

Saa havde Du en ſaadan hellig Drøm?
Fortæl mig den, min gode Konge! Skialden
Er drømmefær, han drømmer vaagen, veed Du.

Olaf (begeiſtret).

Mig tyktes jeg høit paa Kiølen ſtod
Og over Norge ſaae,
Over alle Klipper, i hver en Dal,
Hvor Elven ſkinner blaa.

Da kiendte jeg mangt et Biælkehuis,
Hvor før jeg Glæde nød;
I Hringerike ſtod Sigurd Syr,
Min Stedfa'er var ei død.

Han ſtod i Marken med Filtehat
Og i en graalig Veld,
I Haanden en Stok med forgyldte Knap.
Dog var han ogsaa Helt.

Han lærte mig tidlig Kunſt og Liſt,
Med Biælker og med Snor.
At Broen i London ſaa let jeg brød,
Jeg nemmed af Sigurds Ord.

At jeg ved Helgaa dømmed en Sø, —
Og vælted Jarl Hakons Kiø,
Det lærte Du mig, min Foſterfa'er!
Du var en ægte Døl.

Min Moder Aſta, hæderlig Biv,
Stod hiſt med Dødsblik;
Hun ſagde mig: Du eſt Kongefød!
Det dybt til Hjertet gif.

Nu skued mit Die til Nidaros,
 Der stode de Bønder i Rad;
 Fra Clemenskirke min Klokke klang;
 Men Glad var meer ei glad.

Saa sørgeligt klemte den over hin Flok,
 Og vinkte mig bort fra Land.
 En liden Stund jeg giested Knud
 Paa Danmarks Bøgestrand.

Han efter min Guldkrone tog,
 I høieste Pragt og Glands;
 Han bar den kun et Dieblik; —
 Min Søn fik siden hans!

Da saae jeg atter min Ingegerd,
 Med liden Magnus hist
 For Altret knæle, hvor hellige Mo
 Sad med sin liden Christ.

Nu aabnede sig en Egn saa fiern,
 Hvor før jeg aldrig kom;
 En Eremit af Skoven treen,
 Fra Hyttens Helligdom.

Han spurgte: Kiender Du Tryggvason,
 Som Fadder til Dig stod
 I Hringerike? Som liden Gut
 Du viste mig alt dit Mod.

Han bragte mig til Miklagard,
 Hvor Bæring holdt Fæst;
 Han sagde: Snart som Dødningsdrot
 Du rider hviden Hest.

Da synlig mig blev det hellige Land,
 Hvor al vort Held kom fra.

Jeg skued de trende sorte Kors,
Fiernt, fiernt paa Golgatha.

Jeg blev den Himmelfstige vaer,
Jacob i Drømme saae.
En Engel bragte mig derop,
Klædt i en Raabe blaa.

Han vilde sin Hemmelighed mig sagt,
Dg aabnet mig Himlens Port; —
Da vaagned Du mig, Du stemme Skiald!
(Omfavner ham venligt bebreidende.)
Hvi har Du dog det giort?

Thormod.

Min ædle Herre! skion var denne Drøm;
Men at jeg vakte Dig, før Englen lukte
Dig ind i Paradis, det var dog godt.
Det haster ei, Du kommer nok i Himlen;
Men mangt et Aar Du leve først paa Jorden,
Dg høste Frugt og Glæder af din Seir!

En Kæmpe (kommer).

Kalf Arnason selv kommer som Herold
Fra Bondehæren, med en Green i Arm.

Olaf.

Den Green er hellig; dog jeg venter mig
Forresten intet Helligt meer af ham.
Han kommer som Herold? Saa lad ham komme!

Thormod og Kæmpen gaae. **Kalf Arnason** træder ind
ubevæbnet, med en Birkegreen i Arm.

Olaf (vred).

Kalf Arnason! hvortænge tænker Du
At sætte min Taalmodighed paa Prøve?

Kalf (rolig).

Saalænge, til Du ei mistiender mig.

Olaf.

Du vover atter? —

Kalf.

See, jeg kommer som
Herold fra dine Fienders Hovding, Olaf!
Det er jeg selv; jeg røgter selv mit Grind.
Man siger: det er sikkert; men hvor sikkert
Det er i Dag, det vil nu vise sig.

Olaf.

Hvad vil Du mig?

Kalf.

Jeg vil ei kæmpe mod Dig,
Hvis jeg kan undgaae det.

Olaf.

Kan undgaae det?
Dprører Du Dig ikke mod din Konge?

Kalf.

Dprører Du Dig ei mod Guderne?
Er Guder ikke meer end Menneſker?
Dg naar Du ſvigter Guderne, hvor kan
Du stole da paa Menneſkenes Troſkab?

Olaf.

Et grumt, affkøhligt Afguderi
Er ingen ſand og from Gudsdyrkelse.
Deri beſtaaer det juſt at være Drot,
At man med Anden rager over Tiden,
Dg gjør den bedre. Chriſtendommens Sol
Udbreder ſig paa Jorden. Viſſelig!
I Norge ſkal det blot ei være Nat.
I ſkal ei meer, ſom frygtelige Bildmænd,
Med Blod af Menneſker beſtryge Stolper
Dg Afgudsblokke.

Kalf.

Deri har Du Ret:

Den ægte, gamle Tro er artet ud;
Men hvad kan Troen for, den er fordærvet?

Olaf.

Dg hvilken ædel Tro har før J havt?

Kalf.

Var ikke Kiærlighed, Retfærd og Mildhed
I Ufalæren, som i Christendommen?
Var Baldur ei den Gode? Kaldes ei
Forsete den Retfærdige? Mon Freir
Dg Freya, Frugtbarhedens skønne Guder,
Forlange Blod? Kan ei Ufalferne
Med Engle kappes? Er Landvætter ei
Saa blide Væsner, at de flye forfærdet
For Skibets Dragehoveder fra Strand?
Har ikke Vola spaaet en bedre Tid,
Da Jorden nyfødt reiser sig af Havet,
Da Baldur lever op igien?

Olaf.

Jo, jo!

Dg dette Ragnarokur, som det kaldes,
Det er just det, vi Christne bringe, Kalf!
Thi Baldur lever atter op i Kristus.
O Kalf Du sværmer! Du vil bringe Mildhed
Dg Ufskyld ind i Ufalærens Nat?
Freir kaldes god? Dg drikker han i Upsal
Ei Mandeblood af store Kobberboller?
Dg deler Frey med Odin ei de Slagne?
Seg mærker paa dit Blik og paa din Udfærd,
Du taler ærligt; men i største Vanvid.
Selv har Du smeddet Dig en Ufatro,
Dg bilder nu Dig ind, at Verden skal
Herester artes efter dine Dromme.

Umuligt Kalf! Hør Sandheds Røst! Dpluk
Dit Hierte for en hellig Aabenbaring!

Kalf.

Det har jeg gjort. — Hør! Lov mig idetmindste,
Naar Du er Konning, at Du taale vil
Forfkiellige Gudsdyrkelser; giv mig
Dit Ord derpaa, at Du i Fremtid ei
Om Bondens Tro og Fester Dig bekymrer;
Sværg mig det til! Saa skal jeg sørge for,
At Bondehæren skilles ad.

Olaf.

Jeg skal

Ei meer, som forðum i en hidfig Ungdom,
Indføre Christendom med Ild og Sværd.

Kalf (heftig).

Gjør det, — saa er vi ikke bange for Dig!
Men lov os kun, Du ei forsøge vil
At smugle den i Landet ind med Mildhed!
Din Mildhed farlig er, din Grumhed ei.

Olaf.

Nei, Kalf! jeg gjør Dig ikke slikt et Løfte.

Kalf.

Saa maae vi kæmpe, Konning!

Olaf.

I Guds Navn!

Kalf.

Farvel!

(Gaaer, men vender sig om i Døren og siger)

Dog det er sandt — eet Løfte giver
Du mig maaskee. Det er ei Høvdingen
Som beder, det er blot Kalf Arnason.

Olaf.

Hvad kræver Du?

Kalf.

At Du skal ikke meer
Foragte mig. Du seer, jeg handler ei
Af Egennytte, heller ei — ved Balbur —
Af Fiendtlighed mod Dig; men mod din Tro,
Mod dine Forsæt.

Olaf.

Jeg tilgiver Dig,
Som Christus paa sit Kors tilgav en Røver,
Fordi Du ikke veed hvad selv Du gjør.

Kalf.

Det veed jeg saare godt.

Olaf.

Dersom jeg falder,
Da vil maaskee min Død, som Stephani,
Dit Hierte røre; Du bli'er meer ei Saul,
Som stener Christne.

(Seer venlig og med Beundring paa ham.)

Hvis Du blev en Paulus?

Kalf

(sagte, med hemmelig Frygt).

Der kommer han igien med disse Dine,
Som smelte Hierter og bedøve Hierner.

(Høit i en barsk Tone.)

Jeg kiender lidt til Eders Guder, Herre!

(Mildere.)

Dog glæder mig, at Du mig ikke holder
For Niding meer.

Olaf.

D gid jeg kunde sige
Det samme, Kalf! om hver af dine Brødre,
Som løfte Haand mod mig.

Kalf

(med et Blik paa Kongen, der udtrykker dyb, men tilbagetrængt Følelse.)

Jeg strænger høit:
For Nidingshaand skal Olaf ikke falde!

(Han gaaer.)

Olaf (ene).

Saa har jeg dog ei taget feil af ham,
Naar man ham kaldte lumsk og underfundig.
Hans Handling bar vel Troløshedens Præg,
Men naar jeg saae ham i det aabne Ansigt,
Begynd jeg ei sliig Underfundighed.
Besynderligt! Kalf har en christen Siæl, —
I Grunden blød, — dog Hedning! Du, min Thormod!
Du er saa stolt som Thor, og dog en Christen.
Saa sælsomt blandes Mennekkens Bæsen!

(Han gaaer til Døren og raaber):

Lad Røgnvold Bonde bringe Kisterne!

Røgnvold kommer med to Trælle, som bære en stor
og en mindre Kiste ind i Laden. Trællene gaae.

Olaf.

Røgnvold!

Røgnvold.

Herr Konge!

Olaf.

(aabner den mindre Kiste, og tager to store Punge ud deraf).

Disse Penge, Bonde!

Du give skal til Kirker og til Præster.
Glem heller ei de Fattige! Desuden
Betal endeel for Siælemesser, Røgnvold!
For dem der falde nu ved Stiklestad.

Røgnvold.

Til Siælemesser over dine Helte!

Olaf.

Nei, Rognvald! det behøves ei, med Guds Hjælp;
 Thi falder jeg og mine christne Kæmper,
 Da vil Gud nok forbarme sig. Du skal
 Betale disse Siælemesser, Rognvold!
 For mine Fiender, for de stakkels Bønder,
 Der fare vild. De kan behøve det.

(Rognvald kysser Kongens Haand; Olaf lægger den
 anden paa Bondens Hoved, signer ham og siger):

Dg kald mig nu paa mine Høvdinger!
 Jeg maa dog gjøre Brug af disse Skatte.
 (Rognvold gaaer).

Thormod kommer.

Olaf.

Ha Thormod! her Du kommer ret som kaldet.
 Jeg har endeel fortræffelige Sværd
 I denne Kiste, de skal deles ud;
 Og Kongen glemmer heller ei sin Skiald.
 Det tit har undret mig, at see Dig, Thormod!
 Med dette gamle rustne Sværd ved Belte.
 Det seer jo ud, som om det havde ligget
 I Jorden.

Thormod.

Ja det har det ogsaa.

Olaf.

Hvad?

Thormod.

Det har endnu ei truffet sig, Kong Olaf!
 At Du har spurgt mig om mit rustne Sværd.

Olaf.

Hvi er det rustent?

Thormod.

Det er ædel Rust!

Det er Hrolf Krakes, Leirekongens Glavind,
 Hans eget Sværd.

Olaf (forundret).

Hvad?

Thormod.

Den berømte Skofnung,
Som Skegge tog af Høien og forcered
Til Kolmar Skiald. Han var min nære Frænde,
Nu har jeg arvet Skofnung efter ham.

Olaf

(tager det henrykt i Haanden).

Hrolf Krakes Sværd! Den store Leirekonges!
Den store Hednings! Skiald! af alle Drotter
Før Christendommen — Ingen agter jeg
Saa høit som Hrolf i Leire. Spurgte man:
Hvo helst af hine Konger vil Du være?
Jeg svared: Ingen; thi jeg er en Christen;
Men høiest agter, elsker jeg Hrolf Krake
Blandt Hedninger.

Thormod.

Saa lad mig skænke Dig
Hrolf Krakes Sværd! Forsmaa ei Skialdens Gave!

Olaf.

Jeg takker Dig! Men jeg har selv et Sværd,
Som stod i tre og tredive Slagtninger
Mig troligt bi, — og Grebet er et Kors!

Thormod.

Tilgiv! Du trænger ei til Andres Sværd.
Dg saa berømt din Hneiter vorde vil,
Som Leirekongens Skofnung.

Olaf

(giver ham en Guldring og siger venlig):

Tag den Guldring,
Da Du forsmaaer mit Sværd.

Thormod.

Mit Hierte binder

Du fast dermed, men ei min Arm, Herr Konge!
 Det slaaer for Olaf med Hrolf Krakes Sværd.

**Biørn Staller, Finn og Thorberg Arnason,
 Dag Nigson, flere Kæmper og Skialdene** komme.

Olaf.

I gode Venner! skøndt jeg veed, at Troskab
 Og Tapperhed belønnes ei med Guld
 Og med Klenodier, saa vil I dog
 Vist gierne, kort før Slaget, af min Haand
 Modtage hver en god og prægtig Glavind.
 Den skønne, fromme Dronning Ingegerd
 Bad mig at række Sværdene til Jer.
 Fra hendes Haand faaer Været større Kraft.
 Thi Christen-Ridder agter ædel Liv;
 I Himlen sidder jo vor Frue selv
 Og deler Vren, i sin Yndighed.
 Biørn Staller! Dig tilkommer Gaven først.
 (Med to Sværde i Hænderne, smilende)
 Vil Du ha'e dette Sværd?

Biørn

(griber begiærlig efter det andet, med mere Guld om Haandfanget),
 Nei giv mig dette!
 (De andre Kæmper see paa hinanden og lee.)

Biørn (vred).

Hvad leer I af, Grønskollinger?

Olaf

(omfavner ham).

D lad

Dem lee! Det er jo godt at vi er muntre,
 Før vi skal stride. Men I gjør ham Uret!
 De troe, Du valgte det for Guldets Skyld.

(Til de Andre)

Men jeg forsikrer Jer, at ogsaa Klingen
 Er bedre. Det forstaaer min Mærkesmand

Bed første Blik. Tag Sværdet, gode Staller,
Min holde Biørn! Jeg haaber Hver i Flokken
Vil bruge sit saa tappert som Du dit.

Biørn.

Hvad er bort Drdtag, Herre?

Olaf.

Det er: „Fram,
Fram Kristmænd, Korsmænd, Kongsmænd.“

Biørn.

Herre Konge

Jeg har et Raad at give Dig, som vist
Kan være Dig til største Nytte.

Olaf.

Tal,

Min gamle Ven!

Biørn.

Dprørerne forsamle
Sig meer og meer i Flokketal. Man siger
Der er tolvtusind; — vi er firetusind.

Olaf.

Men vi er Helte.

Biørn.

Nogle — visseelig,
Ja selv en dygtig Slump kan kaldes saa.
Men hvad er kraftig Arm i vilde Storm?
Folkstræferi, — det er en Ildbrand,
Som kun kan dæmpes med en anden Ild.

Olaf.

Vi dæmpe den med Staal.

Biørn.

Nei Ild, Herr Konge!
Saa har Du vundet Seier før Du stred.

Olaf,

Hvad mener Du, min Gubbe?

Biørn.

Disse Bønder

Har Huus og Hiem, Hustru og Børn forladt,
For nu at dræbe deres ædle Herre.

Du viser dem for stor en Ære, Konge!
Bed at nedlade Dig til Kamp mod dem.

Send dine Trælle blot til deres Bygder,
Lad alting røve, deres Gaarde brænde!

Saa vende de som Rævene til Hulen,
At frelse deres Unger.

Olaf.

Nei, min Ven!

Dit strenge Raad kan Kongen ikke følge.

Jeg nægter ei, jeg har tilforn engang
For ti Aar siden brugt slikt grusomt Middel;
Det var for Christi Skyld — og dog ei Ret.

Idag jeg strider for min egen Sag;

Og jeg er meer ei Den, jeg fordem var.

At handle saa, det var ugudeligt

Som det var uklogt. Hvis vi seire, Biørn!

Da er det godt, at Landet, vi har vundet,

Blev ei aldeles ødelagt; men hvis

Vi falde, Ven! — da er det allerbedst

At staae for Frelseren med rene Hænder.

Biørn.

Jeg har ei meer at sige.

Harald Sigurdson kommer hurtigt.

Broder! Faaer

Jeg intet Sværd? Jeg hører, Du forærer
Dem til Saamange; faaer ei Harald eet?

Olaf.

Min Harald! Du est ikkun femten Aar,

Du est for ung at gaae i dette Slag,

Spar Dig til Fremtids Aar! — Min egen Søn

Er kun et lille Barn; — ifald jeg falder,
 Da er det godt, jeg har en Broder her,
 Som overlever mig; — at ingen Fremmed
 Skal gribe Magten.

Harald.

Det var evig Skam
 For mig, ifald jeg stod med tomme Hænder
 Dg gæbed som Tilskuer blot i Slaget
 Ved Stiklestad. Jeg før har været med!

Olaf

(tager et Sværd frem).

Men er det Sværd ei altfor tungt til Dig?

Harald.

Jeg lader det med Bjørnesener snøre
 Til Armen fast, saa faaer jeg Heelmands Kraft.

Olaf.

I Herrens Navn!

Sinn Arnason (melber):

Man siner Fienden fiernt.

Olaf.

Saa skynder Eder ud, I Høfdinger!
 At ordne Hæren, som jeg har befalt.
 Jeg vil med mine Skjalde siunge først
 Det gamle Biarkemaal, som Bodvar sang
 I Leire, sidste Nat, da Hrolf hin Gode
 Blev overfaldet af Forræderne.
 De Hedningord, som Sangen indeholder,
 Beed vi at give frommere Betydning.
 Men mine Kæmper elske denne Sang,
 Der styrker Modet meer end gammel Mod.
 Splukker alle Luger!

(Lugerne lukkes op til begge Sider).

At min Hær

Kan høre Sangen, lade Skioldeklang
Ledsage den.

(Til Skialdene)

Nu henter Eders Harper!

Høvdingerne gaae. Trallene oplukke alle Luger til begge
Sider. Skialdene komme med deres Harper. Olaf
drager sin Sneiter og stiller sig midt imellem dem:
Thormod Kolbrunor og Thorsind Mund paa høire,
Gisfur Guldbraa og Hofgarde Ref paa venstre Side.
Kongen sjunger med Skialdene til Harpernes Klang;
i Mellemrummene hører man Høren til begge Sider
flaae paa Skioldene.

Dagen er oprunden,
Duggen Løvet dækker,
Hanen ryster Hammen,
Kiæk til Kampen galder.
Vaagner nu, I Venner!
Bærgen fløbet vinker
Kongens gode Kamper,
Kraftige som kiække.

Blodbestænkte Skiolde,
Spyd og Sværde kløver!
Udel er af Udden
Ei den bange Feige.
Vakt ei her til Vinen,
Ei med Liv at lesle,
Men til Hildurslegen
Hanen Helten vækker.

Olaf.

Dg nu affted! Dg alle mine Skialde
Skal være der, hvor høit min Sneiter klang;
Thi hvis jeg blegner, hvis jeg skulde falde,
Saa lever jeg dog fort i Eders Sang.
Jeg gierne gaaer i Døden, hvis den kunde
Fuldende, hvad ei meer mit Liv formaaer.
Hvis som en Martyr her jeg skulde blunde,

Vil Kirken blomstre, hvor min Kiste staaer.
 Min Athelstein! Du faldt i feire Dage,
 Du kom for tidlig til det store Kald;
 En Hestelever tvang de Dig at smage,
 Din Død besang en — stor — ei christen Skiald.
 Min Tryggvason! for streng Du vilde tvinge
 Til milde Tro dit stolte Fædreland;
 Du sank ved Svolder, og der brast din Klinge;
 Maaskee Du lever end ved fremmed Strand.
 Som Eremit — maaskee — men langt fra Hiemmet. —
 Mig vinkte Hiemmet til sit kære Skjød.
 Ja, Christendommen er ei længer fremmed,
 Naar Dlaf den beseigler med sin Død!
 (Han gaaer med sine Skjalde.)

Bed Stiflestad.

Fieldegn med fri Udsigt i Baggrunden, det er Tusmørke.
 Solen er bedækket af en Sky.

Under Musik, som udtrykker Stemningen og Folke-
 bevægelsen, kommer et Dptog af bevæbnede Bønder
 og gaaer over Skuepladsen. En Flok bliver staa-
 ende, anført af:

Kalf Arnason (i Harnisk) fulgt af **Thorer Sund**
 (i Rensdyrskofte).

Thorer.

Vi vil omringe ham med Mængden, Kalf!
 Saa fange vi ham sikkert.

Kalf
 (med Foragt).

Saadan fanger
 Man Dyr, men ikke Konger. Naar Du sælger
 I Tønsberg og paa Glade dine Varer,
 Saa kan Du være sikker paa din Fangst;
 Est Du en Helt, — da maa du vove Livet.

Thorer.

Troer Du, at jeg er bange?

Kalf.

Du har vel
 Forskandsset Dig bag dette stive Pelsværk.
 Du ligner Dvæget meer end Menneket.
 Du tænker vel at skræmme Olaf bort
 Med Herkofsten?

Thorer.

Spotter Du din Ven?

Man skulde troe, Du holdt med Olaf.

Kalf.

Nei,

Bed Asáthor! det skal jeg vise ham,
 At Kalf ei holder med ham.

Thorer.

Hvor det bliver
 Paa eengang mørkt. Kan Du begribe det?
 Vi samles i Skærsommer, efter Middag,
 Og alt det aftnes som ved Vintertid.

Kalf.

Det er en vigtig Stund! De høie Guder
 Indhulle sig i Mulm og Mørke, Thorer!

(Glad)

Men seer Du Freyas Rok ved Middagstid?
 Jeg tydeligt den øiner. Det betyder,
 At vore Guder seire. Olaf skal
 Ei med sin Sommerdag fra Syd betvinge
 Den norske Vinternat.

Thorer.

Der er han alt!

Kalf.

Til Strid I Bønder! Husker Losenet:
 „Fram Bondemænd!“

(De gaae.)

Skjærmydsler begynde, ledsagede af Musik. Det bliver alt mørkere og mørkere. Skyen gaaer bort fra Solen, og den staaer, som en sort Kugle med rød Rand, midt paa den blodigtdæmrende Himmel.

Kong Olaf og Biørn Staller møde Thorer Hund og Kalf Arnason.

Kongen hugger til Thorer med sin Sneiter, saa der staaer Støv ud af Rensdyrskosten.

Olaf

(til Biørn).

Slaa Hunden, hvem ei Jernet bider paa.

(Biørn vender sin Dre og slaaer Thorer med Drehammeren).

Thorer

(giennemborer Biørn med sit Spyd; han falder).

Saadan vi bede Biørne!

(Til Olaf)

Nu skal Du,

Kong Olaf, ogsaa døe.

Kalf

(Kaster ham tilside saa han tumler).

Men ei for din Haand.

Huff Olaf! hvad jeg loved Dig, da sidst Vi talde sammen.

(Han dræber Kongen.)

Ei for Nidingshaand!

Olaf.

Nu hjælp mig Gud!

(Falder.)

(Det bliver aldeles mørkt. Dreerne og Sværdene klinge i Mørket mod hinanden og paa Skjoldene. Løsenet høres alt imellem fra den ene Side: „Fram, fram, Bondemand!“ og fra den anden: „Fram, fram, Kristmand, Korsmand, Kongsmænd!“)

Tæppet falder.

Femte Handling.

En aaben Plads, med Skov til den ene Side,
til den anden et stort Biælkehuis.

Thorer Hund, hans Træl, med en Pose under
Armen.

Thorer.

Du seer, at jeg har Tillid til Dig, Kimbe,
Min Træl! jeg veed, Du er mig tro; og det
Er baade godt for Dig og mig; thi flygted
Du bort med disse kostelige Sager,
Saa veed Du, jeg kan finde Dig. Jeg hedder
For ingenting ei Thorer Hund; jeg lugter
Paa Jagten Færten ligesaa godt som Hunden;
Og Bildtet smutter ikke let fra mig.
Men det var ikke det, jeg vilde sige.
Jeg vilde kun befale Dig, at Du
Skal skynde hjem Dig til min Hustru, Kimbe!
Med disse Smykker, som paa Valen jeg
Tog fra de døde Kristmænd; og som de —
(Endeel dog i det mindste) atter tog
Fra Asathor, da Dlaf havde væltet



Ham ned i Støvet — Alt er ikke fundet
 Af hvad jeg savner; derfor vil jeg gaae
 Til Lægehusene; de Saarede
 Skal flye mig det tilbage. — Hvad er det?
 Der kommer Sværmeren Kalf Arnason
 Med Bondeslokken og med Dlafs Kiste.
 Jeg kan ei lide den forrykte Karl.
 Jeg veed det, — han foragter mig; — jeg ham.
 Han hader Dlaf, — nu, det gjorde jeg med;
 Men han er død, hvad rager han mig meer?
 Dog hvad gjør Kalf? Først var han saa forbitret,
 At ei engang han undte mig den Vre
 At give Kongen Banesaar. Han fik
 Mig skubbet bort; — blot af Forfænglighed
 For at i Skjaldefangen siden efter
 Han skulde vorde nævnt som Kongens Bane.
 Og nu — nu vil han ei engang tillade
 De stakkels christne Mænd at jorde Kongen.
 Nu vil han brænde Liget, — drukne det. —
 Hvad bryder jeg mig om de dumme Streger?
 Gaa, Rimbe! med din Sæk. Jeg skaffer meer.
 (Trællen gaaer.)

Thor

(ene; han tager et Smykke frem af Barmen).

Det bedste Smykke, dette Kristusbilled
 Paa Pladen af det tykke Guld, — det tog jeg
 Af Kongens Liig; det bærer jeg paa Brystet,
 Som Dlaf Du, — men ei, som Du, i Brystet.
 (Han giemmer det paa Brystet igien og gaaer.)

Kalf Arnason kommer med **en Flok Bønder**,
 der bære en slet Liigkiste af umalede Fyrrebræder;
 fulgt af **Drabanter**.

Kalf.

Ja hører nu, I Bønder! hvad jeg siger:

Jeg deler Eders Had til Dlaf Digre;
 Saa lidt som I, jeg vil, at Munkene
 Skal bringe ham i Kirken, gjøre Bæsen
 Af den Bedragers Hellighed, og muligt
 Med Dptog og med Lys forvirre Hiernen
 Paa Mange. Men hans Liig maa heller ei
 Paa Baalet brændes; det var Hedninghæder,
 Og den fortjener ingen christen Drommer.
 Nedsænker ham da dybt i Thronbhiems Fiord!
 Betynger Kisten vel med store Stene!
 Men aabne maa man ei hans Kistelaag;
 Han være, hvad han være vilde, han
 Var dog Haarfagers Ut og Norges Drot.
 Den Niding som formaster sig mod Laaget, —
 Drabanter, støder ham med Spydet ned!

En Bonde.

Vær Du kun rolig! Vi skal ei berøve
 Den salte Fiord sin døde Skat.

Kalf.

Saa gaaer!
 Og skynder Eder; før en anden Sværm
 Af Dlaf's Kæmper hindrer denne Balsfart.
 (Bønder og Drabanter gaae med Kisten.)

Kalf Arnason staaer hensunken i dybe Tanker. **En gammel Mand** i Munkedragt træder bleg og forvirret ud af Skoven.

Manden.

Kalf Arnason! — Kalf Arnason!

Kalf

(vaagner af sin Grublen).

Hvad vil

Du mig, Du blege Gubbe?

Manden.

Jeg vil sænkes
I Fiorden, med min fromme Konges Liig.

Kalf.

Ha — jeg skal kiende Dig — hvo est Du Gamle?

Manden.

Jeg var en Bisp, mens Olaf var en Drot.

Kalf.

Ha! Biskop Grimkel.

Grimkel.

Nu er jeg en Munk,
En Tiggermunk, der trygler Dig om Døden.

Kalf.

Ulykkelige Gubbe!

Grimkel.

Ha beklag

Dit blinde Fædreland! Hvor Olaf er,
Dg hvor jeg kommer, trives Lykken evigt.
Men dette Liv er usfelt og forhadet.

(Til Kalf)

Kom, Dødens Engel! Uforsonlige!
Dræb mig! Dg har Du dræbt mig, kast mit Liig,
Med Steen belæsset, til min fromme Konges.
Da Throndhiems Fiord vil græde salte Taarer,
Dg skumme med Foragt mod Jer, I Mænd,
I Mennecker, som staae med tørre Dine
Paa Stranden, efter fuldendt Nidingsværk.

Kalf.

Dg troer Du, Kalf har øvet slikt et Værk?

Grimkel.

Befalte Du dem ei at sænke Liget
I Fiorden?

Kalf.

Jo; — men for at skaane Liget.
 Thi kun med Steen og Straa var Kisten fylt.
 Og Kongens Liig henbringe mine Mænd
 I Skovens Dyb, til bœlmørk Klippehule,
 Hvor det i Fred kan staae, til Raseriet
 Har sat sig, og I kan begrave ham.

Grimfel.

(vil omfavne ham).

Hugprude!

Kalf.

Roes mig ei, omfavn mig ei!
 Herr Biskop, veed I — nei det I veed ei,
 At hellig Dlaf faldt for denne Haand?

Grimfel.

Nei, Kalf! Men at Du selv ham kalder hellig,
 Bevise, at Du har fortrudt din Synd.

Kalf

(atter grublende).

Stundum begaae vi Mennecker en Synd,
 Og troe, det er en Dyb.

Grimfel.

Hil Dig, ifald

Dit Sind omvendes.

Kalf.

Hvis det var for sitde?

Grimfel.

Paa Naadens Dør ei bankes kan for silde.

Kalf.

Den Solformørkelse, mens Slaget vared,
 Var et forfærdeligt Terteegn. Jeg det tyded
 Til Bathals Ure, men det var ei saa;
 Thi knap var Dlaf død og laa paa Valen,

Saa smilte Solen venligt paa hans Liig,
Der laa saa skønt, med rosenrøde Kinder,
Som om han leved end.

Grimkel.

D Kalf! det var
Et stort Mirakel. Olaf er en Helgen.

Kalf.

Dg dette Tertejn med den danske Mand!

Grimkel.

Det glæder mig at finde Dig saa blød.

Kalf.

Blød? Een Ting løber vildt mig om i Hov'det
Dg ængster mig, til jeg forstaaer det ret:
Kong Olafs sidste Ord til mig igaar!

Grimkel.

Siig mig hans Ord! Jeg haaber, jeg forstaaer dem.

Kalf.

„Ifald jeg falder — sagde han — da vil
Maaskee min Død dit Hierte røre, Kalf!
Du bliver meer ei Saul, som stener Christne;
Maaskee en Paulus.“ Hvo var denne Paulus?

Grimkel.

Forblindet først som Du. Da Stephanus,
En hellig Mand, som Olaf Haraldson,
Af vilde Sværme dræbtes, da var Saul
En af de Grummeste; men siden, Kalf!
Da han i Eensomhed bedrovet grubled,
Dg vandred ad en Vej, da lød en Røst
Fra Himlen i et vældigt Tordenstjæld:
„Saul! hvi forfølger Du mig dog saa grumt?“
(Et stærkt Tordenstjæld lyder pludselig over deres Hoveder.)

Kalf.

(Kaster sig paa Knæ, med foldede Hænder).

Din Tiener hører, Herre!

(Reiser sig.)

Kom, Herr Biskop!

Primsignet er jeg længst; men vil I døbe
Mig strax i Skovens Kilde?

Grimfel.

Gierne, Søn!

Men hvor er Fadderne?

Kalf

(dybt rørt).

De hellige Engle!

(Han gaaer med Biskoppen.)

Forhallen til Sygehuset.

En Skorsteen til den ene Side, med Ild. **Læge-
qvinden** kommer med en Gryde, som hun hænger
derover. **Thormod Kolbrunarstjald** træder
langsomt ind, dødbleg.

Lægeqvinden

(rører i Gryden, vender sig til ham og siger):

Nu trænge de til mig, de diærve Helte!

Midt under Slaget, — ja, det er en Stolthed,

Gud naade da det Qvindemenneske,

Der turde nærme sig. Endskjøndt — min Sandt,

Balkyrien, som kalder dem til Balhal,

Er ogsaa Qvinde; Beborg og Ursine

Var stærke Skioldmøer i Bravallaslaget.

Men det er nu det samme. Ingeborg

Er fredelig, som Eir. Jeg laver dem

De bedste Bindfler for de værste Skrammer,

Og styrker dem med kraftig Urtebrød.

Dg derfor elste de mig som en Moder,
 Der ammer sine Børn. Nu ligge de
 Laalmodige paa Bænkene, de Stakler,
 Dg Nogle vaande sig som syge Noer.
 Den stakkels unge Harald Sigurdson
 Er ogsaa stærkt forhugget; men man hører
 Ei Ryn af ham. — Mand! hvis Du ei er saaret,
 Saa kunde Du nok hjælpe mig, og hente
 Det Brændeknippe, som ved Døren ligger.
 Jeg — som Du seer — har begge Hænder fulde.
 (Thormod gaaer ud og henter hende Brændet. Hun kaster
 noget deraf paa Ilden, og seer paa ham)
 Men seer jeg ret? Du est jo bleg som Døden.
 Hvad fattes Dig?

Thormod.

Sig Qvinden undrer over
 At jeg er bleg? Man vorder ei rødmusset
 Af dybe Saar.

Qvinden.

Kom! Lad mig see din Bunde!

Thormod

(blotter sin Side).

Qvinden.

Der sidder jo et Jern deri.

Thormod.

Ja vist!

Det er en afbrudt Piiil.

Qvinden.

Jeg veed ei hvor
 Den vender hen; — om det er Hulsaar, eller
 En mindre dyb og mindre farlig Bunde.
 I denne Riædel koger jeg en Grød
 Af Løg og stærke Urter; den jeg giver

De Saarede. Naar de har nydt af den,
Saa veed jeg strax om Saaret ret gaaer dybt;
Thi da det lugter stærkt af Løget. Kom
Dg tag nu ogsaa lidt!

Thormod (med Lune).

Nei mange Tak!

Jeg er ei syg for Grød.

Qvinden.

Lad mig dog see!

(Betragter Saaret igien.)

Ja det gaaer dybt, det er et Banesaar.
Jeg med en Tang kan trække Stumpen ud,
Men naar det skeer, da har dit Liv en Ende.

Thormod.

Laan mig en Tang, hvis Du har een tilovers.

Qvinden.

(giver ham een).

Her har Du een! Men tør Du selv?

Thormod.

(putter den i Lommen).

Hvorfor ei?

Tak Qvinde! Jeg er ikke ræd for Døden;
Men friste Livet nogle Dieblig
Endnu, det vil jeg nok. Gak til de Andre!
De Længerlevende behøve Dig.

(Lægeqvinden gaaer ind)

Thorer Hund kommer udenfra.

Jeg væmmes næsten ved at gaae derind;
(stirer paa Thormod og siger drillende)

At høre paa den Jammer og det Hyl.

Stor Skam for raske Karlsfolk, ei at taale,
Naar Saaret smertes. Muligt Kongens Mænd
Har Manddom viist i Striden; men kun slet
Udholde Smerten de af Saarene.

Thormod.

Du har nok fine, lange Dren, Bønde!
Da Du kan høre Klynk, hvor ingen lyder.

Thorer

(betragter ham).

Var Du i Slaget med?

Thormod (stolt.)

Det er et Spørgsmaal!

(spodst)

Var Du der ogsaa?

Thorer.

Ja, med Bønderne,

Som bedst var. Est Du saaret?

Thormod.

Egemeget;

Det er ei Talen værd.

Thorer.

Du har en Guldring

Om Armen, Du est en -af Kongens Mænd.

Giv mig din Ring! saa skal jeg skiule Dig.

Men dersom Bønderne Dig træffe her,

Bil de betale Dig Uleiligheden.

Thormod.

Tak, Thorer! Tak! Du har et Hundenavn,

Men skøndt jeg gierne troer, Du deler fleer

Uf Hundens Egenskaber, tvivler ieg

Dog meget om: Du est saa tro som Hunden.

Thorer (truende.)

Sto mig din Guldring!

Thormod (rolig).

Thorer, tag den selv!

Kong Olaf har forært mig den. Du veed,

Uf hvad man i Foræring faaer, det bør

Man ei til andre skænke. Bold og Magt —

Det er en anden Sag; — men Ringen faaer
Du ikke, Thorer! med min gode Billie.

Thorer

(griber ham om Armen).

Her holder jeg din matte Arm med Guldet.

Thormod.

Den stærkere med Staalet træffer Dig.

(Han tager hurtig en Daggert ud af Barmen og støder
den mod Thorer's Bryst, men Daggerten springer i
Stykker paa Guldbladen.)

Endnu i Hexeskaller under Kofte?

Thorer

(Slipper ham, træder forfærdet tilside og siger).

Christbilledet har frelst mig! Hellig Olaf
Har frelst mig! Crucifixet, som bedækker
Mit Bryst, har reddet mig fra Daggertstødet.

Thormod.

Hvad drømmer Hunden?

Thorer.

Lovet være Olaf!

(Han forser sig og gaaer.)

Thormod

(med et Blik til Himlen).

Min fromme Konge! Thormod er just ikke
Saa hurtig til at troe den Slags Mirakler;
Men dersom Du har omvendt denne Hund,
Har Du som Helgen gjort dit Mesterstykke.

(Efter et lidet Ophold.)

Hvad staaer jeg her endnu og tøver efter,
Paa Grændsen mellem Liv og Død? De Andre
Gik alle mig forud: — den fromme Konge,
Bjørn Staller, mine Landsmænd Skialdene.
Besynge skulde vi Kong Olafs Daad;
Vi var i Kredsen inderst, for at see den;

Men deelte Drottens Skiebne. Heltedaaden
Nu døer med os! — Dg det bedrøver mig!

Sighvat Skiald kommer som Pilegrim med hvid Stav
i haand, Muslingeskaller paa Hatten.

Sighvat.

Jeg stod paa Mont en Morgen
Bed Borgen, og betænkte
Den svundne Tid, da Skjoldet
Dg Brynien sprang for Breiden.
Jhu jeg kom den Herre,
Den kjække Norges Konning;
I Livets Vaar en Viking,
Gavmild mod alle Gæster.

Thormod (haanligt).

Ha Sighvat! Kommer Skialden
Som Vinterflud — for silde?
Det hæsligt frøs i Høsten,
Da Blade faldt fra Birken.
Med Munke sang Du Messe,
Mens Miølnir Korset knuste.
Gak, Bløde! nu tilbage;
Hvi dvæler Du hos Døden?

Sighvat.

Til Helveds Luer hede
Den hvide Krist mig kaare,
Hvis feigt fra Dlaf slygted
Den ellers Tro og Tappre.
Jeg drog til Rom en Reise,
Da Drotten drog af Landet;
Brat ilte jeg tilbage,
Da Haabet atter hørtes.

Jeg agted intet Andet,
Paa Floder og paa Fielde;

Jeg saae ei skionne Syner,
 Men Dlaf, Kongen, ofte.
 Han vinkte mig! Paa Veien
 En Bonde ved sin Bolig
 Hoit klynked over Kvinden,
 Hendøet i feire Dage.

Da sang jeg: „Manden sørger,
 Som mistet har sin Mage;
 Men større Kæmpers Kummer
 Er for den store Konge.“
 Hid ilte jeg. Men Himmel!
 For Døden at opdage —
 Og for med Spot at saares
 Til Velkomst af den Brede.

Thormod

(rækker ham venligt Haand).

Sighvat! Du est uskyldig.
 Bær billig mod den Blege!
 Jeg gierne gaaer i Graven.
 Nu digter Du et Drapa,
 Langt bedre, holde Broder!
 End Thormod det kan tømre.
 Tilgiv min Tidseltale! —
 Du est et større Snille.

Sighvat.

Du Sværdet bedre svinger!

Thormod.

Min Nidkærhed mig nager.

Sighvat.

Lad den Dig ei bedrøve!
 Hver feiler, mens han færdes.

Thormod.

Saa leed mig ud i Lunden,
 Paa Bænken under Birken!

Der Dig jeg Alt fortæller,
 Om Kongen og om Kampen;
 At Du i skønne Drapa
 Kan høit om Helten siunge.
 Saa skal jeg skue Solen
 Og Blomst endnu og Bierget.
 Og naar Du saa har nemmet
 Alt hvad til Kvadet kræves, —
 (Viser ham Tangen)

Da napper dette Næb mig
 Min Kval. — Jeg gaaer til Kristus!

(Han gaaer, understøttet af Sighvæt).

Kalf, Finn og Thorberg Arnason komme ud fra
 Sygekamret, fulgt af Lægeqvinden.

Finn

(med den venstre Arm i et Klæde; forbitret til Kalf).

Fordømte Hedning! Trænger Du Dig ind
 I Pinselskamret, hvor de Lappe stønne,
 Der, deres Konge mere troe end Du,
 Har deelt hans Saar, — og Mange snart hans Død?

(Han kaster sin Daggert efter ham; den saarer Kalf
 i Bristen.)

Kalf (blid).

Der stod Dig Kongen bi, som ei tillod Dig
 Et Brodermord, men dog at saare mig,
 Fordi jeg har en Revselse behov.

(Han strækker Benet ud til Lægeqvinden, som strax for-
 binder ham.)

Thorberg

(holder Finn tilbage).

Du skal ei myrde ham! Han kommer til os
 I Sygehuset, venlig, ubevæbnet.
 Jeg spored Glæden i hans Die, da
 Han hørte, vi var ikke farligt saared'.

Din Grumhed mod ham ærgret mig tilsidst.
Han være hvad han vil, han er dog Broder.

Kalf.

Tak, Thorberg! Du est ogsaa Broder!

Finn (fnysende).

Var Broder Dig, før Du blev en Forræder. ^{Jeg}
Du est min Konges Banemand! Men ved
Den hellig Tornekroner —

Kalf.

(afbryder ham).

Hør mig, Finn!

Jeg elsked Olaf varmt som Du; men, Finn,
Jeg elsked mine Fædreguder meer;
Dg, tro mod Guderne, jeg svigted Olaf.
Dog loved jeg ham Hjælp mod Bondehæren,
Ifald han ikke vilde christne Landet.
Han nægted det naturligviis; da loved
Jeg ham en ærlig Død. Da Thorer Hund
Med sine Trælle kom i Herrekosten,
Dg skilte ham og Skialdene fra Hæren,
Dg vilde dræbe ham; da kasted jeg
Den lumfke Troldmand med Foragt tilside;
Kong Olaf faldt for ærligt Ræmpesværd.

Finn.

Dg har Du ikke kastet Kongens Liig
I Thronhiems Fiord?

Kalf.

Nei, jeg har reddet Liget.

Dg vil I følge mig ad Skoven til,
Skal I den dyrebare Helgen see,
Dg vi vil christeligt begrave ham.

Finn (rørt).

Kalf! Har jeg gjort Dig Uret?

Kalf (omfavner ham).

D, min Broder!
 Afqvit mig lidt kun paa min store Regning
 Med dine Synder; jeg har nok tilbage.
 Før kaldtes jeg den Første blandt Jer Brødre,
 Nu skal man kalde mig den Ringeste.

(De gaae bort Arm i Arm.)

En mørk Klippehule, kun oplyst af en Straale
 fra Indgangen.

Rong Rørik ledes ind af Finn Lille.

Finn.
 Her er vi sikke, Herre Ronge!

Rørik.

Ha

Hvor staae vi nu?

Finn.
 Midt i en Klippehule
 Bag Skoven under Fjeldet, — næsten bældmørk.

Rørik.

Jeg væmmes over dette Jammerliv.
 Fra Dlaf's Baand jeg vilde mig befrie,
 Dg glemte: Kiæden, jeg er smeddet til,
 Et Blindheds Lænke; smidig, blød og glat,
 Som den der Fenris bandt.

Finn Lille.

Det var dog godt,
 At denne Hule fandtes; ellers havde
 Vi mødt en Skare Bønderfolk paa Fjeldet;
 Dg det var mig umuligt fiernt at see,

Om det var Benner eller Fiender, Herre!
 Mig tykkes, jeg kan høre dem. Der er de!

Korik.

Skjul mig i Kløften!

(Finn skjuler sig med Kongen.)

Nogle Mænd bringe Kong Olaf Liig paa en Baare af
 Spydstager; de lade Liget synke ned paa Gulvet.

Formanden.

Her vi sætte Liget,
 Som Kalf befalede. Nu afsted igien!
 At Ingen mærker os; thi Sigrid løber
 Med sine vilde Karle rundtomkring,
 Og snuser, som en Los, der søger Bytte;
 Men heldigviis har hun ei Lossens Lugt,
 Og denne Hule finder hun vel neppe.

(De gaae.)

Finn

(Kommer med Kongen.)

De er alt borte, Herre! Kom kun frem!

Korik.

Hvad vilde de?

Finn.

Thor veed! men de er borte.

Det roligt er igien.

(Løber til Ugangen og seer ud)

De gaae herfra.

Staa stille kun, saa vil jeg strax slaae Ild.

Du tit er saa urolig, uforsigtig.

Staa der, til vi faae Lys!

Korik.

Ha dumme Træl!

Som om det derfor lysned meer for mig.

(Han gjør et Par Skridt frem ad, snubler over Liget, og
 styrter med Hovedet mod Jorden.)

Ha! — jeg har slaaet mig. Jeg faldt; — jeg slog
Min Pande hart imod en iskold Fod.

(Han springer op.)

Sin Lille

(som har slaaet Ild og tændt Lyset i Lygten).

J sværmer, Herre! som sædvanlig. Seer

J nu igjen?

Korik (forundret).

Tit har jeg bildt mig ind,
Jeg Synet fik; men aldrig nogentid
Saa klart som nu.

Finn (leer).

Dg seer J mig? Hvad gjør jeg?

Korik.

Du truer mig med Haanden, dumme Træl!

Finn.

Ei, hjælp mig Thor! hvad er det?

Korik (ryster paa Hovedet).

Selvbedrag!

Jeg har kun giettet det. Hvor ofte før
J Dromme, naar jeg vaagned halvt, var jeg
Forsikkert om: mit Syn var vendt tilbage.
Mig undrer kun, at denne kære Drom
Saalænge varer. Thi mig tykkes end,
Jeg seer det stygge Ansigt, Finn! hvori
Sig Dumhed blander med Bestyrtelsen.

Finn.

Hvo maa ei her bestyrtes?

Korik.

Det er Blændværk!

Thi — der — paa Gulvet — hvor Du Jntet saae —
Seer jeg Kong Dlaf's blodbestænkte Liig —
Smuk efter femten Aar — endnu i Døden —
Kun Skiægget mere busket, mere tykt.

Sinn (forfærdet).

I Guder!

Korik.

Dg det forekom mig, som
Jeg slog min stolte Pande mod hans Fod.
Da brast et dunkelt Horn fra Diets Lygte;
Men Lyset brændte klart.

(føler paa sine Dine og seer paa sine Hænder)

Hans Blod har vædet.

Mit Dielaag. — Men — det er kun en Drøm!

Sigrid med Hielm paa, Haaret flagrende ned ad Nakken,
forresten bondeflædt, fulgt af **Bønder** og **Trælle**
med Fakler.

Sigrid

(opdager Liget).

Her fandt vi ham! Dg skynder Jer nu, Bønder —
Nei — Trælle! Tager Liget. Kaster det
I Klippens Dyb, hvor ingen Moders Siæl
Kan vine det, og faae det op igien;
Før Kalf, min spage Husbond, og min Broder,
Den tamme Hund, — thi nu er Hunden tam —
Hidkomme, for at bære ham til Kirke.

Korik

(stiller sig for Liget, udstrækker sin Haand, tydelig i Fakkellyset
for Alle, og raaber):

Lad af! Her byder Eder Dplands Konge!
(Mængden træder forundret tilbage.)

Korik.

Du søger jo, som Ulven efter Nadslet,
Du vilde Sigrid! Skammer Du Dig ei?
Saa smuk endnu, og dog saa vild og grum,
Med Ulvebliffet i det store Die.
Jeg seer Dig førstegang; men kiendte Dig
Paa Stemmen strax.

Sigrid.

Hvordan? Kong Rørik seer? —

Du fik dit Syn?

Rørik.

Ja — Legemets og Siælens.

Mængden.

Den blinde Konge seer? Ha hvilket Tertejn!

Rørik.

Ja ja, jeg seer! Men jeg er vorden blind
 For Meget nu, som før den Blinde saae:
 Jeg seer ei Asathor! din Hammer meer;
 Nei, der er sat et Stykke til dens Jern,
 Den blev et Guldkors, klart som Morgensolen.
 Medbøier Ebers Knæe for denne Helgen,
 Tilbeder ham, og vorder alle Christne!
 (Alle knæle uden Sigrid.)

**Kalf Arnason og hans Brødre, med en Flok
 bevæbnede Kæmper.**

Kalf (forundret).

Hvordan? Vi troe at finde Hedninger
 Mishandle Kongens hellige Liig, — og Alle
 Medknæle?

Sigrid.

(med et stolt Blik paa Kalf).

Alle?

(Hun gaaer hurtig bort.)

Rørik

(staaer op og betragter glad de Indtrædende).

Kalf! — Et herligt Ansigt!

Dg denne raske Skare tapper Ungdom!
 Jeg seer Jer, som for femten Aar; dog — det
 Er Jer og ikke Jer: den samme Skov,
 Men andre Blade, Dviste, Grene paa
 Det gamle Træ.

Kalf.

Du seer? Endnu et Under!

Saa bruge vi da ikke vore Sværde,
 For at gienvinde Liget. Denne Hule
 Blev ingen Røverkule, men Kapel
 For alle Christne førstegang. Saa kalder
 De fromme Munke hid, som staae derude!
 Indvier denne Hal, og bringer Kongens
 Reliquier til Nidaros i Kirken!

Rørik (uroelig).

Tilgiver, Brødre! Tilgiv, fromme Helgen!
 At jeg for Diebliffet ikke dvæler
 Og takker Dig med Bøn og bøiet Knæ.
 Det Syn, Du gav den blinde Mand tilbage,
 Ham kalder ud i Guds Natur. Jeg kan
 Ei længer dvæle her i denne Hule;
 Mit Die længe nok var klippedækt;
 Jeg maa paa Bierget ud og see mit Norge:
 Den grønne Gran, guulstammet Fyr og Birken
 Med friske Løvbusk, Elven i sit Løb,
 Og Læren i sit Spring; den hvide Fos
 Og Biergets Lind og Klippevæggens Afgrund;
 Og Blæstens Leeg og Skyens Farvespil —
 Og Himmelen, den blaa, den hvalte Himmel.
 Der skal jeg see Dig hos din Christ,
 Der skal jeg kaste mig som Dnm i Støv,
 Og takke Dig og den Almægtige!

(Gaaer med sin Træl.)

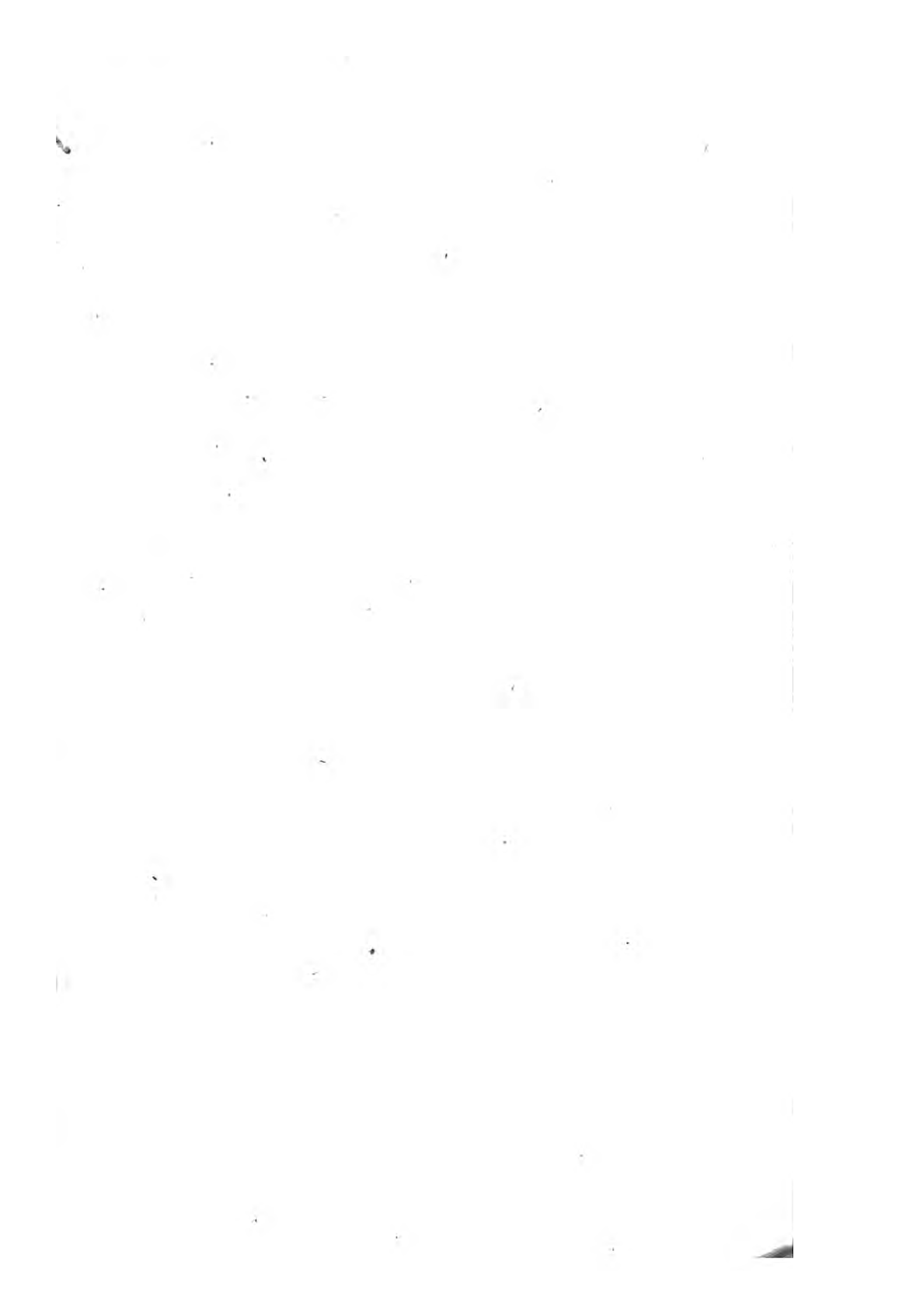
Kalf.

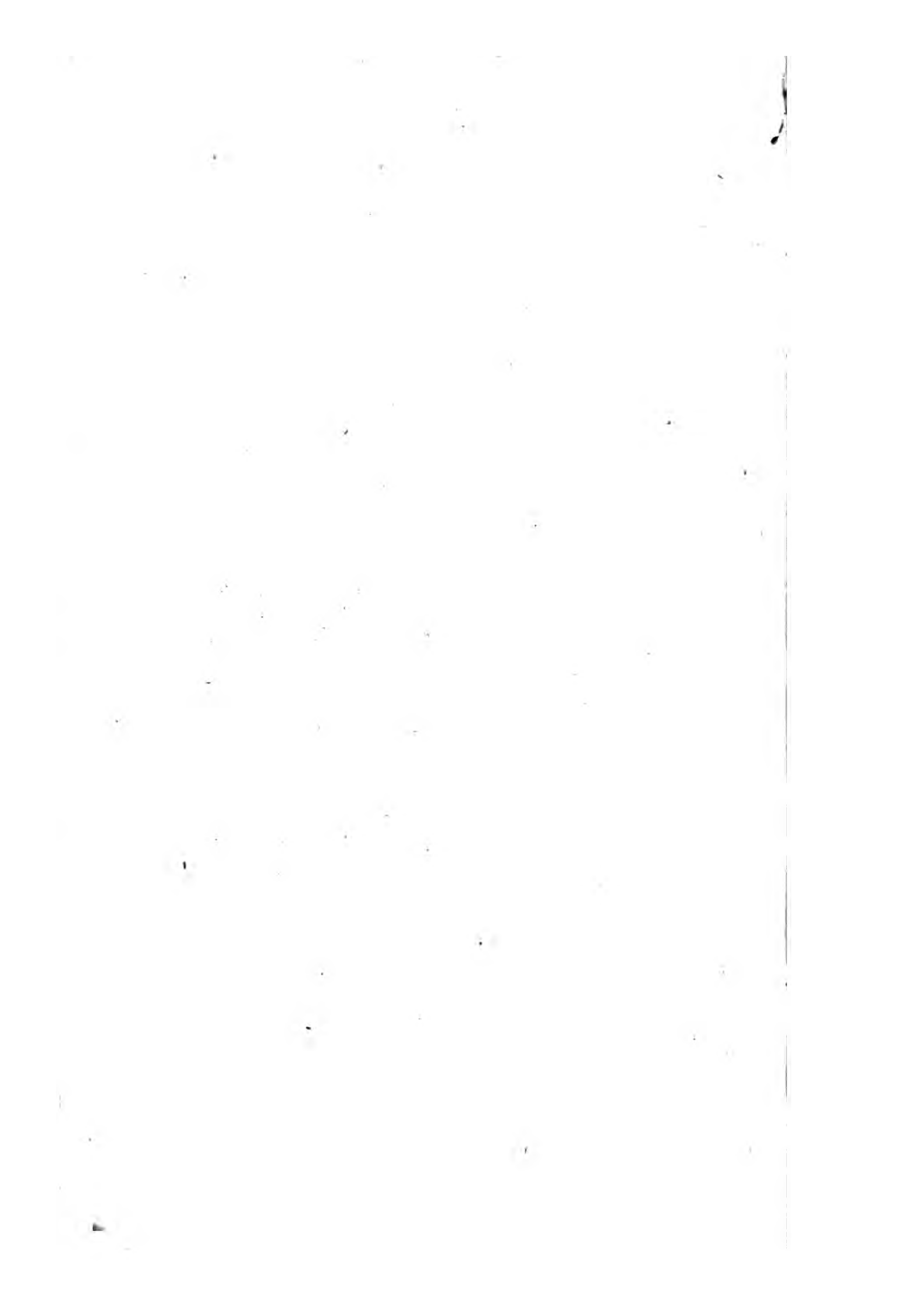
O Rørik! ikke Du blot fik dit Syn,
 Men hele Norge, ved Sanct Olafs Død.
 Thi da først see vi ret Naturen klart,
 Naar Mulmet brister fra det vantro Die;
 Da først forstaae vi Skovens Hvælving grøn;
 Naar den sig hvælver som den hellige Kirke;

Da kækt bestige vi først Fjeldets Lind,
 Naar Vanden hæver sig til Gud, som den;
 Da følge vi først Elven i dens Flugt,
 Naar Siælen længes efter Salighed;
 Da først med Sværdene vi ærligt slaae,
 Naar Hænder gribe dem om Korsets Hjalte;
 Da elske vi først Børn og Hustru ret,
 Naar vi af Christus Kiærlighed har lært.
 Sanct Dlaf! ingen Kæmpe vandt endnu
 Saa skion en Seir, som Du ved Stiklestad.

(Alle knæle om Eiget. Tæppet falder.)







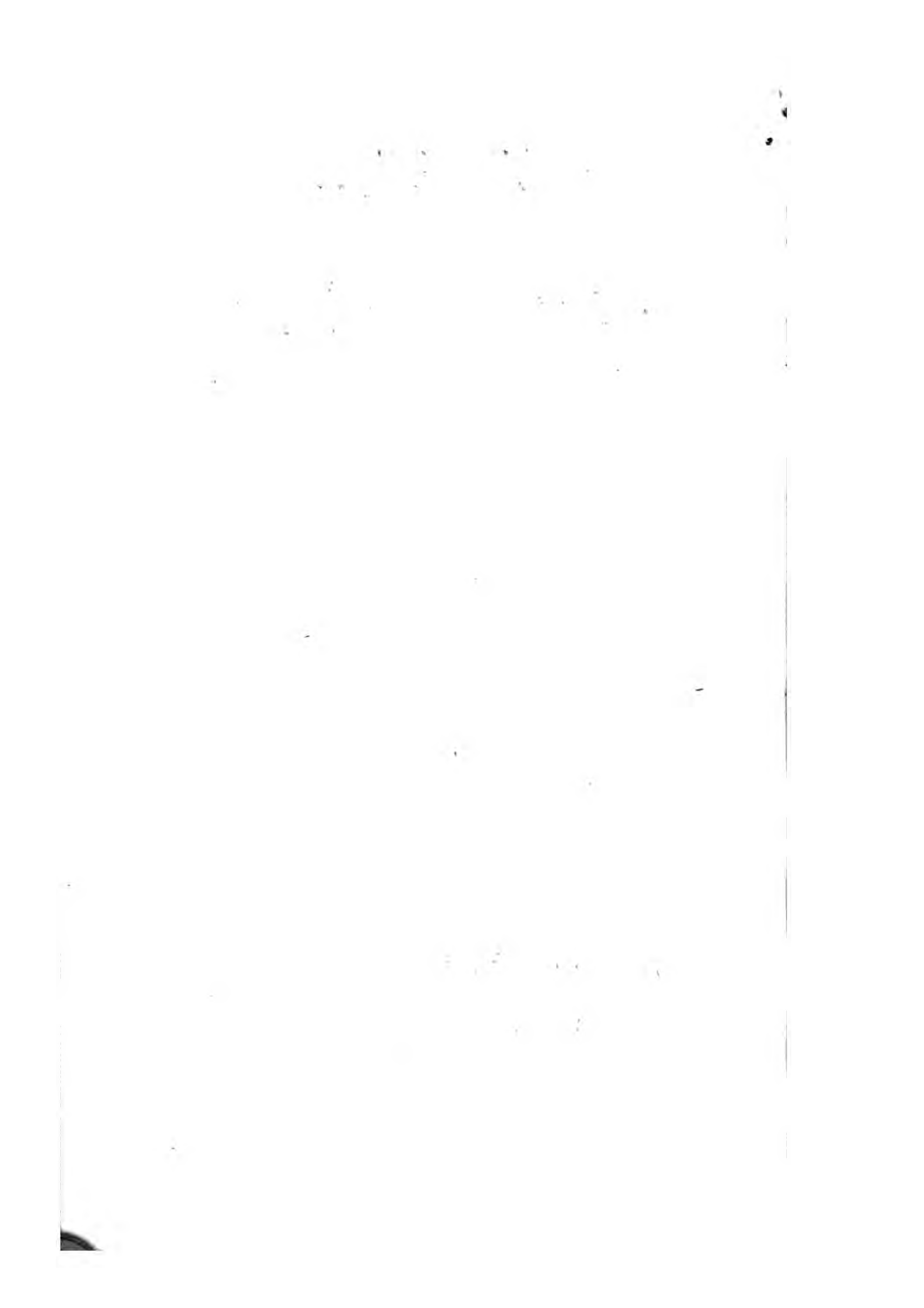
Oehlenschlägers
Tragedier.

Femte Bind:

Axel og Valborg.
Erik og Abel.

Kiøbenhavn, 1842.

Paa Forfatterens Forlag,
trykt hos J. D. Øvst, Bog- og Bodestrykker,
Badstuestræde Nr. 124.



Axel og Valborg.

(1808.)

Sakon Herdebred, Norges Konge.
Sigurd af Reine, hans Staller.
Arel Thordson, hans Frænde.
Valborg, Arels Brud.
Vilhelm, hans Ven.
Erland, Erkebiskop.
Knud, Sortebroder.
Bjorn, Gamle.
Endrid, hin Unge.
Kolbein og flere Kæmper.
En fiendtlig Kæmpe med Følge.
Gotfred, Vilhelms Svend.
Dronning Thora, med sine Fruer og Tomfruer.
Biarkebeiner. Munke.

Tiden er 1162.

Handlingen foregaaer i Christ-Kirken i Nidaros. Til begge Sider Begravelser i Murene; midt paa Gulvet Harald Gilles Liigsteen. I Forgrunden tvende mægtige Kirkepiller, som understøtte Svælvingen; den venstre betegnet med tre Kors; den høire viser Tegnet **X** omkrandsat af Kiarminder. Dybt i Baggrunden Høialteret. Over Altertavlen et gyldent Skrin, der oplyses af de brogede Ruder i Choret, hvorigiennem Solen skinner. I Midten af Gangen en Lysekrone.



Forste Handling.

Axel. Vilhelm.

Vilhelm.

Her er da den berømte Throndhjems Kirke,
Hvis Ry har bredet sig til selve Rom. —

Axel.

Har Rygtet pralet?

Vilhelm.

Nei.

Axel.

O hvilket Tempel!

Vilhelm.

Et høit udhulet hvælvet Dobrefield.

Axel.

Urværdig Rolighed har her sin Bolig,
Dg gyder Fromhed i det stille Sind.

Vilhelm.

Et prægtigt Syn, naar man staaer midt i Gangen
Dg Kuer op til Altret.

Axel.

Messen holdes

I Choret. Hør, hvor Morgensangen klinger
 Igiennem Kirkens trinde Hvælvinger.
 De gule Vordlys brede svage Straaler
 Fra Messingkronen hen i Kirkens Gange;
 Saa glimter Haabet i et sorgfuldt Hierte.
 O hvilket Syn! Den unge Morgen gløder
 Igiennem Farverne paa Binduesruden.
 Hil Dig Du skionne, nysoprundne Sol!
 Du vækker alle mine Barndoms minder!

Vilhelm.

Og hvad betyder vel den gyldne Kiste,
 Hift over Alteret?

Axel.

Sankt Dlaf's Skrin.

Vilhelm.

Ha det er Dlaf's Skrin!

Axel.

Der glemmes fromt
 De hellige Levinger af Nordens Helgen.

Vilhelm.

Og klippes end hans Skieeg og Negle stundom
 Af Kongerne?

Axel.

Nei; Harald Haarderaade
 Fandt det uværdigt, at forstyrre Liget
 I sin høitidelige Ro; han kasted'
 I Havet Skrinets Nøgler, og nu hviler
 Den ædle Helgens Stov i stille Fred.

Vilhelm

(betragter Pillen).

Ha ved St. Innocens, grundfaste Støtter!
 De har en stærkere Rygrad, bred're Skulder,

End Du og jeg; og de vil kneise fort,
 Naar vore trætte Been er længst i Muld.
 Men hvad betyde disse trende Kors?

Axel.

Kom Vilhelm! Lad os see den næste Søile.

Vilhelm.

Siig mig kun først, hvad disse Kors betyde?

Axel.

De trende Kors betyde Haarderaades,
 Kong Olaf Kyrres og Kong Magni Høider.
 Men lad os eftersee den næste Søile.

Vilhelm.

Hvad vil Du see?

Axel.

Et mindre Mærke, Vilhelm!

Ei nær saa høit, ei nogen Kæmpehøide,
 Saa høit kun som en femtenaarig Mø;
 Ei hugget ud i Stenen, ridset ind
 Med svage Træk i Træomfatningen.

Vilhelm.

Din Valborgs Maal?

Axel.

Bi, bi en liden Stund!

Lad mig forhøie Nydelsen ved Dvælen.

Vilhelm.

Naar skal Du det?

Axel.

For fem Aar siden, da
 Jeg treen i Kirken, for til Gud at bede,
 For Afsked med min Kierlighed, og med
 Mit Fædreland at tage. — Valborgs Moder
 Var nylig død, og Valborg sat i Kloster
 At lære Sommen sye og læse lære.

Hun var kun femten Aar; men, o min Broder!
 Den modne Siel alt smilte som en Engel
 Igiennem Diets Himmelblaa. — Jeg kom,
 Det var en aarle Morgenstund; Kong Eisten
 Var fanget Dagen før og skændigt myrdet.
 En Rædsel drev mig bort fra Norges Land.
 Grunt raste Landets Sønner mod hverandre;
 Stærkt kæmped Kiærligheden i mit Bryst.
 Jeg bad til Gud, at ud han vilde slukke
 Den stærke Flamme, der, endskiøndt uskyldig,
 Dog skyldig brændte til min skønne Frænke.
 Jeg bad, og som jeg bad, oplukkedes
 Hist Klosterdøren, hvorigiennem ellers
 De fromme Nonner hid til Messen komme.
 Det undred mig, de kom, thi det var aarle.
 Men ak! Det var kun Een, en Uindviet,
 Hvis Skønhed endnu Sløret grusomt ei
 Bedækte. Læt det sorte Klædebond
 Sig vandt om hendes smekkere Midie; blegt
 Som Silke faldt det silkebløde Haar
 I Fletninger om Skuldrene. Hun saae
 Mig ei, hun knælte her for Graven, Wilhelm!
 Ak for sin Moders Grav; hun hæved fromt
 De trinde Arme, liliehvide Hænder;
 Hun bad som jeg: „O Himmel sluk min Elskov!
 O Moder! Styrk din Datter i sin Dyd!“
 Da glemte jeg St. Olaf, alle Helgne,
 Ja Himlen selv; thi Himlen aabenbarede
 Sig for mig i min Valborg. — Aldrig var
 Tilstaaelsen end kommen mig paa Læben.
 Fra Barnsbeen kaldtes vi vel Egtesfolk;
 Det var i Spøg, fordi den søde Mø
 Som Blut alt var mit Hierte dyrebar.
 Jeg nærmed mig, igiennemglødet af
 Det stærkeste, det elskovsfulde Mod.

Nu syntes alle Farer mig forsvundne.
 Min Skiebne laa som Lindorm for min Fod,
 Jeg stod paa den, kjaek som Sanct Michael,
 Dg stødte Spydet i Uhyrets Ryg,
 Mens mine Følelser med stærke Binger
 Sig løfted imod Himlen. Saadan treen jeg
 For Valborg; med min venstre Haand omslyngte
 Jeg hendes skønne Legem, med den høire
 Drog jeg mit Sværd, og svor ved alle Helgne:
 Skøn Valborg vorder Axel Thordsøns Brud
 Paa Jorden, eller hist i Himlen.

Vilhelm.

Amen,

Min holde Broder!

Axel.

Alt, da skælved Valborg:

„Hvad sværger Du min Axel? Er vor Elskov
 Mod Religionen ei? mod Sæderne?
 Er vi ei Slægtninge? Forbyder Kirken
 Ei slikt et Ægteskab? Bad vore Mødre
 Paa Sottesengen os indstændigt ei,
 At tvinge denne Flamme? Spaaede man
 Os idel Kummer ei og Undergang,
 Ifald vi handled imod deres Raad?
 See vore Mødre paa Ligstenene!
 De høie deres Hoveder, de græde
 Med inderlig Medlidenhed, for os,
 For deres Børns grusomme Skiebne!“ Vilhelm!
 Da skar jeg vore Træk i Søilen der,
 Dg svor igien: „Jeg kommer hiem med Orlov
 Fra Paven, eller aldrig, — aldrig meer.“

Vilhelm.

Hvor lykkelig at stande ved sit Maal,
 Begavet nu med Alt, hvad forhen mangled.
 Kom, lad os eftersee dit Navnetræk!

Uxel.

Ja! Det skal være mig mit første Barsel.
 (Han gaaer hen mod Søilen og opdager Blomsterkrandsen.)
 O Vilhelm! Vilhelm! Valborg er mig tro;
 Himlen er ei saa blaa, som disse Blomster.
 (Han omfavner sin Ven.)

Vilhelm.

Lyksalige, som elsker og som elskes!

Uxel.

Stalbroder, hav Taalmodighed med Uxel!
 Lad ei hans Blødhed trætte Dig. Snart er
 Han lykkelig, da skal han nyde Livet
 Med Valborg og sin ædle Broder Vilhelm.
 Du fulgte mig til Norge, for at kiende
 Den nordiske Natur; Alt skal Du skue,
 Men Rørligheden, Ven, er ogsaa nordisk;
 Høiagtelsen for Qvinden, Vilhelm! lærte
 Dog Sydens Ridder først af Nordens Kæmpe.
 Hvis Du vil kiende Nordens Aand og Sæder,
 Maa Du begynde med vor Rørlighed.

Vilhelm.

Elf Du, min Ven, sværm og vær lykkelig!
 Du faared Dig en ærlig Lydsker til
 Din Ven, og Du skal stedse finde sand
 Deeltagelse ved dette Bryst.

Uxel.

Det veed jeg!
 Da Ddins Skarer skiltes ad, blev Roden
 Af Sproget og vort Sindelags Natur
 Udeelt; og derfor bør det sig bestandig
 At Gothen og Germanen vorde Venner.

Vilhelm.

Du viste Dig i Henrik Loves Tog
 Saa diærv en Ridder, som en trofast Beiler

Bed disse vakte Minder af din Elskov.
 Jeg lader ene Dig med Kiærligheden;
 Og iler ud paa Skibet, for at bringe
 Bort Folk Bæstebud og Bud.

Axel.

Jeg skulde selv —

Vilhelm.

Ei, Du est undskyldt! Lad Du mig kun raade.
 Tak, for Du viste mig den skønne Kirke.
 I Stolestadet ligger Vandringstaven,
 Og Pilegrimekaaben med, i hvilken
 Du førstegang igien vil see din Valborg.
 Jeg overlader Dig til denne Glæde;
 Paa Skibet kan Du atter træffe mig.

Axel.

Jeg bringer Dig i Kongens Hal, saasnart —

Vilhelm.

Først ønsked jeg at hilse Bispen; — dog
 Det haster ei, men Kiærligheden haster.
 (Han gaaer.)

Axel.

Du tappre Vilhelm! Redelige Lydsker! —
 Udkaarne Ven! Trofaste Vaabenbroder!
 Hvor lifligt straaler Solen Munterhed
 Ind i mit Hierte, som i Kirkens Hvælving. —
 Men hvilken Skygge kommer at formørke
 Den lyse Fryd? Ha, Sortebroder Knud!
 Jeg kiender ham, det samme lumste Træk
 Ved Diet og det samme sledske Smil
 Paa Læben, som for fem Aar siden. — Kunde
 Jeg undgaae ham! Men han har seet mig alt.
 Hvis her han dvæler til min Valborg kommer!
 Ulykkesfugl, skal Du den første være,
 Som her mig møder? Et usaligt Bærsel! —

Knud kommer.

Ei hellige Guds Kors! Hvad? Seer jeg ret?
 Hvad? Axel Thordsen? Axel her i Landet?
 Bedrage mine Dine mig?

Axel.

Tert Die

Seer klart og sundt, min fromme Fader! Axel
 Er her. Guds Fred! Hvor gaaer det, Broder Knud?

Knud.

Gud takke Dig for denne gode Hilsen!
 Hvordan det gaaer? Det Gamle! Præstegang!
 Fra Klosteret til Kirken, og fra Kirken
 Til Klosteret, og endelig fra Klostret
 Et Skridt til Graven; det er Munkelivet.
 Men kære Søn! hvorledes gaaer det Dig?
 Ei, ei! Hvor Du est bleven stær og stærk!
 Hvor har Du færdebes? Hvad har Du øvet?
 En tapper Svend oplever meer eet Aar,
 End alle Munke deres Levedage.
 Hvordan forstaaer jeg her Tilbagekomsten?
 (Han betragter Axel opmærksom.)

Axel.

Det undrer Eder, at en Normand atter
 Tilbagevender til sit Fædreland?

Knud.

Jeg veed, hvorfor Du drog af Landet ud;
 Ak! Alle Kirkens Brødre maatte rose
 Saa fromt et Forsæt hos en Ungersvend.
 Du vilde ved Fraværelsen betvinge
 Din syndefulde Brynde til skion Balborg;
 Nu, det var smukt giort; det var godt giort, vel giort!
 Men nu Tilbagereisen, kære Søn?
 Dog fem Aars Tid er gaaet, det er sandt!

I fem Aars Tid kan glemmes meget, veed jeg;
 Og hist i Romerland er skionne Qvinder,
 Som Lilier trinde, blussende som Roser,
 Som Duer blide, fyrige som Ild;
 Da glemmes Nordens blege Skionhed snart.
 Ei sandt, min Søn?

Axel.

Det kan vel hændes, Fader!

Knud.

Ja, ja! Saa hændte det sig, kan jeg troe,
 Som vel var; thi det var en blodig Synd,
 Dit unge Hierte dengang stod i Fare
 For at begaae.

Axel.

Hvorledes lever Balborg?

Knud.

Nu, som det gaaer de unge Møer; hun
 Er bleven from, god, smuk —

Axel.

Det var hun alt,

Da jeg drog bort.

Knud.

Ja, ja! Hun tegned godt,

Hun tegned godt!

Axel.

Saa er hun mere deilig?

Knud.

Det, kære Søn! kan ikke jeg bedømme.
 En Munk forstaaer sig ei paa jordisk Skionhed,
 Han seer kun paa den Himmelske.

Axel.

Er Balborg

Endnu i Klostret?

Knud.

Undertiden, ja!

Dog oftere hos Thora, Kongens Moder,
Paa Kongens Gaard. Snart bli'er hun der vel stedse!

Axel.

Hvorledes det?

Knud.

Hun kaldes Axels Brud
Vel end for Spøg af Byens Piger; men
Vi vide vel, at Konning Hakon snart
Vil dele Norges Krone med skøn Valborg.

Axel.

Hvad? Hakon?

Knud.

Nu, han elsker Jomfru Valborg
Med al sit Hjertes Heflighed.

Axel.

Og Valborg?

Knud.

Hun — ham igien.

Axel.

Der løgst Du, Broder Knud!

Knud.

Ei, ei! min unge Ven! Jeg troede sikkert,
Du havde fromt bekæmpet dine Synder.

Axel.

Hun elsker Hakon ei, hun hader ham.

Knud.

Christ frie os! Hade Kongen?

Axel.

Har han beilet

Til hendes Haand?

Knud.

Alt længst; og Balborgs Frænder
Gav Kongen alle Ja.

Axel.

Men Balborg, Munk!
Men Balborg gav ham Nei.

Knud.

Hun er optugtet
I Erbarhed og Christendom; hun veed,
At Lydighed er Qvindens Hovedsmykke.

Axel.

Nei, Munk! ved alle Himlens Stierner! Balborg
Ægter ei Hakon, hun er Axels Brud.

Knud.

Du troer at giennemdrive denne store
Forargelse?

Axel.

Med Rette skal hun vorde
Min Brud, for Gud, som for mit Hjerte.

Knud.

Axel!

Hvorledes? —

Axel.

Derom taler jeg med Kongen,
Og skylder Eder intet Regnskab. Balborg
Er min, trods alle Dæmle, — alle Munke.
(Han gaaer.)

Knud.

En vigtig Nyhed! Uskkelig for mig!
Det bliver en Kirkesag. Vor Erkebisp
Vil neppe blande sig i denne Handel;
Han har engang jo været selv forelsket,
Den gamle Laabe. Utsaa — Broder Knud! —

Ei Arel afftaaer Valborg med det Gode;
 I Elskovsheden har han atter glemt — —
 Jeg skynder mig at aabenbare Kongen
 Den hele Sag. Sng Erland er og gammel,
 Snart maa der tænkes paa en anden Biskop.
 Et vigtigt Kald, især i disse Tider;
 Normannakonning trænger til en Mand
 Med Kraft og Klogskab, der ved sin Idræt
 Har viist Hengivenhed. — Mod, Broder Knud!
 Her byder sig en Leilighed, som kaldet.
 Hvormed belønner høit nok Elskeren
 Den Ven, som skaffer ham hans Elskerinde?
 En vigtig Nyhed! Dnskelig for mig!
 (Han gaaer.)

Arel kommer tilbage i en Pilegrimskappe, befæstet med
 Muslingeskaller, han har en hvid Stav og en bred
 Hat i Haand.

Alt borte? Vel! Til kun at bringe Hakon
 Det høistvelkomne Bud; jeg kommer selv. —
 Han elsker hende! Hakon elsker Valborg! —
 Men Valborg elsker mig. Og hvoraf veed —
 Og hvoraf veed Du, at hun elsker Dig?
 Han er en Konge, Valborg er en Mø,
 Og Qvindens Lod er Svaghed. Skam Dig, Arel!
 Betvivler Synderen en Engels Dyd?
 Men Pigen elsker Glimmer! — Arel! Arel!
 Da her for Gud hun knælte, med sin Siæl
 Af hellig Elskov fuld, var Jordens Glimmer
 Da det som straalte fra den Renes Blik? —
 Af Tiden matter Alt! Den sløifer selv
 Hist Pyramiderne paa Nilens Sletter,
 Hvor meget meer — — O Ricerlighed! Du est
 Ei nogen god uskuldig Drift; Du vækker
 Mistillid, Had og Frygt i Mandens Hierte! — —

Fem Aar! Jeg har forandret mig i den Tid;
 Har ikke tabt derved, er vorden Helt;
 Mit Blik er mere roligt, mere skarpt,
 Min Hage skiules tæt af dunkle Duun;
 Mit Sværd har ikke rustet i sin Balg
 Smidlertid; den store Henrik Løve
 Udmærkte mig; for hans Skyld bærer jeg
 Mangt sammenvoret Ar paa Bryst og Skulder;
 Var jeg elskværdig før i Valborgs Dine,
 Da maa jeg mere vorde det som Mand;
 Hvad elsker Qvinden meer end kraftig Manddom?

(Hans Dje falder paa Krandsen.)

Af hulde Blomster! Som den lyse Maidag,
 Omhælvvet af det Himmelblaa, I mildne
 Mig Sorgen i mit Hierte. — Thora kommer
 Fra Dttefangen alt med sine Møer.
 Til Sagen! Som en sølverhaaret Gubbe
 Jeg speide vil min Skiæbne. Svingter Valborg —
 Da bort saa hurtig, som jeg kom; som Lynet,
 I Henrik Løves Hær tilbage; der
 Jeg finde vil min Død for Vendens Dre.
 Dg fanges jeg, og offerer Hedningen
 Mig til sin Kadegast, sin Svantevit,
 Sin Provo, eller til den grumme Siva —
 Hvad er det meer? Jeg faldt et Dffer alt
 Her for en christen, mere grum Gubinde.

(Han gaaer affides. Dronningen gaaer igiennem Kirken
 med sine Fruer og Jomfruer.)

Valborg kommer i det sidste Aar; hun standser i For-
 grunden og siger til sin Følgesøster:

Gak Du foran, Svanhvide! Lad mig ene,
 At efter daglig Skik jeg bede kan

Først ved min Faders, ved min Moders Grav.

Jeg følger efter.

(Dronningens Følge gaaer. Valborg knæler ved sine Forældres Grav.)

Uxel

(Som forklædt er kommen tilbage, knæler ligeledes i en Afstand).

Himmel! Det er Valborg!

Jeg kiender hende neppe. Hvilken Bært!

En fyldig Rose, hvad kun før var Knup.

Hvor hun er bleven deilig! Hendes Ansyn

Er kun det samme. Men de røde Roser

Er bleget hen til hvide Beemods Lilier.

Held mig! Jeg vilde gys, hvis hun blussede

I freidig Munterhed.

Valborg

(staaer op og seer sig om).

Jeg er alene;

Hist knæler kun en gammel Pilegrim.

(Hun gaaer hen for Søilen med Navnetræffet, tager den forrige Krands af, og hænger en frisk istedet.)

Jeg hilser Dig, min Kierlighed, god Morgen!

Uxel.

O Himmel!

Valborg

(betragter Uxel).

Hvor han beder fromt, den Gamle!

Uxel.

Tak, høie Fader, for din Miskundhed!

Valborg.

Hvor salig er hans Fryd, den sølvgraa Gubbe!

Han har tilbagelagt en hellig Reise,

Dg lettet Hiertet for en tung Bekymring;

Nu staaer han reen, uskyldig ved sin Grav,

Der aabner sig, som Favnen af en Ven.

O gode Gud! Hvor sælsomt gaaer det dog

Paa denne Jord! Tit nyder Alderdommen
En barnlig Ungdomsløst, imens den Unge
Maa tæres hen af glædeløse Sorger.

(Hun gaaer ham imøde, idet han reiser sig.)

Hil Dig og Sæl, min fromme Vandringsmand!

Axel.

Jeg takker Eder, skønne Jomfru Valborg!

Valborg.

Du kiender mig?

Axel.

Jeg gik til Nidaros,
Deels for at knæle ved St. Olafs Stin,
Deels for at bringe Jer et Brev og Hilsen
Fra Tydskland, hvorigiennem Beien faldt.
Jeg har alt hilset Helfred, Eders Frænke
Paa Immersborg; hun spaaede mig en god
Modtagelse for dette gode Budskab.

Valborg.

Mig kiender Ingen i den vide Verden;
Kun Helfred er min tro Veninde; men
Du kommer langveis fra; hvad kan Du bringe?

Axel.

Fru Helfred har en Broder.

Valborg (rødmer).

Axel Thordson?

Axel (affides).

O søde Lilier, I forvandler Eder
Til Roser atter! (høit) Rigtig! Axel Thordson,
En ærlig Kæmpe, kun lidt kummerfuld.
I Sæxen traf jeg ham i Henriks Leir;
Og neppe hørte han, jeg drog til Norrig,
Saa fly'de han mig dette Brev, og bad
Mig bringe det i Eders egne Hænder.

Valborg

(Kaster et frygtsoomt Sideblik hen i Kirken; da hun finder sig ene med den Fremmede, tager hun Brevet og siger):

Min Gubbe! Du har bragt kjærkomment Budskab.

Axel.

Har jeg? Nu Gud velsigne Jer for det.

Valborg.

Du tager Deel i Axel Thordsøns Skæbne?

Axel.

Dg i skøn Valborgs med. Læs Eders Brev!

Valborg

(bryder Brevet og læser).

Ung Axel lader Brev udgaae.

Valborg, Du søde Qvinde!

Christ give, det Dig finde maa,

Min Brud, min Elskerinde!

En Ring jeg tager af min Haand,

Du den paa Fingren sætte.

Jeg elsker Dig med trofast Aand,

Dg kan Dig ei forgiette.

Kom vel ihu, min unge Brud!

At jeg Dig saa mon fæste,

Skiondt Axel drog i Verden ud,

For fremmed Folk at gæste.

Han tiener i Herr Henriks Hær,

Med gyldne Ridderspore;

Fra Velskand er hans gode Sværd,

Dg ridderlig hans Fore.

Men af han sover ei sødelig,

Som sig mon Kæmpen somme;

Hver Nat han har ei Ro hos sig

Alt for de stærke Drømme.

D vær mig tro, min Fæstems!
 Vei fra mig ei din Billie!
 Jeg sviger ei paa Verdens D
 Valborg, min hulde Lilie.

Dg ofte verler Lykken om;
 Det kan sig end vel hælde,
 At Axel bringer Bud fra Rom,
 Kiært for hans søde Frænde.

Maaskee han for dit Nafyn staaer,
 Naar mindst Du troer hans Komme.
 Farvel nu Valborg, hulde Maard,
 Rose for alle Blomme!

(Valborg stirrer veemodig paa Brevet og gjentager lang-
 somt og forsagt):

Maaskee han for dit Nafyn staaer,
 Naar mindst Du troer hans Komme!

(Hun slaaer Dinene op, og bliver i det samme Axel vaer,
 som har affastet Pilegrimskaaen.)

D Himmel!

Axel

(i hendes Arme).

Her er han Valborg! hulde Maard,
 Rose for alle Blomme!

Valborg.

Axel!

Axel.

Valborg!

Valborg.

Christ Maria!

Er det Dig selv?

Axel.

Nei, det er Axel ei;

Thi Axel var en taus bedrøvet Svend;

Dg, vene Valborg! Du omfavner her
Den lykkeligste Helt i hviden Arm.

Valborg.

Min Axel! er det muligt?

Axel.

Elfte No!

Altting er muligt for et trofast Hjerte,
Dg Altting lykkes din Pilegrim!
Han stander ved sit Maal, ei ved sin Grav,
Dg takker Himlen for dens Miskundhed.
Jeg svor en Eed, at jeg kom ei tilbage,
Før Kirken havde billiget vor Elskov;
See, her er Orlov fra den hellige Fader!
Nu kan vi elske, Valborg, uden Synd.
Jeg bærer Pergamentet i et Dmslag
Af Silke paa mit Bryst. Et Himmelbrev,
Det gule Pergament! Læs: "Hadrianus
Episcopus, servus servorum Dei" —
At det er sandt, det er i Romersproget;
Men det tillader Dig at elske mig;
Den gode Olding svor mig det. Dg nu
Sværg Du, mit Hjertes Allerkiæreste!
Paa denne brede Liigsteen, som bedækker
Vor Stammefaders, Harald Gilles Støv,
At end i Dag Du vil for Altret træde
Med Axel, som din Fæstemand.

Valborg.

Min Axel!

Veed Du, at Kongen —

Axel.

Altting, veed jeg, Alt!

Han elsker Dig! — Dg Du?

Valborg.

Jeg elsker Axel.

Uxel.

D søde, himmelske Veltalenhed!
 Endnu engang! Siig det endnu engang,
 Du skionne Lillievand! Ei hørte jeg
 Hvad førstegang din Rosenlæbe talde.

Valborg.

Jeg elsker Uxel!

Uxel.

Har J hørt det, Mure?
 J høie Hvælvinger? J Herrens Ulte?
 Hun elsker Uxel! Nu saa skal da Døden
 Kun ogsaa skille Dig fra Uxel. Kom!
 Kom, lad mig sætte Ringen paa din Finger!
 (Han taber den.)

Den faldt.

Valborg.

D Gud!

Uxel.

Den trilled i en Revne.

Valborg.

Den trilled ned i Harald Gilles Grav.

Uxel.

Jeg lader smedde bedre ti, til hver
 Af dine trinde Alabasterfingre.
 Med Perler skal Du flette dine Haar;
 Silke, med Roser og med Lilier sat,
 Skal svulme kring dit Bryst; din spæde Fod
 Skal sluttet ind i sølverspændte Sko.
 Af dit Skarlagenskind skal Gangerpilten
 Strunk bære Slæbet, naar som Uxels Hustru
 Du vandrer hen til Kirken fra hans Gaard.
 Heel mangan Klump af Bøndernes Skurdguder
 Faldt i din Ridders Lod; Du var hans Skjoldmø,
 Granvorne Valborg!

Valborg.

Elskelige Svend!

Hvor har Du ogsaa stærkt forandret Dig;
Dit Hierte kun, din Elskov er den samme.
Jeg skuer neppe meer den skielmske Kloft
I Hagen her, for lutter sorte Kruser.
Barbar, som Du est vorden! Valborg elsked
En hvid, glathaget Ungersvend; nu favner
Hun jo en solbrændt, skiæggehaget Bildmand.

Uxel.

Dg til Beviis derpaa, at Du ei frygter
Den barske Bildmand med det sorte Skiæg,
Saa tryk din glatte, silkebløde Hage
Mod disse dunkle Duun, i det Du trykker
Det første Indsegl af din Kiærlighed
Paa Uxels Læber med din Mund.
(Han kysser hende).

Valborg.

Min Uxel!

Uxel.

Min Valborg! — Saa! Nu træder jeg for Hakon,
Nu har jeg druffet Driftighed og Mod.
Jeg frygter ei; han skal ei røve mig
Min Brud; han kan det heller ei; han er
En nordisk Drot og vil ei være nedrig;
Det er min Pligt, ei at formode det.
Farvel! Ak Hulde, hvor det koster Uxel
At rive sig fra Dig, min Elskerinde!
Men det maa være. Snart forenes vi
Saa huldt og fast som vore Navnetræk.
See, søde Pige, hvad er dette A?
Et omvendt V. Dg hvad er dette V?
Et omvendt A! Saa gaaer det vore Hierter.
Vi er een Siæl, i tvende Parter skilt,

Hvis hele Stræben er at enes atter.
 Christ signe Dig! Smyk Dig som Brud! Du finder
 Din Arel her igien som Brudgom.

(Han gaaer.)

Valborg.

Arel! —

Hvor han er vorden mandig tillidsfuld!
 Hans Blik udstømmer Munterhed og Trøst.
 Hvi gif Du bort og lod din Valborg ene
 Tilbage mellem Gravene, min Arel?
 Nu falder atter ængstligt hendes Blik
 Paa hendes Moders blege Billed hist.
 Hun græder end bedrøvet; ak som om
 Hun vilde sige: „Ulyksalige!
 I fryder Eder i et stakket Haab,
 En grusom Skiebne har opreist sin Muur
 Af Jern imellem Eders Hierter. Først
 I Graven“ — Gud! i Graven faldt hans Ring;
 I Haralds Grav! — — Han stander i sin Rustning
 Den døde Konge, barff og trudselsfuld,
 Med Haand paa Sværd, med vredtindtrukne Bryn.
 Vor Stammefader, ak fortørnes ei!
 Min Arel bringer Pavens Orlov hjem,
 Bort Egteskab er ingen Brøde længer. — —
 Men ak! Han truer ubevæget fort;
 Og Arels Ring — o alle gode Helgne!
 Den trilled i vor Stammefaders Grav.

(Hun gaaer.)

Anden Handling.

Kong Hakon. Sigurd af Meine.

Sigurd.

Hil og lykkelig Dig, min Herre Hakon!
Jeg mærker, man maa gaae til Kirke nu,
Naar man vil være sikker paa at træffe
Normannakonning.

Hakon.

Bringer Du os Budskab?
Har Du indhentet Nys om Erling, Sigurd?

Sigurd.

Et Kjøbmandskib er løbet ind i Fiorden,
Har sneget sig ved Nattetide bort
Fra Bergens By; det bringer ilde Nyhed:
Ung Magnus kaares rundt i søndre Norge
Og Erling stormer slemt i Bergen. Dræbt
Er Arne Brigdeskal, din Søssemmand;
Disligest Ingebjørn, Landshøvdingen.
Hver Kjøbmandsnekke holdes fast i Bergen,
For ei at bringe Bud til Nidaros
Om Erling Skalkes Rustning. Hændelsen
Kan vi kun takke for den sidste Tidend.

Hakon.

Den Niding ønsker sig den samme Hilsen,
Som Inge fik paa Bekesuden.

Sigurd.

Herre!

Klog Mand foragter ei sin stærke Fiende.
Ei altid hjælper Lykketræf, som sidst,
Da Du paa Isen traf Gregorius Dagsøn.
Ei Erling er en Niding, som Kong Inge,
Den skranten Bissensfod; fra Barnsbeen har
Han lært at taale Jern. I Njørfasund
Formaaede selv Blaamandens Drehug
Ham ei at fælde; da med Ragnvald Jarl
Han drog til Særkland og paa Veien æntred
Den stolte Dromund. Endnu bærer han
Paa Skraa sit Hoved efter dette Hug —
Dg kaldes Erling Skakke.

Hakon.

Prøve vil vi

At hugge til ham fra den anden Side,
Saa tænker jeg det gaaer.

Sigurd.

Det give Gud!

Men Konge! taal en Gubbes Driftighed.
Hvad gjør Du mellem Gravene? Hvi sukker
Du som en skranten Kvinde? Hvorfor bleges
Din brune Kind? Hvi gløder Diet Dig
Sugt som den Druknes? Hakon! Kan en Nø
Din Sundhed og din Dygtighed betvinge?
See, Landet trænger til en ærlig Drot,
Som kiæk forener Haarderaades Kraft
Med Magni Wiisdom. Du besidder nu
Den norske Throne, Rigets Arvinger
Er faldne; Retten hævder Dig dit Spic,

Som Harald Gille's sidste Sønnesøn.
 Nu reiser sig en anden Slægt, for atter
 At spille Landets Blod ved indre Krig;
 See Hakon! Norges Haab staaer kun til Dig!
 I Danmark har alt Valdemar beviist,
 Hvor snart en Helt kan vende Splid til Orden.

Hakon.

Du giver mig Exempel af min Fiende?

Sigurd.

Lign ham i Vren, viig ham i hans Feil!
 Sværm ikke længer her bag disse Mure,
 De stolte Tegn paa Augustini Hovmod.
 Nu bygger han i Bergen anden Muur
 Imod din Magt, til Erling Skakkes Tarv.

Hakon.

Vær rolig, Sigurd! Snart, snart har min Længsel
 Sin Gienstand fundet.

Sigurd.

Nu saa skynd Dig da!
 Men gjør det kort og godt. Stil dine Længsler;
 Ryst Ungersvenden, Elskeren af Ormet,
 Og mød som Helt og Drot for dine Kæmper.

Hakon.

Som Helte vil vi Erling Skakke møde.

Sigurd.

Det er paa Tiden, at derpaa Du tænker;
 Hvad fikker Dig for Erlings Dverfald?
 Saml dine Skibe, lad der blæses Hærblæst
 Endnu idag! Lad høit Krigspiben fløite!
 Kast Brynien over hviden Hals, og viis
 Dig vaabendicærv og færdig at undfange
 Forræderne.

Hakon.

Vel, vel, imorgen, Sigurd!
Imorgen! Kun idag er det umuligt.

Sigurd.

Imorgen er kanske det meer umuligt,
Hvis Erling overfalder os i Nat.
Glem ei —

Hakon.

Glem heller ei *U*erbødigheden!

Sigurd.

Kun af enfoldig Troskab har jeg talt.
Det kræmper mig, at Erlings Rygte troes,
Fordi tilfældigt Uheld styrker dem:
Det er et Folkesagn, at Harald Gille
Fik ved Bedrag det norske Kongespir;
Dg at til Straf for det, og for den Grumhed,
Han viste Magnus Blinde, Biskop Reinald,
Det gaaer saa ilde med hans Affkom nu;
At der er intet Held og ingen Trivsel
Med al den gilske Slægt, i hvad den virker.
Saa taler Folket, og det kræmper mig.

Hakon.

Sligt Eventyr bør kræmpe gammel Ricerling,
Ei gammel Helt.

Sigurd.

*U*erbødighed og Barsel

Er i et Folkesagn.

Hakon.

Dg *D*vertro. —

Hist kommer Broder Knud.

Sigurd.

J ham er *B*antro,
Men ei *U*erbødighed. Den lumste Hykler! —

Jeg væmmes over denne sorte Snegl.
Kom, Hakon! Følg mig, og lad Sneglen krybe.

Hakon.

Ærbødig tal om Kongens Skriftefader!

Sigurd.

Din Skriftefader? — Nu i Herrens Navn!

Hakon.

Jeg har en vigtig Sag ham at betro.

Sigurd.

Gud naade da din Sag. Farvel! Jeg pleier
Just ellers ei at drives let paa Flugt;
Men for den sorte Dævel er jeg Niding.

(Gaaer.)

Hakon.

Utaalelig, med samt sin Ærlighed,
Med samt sin Kraft. En evig Lugtemester.
Hvor kildrer det dog den Forfængelige,
At rebse, rette, hvor han seer en Higen
Hos Andre, som han selv ei har. Du finder
Din Fryd i Kampen kun; derfor skal Hakon
Kun finde Fryd i den; din Alderdom
Har slukket Elskovs-Ilden, derfor Hakon
Skal ogsaa dæmpe Flammen i sit Hierte.
Hvor viist! Den frosne Vinter, med sin Snee,
Bebreider Baaren, at den staaer i Blomster:
Nei, elske vil jeg, elske med mit Hiertes
Ungdommelige Fylde. See saa Du
Mit Kongedømme i Midaros, i Bergen,
I Vigen, hvor Du vil; jeg skuer det
I Balborgs Hierte; det skal ingen Erling
Berøve mig, naar først min Ærlighed
Har huldt erhvervet mig min skønne Throne.

(Til Munken, som holder sig i en ærbødig Afstand.)

Kom nærmere! Kom Broder Knud! Alt Gubben
Er borte.

Knud.

Jeg forbaustes ved at see ham
I Kirken her; den allerførste Gang
I tyve Aar!

Sakon.

Tal! Har Du fundet Valborg?
Har ved forstandig Tale Du forsøgt —

Knud.

Forsøgt? Ak, Eders Naade! ellers kan
Forstandig Tale vel udrette meget;
Men her er Talen spildt; saa meget meer —

Sakon.

Hvad nu?

Knud.

J kiender jo de gamle Griller,
Den uforglemmelige Kiærlighed!

Sakon.

Dg kan Du ei afmale den saa styg
Med alle Helvedes ildrøde Farver,
At hun forfærdes? Kan Du ei bevise
Desuden, efter al Sandsynlighed,
At sliq en Veiler, som saa reent forsvinder,
Maa enten være troløs eller død?

Knud.

Det er en egen Sag at disputere
Med Qvindfolk, Herre! Synderlig, naar heftigt
Der elskes. Ingen Grund antages da,
Der agtes ingen Tid og intet Sted.
Den Elskte bl'ier dem altid nær, om selv
Han tiende mellem Bæringerne, hos
Kyrialax i Grækland; —

Hakon.

Grumme Skæbne!

Knud.

Hvormeget meer, naar pludselig han staaer
I Nidaros.

Hakon.

Hvad siger Du?

Knud.

Hvormeget meer, naar pludselig han staaer
I Nidaros. Seg siger:

Hakon.

I Nidaros?

Knud.

Saa kaldte
Kong Olaf Tryggvesen, Jer Stammefader,
Vor gode By.

Hakon.

Ha Munk!

Knud.

Tilgiv, min Konge!
Seg troede vist, man havde sagt Jer alt,
At Arel Thordsen kommen er tilbage.

Hakon.

Tilbage?

Knud.

Hvad? I veed det ei? Tilgiv
At jeg uskyldig bringer Eder da
Sligt ufiærfkommet Budskab.

Hakon.

Arel her?

Knud.

Han søger Eder overalt, min Herre!

Hakon.

Har alle Magter sig da sammensvoret?
Hvad? Urel her! Dg har han samme Tanker
Om Valborg?

Knud.

Tanker, Eders Naade? Ha!
Naar tænker Elskeren? Som Hekla brænder
Han ivrigt efter hendes Favnetag.

Hakon.

Nu vil vi see, hvo af os To, der vinder
Det Skakspil!

Knud.

Eders Naade vogte Kongen
For Løberen! Med Sindighed og Kulde
Kan Spillet vindes, Dronningen bevares.
Tillader I mig her at tale frit?

Hakon.

Tal!

Knud.

Urel er en Drømmer nu som før.
En Tidlang har han sværmet om i Tydskland
Dg vovet eet og andet Lykkespil
Paa Henrik Løves Tog; den tydske Drot
Har med et Ord opmuntret Svendens Mod;
Nu svulmer han af Selvtillid og troer,
At Alt maa lykkes ham. Den gamle Pave,
Den hellige Hadrianus har omskiftet
Det Timelige med det Evige;
Nu strider Victor hardt med Alexander
Om Pavedømmet. Alexander valgtes
Vel af Conciliet, men Fredrik Rødsfiæg
Beskytter Victor imod Alexander.
Alt er i Kamp og Oprør; Henrik stormer
Mod Benden, Fredrik til Italien;

J Danemark og Norge raste længe
 Mord, Udelæggelser og Borgerkrige.
 De stolte Riddre nytte denne Tilstand:
 Jo meer en Overherres Vælde synker,
 Desmere stiger enkelt Ridders Magt.
 De mene: Paverne samt Fyrsterne
 Har nok at gjøre nu med egne Sager;
 Hver troer at kunne handle som ham lyst —
 Og slikt et Dieblisk benytter Arel.

Kæon.

Saa sandt jeg er en Konge —

Knud.

Eders Naade

Har huldt tilstedet mig at tale frit;
 Jeg beder derfor om et gunstigt Dre,
 Til jeg har udtalt. Eders Naade elsker
 Skion Balborg — hvor naturligt! hun er skion.
 J hader Arel Thordson — hvor naturligt!
 Han er den Lykkelige. Eders Naade
 Troer dog at vinde Seier, — hvor naturligt!
 J er den Mægtige. Saavidt er Alt
 Fornuftigt, i sin Orden, og naturligt. —
 Nu gaae vi videre! Hiem kommer Arel
 Og beiler om skion Balborgs Haand; skion Balborg
 Er fader= moderløs; som Norges Konge
 Staaer J skion Balborg i en Faders Sted.
 Hos Jer, til hendes Haand maa Svenden beile;
 En Haand, som J af ovenmeldte gode,
 Naturlige, urokkelige Grund
 Ei giver ham. Her er endnu ei Talen
 Om noget Spil; vor Sag gaaer uanfægtet
 Sin retlige, sin skieve Gang; en Gang,
 Der sikkert falder ud til Kongens Larv.
 Her Eders Naade har da nødig si

At sætte Drottens Værdighed tilside,
 Bed hidsig Drdstrid eller noget Sligt.
 Ung Axel kommer som en Undersaat;
 Frembærer Eder i Værdighed
 Sit Vrind. — Udentviol, da han er draget
 Til Nidaros, vil han tilbyde Kongen
 Sin Tieneste mod Erling Skakke. Nu,
 Sligt Tilbud er ei noget Afslag værd.
 Nu gaaer han videre og frier til Valborg —
 Det er en Kirkesag! I sender ham
 Til Præsterne. Jeg henter Kirkebogen,
 Beviser Axels Slægtsskab med skion Valborg;
 Den gamle Biskop nødes efter Pligt
 Til at forbyde, hvad han sikkerlig
 Af Sindelag er heel uvillig til;
 I rolig Høihed har sig Kongen holdt, —
 Og dog er Maalet naaet.

Sakon.

Jeg føler dybt
 Forskielligheden af den barske Sigurds
 Umilde Stolthed og dit Venskabsraad,
 Min Skriftefader! Ja, saa skal det være.
 At gribe Lykken stræber Mennesket,
 Og bruger hvert et Middel, som Naturen
 Har stemplet med sin Lovlighed. Hans Elskov
 Er imod Kirken, imod Sæderne;
 Min er uskyldig, derfor Himlen vil
 Beskytte den. Gaa, hent mig Kirkebogen!
 Bring mig den ufortøvet, Broder Knud!

(Knud gaaer.)

Deri har Sigurd Ret: det sømmer sig
 Normannakonning ei at sukke, syg
 At tæres hen af Længsler. Hun skal worde
 Min Dronning, tvungen eller villig. Ha

En Mø er som et Barn; det græder efter
 Hvad Wiisdom nægter det, men glemmer snart
 Sin Kummer, takker snart den kloge Leder,
 Der tvang det til sin virkelige Lykke. —
 Er Hakon ei en fagervoren Mand?
 Ung, rask og fyrig? Er han Konning ei?
 Ei Konning over Throndelagens Bønder?
 Et Folk saa stolt, at fast han skulde troe,
 Der lod sig styre kun af Gud i Himlen.
 Valborg skal vorde min. Men seer jeg ret?
 Tving Dig, min Brede! Svulm ei nu, mit Hjerte!

Axel kommer.

Hil og lykkelig Hakon Herdebred!

Hakon.

Velkommen Axel! Man har meldet mig
 Din Ankomst alt.

Axel.

Man sagde mig, at her
 Jeg vilde træffe Dig; og da —

Hakon.

Velkommen!

Velkommen Frænde! — Hvad kan vi tilskrive
 Den Lykke nu, at see Dig atter, Axel?
 Vi alle troede, Du var vorden sliq
 En fornem Ridder hos den tydske Henrik,
 At reent Du havde glemt det stakkels Norge.

Axel.

Det er ei Normands eller Danskes Wiis
 At glemme deres Fædreland. Normannen
 Kan streife vidt og bredt i fremmed Land;
 Han vender sikkert dog engang tilbage
 Til Fædrelandet; eller ogsaa tager

Han Fædrelandet bort med sig, og stifter
 Et lille Danemark og Norge, snart
 I England, snart i Frankrig, snart i Velsland;
 Hvor det nu saa kan træffe.

Hakon.

Mangen Helt
 Drog ud af Landet paa den Tid, da Freden
 Ham hjemme kieded; eller og naar Vandflod,
 Naar Pest og Hunger drev ham fra sin Urne;
 Med Dig har det en anden Art; Du gik,
 Da dragne Sværd klang blodigt mod hinanden;
 Da der var nok at tage Haand i, for
 En ærlig Kæmpe. Deraf maa man troe,
 Du foretrak et andet, fremmed Rige
 Dit Fædreland.

Uxel.

Mit Fædreland! Og hvad
 Er Fædrelandet, hvad et Broderfolk,
 Naar Kæseri og Herskeshyge gjaerer
 I alle Aarer og omspænder Hjertet?
 Hvad er en Undersaats, en Kæmpes Pligt,
 Naar alle Pligter, alle Forhold løses?
 Den er en Niding, som ei ærligt stander
 I Modgang som i Medgang Kongen bi
 Med Liv og Blod; men hvad skal Kæmpen gjøre,
 Naar fire Konger kives om et Land;
 Og hver med lige Ret, og alle Brødre,
 Skiondt alle Tigre, Bødler mod hinanden?
 Min Fader Thord Huusfrena var din Faders
 Kong Sigurds ærlige, trofaste Mand;
 Han stod og faldt med ham. Da Eisten kom
 Fra Skotland, Hakon! tog sig af din Ungdom,
 Og arved Throndelagen efter Sigurd, —
 Jeg tiente ham, saalænge til han faldt

I Inges Hænder, og paa skiændig Viis
 Blev hugget med en Dre Kors paa Ryggen,
 Imens hans blege Læber beed i Stæset.
 Nu var kun Inge Konge. Skulde jeg
 Dog blevet? Svoret Inge Troskab? Troskab
 Din Faders Banemand? Da flygted jeg,
 Med Rædsel uden og med Kummer inden.
 Nu har sig Skæbnen mildnet; Gistens Hær
 Har faaret Dig, og Du har fældet Inge.
 Nu est Du Drot med Rette for vort Folk;
 Og jeg er her igien, og byder Dig
 Som Thrønder, Kæmper og din nære Frænde
 Min høire Haand mod dine stolte Fiender.

Hakon.

I lang Tid, Axel! har Du været Ven
 Af Danmarks Baldemar, min Avindsmand.

Axel.

Det var han ei, den Tid, jeg kiendte ham.
 Han var en tapper, en elskværdig Helt;
 Det er han end. Jeg laante ham min Arm,
 Mens han, trods List og Svig, med Heltemod
 Grundfæsted sig udi sit eget Rige.

Hakon.

Sit Rige? Du vil sige Barbarossas.
 Har han ei taget Danemark til Lehn
 Af Tydsflands Keiser?

Axel.

Et Spilfægteri

Var dette Lehn, det gialdt jo kun for Benden.
 Med Rænker fik ham Fredrik loffet til
 St. Jean de Laune; han maatte Haand ham række.
 Al Verden loe af Keiser Fredrik Rødskiægs
 Forfængelige List. Men Baldemar
 I Tydsfland var saa anseet og saa agtet,

At Mødre mødte ham i Stadens Porte
 Med deres Børn, og bad ham røre dem,
 At Held de kunde faae til Væxt og Tugt.
 Paa Landet bad ham Bonden tage Korn
 I Haand og kaste det paa Agren ud,
 At Sæden derved kunde vore bedre.

Hakon.

Dg flig en Keiser tiende Du?

Apel.

Jeg tiende

Den store Henrik Løve, Sarens Hertug.

Hakon.

Vel stor! Jeg nys har hørt et Træk af ham
 Som huer mig; som viser, at han er
 Ei blot en Helt med Driftighed og Styrke,
 Men selv en Christen med Samvittighed:
 Han har sig ladet skille ved sin Hustru
 Clementia, fordi de var hinanden
 For nær beslægtede.

Apel.

Det var ei Grunden.

Henrik er Kriger, Løve; grunde vil han
 En vældig Fyrsteflægt; hans Hustru skænkede
 Ham ingen Sønner; det var Hovedsagen. —
 At dette Træk ei huer mig, indseer
 Du ganske vist, Kong Hakon! da Du veed
 Jeg elsker Valborg, min Beslægtede;
 Dg haaber ei, at Du vil lægge Hindring
 For min og hendes Lykke.

Hakon.

Er det muligt?

Du har end ei forglemt den Daarlighed?

Apel.

Saalidet, at jeg agter end i Dag,

Med din Forlov, at føre Valborg Brud
Til Alteret.

Hakon.

Ei Du est hurtig Axel!

Axel.

Den Beiler kan ei kaldes saa, som trolig
Har ventet lange fem Aar paa sin Brud.

Hakon.

Din Brud? Og er det da saa vist og afgjort,
At Valborg elsker Dig?

Axel.

See denne Krands
Om vore Navne! Den har Valborg bundet.
Fem Somre skienkte Marken daglig Blomster
Til sliq en Krands, der bandtes af min Valborgs
Sneehvide Hænder.

Hakon.

Dette Navnetræk?

Axel.

Har Axel skaaret.

Hakon.

Denne Blomsterkrands?

Axel.

Har Valborg bundet.

Hakon.

Ha! —

Axel.

Hør mig, min Herre!

Jeg seer dit Die gløder, og jeg kiender
Dit Hjertes Tilstand. Lad os ærligt tale,
Som Normænd, om vor Siæls Anliggende.
Mig er Forstillelsen umulig, Hakon!
Jeg elsker Valborg, Valborg elsker mig.

See Hakon! Du est Konge til et Land,
 Et stolt og stort og herligt Kæmpesfolk;
 Vil Du berøve nu en ærlig Frænde
 Det Eneste han har — sin Fæstemø?
 Drot! Wren kalder Dig. Din Fødsel vinker
 Til Kamp og Daad. End er ei Timen kommen
 Til rolig Elskov; det indseer din Norne;
 Hun kalder Dig til Hildursleeg. Belan!
 Følg hendes Bink; udrust Dig mod din Fiende;
 Tilintetgjør den Modstand, der vil rokke
 Dig paa din Throne. Mangen tapper Mand
 Vil følge Dig; og med det sidste Blod
 Af Arels Hierte skal han Dig betale
 Din Godhed, hvis Du skænker ham sin Valborg.

Hakon.

Du røber tydeligt din Tilstand, Frænde!
 Dit Hierte hidses i et Dieblik
 Af de forskielligste Bevægelser.
 Du beiler om en Nø, i det Du melder
 Dig som en Stridsmand i din Konges Gaard;
 Raad giver Du, Formaning, mig som Olding,
 Imens Du som en heftig Ungersvend
 Din Tilflugt tager til mit Hiertes Godhed.
 Find her Dig i, at Hakon kold og rolig
 Med Værdighed Dig møder, og Dig svarer
 Med Orden paa din Tales Bilderede.
 Forstod jeg ret, saa bød Du mig din Arm
 Og Troskab, som en indfødt Thrønder, mig,
 Den Thrøndske Konning, imod Erling Skakke?

Arel.

Det byder jeg med al Oprigtighed.

Hakon.

Og jeg modtager dette gode Tilbud
 Paa samme Maade.

Axel.

Dette Haandtag gjør
 Mig til din tro, usvigelige Mand.

Hakon.

Jeg takker Dig, og skionner paa dit Værd. —
 Hvad nu den anden Sag vedkommer, om
 Den Elskovsild, Du troer at spore hos mig,
 Om Grumheden, Du frygter for, med mere;
 Da er det Ting, min Høihed maatte tage
 For Mangel af Verbødighed, hvis ei
 Din Lidenskab var mig bekiendt. Ung Balborg
 Er faderløs og moderløs forladt;
 Min kongelige Magt beskytter hende.
 Ifald jeg, ved at dele Norges Krone
 Med denne hulde Skabning, lønne vil
 En Dyd, en Skionhed, som er Kronen værd;
 Ifald jeg derved vilde see at døve
 Den Rikærlighed, som Kirken kalder syndig;
 Saae hende til at glemme, ved min Dmhed,
 En Veiler, som i fem Aar blev usynlig —
 Var det en Brøde?

Axel.

Vædle Hakon! Nu
 Forstaaer jeg Dig: Du vilde som en Konge,
 En faderlig Belgiorer, huldt beskytte
 Den skionne Mø, formilde hende Livet.
 Du elsked ei, — og saa er Alting godt!
 Den samme Godhed, samme Venlighed,
 Der drev Dig til at ægte Balborg, vil
 Formaae Dig til at afstaae fra dit Forsæt,
 Naar Veileren er her, og Balborgs Lykke
 Beroer paa denne hellige Forening.

Hakon.

Bestandig taler Du som den Beruste.

Jeg elsker ei? og hvorfor ei? Hvoraf
 Har Du opdaget det? Formaaer kun Du
 At skue Valborgs Skionhed, hendes Ynde?
 Og kan en Helt ei føle Kiærlighed,
 Fordi han ikke bruser vildt som Du?

Axel.

Du elsker altsaa Valborg?

Hakon.

Som en Mand,
 Og som en Konge. Jeg vil hendes Vel;
 Jeg vil, at hendes Egteskab skal grundes
 Paa Lovlighed og Uskyld; og forresten
 Troer jeg at kunne gjøre Valborg Livet
 Saa lykkeligt og glædefuldt som Du.

Axel.

Den Elskende seer ene Livets Held
 I den udkaarne Gienstand.

Hakon.

Du est altsaa
 Den lykkelig Udkaarne?

Axel.

Valborg dele
 Den Sag imellem os. Som ædel Helt
 Er Qvindes Villie; som en Konning agt
 Din Undergivnes Ret; og som en Christen,
 Glem ei det hellige Sagn om Naboths Viingaard!

Hakon.

Selvraadig vil jeg ikke handle her;
 Men Valborg kan imellem os ei dele.
 En Mø er efter Loven sat en Bærge,
 Hun kan ei raade, dele selv sin Sag.
 Den hellige Kirke domme mellem os!

Urel.

Dermed er jeg tilfreds.

Hakon.

Tænk ei, at Hakon
Vil handle som Tyrann; men tænk ei heller,
At daarlig han forsage vil sin Lykke,
Naar Kirkens Lov har udelukket Dig.

Urel.

Er det din sande Mening og din Agt?

Hakon.

Det hører Olaf, min udkaarne Helgen.

Urel.

For dette Sindelag behøver Retfærd
Ei at forsage, Kiærlighed at sørge.
Din Fordring grunder sig paa christen Pligt,
En Fordring, som sig Urel selv har giort.
Just derfor har hans Balborg ikke seet ham
I mange Længselsaar; og aldrig havde
Hun seet ham, ædle Hakon! hvis den Gud,
Der huldt beskytter trofast Kiærlighed,
Ei havde banet Veien ham til Balborg,
Igiennem Kirkens hellige Hvælvinger.

Hakon.

Hvad siger Du?

Urel.

Her giver jeg en Affkrift
Af Hadriani faderlige Brev
I dine Hænder; det, han selv har skrevet,
Er kommet alt til Erkebispem. Bullen
Ophæver Urels Slægtsskab med Skion Balborg;
Bort Ægteffkab er ingen Brøde meer.

Hakon.

(med udbrydende Heflighed).

O Argelift! Ha Helved!

Axel.

Er det muligt?

Kong Hakon Herdebred har Axel sat
Et ærligt Bilkaar, i den Mening blot:
Det blev umuligt ham at gjøre Fyldest?

Hakon.

Giig bort fra mine Dine!

Axel.

Hakon! Hakon!

Hakon.

Bort, siger jeg! Hvorlænge vover Du,
En Undersaat, med plumpforvoven Færd
At sætte min Langmodighed paa Prøve?

Axel.

Jeg er en Thrønder af den Gिल्ке Rod
Saagodt som Du; jeg var en agtet Kriger
I Henrik Loves Hær, og nu din Kæmpe,
Men ei din Træl; ung Balborg er min Brud.
Ei naaer din Magt til Kirkens Helligdom.
Jeg gaaer og bringer hende for Guds Altar.
Fat Dig! Betving dit Hjertes Lidenskab!
Den største Seier for en ærlig Helt.

Hakon.

Bort, siger jeg!

Axel.

Gud dele mellem os!
(Han gaaer.)

Hakon.

Og det var Enden paa den hele Drom?
Det var din Skiebne Hakon Herdebred?
Hin kommer for at røve Dig dit Rige,
Den Anden for at røve Dig din Brud.
Hvad har Du mere, der kan røves? Ha
Et opbragt Hjerte! Vel! Men dette Rov

Blier ei saa let. Det svulmer efter Hævn,
 Det tørster efter Blod, det vrede Hierte.

(Han bliver Broder Knud vaer, som er kommen
 ind under Slutningen af foregaaende Optrin
 har henlagt Kirkebogen, og læser med stor
 Opmærksomhed i Pergamentet, som Hakon har
 ladet faldet.)

Hvad vil Du Munk?

Knud

(rolig, uden at vende Biet fra Pergamentet).

Tillader Eders Naade —

Hakon

(stirrer forbitret paa Krandsen og Navnetrækket, drager sit Sværd,
 og hugger det med en stor Spaan fra Søilen).

Vel truffet, Hakons Sværd! Saaledes skal
 Du overhugge Baandet, der forbinder
 Mit Eet og Alt til denne lumste Niding.
 Hvor snedigt han forstod at dreie Sagen,
 At lokke mig et Ord fra Læberne.
 Men hi, Forræder! Nei, din falske Kløgt
 Skal ikke lykkes Dig. Du skal ei trykke
 Den Sagre til dit Bryst, saalænge dette
 Mit Hoved oven Mulden staaer. Det sværger
 Jeg ved min Krone.

Knud

(bestandig læsende med tilsyneladende Glæde).

Derfor Eders Naade —

Hakon.

Gak med din Bog, og tie med dine Taler!
 Det sømmer Munke sig ved Læbens Kløgt
 At bane Lykkens Vej; en Konge bruger
 Sin kongelige Magt. Og, ved min Høihed,
 Det vil jeg. Hakon skulde som en vakker Yngling
 Vel holde Lyset for Dig her ved Ultret?
 Vel lyse Dig dermed til Brudesengen?

Din Brudeseeng skal vorde smykt med Roser,
Med røde Lagen og med svovlblaae Bolstre.
Alt Løsnet givet er. — Hvad vil Du Munk?

Knud

(som har udlæst).

Tillader Eders Naade med et Ord —

Hakon.

Die, Du Glendige! — Jeg vil ei længer
Hensmægte mellem Gravene; jeg vil
Ei sladdre Tiden bort imellem Munke;
Ei sværme, Sigurd! Nei det loves Dig.
Jeg nyder Elskeren af Vermet; nyder
Min Glæde som en Mand, og møder Dig
Som Helt, min tappre Sigurd! og som Konge.

(Han iler bort.)

Knud.

Bild som en Ulv. Hør dog, Kong Hakon! hør dog!
Den hele Bulle vorder uden Kraft;
Glemmt er det Bigtigste! Hør mig, min Herre!

(Han skynder sig efter Kongen.)

Credie Handling.

Erkebiskop **Erland.** **Knud** med Kirkebogen.

Knud.

Tilgiv, ærværdige Fader! at jeg kalder
I Genrum Eder hid fra Chorets Brødre!
Men Pligten byder, I maae forberedes
I Hast; ung Axel skynder paa sit Bryllup,
Og vi kan vente Brudestøren her
Hvert Dieblif, den drager alt fra Borgen.

Erland.

Mig under Himlen før min Død den Fryd,
At sammensøie tvende gode Hierter.

Knud.

Det smerter mig, at maatte med et Ord
Forstyrre denne Fryd, ærværdige Fader!
Dog Skæbnens Styrelse maa jo den Vise
Betragte som et Bink fra Himlen; derfor
Vil I hengive Jer i Herrens Villie,
Naar I erfarer, at Ung Axels Bryllup
Har ikke fundet Naadens Bifald; og
At ved en synderlig Omstændighed
Den Orlov, som den hellige Hadrianus
Har givet Axel, vorder uden Kraft.

Erland.

Saa vist som Kirkens Arm med Vælde strækker
Ud over Kongernes, saa sikkert skal
Det hele Brev stadfæstes i sin Kraft.

Knud.

Den Bul er uden Kraft, ærværdige Fader!

Erland.

Har Hadrian ei tydeligt og klart
Ophævet Arels Slægtskab med Skion Valborg?

Knud.

Ret vel, Herr Biskop! Jeg har ogsaa læst
Den hele Bulle, har end ei forglemt
Saa ganske mit Latin, at jeg jo vel
Forstaaet har hvert Ord. Den hellige Fader
Tilintetgjør det Forhold mellem Arel
Og Valborg, der er mellem dem, som Frænder,
Som Sødskindbørn; —

Erland.

Dg er ei Dette nok?

Knud.

Det skulde synes saa. Selv Arel Thordson
Har uidentviol formodet, det var nok;
Thi ellers er det ubegribeligt,
Hvordan han kunde forbigaae en Sag
Uf samme Vigtighed, som deres Frændskab.
Dog har formodentlig han selv ei vidst det.

Erland (studer).

Knud.

Som Sødskindbarn kan Arel elske Valborg;
Men som Daabsødskinde forbyder Kirken
Endnu dem Ugteskab.

Erland.

Hvad siger Du?

Knud.

Sandhed, som Kirkebogen skal bevidne.
 Høiværdige Fader! I er nylig kommen
 Til Stedet, efter Augustini Flugt;
 Og derfor veed I ei saa god Bækked
 Om Kirkens Ting, som en aarvaagen Tiener,
 Hvis Liv randt hen imellem disse Mure.
 Tert fromme Levnet gjorde Jer til Bisp.
 Vel har man troet tilforn, at til med Hæder
 At styre Bispestaven, hørte meer
 End hellig Wandel. Absalon i Danmark
 Har viist hvor smukt Staalbrynien klæder over
 Det uldenhvvide Pallium; at Hielmen
 Kan ogsaa spændes om et raget Hoved;
 At ei det bør en Biskop blot sig være
 Ustraffelig, men vaabendicerv og stærk,
 Som en Cherub i straalende Metal,
 Med Bredens vældige Slagsværd for sit Eden.
 Dog, Augustini Sledsfhed lærte Hakon
 At søge sig en Bisp, som forestaaer
 Sin Post — uskadelig. Jeg ønsker Eder
 Al Held og Lykke til det høie Kald.

Erland.

Jeg takker Dig. Lad mig med Fred og Ro
 Henvandre det Par Skridt jeg har til Graven!
 Jeg vil ei længe være Dig i Veien.
 Spild Tiden ei! Beretningen om Arel
 Bedrøver mig langt meer. En Yngling skuer
 Sit Haab imøde; Ddingen er vant
 Til Frost og Storm. Den Uforsigtige
 Har kunnet glemme —

Knud.

Udentviol har han
 Saalidt som Balborg vidst det; thi som Eagen

Ferholdt sig, har nok deres Mødre søgt
 At skiule det. Den stærke Thord Huusfren
 Var Konning Sigurds Mand; saa vild en Ræmpe,
 Som Sigurd her fra Reine. Denne Thord
 Løb i en fem Aars Tid sin Søn, ung Axel,
 Omløbe som en Hedning, uden Daab.
 Da Immers Datter Balborg skulde døbes,
 Og holdes over Daaben af Fru Helvig,
 Bad han sin Frænke tage Gutten med:
 „At det dog eengang kunde vorde giort
 Fra Haand“. Saaledes døbtes de tilsammen,
 Skjønt Axel fem Aar ældre var end Balborg;
 Og for at undgaae videre Skandal
 Har deres Mødre dulgt det. Men i Bogen
 Har Jon optegnet Alt. Jeg var tilstede
 Som Famulus; og mange Vidner leve
 Med mig, som kan bekræfte denne Sag.
 (Han viser ham Stedet i Kirkebogen.)

Erland.

En grusom Skiebne følger denne Slægt.

Knud.

En grusom Skiebne følger stedse Synden,
 Og straffer Synder i den Gilste Slægt,
 Som i hver anden. Dersom Thord Huusfren
 Smukt havde ladet døbe strax sin Søn,
 Var Axel ei Daabbroder nu til Balborg;
 Og elsked Axel ei mod Kirkens Bud
 Sin nære Frænke, men en anden *Ms*,
 Da hindred ingen Lov ham i hans Lykke.
 Af Gilsteslægten er Kong Hakon vigtigst;
 Vel! Hvad der straffer Dvertæderen,
 Lyksaliggjør hans dyderige Liv.

Erland.

Ulyksalige!

Knud.

Jeg indseer vel
 At sliq Begivenhed, ærværdige Herre,
 Bedrøver Eders Hierte. I er gammel
 Og Eders Helbred er just ikke stærk;
 I troer kun slet om Broder Knud; jeg veed det;
 Dog har maaskee han meer Hengivenhed
 For Eder end I tænker. Gaae I kun
 Med Fred til Klosteret. Jeg vil undskulde
 For Kongen Eders Bortgang her, og gierne
 Forrette Tienesten i Dag for Eder.

Erland.

Forrette gierne Tienesten? Jeg troer det.
 Nei Knud! Du skal ei være deres Bøddel.
 Det lindrer den Ulykkeliges Nød,
 At høre Skæbnens Dom forkyndes venligt
 Med Skaansel af Medlidenhedens Læbe.
 Jeg vil forrette selv min haarde Pligt,
 Og skulde saa mit gamle Hierte briste.
 Jeg vil af alle Kræfter virke for
 De Ulyksalige. Jeg selv vil skrive
 Til Paven, og udvirke dem en Orlov,
 For Dette som for Hint.

Knud.

Derpaa er ei
 At tænke, kære Herre! Hadrianus,
 Den gamle Normandsven, er død og borte;
 Victor og Alexander findes ivrigt
 Om Pavedømmet, gribe hvert et Middel,
 For at indsmigre sig hos Kongerne.
 Kong Hakon her har hylde Alexander,
 Og Alexander glemmer vist ei heller
 I sliq en ringe Sag at være Kongen
 Igien til Tieneste.

Erland.

En ringe Sag!

To gode Menneskers Lyksalighed.

Knud.

Saaledes taler man paa Prækestolen;
I Vatikanet og paa Kongeborgen
Udfordrer sindrig Statskløgt anden Mening.

Erland.

Ha hvad de kalde Statskløgt! Helved eier
Ei værre Monstrum i sin skumle Kule —
Mod den var Hydra skion, og Cerberus,
Og Fenris i det hedenske Valhalla.
De viste deres Struber aabenlyst;
Men denne Satan, riig paa hver en Last,
Med bundløs Uforskammenhed tør kalde
Sit Midingsværk Fornuft, og skiuler Dolken
Bag Bærdighedens Flig, mens han forraader
Ufskyldighed, som Judas, med et Kys.

Knud.

En prægtig Strøm af Ord, ærværdige Fader!

Erland.

Bee den, hvem Dydens Røst er ifkun Ord.

Knud.

Man nærmer sig; jeg hører Skaren komme.

Erland.

Styrk Dig, mit gamle Bryst og tom din Skaal!
Det var jo længst en Siælesørgers Pligt,
At følge den Ulykkelige til
Hans Golgatha.

Knud.

Nu maae vi gaae til Choret,
For siden i ærværdig Procession
At møde Skaren her og standse den.



Under en Choral kommer Brudekoren i følgende Orden: først Kongens Drabanter med Hellebarder; derpaa en Skare Chordrenge i røde Kiortler og med Hatter af samme Farve paa Hovedet, bærende Brudeblus; Arel Chordføn og Sakon; flere Riddere Par og Par; en Flok unge Piger med Kurve, hvoraf de strøe Blomster paa Kirkegulvet; Dronning Thora, som fører Balborg, klædt i hvidt Atlast med en Rosenkrands over de lange Haar; Dronningens Fruer og Jomfruer parviis. Toget gaar rundt om Harald Gilles Liigsteen i Forgrunden og om begge Søilerne; derpaa standse de saaledes, at Mændene staae paa høire Side ved Arels, Kvinderne paa venstre Side ved Balborgs Familiebegravelse. De Elskende knæle og gjøre en Bøn ved deres Forældres Grave. I Baggrunden stiller Kongens Drabanter sig i en Række, og foran dem staae de unge Piger og Drenge med Fakler og Blomsterkurve. I Midten mellem Pillerne lades en Udsigt giennem Hovedgangen til Høialteret og Choret, hvorfra Munkene komme i Procession; Broder Knud med Kirkebogen, Erkebispens med sin sølverbundne Stav. Imidlertid synger Choret:

Den Mand, Gud gav en Biv saa huld,
Han eier meer end Perler, Guld;
Et Røbmandsskib hun vel er lig,
Hun gjør lykkelig ham og rig.

Hun strækker ud sin Haand saa ven,
Til Rokken og den fulde Teen;
Hun virker Tæpper, Linn og Riol,
Alt paa sin gyldne Bæverstol.

Hun gaar i Silke hvid som Snee,
Med Purpurbræmmer skion at see;
Saa snildt og fromt hun tale veed;
I Hjertet boer Uskyldighed.

Dg Sønnen skænker hun sin Mand,
Dg Dannemænd sit Fædreland.
Lov, Priis og Ære, Godheds Gud!
Lykkelig Svend! Lykkelig Brud!

Munkene.

Gloria in excelsis Deo!

Choret.

Amen!

(Arel og Balborg reise sig fra Bønnen. Kong Hakon leder Arel til Balborg, Enkedronningen Balborg til Arel. De række hinanden Hænder over Harald Gilles Liigsteen og vende sig derpaa, for at vandre Haand i Haand op imod Alteret. Mellem Kirkesøilerne mødes de af Munkchoret, hvor Biskoppen standser dem med sin Stav.)

Erland.

Ulykkelige! Efter Embedspligt
En Dding nødes til at standse Jer
Paa Haabets blomsterstrøede Wei. Fortvivler
Ei over Eders Skæbne! Giver Eder
I Herrens Haand; og fatter Nag ei til
En Gubbe, der sin største Glæde fandt
I at forene Jer, hvis Himlens Villie
Tillod ham det.

Arel.

Gud! Kristus! Hvad er det?
Værværdige Herre! fik I Bullen ei?
Har I ei seet, vort Ægteskab er tilladt,
Dg at vort nære Slægtskabsbaand er løst?

Erland.

Min gode Søn, udrust Dig mod din Skæbne
Med Heltemod! Du tør ei ægte Balborg.
Jert Slægtskab er vel hævet; men I ere
Gudsødsfkinde, der bragtes hid til Daaben
Paa een og samme Tid af samme Qvinde.
Fru Helvig var Gudmoder for Jer begge.
Om dette Forhold ymter Bullen intet,
Dg Kirken hindrer slikt et Ægteskab.

Urel.

Ha Bisp hvad siger Du? O Gud, min Valborg!
Hun blegner. Piger! Hjælp!

Valborg

(understøttet af en Ms).

O det er Intet!

Lidt svimmel blev jeg kun. Laan mig din Skulder,
Svanhvide! Det gaaer over strax igien.

Urel.

Gudsødsfkinde?

Knud

(Kommer med Kirkebogen).

Ja, Sødskinde for Gud.

Urel.

Staaer det der? Lad mig see, Du blege Judas!
Du lyver haaber jeg. Viis mig det! Urel
Kan ogsaa læse. Viis mig —

(Han stirrer i Bogen, som Knud holder hen for ham.)

Alting løber

I Gæt for mine Dine.

(Han styrter for Valborgs Fødder.)

Valborg! Valborg!

Det er forbi.

Valborg.

Nei, nei!

Urel

(Springer op).

Det er forbi!

Jeg seer det grant, jeg indseer hele Følgen.
Min Stræben i de lange fem Aars Tid:
At nærme mig den gamle Hadrian,
At skaffe mig hans Agtelse, hans Venskab,
At aabenbare ham mit Hjertes Tilstand,
Som endeligen lyktes mig; — det er
Nu spildt og uden Virkning. Hvis han leved,

Hvad var det meer? En kort Dpsættelse!
 Men han er død, og Alexander lever,
 En listig Cardinal; og Hakon lever,
 Min Avindsmand. Jeg seer Dig Ulv, Du lurer
 Alt paa dit Bytte, smilker under Skind.
 Min Stav er brudt! Alt er forbi, min Valborg!
 (Han kaster sig atter paa Knæ og skjuler sit Ansigt i
 hendes Hænder.)

Erland

(med et strengt Blik paa Kongen).

Det var ei fromt, ei velgiort, at man lod
 Det komme til saa yderligt et Skridt;
 At spænde disse arme Hierter med
 Et stakket Haab, for i den sidste Stund
 At lade Haabets Sæbeboble briste;
 Ei velgiort, at man overrumpled mig,
 En Dding, der fortjener Ugt, saavel for
 Mit Embed som min Alder, med et slegt
 Unkværdigt Dptrin.

Hakon.

Hele Skylden falder
 Paa Urel Thordson selv, hans Hestighed
 Har hid ham skyndet til hans bratte Sorg.
 Ifald han havde fulgt sin Konges Raad,
 Da havde klogt han givet Tid. Jeg kan
 Ei spærre mine Kæmper Bei til Kirken;
 Og Kirkens Love tale giennem Dig.

Knud

(Kommer med et Linklæde).

Da Urel Thordson ei kan ægte Valborg,
 Saa kræver Kirkens Lov et Mærke paa
 Skilsmisshens Vigtighed.

Erland (til Hakon).

Jeg tænker, vi,
 Undlade denne Skik for denne gang.

Hakon.

Min Bærdighed befaler mig med Strengbed
 At hævde Landets Love. Gjør din Pligt!

Erland

(nærmer sig de Elskende).

O mine Børn! Halvfjerdstindstove Vintre
 Har knuget dette gamle Hierte; men
 Ei drak det før saa bedst en Skaal. Min Arel!
 Tilgiv en ærlig, gammel Herrens Tiener
 Sin Pligt. Mig er det ei; Dig skiller Skiæbnet
 Fra Valborg; o men Savnet giælder kun
 For dette Liv; hist kan I atter elske.

Arel og Valborg

(Knæle for ham, gribe hans Hænder og kysse dem).

O min ærværdige Fader!

Erland.

Kiære Børn!

Stat op, min Arel! Elskelige Valborg!
 Stat op! Tag med din Haand i denne Dug,
 Min gode Ven! Du stakkels Pige! Tag
 I denne Dug.

(Arel og Valborg tage hver i sin Ende af Linklædet.
 Kongen rækker Bispen sit Sværd, han nærmer sig
 for at skjære det sønder, men holder inde.)

Nei, nei jeg kan det ei.

Kom, Broder Knud! Du har tilbudet jo
 Din Hiælp i denne Sag. Jeg er for gammel,
 Jeg ryster paa min Haand; jeg har forglemt
 At bruge Sværd i fyrgetyve Vintre.
 Jeg kan det ei.

Knud.

Vel, ræk mig Sværdet, Herre!

(Han nærmer sig Arel og Valborg, træder imellem dem
 med Sværdet i Haand og siger):

Som Kongens Sværd, i Geistlighedens Haand,

Her overskærer denne Dug, saaledes
 Adskiller Himlen evig Arel Thordsøn
 Fra Balborg Jimmers Datter.

(Han skærer Klædet sønder imellem dem.)

Munkene

(i Baggrunden).

Amen! Amen!

(Pigerne tage den røde Rosenkrands af Balborgs Hoved,
 en hvid sættes istedet.)

Hakon.

Forretningen er endt. Man bringe Balborg
 Til Klosteret. Tilgiv, min ædle Moder!
 Hvis I var Dievidne til et Dptrin,
 Som krænkede Eder.

Dronningen.

Gud tilgive Dig!

Hakon

(rækker sin Moder Haand; idet han vender sig og betragter
 Arel og Balborg).

Forretningen er endt. Adskiller dem!

Erland (bestemt).

End ei! — Du har med Strengthed drevet paa
 Den Lovs Opfyldelse, som maatte gøde
 Sin bedste Malurtbrik i disse Hjertes;
 Velan, jeg bringer i Erindring atter
 En anden Lov, der vennehuld tillader
 Sligt ulyksaligt Par at tage Afsked
 Først med hinanden.

Hakon (dvæler).

Vel, saa gjør det kort.

Tag Afsked, Arel, med din Søster Balborg!

Erland.

Saaledes er det ikke meent; det stedes
 Dem frit, at tale sammen her i Cenrum.

Sakon.

For atter daarlig Leilighed at give
Til denne syndefulde Flammes Næring?
Urimeligt er dette Bud.

Erland (fast).

Men dog

Et Bud, der kræver Efterlevelse.

Sakon.

Dg hvis nu Kongen ei tilsteder det?

Erland

(med Bærbighed).

Saa overtræder han sin Skyldighed,
Dg jeg erklærer ham i Kirkens Band.

Sakon.

Du taler dristigt.

Erland.

Som en Erkebiskop.

Sakon.

Hvo gjorde Dig til Erkebiskop?

Erland.

Gud.

Sakon.

Ha Gubbe!

Erland

(befalende, i det han hæver sin Stav).

Man forsøie sig herfra!

Man skæmke den Ulykkelige Ro
Til Hjertets Trøst, til Fatning, til Farvel.

Sakon

(tvinger sig).

Ha! — Du har Ret til at befale her.

(Han gaaer med sit Følge. Erkebispen giver Knud og
de andre Munke et Bink, hvorpaa de forsøie sig bort
til Choret.)

Erland.

Intet forstyrer meer den stille Kummer.
Nu giver Eders spændte Hierter Luft
Dg tager Afsked, mine kære Børn!
Men Tiden er kun kort, som skænkes Eder;
Benytter den. Gud styrke Jer, I Arme!
(Han gaaer.)

Apel.

Tak, Gubbe! Tak! Du dækker Smertens Torn med
Medlidenhedens blege Rose.

Valborg

(tager Krandsen af sit Haar og betragter den).

Mærke

Paa hellig Elskov er den blege Rose:
Det jordiske, det røde Blus er slukt, —
Som Englevinger staae de hvide Blade.

Apel.

O Valborg! Valborg!

Valborg.

Troft Dig, elste Ven!

Apel.

Jeg trøste mig? Hvor er Du dog istand til
Saa let, saa snart at fatte Dig?

Valborg.

Jeg var

Alt forberedt.

Apel.

Du forberedt? Nei Valborg!
Jeg saae din Glæde, da Du steg i Karmen.
Hvor smilte sødt din Læbe, kære Pige!
Hvor tindrede dit Diel!

Valborg.

Diet tindrer

Med stærkest Glæde, naar det er fuldt af Taarer.

Uxel.

Hvor kunde Valborg tvivle? Tegned' Alt
 Ei til vort Held? Er jeg da som en Daare
 Hidstormet til min drømte Lykke? Har,
 Som Jakob, jeg med ufortrøden Stræben
 Ei virket Nar for Nar, for at erhverve
 Min elskte Rachel? Og nu træffer mig
 Et saadant Stød? Nei, nei! Min Skæbne var
 Uforudseelig, skrækkelig, — den knuser
 Mit hele Mod. Du havde Ret, min Valborg!
 Da hist Du Pilegrimen knæle saae:
 Han stander ved sin Grav, ei ved sit Maal.
 Du havde Ret, den aabner sig som Favnen,
 Som Favnen af en trofast Ven. Hvad har
 Jeg over Jordens Flade meer at søge?
 Min Sol er sunket og mit Lys er slukt.
 Vel, luk Dig op min Grav! Du est jo luun;
 Vel, luk Dig op, og tryk mig til dit Bryst;
 Min Valborg tør ei trykke mig til sit.

Valborg.

Jo, Uxel jo! Forsidstegang til Afsked
 Tør Dig din Valborg trykke til sit Bryst.

Uxel.

O Skæbne! knus mig nu i hendes Arme!

Valborg.

Nei elskelige Svend! Nei Du maa leve.

Uxel.

Hvad skal jeg leve for?

Valborg.

For Uren, Uxel!

Erindre Dig dit skønne Heltenavn:
 Stor, herlig, riig, betyder Uxel i
 Bort gamle Sprog.

Axel.

Ja, det var Axel vorden,
 Det var han vorden, hvis ei Skiæbnen havde
 Berøvet ham sit salige Valhalla,
 Sin Valborg, Kampens Løn.

Valborg.

O gode Svend!

Axel.

Krigsluren kaldte mig til Kampens Larm,
 Ei for at vinde dunkelt Egeløv;
 Du sad paa Skyen, som min Norne, Valborg!
 Og strakte Rosenkrandsen mod din Beiler,
 Den røde Rosenkrands.

Valborg.

Nu visned Rosen.

Axel.

Jeg naaede Rom, jeg saae den gamle Pave;
 Med Skiælven nærmed jeg mig Jordens Herre,
 Draak Liv og Redning af hans Fadersmil.
 Han rakte mig det kære Trolddomsbrev.
 Italienske sneebækte Bierge!
 Hvor hurtigt svandt I da i fierne Synskreds.
 Mit Die, idelig mod Norden vendt,
 Alt troede der at skue blege Nordlys.
 De glimted som Erindringer fra Hiemmet.

Valborg.

Det var din Valborgs Følelser, min Axel!

Axel.

Den unge Pilegrim gik ufortroden,
 Snart over Klipper, snart i lave Dal,
 Langt fra sin Urne med sin Vandringstav;
 Et sikkert Haab om salig Fremtid lindred
 Den kielne Længsel, veemodsfulde Hiemvee;
 Naar Lærken vakte ham, da sang den: Valborg!

Dg Morgenrøden lued som hans Elskov.
 Middagen drev ham i den dunkle Skov;
 I mange velske Stammer, tydske Bøge
 Staaer Valborgs Navn. O skynd Dig, runkne Bark!
 At dække disse kiære Træk. Men Du,
 Druide! Syng med sagte Røst i Stammen,
 Om det ulykkelige Par i Nord,
 For Sydens Hyrdepiger, mens Du ryster
 I Aftenvinden dine grønne Lokker.

Valborg.

O Axel! Axel! Du har elsket mig.

Axel.

Nu skal Du atter see mig, vide Verden!
 Men uden Vandringstav — min Stav er brudt.
 Nu skal jeg vandre mellem Stammer atter
 I Skovens Nat; men uden Maal og Stræben.
 Den første lille Tue paa min Sti
 Kan aabne sig og skænke mig en Grav;
 Der staaer min Urne.

Valborg.

Grumme! Saadan vil Du
 Forlade Valborg?

Axel.

Axel skulde blive,
 For rolig her at see Dig slæbes hen
 Til Altret af din Bøddel?

Valborg.

Før skal han
 Henslæbe mig til Ketterstedet.

Axel.

Liger!
 Et saadant Hierte knuser Du, og kalder
 Det Kiærlighed?

Valborg.

Mit Die, søvt af Taarer,
 Vil snart ei kunne taale Dagens Lys;
 Før Døden lukker det, vil huldt min Moder,
 Den hellige Kirke laane mig et Slør.

Arel.

O Gud! Min Valborg Nonne! Disse Haar,
 De lange, gule, silkebløde Lokker
 Uffkaarne! Disse skønne Lemmer hylled'
 I tykke, stive, sorte Klæder!

Valborg.

Da

Skal ene mangen Nat jeg vandre her,
 Og tænke paa min søde Drøm, og paa
 Din Gienkomst, Arel! og vor bittre Skæbne;
 Da skal mit Hierte stige fromt til Gud
 I Bønnen og den høie Sang; og for
 Min Bøns Skyld, skal han lette Dig dit Hierte.

Arel.

O Valborg!

Valborg.

Stille skal jeg sidde saadan
 I lille Celle; virke Guld i Silke;
 Henleve blid og sørgelig min Tid,
 Som Turtelduen, der med al sin Fromhed
 Dog aldrig finder Ro; der aldrig hviler
 Paa grønne Green, om den er nok saa mødig;
 Der aldrig drikker af det klare Vand,
 Før den har muddret det med sine Fødder.

Arel.

Og Arel?

Valborg.

Du skal drage til din Gaard,

Op til din Søster, til den gode Helfred;
 Ei vild forsage reent dit Fædreland,
 Ei heller blive paa et Sted, hvor daglig
 Din Harme maatte vore. Tiden læger
 I Verden Alt, den læge dine Saar.
 Naturen i sin ædle, stille Storhed,
 En kjærlig Søsters Dmgang lindre Hiertet
 Meer end det muntre Selskab. Derfor skal
 Du drage til din Gaard, der kneiser høit
 Paa Fjeldets Kant, og skuer over Elven
 Og over Dalen, over vilden Hav.
 Saaledes skal Du skue paa din Skiæbne.
 Begynder Hiertet alt for stærkt at banke,
 Da grib dit Spyd, din Bue, styrk Dig i
 De mørke Graneskove! Dv din Harm
 Paa Bjørnen og den ondskabsfulde Los,
 Som skrække Skovens Fred. Saaledes vil
 Du efterhaanden overdøve Smerten.
 Om Vinteraftuen skal Du sidde hos
 Din gode Helfred tit, i Bielkestuen,
 Og læse hende for af gammel Sagn,
 Om Odin, Thor, og om den gode Baldur.
 Ved Helfreds Harpe kan Du ogsaa synge;
 Men vogt Dig dog for Signes, Hagbarths Vise,
 Syng heller ei om 'Uag' og Jomfru Else.
 (Hun brister i Graab.)

Apel.

O Valborg! Valborg! Dem kun vil jeg synge.
 (Han omfavner hende.)

Erland kommer tilbage.

Nu, mine Børn, det kan ei andet være —
 Mig nøder Skiæbnen: I maae skilles ad!

Valborg.

Farvel!

Axel.

Farvel!

Valborg.
Vi sees igien.

Axel.

Hos Gud!

(De rive sig løs af hinandens Arme og gaae hver til sin Side, Valborg med Følge. Man bliver Vilhelm vaer i Baggrunden.)

Erland.

Ulykkelige Udelinge! Blegt
Som Stjerne kaster Eders Flamme Gienfkin
Paa min Erindrings Winter-Himmel. Ja
Det er en ufrisk Mand, som aldrig kiendte
Til Kiærlighedens Styrke. Gode Axel!
Min Skæbne var din Skæbne saare lig. —
Eleonora! — som en Maane straaler
Dit Minde ned paa min Decembersnee.
Blev Du din Erland tro til Døden? Ingen,
Ik ingen Læbe bragte ham et Budskab
Om Dig og om din Død.

Vilhelm i Baggrunden).

Eleonora

Bon Hildesheim blev Erland tro til Døden,

Erland.

Er det en Røst fra Gravene, som taler?

(Han vender sig og bliver Vilhelm vaer.)

Vilhelm.

Selv tvunget af sin Fader Gebhard til
At ægte Rudolf, blev Eleonora
Dog Erland tro i Hiertet. Dig hun elsked
I Tankerne, naar paa den skumle Borg
Hun nødtes til at omgaaes den Forhadte.

Erland.

Hvo er den fremmede, den blege Mand,
Der taler til mig hist i Kirkens Baggrund?
Er det en Aabenbaring? Som en Støtte
Staaer han og læner fast sig til sit Sværd.

(Vilhelm gaaer ham imøde.)

Erland.

Hvo est Du Fremmede?

Vilhelm.

En Mellemting
Af Lam og Tiger, min ærværdige Fader! —
En Sneebloomst, klækket ud, i Kulden under
Et sælsomt Horoscop, da Venusstiernen
Formørkedes af en ildrød Komet.

Erland.

Du est —

Vilhelm.

En Søn af din Eleonore —
Af din Blodfiende Rudolf.

Erland.

Alle Helgne!
Du! Er det muligt? Ja, jeg dem gienkiender,
De kiære Træk; jeg seer dem blandte med
Den kolde Barskhed. O min Søn, min Søn!
Eleonoras Søn, kom i min Arm,
Kom, lad Dig trykkes til mit gamle Hierte!

Vilhelm.

Jeg mener det saa varmt og godt som Du,
Men Taarer har Naturen nægtet mig.

Erland.

Hvad er dit Navn, Eleonoras Søn?

Vilhelm.

Vilhelm, i Eders danske Sprog Wildhialmur.

Erland.

Dg hvilken Engel bragte Dig til mig?

Vilhelm.

En af de gode, haaber jeg, min Herre!
 Selsom er min Natur og halv en Uting;
 Af Elementer stridige forenet,
 Af Kiærlighed og Had, af Trods og Dmhed,
 Jeg føler i min Barm en evig Giæring,
 Der ene skaffes Lise, naar jeg styrter
 Mig rask i Krigens Tummel, eller naar
 Med stum og kold, men prøvet Trofasthed
 Jeg slutter til en ærlig Broder mig.
 Saa har jeg sluttet mig til Axel Thordson.
 Selv kan jeg vel ei elske; men jeg finder
 Min Lindring i at hjælpe Den som elsker.
 Jeg fulgte ham; jeg vidste, Du var her.
 Min Moder havde paa sin Sotteseng
 Paalagt mig helligt, at besøge Dig.
 Hun vidste nok, Du havde byttet Pandsret
 Med Munkeskappen; heftigt bad hun mig
 Engang at bringe Dig sit Livs Farvel.
 Tilgiv! I Kampens Larm har jeg forglemt det
 En halv Snees Aar. Ung Axels Reise mindte
 Mig pludseligt derom, og vakte min
 Samvittighed. Jeg troer, det mørke Tungfind
 Har været mig en Straf, som vil forsvinde,
 Nu, jeg har lydt min Moders sidste Billie.
 Ærværdige Fader, rør mit vilde Hoved
 Med Eders Haand, giv mig Belsignelsen!
 (Han knæler.)

Erland.

Gud signe Dig!

Vilhelm.

Tak! Det har lettet alt.
 (Staaer op.)

Jeg skuer Himlens Bink i dette Møde.
 See, gode Gubbe! Du din Brud har mistet
 For mange Vintre siden; dette Bryst
 Er lukt for Elskov; men to Hierter her
 Man skiller ad, kun skabt for Kierligheden.
 Velan, ærværdige Fader, lad os to,
 Den ene Dffer for, den anden Frugt
 Af et usaligt Ugteskab, forhindre
 Gientagelsen, og redde vore Venner.

Erland.

Min Søn! Hvordan?

Vilhelm.

Det kommer an paa Dig,
 Saa redder jeg dem.

Erland.

Kiære Søn! Hvorledes?

Vilhelm.

Seilfærdigt ligger end vort Skib i Fiorden,
 Dg kan forlade Land, naar Ankret lettes.
 Til Klostret bragtes Balborg; Klostrets Bei
 Gaaer enn igiennem Kirken. For at hindre
 Bortførelse, som Hakon holder mulig,
 Skal Broder Knud med tyve Riddersvende
 Selv holde Vagt inat ved Kirkens Dør,
 Dg give Nys om mindste Lyd, der høres.

Erland.

Dg sliig Forsigtighed, som gjør al Redning
 Umulig, fryder Dig?

Vilhelm.

Forsigtigheden

Gjør ene Redning mulig. Luktes Kirken
 Med sine jernbeslagne, tykke Døre,
 Da var der ingen Redning; alt imorgen

Vil Hakon føre Balborg hjem som Brud;
Men giennem tyve Riddersvende, giennem
Den skumle Munk, selv Eenogtyvende,
Veed jeg at gjøre Plads.

Erland.

Dg vil Eficermyndsten
Ei gjøre Larm og vække Borgens Kæmper?

Vilhelm.

Det hellige Kirkeguld skal ei besudles
Med ærligt Blod af tappre Riddersvende,
Som lyde deres Pligt og Kongens Bud.
Jeg veed et bedre Middel.

Erland.

Hvilket Søn?

Vilhelm.

Er, over Altret, ei den gyldne Kiste
St. Olafs Skrin? Dg troer ei menig Mand,
At ofte sig, ved given Leilighed,
Hans døde Legem reiser op i Graven
Bed Midienat, som Gienfærd, for at skrække
Forbryderen, til Hiælp og Bistand for
Den undertrykte Dyd?

Erland.

Saa troer Enhver.

Vilhelm.

Har Du som Erkebiskop ei hans Guldhielm,
Hans jernbeslagne Spyd og Sølvorskaaben
I din Forvaring?

Erland.

Jo.

Vilhelm.

Saa reddes Arel!

Erland.

Min Ven! Du vil —

Vilhelm.

Betænk Du Dig paa,

Om det ærværdige Folkesagn engang
Skal virke til det Godes Fordeel; som
Det ofte misbrugt virkede til Syndens?

Erland.

Nei! — Det er ingen Synd! — Gud vil tilgive
Det rene, det uskyldige Bedrag,
Som Nødsfald kræver her til Dydens Frelse.

Vilhelm.

Bedrag? Og hvo har sagt, det er Bedrag?
St. Dlaf kommer selv, ærværdige Fader!
Selv kommer han, han hyller sig i mig;
Jeg er hans Gienfærd. Er et Gienfærd ei
En jordist Larve for en evig Aand?

Erland.

Ei anderledes staaer det til at indsee.

Vilhelm.

Belan, jeg er St. Dlaf's blege Larve;
Selv har han blæst mig Tanken i min Siæl,
Jeg kommer som hans virkelige Gienfærd.

Erland.

Min Søn! Dit dunkle Dje gløder stærkt.

Vilhelm.

Min Tanke dvæler helst i Evigheden.
Og ikke førstegang har Aanders Verden
Sig aabenbaret for mit Dje luft. —
Jeg ilte først til Skibet, hvor jeg fik
Endeel at tage vare. Solen brændte
Utaaleligt paa Dækket. Færdig der,
Jeg skyndte mig til Kirken, for at være

Ved Bielsen tilstede; kom for tidligt.
 Den stille Kirke var saa herlig sval;
 Jeg, af mit Arbeid træt, da mangegange
 Jeg havde vandret Kirken rundt, betragtet
 Hvert helligt Alter, stavet mig til Navnet
 Paa mangan Liigsteen — satte mig tilsidst
 I Choret hen i Krogen, op til Pillen,
 Hvor grøn den gamle Kobberrustning hænger,
 Og hvor fra Stangen mangan støvet Lap
 Af Oldtids Wresbanner dingle ned.
 Skraaes over for St. Olafs gyldne Skrin
 Jeg faldt i Søvn; urolig var min Drøm
 Og sørgelig. Thi hvad her foregik
 Stod for mig i en giennemsigtig Laage.
 Da nu den fule Munk skar Dugen sønder,
 Opsprang jeg harmfuld for at ile Arel,
 Min Ven, til Hiælp. Dog — af Forfærdelse
 Jeg sank igien tilbage. Thi, som Dugen
 Adskilte sig, saa skiltes Laaget hist
 Fra Helgenskrinet; og en opbragt Mand
 Dpreist i Risten stod og saae paa Munken.

Erland.

Hvorledes saae han ud?

Vilhelm.

En kraftig Helt
 Af Middelhøide, med et lysgult Haar,
 Blaae Dine; men et blodigt Klæde holdt
 Han i sin Haand og trykte mod sit Saar.

Erland.

Ha, det var Olafs Aand.

Vilhelm.

Han peged op
 Mod Rustningen, som nedhang over mig,
 Og raabte: „Du inat skal i mit Pandser

Forræderiet straffe; Riecligheden
 Forsvare. Herligt brænde skal dens Lys!"
 Saa talt, han brat forsvandt. Og da jeg vaagned,
 Jeg hørte Kongen høit i Kirkedøren
 Udsteede til sin Munk Befalingen.

Erland.

Udvalgte Vilhelm, følg mig! Jeg er rede.

Vilhelm.

End er det Tiden ei. — Naar Dagen synker,
 Og Duggen falder kold paa Gravens Steen,
 Tvivl paa den Tappres Mod og Ængstlighed
 Paa Synderens Samvittighed; naar Kirken
 Er fyldt af det høitidelige Mørke,
 Og Nattens Lampe kaster mat sit Skin
 Igiennem Mulmet hen paa Gravene;
 Naar Klokken toner hult sit tolvte Slag;
 Naar Uglen tuder og naar Halen galer —
 Da stiger Olaf i sin Kongepragt,
 Som Nattens Konning, at forfærde Lasten,
 At fælde Nidingen, at tørre Graaden
 Af Uskylds Dje med sin Svededug.

Fjerde Handling.

Nat. Lyskronen brænder svagt i Dæmringen. Broder Knud sidder med Biorn Gamle, Kolbein og flere Kæmper paa en Bænk ved den høire Kirkepille.

Knud.

Her bedst vi sidde, mine kære Venner!
Ved denne Pille, ved de hellige Kors
Af tre høifalige Normannakonger.
Her vil i Gudsnavn vi tilbringe Natten.
Har, Endrid! Du et vaagent Die havt
Med Kæmperne ved Døren?

Endrid kommer.

Ja, de vaage.

Knud.

Nu, vi vil ogsaa vaage. Undersaatten
Bør vaage for sin Konges Sikkerhed.
Just derfor har jeg valgt os denne Plads,
Ved Kongepillen, som den kaldes; hellig
Den hæver sig med sine trende Kors.
Seer Støtten derimod her overfor!
Skamstøtte burde man vel kalde den;

Der havde to forelskte Syndefulde
 Udskaaet deres Navne. Daarligt trodsed
 De Kongens Magt og Geistlighedens Lov.
 Nu kommer Herrens Straf, Retfærdighedens!
 I ædel Harm har Kongen med sit Sværd
 Nedhugget dette Navnetræk, som voved
 At plette Kirkens Træ med Elskovskrandse;
 Nu visner Krandsen knust i Støvet der.

Biørn.

Ja, ja! Hvad due Blomster andet til
 End til at visne? Lad den ligge der!
 Med Kongens Kors har det en anden Art,
 Jo meer det høiner sig, desbedre staaer det
 Med Landets Tilstand, bestomere stiger
 I Kraft og Værd Riget. Derfor huer
 Mig og det Øverste blandt disse Kors
 For alle. De to andre hæve sig
 Vel ogsaa noget, men de naae dog ei
 Den høie Harald.

Knud.

Tal ei saa, min Gubbe!
 Ei Olaf Kyrre, salig ihukommet,
 Staaer under Harald Haarderaade; Freden
 Har aldrig blomstret meer, end under ham;
 Han var en Støttestav for Geistligheden.

Biørn.

Det var Ulykken just! — Forstaae mig ret:
 Jeg mener Freden; Geistligheden, Herre!
 Den er al Værd; det veed jeg nok.
 Men Olaf Kyrre, Magnus Barfod lagde
 De første Spirer til Fordærvelsen,
 Ved at forandre Landets gamle Sæder;
 Og derfor, mener jeg, de naae ei til
 Den drabelige Harald Haarderaade.

Knud.

Vort Land har Olaf gavnet med sin Daad.

Biørn.

Før Olaf Kyrræs Tid drak man af Horn,
 Og Ilden brændte midt i Giestestuen;
 Da sad blandt sine Mænd Normannakonning
 Smukt paa sin Langbænk; Dlet bragtes ham
 Om Ilden; — det var Olaf ei tilpas!
 Han skulde have sig Høisædet gjort
 Paa Gaffelbænken; — Ilden fik ei Lov til
 At brænde varm og lystig midt i Stuen;
 Den skulde stoppes i et Hul, affides,
 Blot af den Aarsag, at de kælne Lunger
 Ei kunde taale Røg.

Knud.

Nu, Fader Biørn,
 Den falder og paa Brystet.

Biørn.

Ei hvad Brystet?
 En ærlig Karl maa have Mod i Brystet,
 Og ikke bryde sig om Røg og Damp.
 At tale nu om Klædedragten, da
 Har Olaf svare Synder, og vor Herre
 Forlade ham det i hans Grav. Tilforn
 Gik Kæmpen i sit Harnisk, eller i
 Sin hvide Badmelskiortel; nu blev Brogen
 Ham snørt om Lænderne med Guld og Sølv;
 Guldringe spændt om Læggen, og i Folder
 Det bløde Silke lagt om Arm og Skulder;
 Endskiøndt forresten Urmet var saa trangt,
 At med et Bærktøi paa det maatte drages.
 Med Magnus Barfod var det ligedan,
 Kun paa lidt anden Maade, han var Helt;
 Men løb han, efter sit irlandske Tog,

Med stakket Riortel og med bare Been,
 Ei om paa Gaderne, som Betler, skiondt
 Han var Normannakonning? Og kan ei
 Han selv sig takke for sit Dgenavn?

Knud.

Nu, alt forandrer sig med Tiden, Fader!

Biørn

(ryster paa Hovedet).

Igalde de havde kun i Ære holdt mig
 De gamle Drikkehorn, saa fik det være;
 Men Ml og Miod af Bægeret at nippe,
 Det er en Ufsik, som vil bringe Landet
 Seent eller tidligt i Fordærvelse.
 En høvisk Svend udtømme maa sit Maal,
 Ei sætte Skiæggelevninger paa Bordet.

Endrid.

Nu deri har vel Gubben Ret, Kong Harald
 Bar en udmærket Helt. I Grækerland
 Staaer høit hans Navn endnu i Ære, fra
 Den Tid han tiente Dronning Boe, blandt
 De tappre Børinger.

Biørn.

Du kommer lige

Fra Miklagard; hvor gaaer det? Gjør I end
 Det gamle Norden Ære, som i min Tid?

Endrid.

Alt er ei reent død ud med Dig, min Gubbe!

Biørn.

Saa sover I end paa den blotte Jord,
 Med Hielm om Tindingen, med Skiold paa Brystet,
 Med Sværdet over Hovedet, med Høiren
 Om Hialtet, og med Mod og Blod i Barmen?

Endrid.

Ei anderledes.

Biørn.

Rider end Kong Olaf,
Den hellige Dødning, paa sin hvide Hest
I Eders Spidse, naar I gaae mod Fienden?

Endrid.

Det hænder ofte, Fader Biørn! Har Du
Ei hørt, hvad nylig sig, tildraget har
Med Neiter, med hans Sværd?

Biørn.

Nei Søn, fortæl!

Endrid.

I veed at Ingebjørn, en tapper Svenske,
Tog dette Sværd, da Konning Olaf faldt
Paa Stiklestad. Det gik i Arv fra ham,
Til Søn og Sønnesøn; hans sidste Slægt
Deeltog med mig i sidste Keiserkrig;
Vor Leir var slagen, Væringerne hvilte
Just som Du siger: hver i Rustning, med
Sit Sværd i Haanden over Hovedet.
Som Svensken vaagner, har han intet Sværd;
Det ligger fastet langt paa Marken ud.
Saa gik det trende Nætter ham i Rad.
Nu spørger Keiseren hvad det vil sige?
„Ja, svared han, min ædle Kyrialax!“
(Betyder nemlig Herr Alexius;
Thi Kyrie paa græsk er Herre, veed I
Af Psalmebogen) altsaa: „Kyrialax!
Det Sværd, jeg eier, kaldes Neiter; det
Var Olafs Sværd, som med sit Liv han misted
Paa Stiklestad.“

Biørn.

Belgiort af Konning Olaf,

Han vristed Sværdet ud af Svenskens Haand!
Hvad skulde han med Konning Dlaf's Sværd?

Endrid.

Ja, ja! Det indsaae Keiseren og Alle.
Med stor Bekostning lod da Kyrialap
En Kirke bygge for St. Dlaf, paa
Det Sted, hvor Sværdet laa; men over Altret
Blev Sværdet hængt, saaledes som hans Kiste
Staaer over Alteret i Choret her.

Kolbein.

Hvor sælsomt skinner det forgyldte Skrin
Igiennem Mulmet hid til os fra Choret.
Er det da sandt, ærværdige Fader! gaaer
Kong Dlaf her igien?

Biørn.

Er det et Spørgsmaal?

Knud.

I Normænd er et uregierligt Folk;
Da bli'er det vel nødvendigt, at selv stundom
De Døde stige frem af Gravene,
For at formane Jer til Frygt og Bedring.

Biørn.

Har Du ei hørt de hundrede Mirakler?

Kolbein.

Vel har jeg det; jeg veed kun ikke ret
Om de staae til at troe.

Knud.

Forsynd Dig ei!

Saa gierne kan Du tvivle, Søn! om Himlen,
Dg om din Salighed, som om St. Dlaf
Dg om hans Terteign.

Biørn.

Tag Dig vare, Du!
At det ei gaaer Dig, som den danske Jarl,
Der misted Synet for sin Bantro.

Endrid.

Gubbe!

Fortæl os noget om den hellige Mand.
Din Alder har oplevet meget, veed jeg.

Kolbein.

Det hidser kun Indbildningskraften op;
Dg da vi dog skal holde Vagt i Nat
I Kirken —

Biørn.

Est Du Niding?

Kolbein.

Ikke for

De Levende.

Biørn.

Vel svart, min Søn! Har Du
En god Samvittighed?

Kolbein.

Den har jeg.

Biørn.

Saa

Skal Du ei heller frygte for de Døde.
Kong Olaf vil ei skade Nogen her;
Thi alle vi — naar jeg undtager ene
Den fromme Broder Knud — har store Synder,
Men vor Samvittighed er reen; derfor
Vil Olaf ei tilføie Nogen Dndt.

Endrid.

Fortæl!

Biørn.

En Midnæt i Kiøping her,
Som Klokken just slog tolv —
(Klokken slaer tolv.)

Endrid.

Ha hørte Du?

Biørn.

Jeg er ei døv! En Nat, just Klokken tolv,
Da Hanen havde galet Midnætsgalet —
(Hanen galer.)

Kolbein.

Den galer! Hører I?

Biørn

(fortrædelig).

Skal jeg fortælle,
Saa maa Du tie! Hvad er det for Fagter?
Man kan ei høre meer sit eget Ord,
For lutter Klokkeslag og Hanegal
Og tosset Snak. Det er en hæsliq Bane,
At Ungersvende blande næsviis sig
I Talen; i min Ungdom taug han stille,
Naar gammel Kæmpe talde. — Men hvor var det
Vi slap?

Endrid.

Bed Hanegalet.

Biørn.

Rigtig. (til Kolbein) Falder
Du tiere mig i Talen, beed da Du
En tandløs Kierring Dig fortælle Resten. —
Nu da — en Midnæt her, just Klokken tolv,
Som Hanen havde galet, kom St. Olaf
Fra Choret langsomt giennem Kirkens Gang,
I gyldne Rustning, med sin lukte Hælm,
Omkrandsset af Karfunkelkronen; med

Sit lange Spyd og med en Sølv morskaabe,
Der efter ham i Kirkegangen slæbte.

(En Stikkelse lader sig see i Kirkens Baggrund, just saaledes som Biørn fortæller; Kolbein, som først bliver den vaer, blegner og stirrer derhen med stive Blik.)

Hvad gaaer der atter af Dig yske Svend?

(Kolbein tier.)

Nu kan Du ikke lukke Munden op?

Kolbein.

Fortæl kun Du, jeg skal ei falde Dig

I Talem; men det vil jeg melde kun

I Forbigaaende: der staaer en Mand

I Gangen hist, livagtig som Du siger.

Kæmperne.

Christ fri os!

(Munken flygter; nogle ville følge ham.)

Biørn.

Bli'et! Er I norske Mænd,

Bli'er! Er I ærlige, trofaste Kæmper!

Den er en Niding, en Ildgierningsmand,

Som flyer. Medkaster Jer paa Eders Anæe,

Som jeg! — Saa! — Blotter Eders Hoveder!

Undægtigt folder Eders Hænder! — Saa!

Den er en Stimand, som forfærdet flyer

For Dlaf's Mand. Hvad er I bange for?

Han er vor Skjtspatron. Hvi flygter I?

Maaskee han tale vil med sine Børn.

Kolbein.

Det kommer nærmere.

Kæmper.

Gud staae mig bi!

Spøgelseset

(med dyb Røst).

Hvad hvisler i min Hvelving,

Hvor Døden hviler?

Hvad kalder Kongens Knokler
 Af Kobberkisten?
 Hvad buldrer, hvor den Blege,
 Blodløse blunder?
 Forlader uden Larmen,
 Med Sværd og Landser,
 De mulmbeklædte Mure,
 Det bælnø Mørke!
 Men lader før fra Læben
 Ei Ordet lyde,
 Før Solen i sin Skønhed
 Min Grav bestraaler.

(Kæmperne staae op, neie, forse sig og forlade Kirken.)

Knud

(Kommer tilbage med Dørvogterne).

Jeg siger Jer, det er Bedrageri!
 Det var mig kun ved Overraskelsen
 Lidt sært, før jeg fik Tid til Estertanke.
 Der staaer han! nærmer Eder! Vi er nok!
 Omringer ham med Eders Hellebarder,
 Og fanger mig ham levende, den Gøgler!
 Der spøger ingen Aander, det er Fordom.
 Man vil bedrage Kongen; overvinder
 Al Døvertro! St. Olaf er en Støvhøt,
 En Ormesæk; hans Magt er længst forbi.
 (Skikkelsen gaaer med hurtige Skridt ind paa Knud og
 støder ham Spydet igiennem Brystet.)

Kæmperne.

Christ frels os! Han er falden paa sin Synd!
 Flyer! Lovet være Gud og alle Helgø!
 (Alle flye, Spøgøset forsvinder.)

Knud (alene).

Det blev mit Banesaar. Hiælp! Nødning! Hiælp!
 Forlader mig i Nøden ei! — Ha jeg
 Er ene! — Jeg forbløder mig. Vær det .

Et Menneſke? Han ſtødte Spødet mig
 I Brøſtet med en unaturlig Kraft,
 Igiennem Pandſret, ſom min Raabe ſkiuler.
 Nei nei det var en Dødelig! Alt døer!
 Der er jo ingen Evighed.

(Klokken ſlaaer Et Dvarteer til Eet.)

Ha hvad

Betyder dette dybe Klokkelag?

Den stærke Klang — den Genklang fra det Høie?

O Skræk o isnende Fortvivlelſe!

Er Intet her, hvormed jeg ſtiller Blodet?

(Han famler omkring og finder Valborgs Krands, ſom
 Hafon har nedhugget.)

Her, her er Urter, ſom kan ſtille Blodet. —

Det rinder stærkere! Hvad ſeer jeg? Gud!

Skøn Valborgs Blomſterkrands! Barmhertighed,

Forbarmelſe! D beder, beder for mig,

I unge Elſkende! Mit Hjerteblood

Har farvet Eders Krands! D beder for mig!

(Han døer.)

Vilhelm kommer tilbage med **Valborg** og **Erke-**
bispen.

Vilhelm.

Skicælv ei, min ædle Jomfru! I er frelſt.

Min Svend er hurtig og han henter Axel.

God Vinden er, Alt klart forinden Borde.

Og Lykkens Alfer puſte venligt for os

I Skibets Seil; ſkøn Freyas lyſe Stjerne

Nedfunkler klar fra Nattens mørke Hvælving.

Erland.

Min Søn, Gud takke Dig for denne Daad!

Vilhelm.

Min Daad er ringe, Fader Erland! Dig

Kan Axel ene takke for ſin Lykke.

Valborg.

Åh, Eder begge maae vi begge takke!

Vilhelm.

Der er han!

Arrel kommer med Sværd og Skjold.

Vilhelm! Elskte Valborg! Fader!

Vilhelm.

Er Beien ryddelig til Skibet, Arrel?

Arrel.

Tom Gaden er; jeg saae den rædde Flok
Udstyrte nys af Kirkedøren, som
En Fluesværn, der jages bort af Hallen
Med Lindkviste. Munken mangled kun,
Der skulde gribes og i Lænker lægges.
Jeg frygter, han har skjult sig i en Krog,
At han forraader Alt.

Vilhelm.

Bær uden Frygt!

Forræderiet fundet har sin Skranke.

(Han viser ham Munkens Liig.)

Arrel.

Knud i sit Blod!

Valborg.

O hellige Jomfru!

Erland

(med et bange Blik paa Vilhelm).

Myrdet?

Vilhelm (rolig).

Nei dræbt. Hans Frækhed og hans Bantro jog!
Bespotteren i Skæbnens og St. Dlaf's
Jiskolde Jernspyd.

Erland.

Arme blinde Synder!

Henrevet uden Bød og Sacramente.

Axel.

Hvad knuger han i sine blege Hænder?
Min Valborgs Krands. Tæt har han kryftet den
Til Hiertet i sin Dødskamp.

Valborg.

O den Arme!

Han har fortrudt sin Synd, Gud naade ham!

Axel.

Det vil han for din Bøns Skyld, ædle Pige.
O Glæde! Seer mit Die Dig igien?

Valborg.

To Engle har udrevet os fra Døden.

Vilhelm.

To Menneſker! Og nu, mit kælne Par!
Nu giælder Hurtighed. Naar Alt er lykket,
Naar tryk den høie Schwarzburg med ſin Ringmuur
Og med ſit faſte Taarn beſkytter os;
Naar Fader Erland har i Borgkapellet,
Hvor Leonora tvunget blev til Rudolf,
Lagt Ederſ Hænder i hinanden; da
Blier Stunder nok til Kiærtegn; da ſkal I
Forvandle Schwarzburg til et Weiſſenfels;
Da ſkal vor Fader Erland ſee ſig ung
I Eder, og den barſke Vilhelm blid;
Da vil vi ogſaa ſynge Siælemæſſer
For denne Synderſ Salighed; men nu
Gjør alting kort og godt, og følger Vilhelm!

Valborg.

Chriſt, hvor mit Hierte banker!

Axel.

 Lad os knæle
 Paa Haralds Grav, og tage Afsked med
 Bort Fædreland.
 (I det de Elstende knæle, hører man tre huult hylende
 Toner af et Horn langt borte.)

Vilhelm.

 Hvad nu? Der kommer Nogen.
 Frygt ei, min ædle Jomfru! det er Gotfred,
 Min ærlige, trofaste Svend. Hvad bringer
 Du Gotfred? Hvad betyde disse Toner?

Axel.

Jeg kender dem; det var en Krigerluur.

Gotfred.

Alt gjør os Flugten let. I denne Stund
 Er Erling Skakke løbet ind i Fiorden
 Fra Bergen med en talrig Flaade, for
 At overrumple Hakon Herdebred.
 Det Horn, I hørte, lød fra Erlings Skib,
 Som Tegn til Angreb. Intet hindrer os
 Nu i at flygte. Alt er i Forvirring.

Vilhelm.

Den vrede Skiæbne gaaer med raske Skridt
 Sin Hævn imøde. Kom, min bolde Broder!
 At Du vil ikke stride, mod din Frænde,
 Forbyder Dig dit Edelmød, det veed jeg;
 Vel, overlad ham til hans egen Skiæbne,
 Men følg, hvorhen din gode Norne vinker.

Axel

(Efter et Dieblits Løushed).

Min gode Norne vinker til min Pligt.

Vilhelm.

Hvordan? — Du troer —

Axel.

Nu kan jeg ikke reise;
Det er umuligt, plat umuligt, Balborg!

Vilhelm.

Du vil?

Axel.

Forsvare Hakon Herdebred.

Vilhelm.

Din Avindsmand?

Axel.

Hvad Avindsmand? Ham har
Jeg trodsig Ryggen vendt; nu er min Konge
Bestædt i Nød, ham skylder jeg mit Liv.

Vilhelm.

Du skylder Fædrelandets Vel dit Liv,
Ei Hakon. Mener Du at gavne Norge
Med at forsvare ham, den unge Daare,
Som overtræder alle Pligter, for
Sin Lidenstabs? Som ringeagter Dyden
Og Undersaatens Ret? Som glemmer ganske
Det Heles for sin egen Tarv. Nei Axel!
Hvo Konge være vil, ham bør det sig
At tænke, handle kongeligt. Kom! Erling
Er en berømt og tapper Hovding, ædel.
Forsink ham ikke Seiren; han vil ei
Misbruge den. Lad Norges Septer funkle
Fra Heltens Haand; det rustes i en Nidings.

Axel.

Lad ei din Læbe med spidsfindig Kløgt
Forvirre Dig dit Hjertes Orlighed.
Ei Hakon er en Niding; Munkens List
Forstod at nære lumst hans Lidenstabs.
Uheldig Elskov, Ungdom, onde Raad!

Et af de Tre var nok til at forvirre
 Det bedste Hierte. — Hakon vilde trodsig
 Berøve mig min Brud, — det leed jeg ikke;
 Nu vil man trodsig røve ham hans Rige, —
 Det taaler jeg saa lidt som hint. Han er
 Min Slægtning; Erling taler slet om Harald
 Vor Stammefader; han ydmyge vil,
 Udbrødde Harald Gilles Vt, og sætte
 Sin egen Søn paa Norges Kongestol.
 Var jeg en Thrønder af den Gilske Rod,
 Fald jeg taalte slikt? En ærlig Svend,
 Fald jeg svigted Hakon i sin Nød?
 Har jeg min Haand ei lagt i Hakons Haand?
 Fortiener Axel denne Lilievand,
 Dit Venskab, hvis han blev sin Konge troløs?

Erlend.

Min unge Helt Du taler Pligtens Ord.
 Vil at forsvare Kongen med dit Sværd!
 Hvi nægter Gud mig alderstegne Mand
 At følge Dig?

Vilhelm.

Trøst Du den vene Mø,
 Jeg fylde vil din Plads i Kampen, Fader!
 Jeg kiender ei Forholdet her saa nøie,
 Som Du og Axel. Hvis I begge troe,
 At ærlig Trofskab kalder ham til Kamp, —
 Vel, Sværdet er alt draget, og jeg følger.

Axel.

O græd ei Valborg! Al min Frygt er endt,
 Mit Hierte slaaer ei længer tungt og bange.
 Jeg vil ei røve Valborg, nei jeg vil
 Fortiene hende. Ha vor Stammefader,
 Nu først forstaaer jeg Dig! Du lægger Haand
 Paa Sværd; din Mine siger: „Red min Vre!

Forlad ei Fædrelandet!" Vel, min Elskte!
 Vi vil forsone Skiæbnen, Hakon selv
 Vil vi forsone; Ynglingen skal lære
 Paa ærlig Helt i Kamp at sætte Priis.
 Selv skal han, efter vundne Seir, forene
 Høimodig Dig, min Valborg! med din Beiler,
 Her, — over Graven af den Hævneede.

(Hornet lyder.)

Jeg kommer Hilbur! Dine Kæmper komme;
 Vi skænke Kampen Blod i Throndhiems Fiord!
 See, min Veninde! tvende røde Hierter
 Staae brændende foreent i Arels Skiold,
 Halv i den blaa, halv i den hvide Grund;
 Det tyder: „Elskov, Uskyld, Himlen.“ Valborg!
 Vor Elskov er uskyldig, Himlen vil
 Belønne den.

Valborg.

Ja med sin Salighed!

Arel.

I Skyndingen har jeg forglemt at spænde
 Sværdbeltet om min Lænd; jeg greb kun Sværdet.

Valborg

(tager et himmelblaat Skjærf af sin Skulder).

Kom, elskte Kæmpe! Lad mig skænke Dig
 Dit Arelskjærf.

Arel

(Knæler, hun hænger ham Skjærftet over Skulderen)

O dyrebare Valborg!

Jeg er din Ridder, og Du tvivler om
 Den sikke Seir?

Valborg.

Du est min Kæmpe; jeg

Er din Valkyrie.

Axel.

D græd ei, Valborg!

Valborg.

Jeg vil ei græde længer. Pigen, Axel!
 Kan ogsaa vise Mod i stille Taal.
 Gak, min udkaarne Ven, min elskte Helt!
 Din Valborg skænker Dig til Fædrelandet.

Vilhelm.

En ærlig Pige, ved St. Innocents!
 Farvel, ærværdige Fader!

Erland.

Mine Sønner!

Guds Engle følger og bestyrer Eder.

Axel.

Farvel, min Valborg!

Valborg

(holder ham tilbage i sine Arme).

Vi et Dieblig!

Lad mig endnu engang, for sidstegang,
 See Axel i sit skønne Heltesie.

Axel

(kysser hende).

Farvel!

Valborg.

Nu gaa! Nu glemmer jeg Dig aldrig.

(De stilles ad.)

Femte Handling.

Axel kommer ind med **Kong Hakon**, som er
saaret i den høire Arm.

Axel.

Her er vi sikke for en Stund, min Herre!
Her i Guds hellige Huus. Sæt Dig paa Bænken,
Dg lad mig nu forbinde Dig din Arm!
En Kæmpe maa forstaae Saarlægekunsten;
Man har ei altid Hiælp ved Haanden. — Saaret
Er dybt, men ikke farligt. — Havde vi
Et Stykke Linned kun.

Hakon.

Din Godhed saarer
Mig mere dybt end Erling Skakkes Sværd.

Axel.

Lad ei min Troskab saare Dig; det var
Jo ganske mod dens Hensigt.

(Han søger i sin Barm, drager et Klæde ud, studser,
men fatter sig strax og siger):

Her er Linned.

Hakon.

Hvi studser Du? Almægtige Guds Navn!
Jeg kiender dette Klæde.

Urel.

Eving din Feber!

Hakon.

Du vil forbinde mig med dette Klæde?

Urel.

At ikke Blodet skal forløbe Dig.

Hakon.

Du vil forbinde mig med dette Klæde,
Hvorned jeg sønderrev dit Liv?

Urel.

Min Herre!

Det er en anden Dug.

Hakon.

Nei, nei! Det er

Rinklædet, som den ondskabsfulde Knud
Skaar over mellem Dig og Balborg, Urel!
Jeg kiender det. Ha svøb det ei om Armen,
Det brænder mig, det martrer mig kun meer.

Urel.

Det er naturligt, at et Saar maa brænde;
Forbindingen er altid smertelig.

Vær rolig, hvil et Dieblik, min Konge!
Tag Sværdet saa i venstre Haand og følg
Paany med Urel, mod din stolte Fiende.
Nærværelsen af Kongen styrker Folket;
Og jeg vil være Dig din høire Haand.

Hakon.

Er det Foragt, en stolt indfløret Hævn?
Er det naturligt, reen Høimodighed?

Hvordan forstaaer jeg Arel? Tænk Du
At sanke gloende Kul paa Hakons Hoved?

Arel.

Ved Gud og Mænd! Tro vil jeg tiene Dig;
Ei krænke Dig, ei forekaste Dig.

Hakon.

Ha denne Høimod smerter mig kun meer.
Ulykkelige Hakon Herdebred!
Din bedste Kæmpe ringeagter Dig.

Arel.

Ved Gud i Himlen, ved min Valborg, Hakon!
Jeg agter Dig.

Hakon.

Nu troer jeg Dig, min Frænde!
Du svor en hellig Eed. Vel; — er det saa, — —
Ehi Hakon handled som en heftig Elsker
Paa Kongethronen, Arel; ei som Niding.

Arel.

Hvo kiender Elskovs Magt, og fatter ei
Dens Virkninger?

Hakon.

Nu taler Du aldeles
Mig af mit eget Hierte, bolde Kæmpe!
Din Trostøb og din Godhed rører mig.

(Pludselig vild.)

Dg dog; — ifald jeg mærked, at Du troede,
Det var en kvindlig Blødhed foraarsaget
Af legemlige Smerter; — Arel Thordson!
Jeg rev mit Sværd med venstre Haand fra Hosten,
Dg fordred Dig til Kamp paa Liv og Død.

Arel.

Jeg svor ved Valborg, at jeg agter Dig.

Hakon.

Velan! Saa skal Du og høiagte mig.
 Thi jeg vil gjøre Dig et Offer, Arel!
 Men Offeret er stort; det er nødvendigt,
 At Du indseer dets Kostbarhed.

Arel.

Min Konge!

Hakon.

Jeg indseer hvad jeg vover, ved at byde
 Dig i en saadan Tilstand sliq en Gave:
 „Nu har den stolte Ungersvend engang
 Da faaet Diet op; nu indseer han
 Nødvendigheden af sin Thrones Værn;
 Nu trænger han til sine Kæmpers Trofskab,
 Og derfor kjober han sig Ben med Mø,
 Udi sit Hjertes Angst og Nød.“ D fy!
 Jeg vilde hade Dig, jeg vilde kalde
 Dig en barbarisk Fiende, kold og slev,
 Ifald Du kunde drømme saa.

Arel.

Min Herre!

Hakon.

For Valborg mister Hakon Norges Rige —
 Og Valborg — mister han for Valborgs Skyld.
 Skion paa min Gaves Værd! Man lønner ei
 Det Mindre med det Større, for at tækkes
 Sin Egennytte.

Arel.

Hakon, ædle Frænde!

Hakon.

Men jeg har feilet; og din rene Siæl,
 Dit Udelsfind har aabnet mig mit Die;
 Og fri og frank, fordi jeg vil det Gode,

Betvinger jeg mit Hjertes Lidenskab,
 Og skænker Dig din Valborg; skænker Dig
 Det Kæreste, jeg elsker her i Verden.
 Miskjend mig ei, — see min Dpoffrelse!

Arel.

Jeg seer den, og Gud seer den, ædle Konge!

Hakon.

Omfavn mig nu!

Arel.

D tag din Arm i Agt!

Hakon.

Nu brænder Saaret længer ei, nu smerter
 Ei Klædet meer; det kjoeler mig, som Saften
 Af friske Urter.

Arel.

D min Konge!

Hakon.

Nu Erling overvinde Hakon! Hakon
 Har overvundet kjaek sig selv; hans Seir
 Er størst.

Arel.

Men det skal ikke blive derved;
 Den anden Seier vil vi ogsaa vinde.

(Man hører Larm udenfor Kirken.)

Vær rolig! Hvil endnu et Dieblif.
 Din gyldne Hielm er tung, dit Hoved trænger
 Til Lettelse: giv mig din Hielm! Der har
 Du min istedet, den er lettere.

(Larmen tager til; Arel kaster Kongens Purpurkaabe, som
 er løst af under Forbindingen, om sine Skuldre.)

Hakon.

Hvad gjør Du, Arel?

Urel.

Vær kun rolig, Herre!

Der kommer Nogen; muligt er det Fiender;
Lad Urel være da dit Skjold!

(En Flok Fiender styrter ind.)

Formanden.

Der staaer han!

Der staaer han! Seer I? Med den gyldne Hielm,
I Purpurkaaben. Det er Kongen. Trænger
Ier ind paa ham og dræber ham!

Hakon.

O Urel!

Nu fatter jeg din underlige Færd.
Giv mig min Hielm tilbage!

Urel.

Drag dit Sværd!

Stil Dig saaledes, at din høire Arm
Bedækkes af mit Legem. Naar Du seer
Dit Snit, hug ud, og træk Dig flux tilbage!

(Han raaber):

Herfrem I Uslinger! Her stander Hakon,
Hans Sværd er draget, og han frygter ei
Et Nidingsoverfald i Herrens Huus.
Herfrem I Mordere, som vover ei
At stevne Mand mod Mand i ærlig Kamp,
Men Guldet vinde vil for Hakons Mord!
Min blanke Lovetunge blinker tørstig;
Kom, lad den lædske sig i Nidingsblod!

Hakon

(drager sit Sværd).

Han daarer Eder! Her staaer Norges Drot,
At fælde Stimmænd med sin venstre Haand.

Urel.

Vi, Urel Thordson! Du est saaret; Hakon
Kan selv forsvare sig.

Fienden.

Ind paa ham! ind!

(Strid. Man hører Larm udenfor af andre Kæmper; der raabes):

Til Hiælp, til Hiælp! Man overfalder Kongen.

Den fiendtlige Kæmpe

(til Arel).

For silde kommer Hiælpen!

(Han saarer ham.)

Sler! Flygter!

Han fældet er. Slaaer Jer med stærke Slag

Igiennem Biarkebeinerne til Erling.

Hakon er fældet; bort!

Sigurd af Meine og Vilhelm styrte ind med
en Skare Biarkebeiner.

Sigurd.

Ha hugger, stikker!

Forfølger Morderne!

(Fienden drives paa Flugt.)

Sigurd (til Kongen).

Dit Liv er frelst!

(Bliver Arel vaer.)

Hvad? Arel i sin Konges Raabe? Blodig?

Med Kongens Hielm?

Arel til Kongen).

Nu tag din Hielm igien,

Nu er den mig for tung; følg dine Kæmper,

Dg lad mig ene med min Vaabenbroder.

Hakon.

Min Broder! Er dit Saar —

Arel.

Forlad mig, Konge!

Styrt Dig mod Fienden, hævn Forsmædelsen,

Følg Sigurd og de barkeklædte Kæmper!

Sigurd.

Ja Hakon! Norges Skove selv har rustet
 Sig ud, for at forsvare Throndhieus Drot.
 See disse Kæmper! Elvegrymmer! Bjørne!
 Lutter bevægelige Granestammer
 Fra Fjeldets Kløft. I Mangel af et Harnisk,
 Bedækker Træets Bark de tappre Hierter;
 Og Ellestangen, hærdet med sin Spidse
 Ved Arnens Ild, gjør Føldest for et Spiud.
 Saaledes kæmpe de for Arnens Fred
 Og Kongens Ære. Stil Dig fremst i Flokken!
 Saa storme vi og hævner Ærels Drab.
 Du døer en prægtig Død, min norske Broder!
 Du falder for din Konge. Vi vil følge
 Maaskee Dig snart, og hilse Dig hos Gud.
 Kom Hakon! Lad ham ene med sin Ven!
 Livet forlanger Strid, men Døden Fred.

Hakon

(til Kæmperne, idet han peger paa Ærel).
 I norske Mænd! Han blegned for sin Konge.

Bjarkebeinerne

(støbe utaalmodigt deres Træspyd mod Jorden).
 Vi, vi vil ogsaa blegne for vor Konge!
 Før os i Døden, før os imod Fienden!

Hakon

(omfavner Ærel).
 Farvel! Vi sees igien før Solen synker.
 (Han følger Kæmperne.)

Vilhelm

(nærmer sig Ærel).
 Min Broder, er din Bunde dødelig?

Ærel.

Ja. Løs af Skuldren mig mit Ærelskierf;
 Drag Skeden ud, giv mig den bløde Dug,
 At jeg en liden Stund kan stille Blodet

Dg friste Livet. Tak! Nu led mig hen
Til Søilen hist, som bærer Valborgs Navn. —
Her sidder jeg saa godt. Saa! Lad mig støtte
Min Ryg mod Muren, at jeg falder ei,
Naar jeg affiæles.

Vilhelm.

Lider Du af Smerte?

Axel.

Nei, jeg er let og rolig i mit Hierte.

Vilhelm.

Vil Du ei see din Valborg før Du døer,
Endnu engang i dette Liv?

Axel.

Af Vilhelm!

Vilhelm.

Jeg iler op og henter hende flux.

Axel.

Et Dieblik! — Det kunde hændes, Vilhelm,
At Axel var ei meer, naar Valborg kom;
Siig da min Siæls Udvalgte: Axel bøde
Med hendes Navn paa Læberne.

Vilhelm.

Det skal jeg.

Axel.

Siig hende: Hakon er en ærlig Helt;
At Axel ei blev skuffet i sit Haab
Om Kongens Hierte.

Vilhelm.

Det skal efterkommes.

Axel.

Hils Helfred, hils min gode Søster, Vilhelm!
Paa Immersborg; tak hende kærsligt for

De Følelser, de Glæder og de Sorger,
 Som hun fra Barndom deelte med sin Broder.
 At hun forstod mig, kiendte mig saavel!
 Siig Helfred: Axel har ei glemt sin Søster
 I Dødens Stund.

Vilhelm.

Godt! — Jeg skal hilse hende.

Axel.

Men Valborg først og sidst! Høit ønsker jeg
 At slumre ved min elskte Piges Liig
 I Graven, naar hun her har endt sit Liv.

Vilhelm.

Vel. Er der mere?

Axel.

Nei.

Vilhelm.

Saa — gaaer jeg da.

Axel

(rækker ham Haand).

Min ærlige, trofaste Baabenbroder!
 Tak for dit Venskab, din Hengivenhed;
 Du viste den i Daad, i Ord kun sielden.
 Tag af min matte Haand mit Livs Farvel.

Vilhelm.

Farvel! — Farvel!

Axel.

Vilhelm! Var jeg din Ven?

Vilhelm.

Min Eneste. Nu har jeg ingen mere.

(Han gaaer.)

Axel (alene).

Jeg døer for Land og Drot, som mine Fædre.
 Hvad kan en ærlig Normand ønske bedre?

Jeg træder tillidsfuld for Dig, min Gud!
 Jeg hisset skal min Valborg atter finde;
 I Evigheden er hun Arels Brud;
 Der røver Ingen ham hans Siæls Veninde.

(Solen skinner igiennem Chorvinct.)

Du liflige, nyfødte Morgenlue!
 Du kommer for mit brystne Blik at skue,
 Den Bleges Kind Du farver venligmild.
 Snart skal et Morgenrødt ham hist tilsmile,
 Der aldrig hidser sig til Middagsild;
 Et Aftenrødt, som aldrig gaaer til Hvile. —

Men, mine Haab! I kom ei for at svinde:
 Gud skænkte mig en trofast Elskerinde,
 En Ven, en Konge, som sit Hierte lød;
 Som er ved Arel Thronen værdig blevet;
 Som han har reddet med sin egen Død.
 Vel, Arel! Du kan døe, thi Du har levet.

Og Du, min Siæls Udvalgte! Hisset binder
 Guds Engle Krandsen af de blaae Kiærminder,
 Der træffes ei af Lidenskabens Sværd.
 Der skal forklaret Dig din Arel møde,
 Din Skionhed og dit Hierte mere værd;
 Hvor hellig Kiærlighed er ingen Brøde.

Farvel min Valborg
 (Han døer.)

Vilhelm kommer med **Valborg**.

Vilhelm.

Arel lever end.

Han lever! Hørte Du? Han nævnte Valborg.

Valborg.

Jeg tog hans Livs Farvel.

(Hun betragter ham.)

Han er ei meer. —

Min Arel! lever Du? Ifald Du lever,
 Splad dit Die da for sidstegang,
 Du ædle Siæl, og lys Betsignelsen
 Paa Valborg, med de brustne Dødens Blik! —
 Han er ei meer? — At han er død! — Han døde
 Med Valborgs Navn paa Læberne. — Vel, Du
 Har udstridt, gode Svend! — Han faldt jo for
 Sin Konge?

Vilhelm.

Som en Helt.

Valborg.

O skionne Død!

Kangt bedre den, end flye til fremmed Land,
 Og friste Livet i Landflygtighed,
 Og tøres hen af Hjertesorg, min Arel!
 Nu lider Du ei meer, hiertelste Svend!
 Du har erhvervet Dig en evig Ære.
 Dit Fædreland, den ædle Moder Norrig
 Er stolt af Arel, af sin tappre Søn.
 I mange Lieder vil dit kiære Navn
 Bestandig svæve hende friskt paa Læben;
 Paa Thinget vil man ofte nævne høit
 Din Heltedaad; og tit i Fruerstuen
 Om Aften, i en gammel Bise, siunges
 Om Arels Elskov og hans Trofasthed.

(Til Vilhelm)

Hvor han er smuk i Døden! — Dine Lokker
 Sig hvirvle vildt omkring den blege Pande.

(Hun ordner hans Haar med sin Haand.)

Saaledes! Denne Pande skal ei dækkes;
 Den hvælver høi og ædel sig som Himlen.
 Han smiler i sin Død.

(Hun kysser ham.)

Farvel, min Arel!

Din Valborg kommer snart.

(Hun staaer op, lægger Haanden paa sit Bryst, i det hun drager sin Aande dybt og tungt.)

Ja snart, ret snart!

Vilhelm.

Min æble Valborg, Du est bleg!

Valborg.

Min Arel

Er blegere. Ei stille, gode Vilhelm!
Forstyr mig ei her i min Eensomhed.

(Sværmeriff)

Hvor det er godsligt her i denne Kirke!
Hvor muntert Solen skinner giennem Bindvet,
Ret som igaar ved denne Tid, min Arel!
Da først Du trykte Valborg til dit Bryst.
Hvor er husligt, smukt i denne Kirke!
Her skal vi leve ret fornøiet sammen;
Boe roligt ligeoverfor hinanden;
Du hos din Fader, Valborg hos sin Moder.
Naar Klokken da staaer tolv, og Droslen synger
I Birken udenfor vort Kirkevindve, —
Da revner Muur og hviden Marmelsteen;
Da mødes vi ved Harald Gilles Grav;
Da gaae vi Haand i Haand opad mod Altret,
Og sætter os i Choret der i Maanskin,
Og lade Maanen skinne sølverbleg
Paa vore blege Kinder, mens vi høre
Paa Droslens Foraarsang, og mindes grant
Vor Kiærlighed og Trofasthed i Livet.
Naar Maanen skjuler sig bag Kirkemuren,
Da gaae bedrøvet, langsomt vi tilbage;
Tregange Harald Gilles Liigsteen rundt.

Saa standse vi og tage kærligt Afsked
Til næste Nat. Saa slumre vi saa sødt
Dybt i vor Grav, imens de Levende
Derude larme.

Vilhelm.

Arels Dnske var
At jordes i den samme Grav som Valborg.

Valborg.

I samme Grav? Ak det var herligt! Men
Det gaaer ei an, min ædle Ridder! Arel
Dg Valborg var dog ei Trolovede.
Det gaaer ei an. Hvormeget gav jeg til,
At samme Kiste maatte giemme Valborgs
Dg Arels Been. — Men ædle Vilhelm, siig —

(Sun stirrer ned for sig.)

Hvad glimter hist i Støvet, der i Ridsen,
Bed Haralds Liigsteen?

Vilhelm.

Seer jeg ret, saa er det
En Ring.

Valborg.

En Ring?

Vilhelm

(tager den op).

Ja, det er Arels Ring.

Jeg kiender den.

Valborg.

Ei trilled den i Graven?
Vor Stammefader! Nu forstaaer jeg Dig.
Dg jeg forstod Dig strax. Giv mig min Ring!

(Sun sætter den paa sin Finger.)

Nu er' jeg din Trolovede, min Arel!

Nu er jeg Arels Brud! Nu kan vi jordes
I samme Grav tilsammen.

Vilhelm.

Stakkels Pige!

Valborg.

Hvad stakkets Pige? Lykkelige Pige!
Ei sandt, min ædle Ven! — Jeg kalder Dig
Min Ven; thi Du var Arel Thordsons Ven; —
Ei sandt, min Ven! Du kan den gamle Sang
Om Aage Ridder og om Gjomfru Else?

Vilhelm.

Den danske Bisp har lært min Moder den;
Hun lærte mig den i min spæde Barndom.

Valborg.

Jeg veed, Du mindes den.

Vilhelm.

Fuldkommen vel.

Valborg.

D skönt! — Min Arel har fortalt mig, at
Du har en herlig Stemme; Kiælen ei,
Som den, der kildrer Mennesket i Livet,
Men dyb, høitidelig og stærk, som Rosten
Fra Gravene. Vel, ædle Vilhelm! vil
Du vise mig den Godhed, for min Arels
Og Eders Venkabs Skyld, at synge Visen
For Valborg, medens hun til Giengiæld sætter
Sin Ring paa Arels blege Haand?

Vilhelm.

Jeg vil

Ei vægre mig, hvis det kan trøste Dig.

Valborg.

Min Arel har fortalt mig, at Du est
En herlig Harpeflager.

Vilhelm.

Dfte bysfer

Dens Toner mit oprørte Sind til Ro.

Valborg.

Vel! Seer Du hist i Krogen, kære Vilhelm,
 Læst ved min Moders Grav — en Harpe stande?
 Hvormangen søvnløs Nat har Valborgs Røst
 Ved den sig hævet mellem Gravene!
 Hvormangen Gang har hun ved den begyndt
 Paa Ridder Aages Vise! Udbrig sang
 Jeg den til Ende; hede Taarer qualte
 Den svage Stemme. Vel, min ædle Ridder!
 Dig skænkte Gud en mere stærk Natur;
 Saa tag den gyldne Harpe; sæt Dig hen
 Ved Søilen, ligeover for min Arel;
 Og syng ved Strængens Klang din Sang tilende,
 Mens Valborg knæler ved sin Arels Liig;
 Og reis Dig ei, før alting er forbi,
 Før Else har sin Aage fulgt i Døden.

Vilhelm.

Jeg synger Dig din Trost i Morgenrøden.

(Valborg knæler ved Arels Liig; Vilhelm tager Harpen,
 sætter sig og synger:)

Det var Ridder Herr Aage,
 Han red sig under D;
 Fæstet han Jomfru Else,
 Hun var saa ven en Mø;
 Fæstet han Jomfru Else,
 Alt med hin røden Guld;
 Maanedsdag derefter
 Laa han i sorten Muld.

Det var Jomfru Else,
 Hun var saa forrigfuld;
 Det hørte Ridder Herr Aage
 Dybt under sorten Muld.

Op stod Ridder Herr Uage,
 Tog Kisten paa sin Bag,
 Lakked saa til hendes Buur,
 Sig selv til megen Umag.

Han klapped paa Døren med Kiste,
 Fordi han havde ei Skind.
 Hør Du Jomfru Else!
 Kom, luk din Fæstemand ind.
 Giensvared Jomfru Else:
 Jeg lukker ei op min Dør,
 Før Du kan Jesu Navn nævne,
 Saa som Du kunde før.

Hvergang Du Dig fryder
 Og i din Hu er glad,
 Da er min Kiste forinden
 Med røde Rosenblad;
 Hvergang Du er forrigfuld
 Og i din Hu er mod,
 Da er min Kiste forinden
 Alt med hint levret Blod.

Alt galer Hanen den røde,
 Til Graven maa jeg ned;
 Til Graven skulde de Døde,
 Thi maa jeg følge med.
 See Du op til Himlen,
 Op til de Stjerner smaa,
 Da mærker Du hvor sagtelig
 At Natten den mon gaae.

Op saae Jomfru Else,
 Op til de Stjerner smaa;
 I Graven sank den Døde,
 Hun ham ei mere saae.

Hjem gik Jomfru Else,
 Hun var saa forrigfuld;
 Maanedsdag derefter
 Laa hun i sorten Muld.

(Vilhelm tier; Balborg ligger ubevægelig med sit Hoved
 paa Arels Haand.)

Vilhelm.

Endt Bisen er, min ædle Balborg — Balborg!

(Han reiser sig.)

Stat op igien! Jeg har fuldendt min Sang.
 Hun rører sig ei meer. — Kold, bleg! Hun aander
 Ei længer. — Himmel, det har anet mig!
 Balborg er død! Som Nanna med sin Balbur,
 Som med sin Hjalmar Ingeborg, som Else
 Med Ridder Aage. Hendes Hierte brast
 Af Kummer over hendes Arels Liig. —
 O Trost! Trost! Du est stor i Nord. —
 Der ligge de nu i hinandens Arm,
 Uffiælede! men kun een Siæl hos Gud!
 Og Eders Gravsang skulde Vilhelm synge?
 Velan, det var jo Venstabs sidste Pligt.

(Krigsmusik udenfor Scenen.)

Gotfred kommer.

Kong Hakon faldet er, og Erling feirer.
 Man bringer Kongens Liig.

Vilhelm.

Uddøet af Jorden

Er altsaa nu den hele Gilske Slægt. —
 Vær hurtig Gotfred! Skynd Dig op til Bispen,
 Bring ham til Skibet ud, og vent mig der.
 Før Solen synker seile vi fra Thronbhem.

(Svenden gaaer.)

Vilhelm

(drager sit Sværd).

Og nu, I elskelige, kiære Venner!
 Til Graven aabner sig og tæt forener
 Hvad Livet adskilt har, skal Vilhelm vise,
 Som trofast Ven, Jert Støv den sidste Tre.
 Jeg holder Vagt ved Eders Liig; jeg lægger
 Dit Skiold, dit Sværd paa Kisten, tappre Ridder!
 Omvundet af din Piges Blomsterkrands;
 Og graver i den blanke Kobberplade:
 Her hviler Arel Thordson og Skion Balborg;
 Han døde Kongen, — hun sin Veiler tro!



- 76771996

